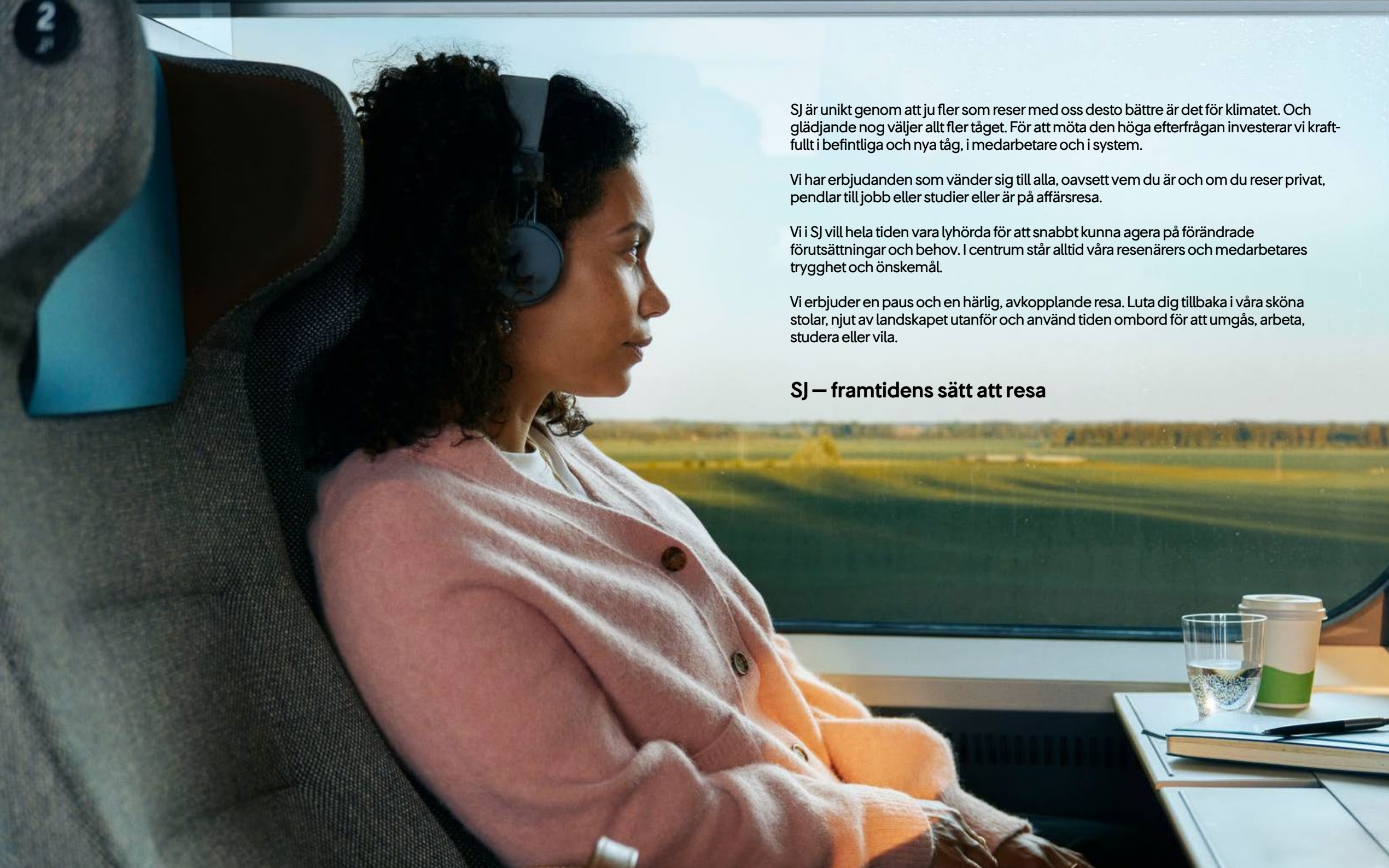

Framtidens sätt att resa

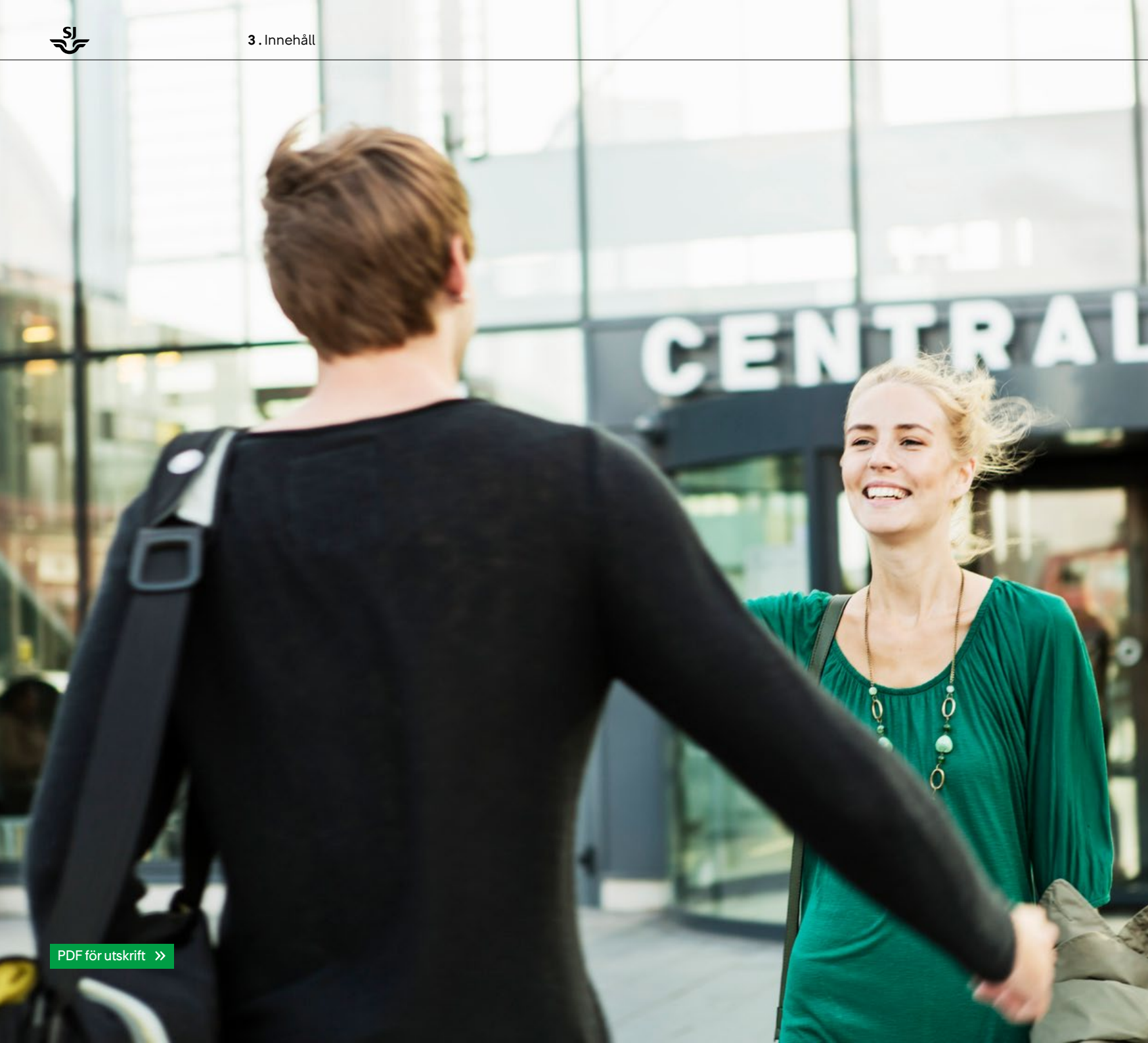
SJ är unikt genom att ju fler som reser med oss desto bättre är det för klimatet. Och glädjande nog väljer allt fler tåget. För att möta den höga efterfrågan investerar vi kraftfullt i befintliga och nya tåg, i medarbetare och i system.

Vi har erbjudanden som vänder sig till alla, oavsett vem du är och om du reser privat, pendlar till jobb eller studier eller är på affärsresa.

Vi i SJ vill hela tiden vara lyhörda för att snabbt kunna agera på förändrade förutsättningar och behov. I centrum står alltid våra resenärs och medarbetares trygghet och önskemål.

Vi erbjuder en paus och en härlig, avkopplande resa. Luta dig tillbaka i våra sköna stolar, njut av landskapet utanför och använd tiden ombord för att umgås, arbeta, studera eller vila.

SJ – framtidens sätt att resa

Innehåll

Viktiga händelser	4
Vd har ordet	5
Om SJ	7
Värdeskapande	9
Trender	11
Kunderbjudande	13
Årsredovisning	
Förvaltningsberättelse	18
Vinstdisposition	19
Hållbarhetsrapport: Hållbart värdeskapande	20
Hållbar styrning av SJ	21
De globala hållbarhetsmålen	23
Kundupplevelse	24
Motiverade och engagerade medarbetare	27
Klimat- och miljöpåverkan	29
Värdeskapande för samhället	30
Långsiktig lönsamhet	32
Redovisning enligt EU-taxonomin	33
Risker och riskhantering	35
Ordförande har ordet	38
Bolagsstyrningsrapport	39
Styrelse	44
Koncernledning	45
Intern kontroll av finansiell rapportering	46
Innehållsförteckning noter	47
Finansiella rapporter – koncernen	48
Noter – koncernen	52
Finansiella rapporter – moderbolaget	70
Noter – moderbolaget	74
Styrelsens försäkrar	83
Revisionsberättelse	84
Granskningsrapport	86
Intressentdialog och väsentlighetsanalys	87
Noter - hållbarhet	88
GRI-index	93
Index över hållbarhetsrapport	96
Taxonomi-avstämningar	97
Flerårsöversikt	100
Definitioner och ordlista	101

Om års- och hållbarhetsredovisningen

Styrelsen och vd för SJ AB, organisationsnummer 556196-1599, avger härmed års- och hållbarhetsredovisning för räkenskapsåret 2022. Den formella årsredovisningen inklusive förvaltningsberättelsen och räkenskaperna för koncernen och moderbolaget omfattas av sidorna 18-37, 39-85 samt 97-100. Hållbarhetsrapporten omfattar sidorna 9, 20-37, 39-46 samt 88-92. Disposition av hållbarhetsrapport enligt Årsredovisningslagen framgår på sidan 96. Hållbarhetsredovisningen omfattar avsnittet Hållbart värdeskapande i förvaltningsberättelsen på sidorna 20-37, 39-46 samt 87-99. Redovisning enligt Global Reporting Initiatives (GRI) Standards framgår av GRI-index på sidorna 93-95.

> Viktiga händelser

Vd har ordet
Om SJ
Värdeskapande
Trender
Kunderbjudande

Viktiga händelser

Många valde tåget och SJ
Resandet med SJ ökade kraftigt när alla coronarelaterade restriktioner togs bort i februari 2022. Resandeökningen blev 47 procent jämfört med året innan.

05

En stökig tid på järnvägen

Sena besked från Trafikverket kring banarbeten med sena biljettsläpp som följd, många trafikstörningar och därtill brist på lokförare och SJs fordon bidrog till våra leveransproblem under året.

06

16

Historiskt stora satsningar pågår

SJ investerar upp till 19 miljarder kronor i framtidens sätt att resa – i våra medarbetare, tåg och system. Under året har vi avtalat om minst 25 nya snabbtåg och minst lika många regionaltåg.

14

Nattågstrafik till Hamburg

Sedan den 1 september 2022 knyter vi ihop vår skandinaviska trafik med kontinentens. SJs natttåg EuroNight kör linjen Stockholm-Hamburg med flera stopp längs vägen. Våren 2023 förlänger vi linjen till Berlin.

Underhåll och lokförarskola i SJs egen regi

Underhållet av SJ 3000 och våra dubbeldäckare sköter vi numera själva vid depåerna i Hagalund och Västerås. Vi har också startat en egen utbildning för lokförare utifrån den brist som råder i Sverige på framtidsyrket lokförare.

28

Finansiell översikt

48

SJ-koncernen	2022	2021
Nettoomsättning, MSEK	10 403	7 287
Rörelseresultat, MSEK	449	-1 106
Rörelsemarginal, %	4,2	-13,7
Årets resultat, MSEK	314	-965

Viktiga händelser

> VD har ordet

Om SJ

Värdeskapande

Trender

Kunderbjudande

VD har ordet

Stora satsningar så att fler kan resa klimatsmart med SJ

Intresset för att resa med SJ är stort och växande. I en värld där mycket blir mer och mer digitalt, är det fysiska mötet mellan människor viktigare än någonsin. Det är därför vi finns. Och allt fler väljer att resa med oss till vänner, föräldrar, barnbarn eller affärspartners.

Det blev tydligt att många hade ett uppdämt behov av att träffas när de coronarelaterade restriktionerna togs bort. Fritidsresenärerna hittade snabbt tillbaka till SJ och efter sommaren återvände många affärsresenärer. För helåret ökade resandet med hela 47 procent vilket bidrog till att vi efter två tuffa pandemiår kunde summerna ett positivt rörelseresultat om 449 MSEK (-1106).

För att kunna möta den ökande efterfrågan på tågresor har vi tecknat avtal om minst 25 nya snabbtåg och minst lika många regional-tåg, båda med överlägsen komfort ombord. Allra senaste teknik skapar dessutom förutsättningar för hög driftsäkerhet. För oss på SJ är det viktigt att vår trafik är tillgänglig för så många som möjligt. I prototyperna av de nya tågen testar vi så att exempelvis resenärer med rullstol, barnvagn och cykel får en bra reseupplevelse.

Vi på SJ har gedigen kunskap om att äga och förvalta tåg. Det är både ekonomiskt och miljömässigt hållbart att hålla tågen i gott skick så att de håller länge och motsvarar kundernas förväntningar.

Tågunderhåll är en central del i vår verksamhet. I februari tog vi över underhållet av SJ 3000 och våra dubbeldäckare och fick välkomna de duktiga team som sedan tidigare arbetat med underhållet till SJ. Övertagandet innebar att vi fått större kunskap om underhåll och verkstadsproduktion så att vi kan öka innovations-takten och driva på utvecklingen.

Den kraftigt utökade tågtrafiken har medfört brist på depåkapacitet i Sverige. Tillsammans med fastighetsägaren planerar vi nu för att uppföra underhållshallar för våra nya tåg vid Hagalunds Depå utanför Stockholm. Det är ett gigantiskt projekt att få nya hallar på plats i tid samtidigt som underhållet av våra andra tåg inte får störas.

För att kunna möta den ökande efterfrågan på tåg-resor har vi tecknat avtal om minst 25 nya snabbtåg och minst lika många regional-tåg.

Se filmat
VD-ord

PDF för utskrift >>

Monica Lingegård
Koncernchef och verkställande direktör

Viktiga händelser

> VD har ordet

Om SJ

Värdeskapande

Trender

Kunderbjudande

Den starka resandeökningen har ägt rum trots ett stökigt år på svensk järnväg. Tågresenärer har prövats hårt med sena biljettsläpp, inställda avgångar och förseningar. Under pandemin förbättrades Nöjd kundindex (NKI) men har främst till följd av låg punktlighet återigen fallit tillbaka. NKI uppgick för helåret till 71 (77).

För att våra tåg ska "gå som tåget" ser vi att stora förbättringar behöver göras. Vi behöver komma till rätta med våra egna problem, standarden på järnvägsinfrastrukturen måste öka och Sveriges största infrastrukturförvaltare Trafikverket behöver säkra att de följer de regelverk som gäller inom svensk järnväg och som ska ge tågoperatörerna 18 veckors framförhållning avseende planering så att både resenärer kan köpa biljetter och medarbetare få sina scheman med god framförhållning.

Vi har tagit krafttag för att åtgärda de problem vi själva ansvarar för och har även utökat våra satsningar framåt.

Vi vill att våra fantastiska medarbetare stannar och vi vill locka fler att börja hos oss. Högst prioritet för att SJ ska bli en mer attraktiv arbetsgivare är att återigen få en robust process för schemaläggning på plats efter de problem som uppstod i samband med att vårt nya planeringssystem togs i drift hösten 2021. Efter konstruktiva dialoger har vi vidtagit en rad åtgärder för att arbetet hos SJ återigen ska fungera med familj och fritidsaktiviteter.

Våra medarbetare har dragit ett tungt lass under året med dåliga scheman och rättmätigt frustrerade kunder. De är verkligen enastående trollkonstnärer som ger allt för våra kunder, ett varmt tack till er alla från oss i ledningen för era insatser! Det allra viktigaste är att det blir mindre stök framåt, vi är på rätt väg med genomförda insatser men förbättringsarbetet behöver fortsätta och intensifieras.

Kundomhändertagandet vid störningar är ett annat område där vi tagit krafttag. Ett betydligt större tryck på SJ Kundservice än vi planerat för med periodvis alldeles för långa svarstider har medfört att vi starkt upp med mer resurser till kundservice och fler medarbetare. I slutet av året var svarstiderna återigen rimliga.

Bland de många mejl jag får från SJs kunder framgår det tydligt hur mycket de värdesätter våra medarbetare ombord och hur viktiga utropen på tågen är. Inte minst vid störningar uppskattar kunderna information, även om den i sak inte innehåller något nytt. Att bli sedd är en viktig del av kundomhändertagandet och våra medarbetare ombord får information och stöd av bland annat SJs trafikledning och driftstöd. Här är vi beroende av Trafikverket som är de som ger prognoser vid störningar som exempelvis orsakas av en nedriven kontaktledning, ger besked om eventuella omlidningar av tåg och godkänner evakuering. Här kan vi tillsammans bli snabbare och tydligare.

Punktlighet är ett komplext område där järnvägens alla aktörer behöver arbeta aktivt för att begränsa sin negativa påverkan på punktligheten. Under 2022 minskade punktligheten och antalet inställda tåg kort innan avgång ökade. Vi orsakade själva knappt 10 procent av de störningar som uppstod i det svenska järnvägsnätet under det gångna året. Vår andel var något lägre än tidigare år till följd av att den totala mängden störningar ökat. De vanligaste orsakerna hos SJ till att störningar uppstod var personalbrist, främst på lokförare, och fordonsbrist.

För att säkerställa tillgång på lokförare trots den stora brist som råder i Sverige har vi startat en egen lokförarutbildning där de första examineras efter sommaren 2023. Lokförare är verkligen ett framtidsyrke, tågtrafiken ökar stadigt och även de nya tåg vi investerar i kräver lokförare.

För att förbättra fordonstillgången på både kort och lång sikt genomför vi större åtgärder på våra fordonsflottor för att förbättra driftsäkerheten. Under 2023 ser vi fram emot att fler nya X2000 kan tas i trafik. På längre sikt kommer våra nya snabb- och regionaltåg att förbättra fordonstillgången.

Järnvägen dras med en stor underhållsskuld och fel på infrastrukturen är den allra vanligaste orsaken till störningar i Sverige. De investeringar som är beslutade i den nationella planen för Trafikverkets förvaltning av infrastruktur för åren 2022-2033 kommer dessvärre inte bidra till att underhållsskulden minskar utan kommer i stället att öka under perioden. Detta tillsammans med långa insatstider vid akuta banarbeten ger sämre punktlighet.

I december sjösatte Trafikverket ett helt nytt verktyg för planering av kapacitet på svensk järnväg, MPK. Systemet är ännu inte färdigutbyggt och dras med barnsjukdomar men kommer över tid att bidra till en mer robust tågtrafik.

Implementeringsarbetet på Trafikverket har krävt mycket resurser både på verket och hos SJ som operatör. Tyvärr har detta bidragit till att Trafikverket under hela 2022 brustit i sin planering och lämnat besked om banarbeten och tågtidtabell långt senare än ordinarie tidsplan. Det har försvårat vårt och hela branschens arbete och kunder och medarbetare har återkommande drabbats genom sena besked om SJs trafik.

SJ är ett affärsdrivet bolag och vi måste säkerställa att de upphandlingar vi deltar i gör det möjligt för oss att bedriva en hållbar tågtrafik som blir bra för våra resenärer, våra medarbetare och för SJ. Tågen ska gå, resenärerna ska kunna lita på trafiken och medarbetarna ska trivas. Utvecklingen av avtalen för upphandlad tågtrafik i Sverige har de senaste åren generellt utvecklats i en riktning där trafikföretagen belastas med risker som vi endast marginellt kan påverka. När riskerna infaller straffas vi som trafikföretag av viten och lägre ersättning.

Vi på SJ har haft konstruktiva dialoger med flera beställare av upphandlad trafik. Vi har också initierat en diskussion i branschen kring hur avtal bör utformas för en rimlig fördelning av ekonomisk risk mellan beställare och tågoperatör.

SJ och Öresundståg har inte varit överens om ansvarsfördelningen för underhåll av fordonsflottan för berörd trafik och enades därför om att avbryta samarbetet i december 2022. SJ har också kommit överens med Jernbanedirektoratet i Norge om ett reviderat avtal för Trafikpaket Nord sedan 1 juli 2022, vilket ger oss hållbara förutsättningar för en välfungerande och lönsam trafik under den återstående avtalstiden.

Sammanfattningsvis har det varit ett händelserikt år. Mycket har fungerat bra men vi har också en hel del som behöver förbättras. I grunden finns en väldigt stark och hoppgivande resandeökning. Därför gör vi också historiskt stora satsningar just nu, både i helt nya tåg men också nya digitala lösningar för försäljning och kundvård samt konkreta insatser för att etablera SJ som marknaden bästa arbetsplats och arbetsgivare. Vi ska säkra att svenska folket kan fortsätta göra det som man så uppenbart tycker om – att åka tåg.

För vi är framtidens sätt att resa.

Stockholm i mars 2023

Monica Lingegård
Koncernchef och verkställande direktör

Viktiga händelser

VD har ordet

• Om SJ

Värdeskapande

Trender

Kunderbjudande

Om SJ

SJ – en viktig del av samhället

Vision

Ett SJ att lita på och längta till

Värdeord

Pålitligt, Enkelt, Mänskligt och Härligt

Syfte

Vi för människor närmare varandra, varje dag

Affärsidé

SJ ska erbjuda marknadens mest kundnära och klimatsmarta resor för att bidra till en långsiktig hållbar transportförsörjning

PDF för utskrift »

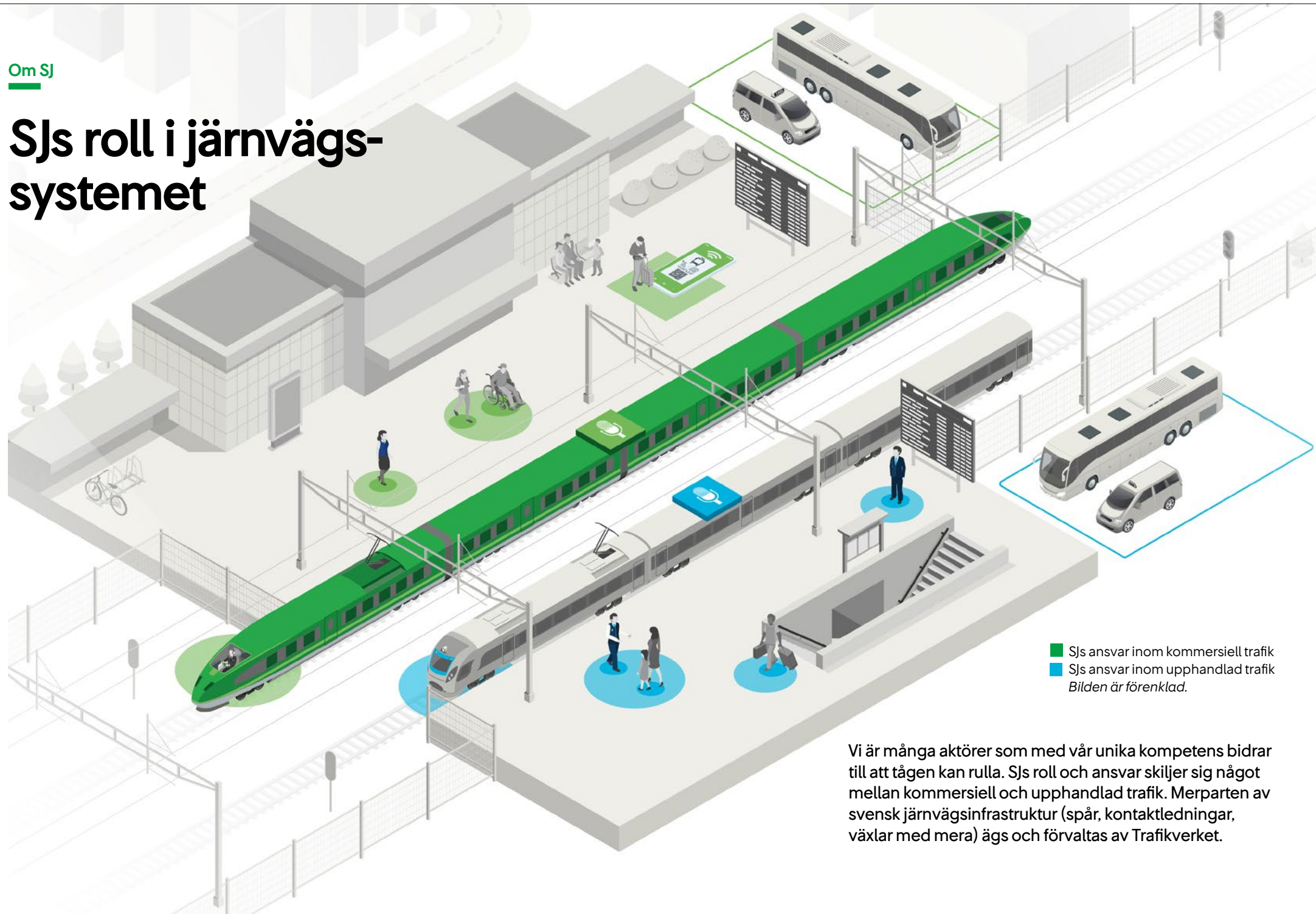
Vi för människor närmare
varandra, varje dag

Viktiga händelser
VD har ordet
> Om SJ
Värdeskapande
Trender
Kunderbjudande

Om SJ

SJs roll i järnvägs-systemet

■ SJs ansvar inom kommersiell trafik
■ SJs ansvar inom upphandlad trafik
Bilderna är förenklade.

Vi är många aktörer som med vår unika kompetens bidrar till att tågen kan rulla. SJs roll och ansvar skiljer sig något mellan kommersiell och upphandlad trafik. Merparten av svensk järnvägsinfrastruktur (spår, kontaktledningar, växlar med mera) ägs och förvaltas av Trafikverket.

Viktiga händelser

VD har ordet

Om SJ

> Värdeskapande

Trender

Kunderbjudande

Värdeskapande

Så skapar SJ värde

Resurser vi använder

Socialt- och relationskapital
Affärs-, pendel- och fritids-resenärer
Samverkan med viktiga intressenter
Engagemang i bransch-organisationer

Immateriellt kapital
1,5 miljoner medlemmar i SJ Prio
16 700 företag och organisationer i SJ Biz
SJs starka varumärke

Humankapital
4 800 medarbetare i Sverige och Norge

Tillverkat kapital
36 X 2000, 20 SJ 3000, 42 dubbeldäckare, 85 lok och 369 personvagnar

Finansiellt kapital
3 049 MSEK i eget kapital

Vår affärsmodell

Vad vi gör
SJ erbjuder affärs-, pendel- och fritids-resenärer tågresor till, från och inom Skandinavien samt till norra Tyskland

Hur gör vi det
Som en av få svenskägda tågoperatörer kör vi både kommersiell och upp-handlad tågtrafik

Vad vi skapar

433

trafikerade stationer

0,22 g

CO₂e per personkm från resor med SJs egna tåg

32

stationeringsorter för medarbetare

Vilka vi skapar värde för

Kunder

- Klimatsmarta och smidiga resor
- Omfattande utbud
- Bred palett av erbjudanden
- Personliga möten

Medarbetare

- Arbetsstillfällen
- Lön och förmåner
- Långsiktig och trygg arbetsgivare
- Personlig utveckling

Samhället

- Minskad klimatpåverkan
- Långsiktigt hållbar transportförsörjning i hela Sverige
- Skatteintäkter och arbetstillfällen

Klimatet

- Låga växthusgasutsläpp jämfört med andra transportslag

Viktiga händelser
VD har ordet
Om SJ
> **Värdeskapande**
Trender
Kunderbjudande

Värdeskapande

Varje resa räknas

Samtliga utfall avser 2022.
1) Avser en tågresenär. Hur vi räknat framgår på
www.sj.se/sv/om/om-sj/klimatsmart.html

Viktiga händelser
VD har ordet
Om SJ
Värdeskapande
> **Trender**
Kunderbjudande

Trender

Vi möter framtidens efterfrågan

SJ är en viktig del av samhället. Vi påverkas av det som händer omkring oss, och vad vi gör påverkar vår omvärld.

Vår förmåga att förstå vilka trender och drivkrafter som påverkar våra kunder och oss är avgörande för framgång. Vi behöver omsätta det i konkreta prioriteringar och tydliga kunderbjudanden.

Under pandemin ställdes vissa saker på paus medan andra förstärktes eller snabbades på. Vi befinner oss i en omställningsperiod där vi på kort tid behövt ställa om för att gå från låg till väldigt hög efterfrågan.

På de följande två sidorna har vi valt att lyfta fram fyra trender och drivkrafter som påverkat SJ under 2022 och överskådlig tid framåt.

Fler väljer tåget

Hur förändringarna sker

- Vi förväntas vara 11,4 miljoner invånare i Sverige och 5,9 miljoner i Norge år 2040
- Från 2001 till pandemins start ökade antalet framförda tåg i Sverige från 700 000 till 1 000 000 per år och vi ser en fortsatt ökning av utbud
- Vi förutspår att fler kommer välja tåget framför andra transportsätt

Så agerar SJ

- Vi investerar upp till 19 miljarder kronor i framtidens sätt att resa – våra tåg, medarbetare och system
- Vi har hösten 2022 startat en egen lokförarskola för att få fler lokförare då det redan råder stor brist i Sverige
- Våra moderniserade X 2000 har plats för fler resenärer utan att det blir trängre ombord. Våra nya snabb- och regionaltåg kommer också att ha hög kapacitet

Högre förväntningar från kund

Hur förändringarna sker

- Våra kunder har ställt om sig till ett flexiblare pendelresande där distansarbete blandas med arbete på kontoret
- Våra kunder förväntar sig att deras resa lämnar ett så litet klimatavtryck som möjligt
- Våra kunder lägger större värde på en användbar stund ombord och inte endast restid

Så agerar SJ

- Vi har lanserat mängdköp för billigare biljetter för den som inte längre reser tillräckligt mycket för ett periodkort
- Vi erbjuder klimatsmarta resor från stadskärna till stadskärna
- Vi erbjuder hög komfort ombord på både befintliga och nya tåg. Vårt bidrag för att förbättra uppkopplingen är bland annat radiotransparenta fönster

Viktiga händelser
VD har ordet
Om SJ
Värdeskapande
> **Trender**
Kunderbjudande

Trender

Vi är stolta över vår
generösa företagskultur
och en produkt
som är framtidens
sätt att resa

Tåget är ett självklart resesätt på hemestern

Hur förändringarna sker

- Våra kunder ser tågresan som en tydligare del av semestern
- Fler har upptäckt de spännande äventyr som erbjuds i norra Europa och väljer Sverige och Norge som semesterdestination
- Andelen unga och äldre i befolkningen blir högre och vi är friskare högre upp i åldrarna

Så agerar SJ

- Vi är Sveriges största tågoperatör och erbjuder resor till många destinationer där resan är en del av upplevelsen. Vårt utbud anpassar vi delvis utifrån säsong och efterfrågan
- Vi gör det enkelt att välja tåget på semestern genom olika biljetter och koncept, som nattågstrafik mellan Stockholm och Duved, Umeå, Malmö och Hamburg
- Vi erbjuder tågluffarkort vissa perioder på året för alla, och SJs barnerbjudande gäller

En hållbar arbetsplats är en konkurrensfördel

Hur förändringarna sker

- Som en följd av pandemin finns det en minskad arbetskraft inom serviceyrken
- Rörligheten har generellt ökat på arbetsmarknaden
- Kraven på en arbetsgivare har blivit fler och mer omfattande

Så agerar SJ

- Vi arbetar brett för att bli branschens mest attraktiva arbetsgivare
- Vi tar krafttag för att erbjuda ett hållbart arbetsliv genom ökad involvering av SJs medarbetare och möjlighet till hemarbete för dem som kan och vill
- Vi är stolta över vår generösa företagskultur och en produkt som är framtidens sätt att resa
- Vi är ett företag med en stabil, långsiktig ägare och satsar stort på medarbetare och tåg

Kunderbjudande

En bred palett av erbjudanden

Vem du än är, vart du än ska - SJ har en bred palett av erbjudanden och det finns alltid en resa som passar dig. Vi håller noga uppsikt över nya trender och frågar våra kunder vad de förväntar sig av oss så att vi utvecklar och justerar våra erbjudanden.

Samtidigt är vi stolta över vårt arv. SJ har funnits i snart 170 år och idag är vi mer relevanta än någonsin. Våra kunderbjudanden speglar hur vi omvandlar många års erfarenhet och dagens trender till framtidens sätt att resa.

SJ Nords tåg passerar den spektakulära Trollväggen längs Raumabanan i Norge.

Viktiga händelser
VD har ordet
Om SJ
Värdeskapande
Trender
> Kunderbudande

Ta tåget mellan Skandinavien och kontinenten

Låt resan bli en del av äventyret. Kliv på i Sverige, res medan du sover och vakna i Hamburg, redo att fånga dagen.

Satsningar för våra kunder i Norge

Efter flera års banarbeten återupptog vi 2022 tågtrafiken mellan Stockholm och Oslo. Med snabbtåg tar resan drygt fem timmar. Och i Norge, där vi kör under varumärket Nord, kan resenärerna njuta av konceptet Premium Plus, med bekväma vilstolar och servering vid sätet.

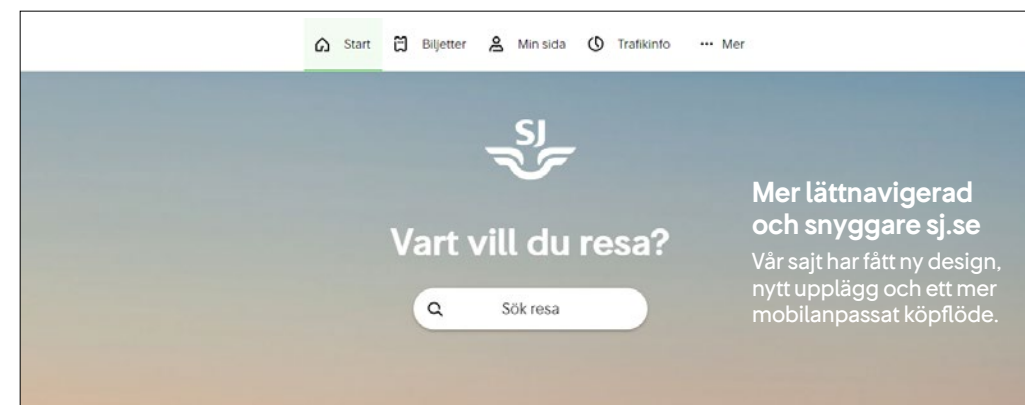
Unga resenärer ligger oss extra varmt om hjärta

På sj.se har vi samlat smarta tips så att tågresan blir ännu bättre med små och stora barn. Håll utkik efter hjärtat när du bokar så vet du att du får ett riktigt bra familjepris!

Idrottsföreningar får rabatt

Alla föreningar som är medlemmar i Riksidrottsförbundet får rabatt på resor med SJs tåg. Rabatten gäller för resor till läger, matcher och kurser, för små och stora grupper och för utövare och ledare i alla åldrar.

Viktiga händelser
VD har ordet
Om SJ
Värdeskapande
Trender
> Kunderbudande

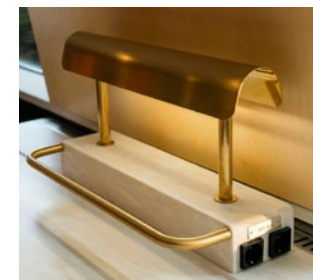

Nya X 2000

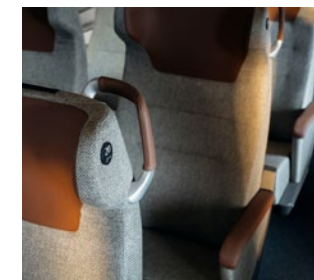
Ännu en god anledning att stanna på marken

Sjs nya X 2000 tar tågresan till en helt ny nivå, du reser snabbt, bekvämt och klimatsmart. I våra sköna stolar kan du jobba, läsa, se en film eller bara drömma dig bort. Nya prisbelönta X 2000 är ett supermodernt och återvunnet tåg där vi sparat stora mängder rostfritt stål genom att återanvända boggier och vagnskorgar från det befintliga tåget.

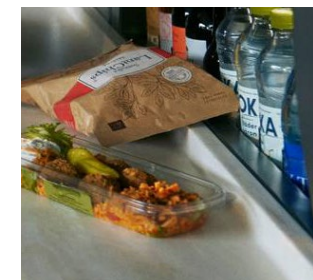
Se filmen om premiärturen med nya X 2000

Nya X 2000 belönades 2020 med det internationella designpriset Red Dot och fick det finaste priset "Best of the best". Juryn lyfte särskilt fram den fridfulla atmosfären ombord.

Nya X 2000 är ett tåg för alla. Sätena är numrerade med punktskrift, de nya digitala skyltarna har bättre läsbarhet och vi har skapat piktogram som gör det lätt att orientera sig ombord. I alla tåg finns en vagn anpassad för personer med funktionsnedsättning.

Vår bistrovagn har en helt ny inredning med mässingslampor och ståbord med el-uttag. Och självklart fortsätter vi vår hållbara matfilosofi med mycket svenska råvaror i säsong.

Nya X 2000 andas premium oavsett om du väljer 1 klass eller 2 klass. Vagnarna har ljus svensk ask i väggarna och ny belysning som känns välkomnande och anpassas efter tiden på dygnet. Mattor och gardiner ger en ombonad känsla och dämpar ljud. Du sitter bekvämt i en av våra nya stolar med gott svankstöd och med möjlighet till bra lutning på ryggstödet. Alla platser har ett stort arbetsbord, avställningsytor och dubbla eluttag.

Nya X 2000 har radiotransparenta fönsterglas – en teknik som finns på de allra modernaste snabbtågen i Europa. Det innebär att mobilsignaler från alla mobiloperatörer längs med spåren kommer in i tåget och dessutom kan metoder som snabbar på dataöverföring användas fullt ut. Med den här tekniken och vårt nya 5G-baserade wifi-system ombord kan vi erbjuda en säkrare uppkoppling med hög hastighet och stabilitet.

Nya X 2000 är ett mer driftsäkert tåg där alla tekniska system är utbytta. Tåget har ett avancerat system för självdiagnostik, vilket betyder att vi får meddelanden om eventuellt slitage innan något verkligen går sönder. Vår tekniska support kan då koppla upp sig mot tåget under färd och avläsa eventuella fel direkt. De nya funktionerna hjälper oss att planera underhåll och att hålla tåget i ett perfekt skick.

Nya snabb- och regionaltåg

Framtidens sätt att resa, redan idag

För att möta den ökade efterfrågan på snabba, bekväma och klimatsmarta tågresor investerar SJ upp till 19 miljarder kronor i tåg, medarbetare och system. Under 2022 har vi tecknat avtal om minst 25 nya snabbtåg och minst lika många nya regionaltåg. Tillsammans med våra nya X 2000 bedömer vi att vår kapacitet inom kommersiell trafik successivt kommer att öka med närmare 50 procent.

SJ investerar i minst 25 nya snabbtåg, med option på ytterligare 15 tåg. Med en topphastighet på 250 km/h blir de nya tågen de hittills snabbaste i svensk järnvägstrafik.

Resenärerna kommer att erbjudas mycket hög komfort ombord. Sköna stolar och bra ljus är viktigt liksom stora bord och uttag. Tågen förses med bistro, servering i 1klass och ett antal cyklar kan medföras.

Alla system är teknikledande med exempelvis effektiv uppkoppling och radiotransparenta fönster.

Se filmen om SJs nya snabbtåg

SJ investerar även i minst 25 nya regionaltåg.

Ombord erbjuds resenärerna hög komfort och sittplatser som är väl anpassade för arbete ombord. Dynamisk belysning kan anpassas efter klockslag eller väder. Värme och ljus kan anpassas utifrån förutsättningar som antal resenärer och vilken miljö tåget passerar.

Tågen kommer ha plats för många resenärer och ha enkel påstigning för vagnar och rullstolar. Ett antal platser för cyklar finns. Resenärerna erbjuds snabb uppkoppling med 5G-teknik och radiotransparenta fönster.

De nya regionaltågen kommer att ersätta vissa av SJs dubbeldeckare samt lok och vagn.

Viktiga händelser
VD har ordet
Om SJ
Värdeskapande
Trender
> Kunderbjudande

Vi för människor närmare varandra, varje dag

Varje resa är viktig för våra kunder, för klimatet – och för oss. Alla resenärer ska känna sig väl omhändertagna, från biljettköp till ankomst vid slutdestination.

Vi vet att vår tågtrafik är betydelsefull för att samhället ska fungera och för att klimatmålen ska kunna nås. Vi är unika genom att ju fler som väljer tåget, desto bättre för klimatet. Hos SJ är vi drygt 4 800 medarbetare som varje dag gör vårt allra bästa för att leva upp till förväntningarna om en härlig och smidig resa.

De senaste åren har vi flera gånger snabbt ställt om och anpassat trafiken när efterfrågan på våra resor skiftat från extremt låg under coronapandemin till väldigt hög. Vi förutspår att det stora intresset för att välja tåget och SJ som vi sett under merparten av 2022 är här för att stanna. För att så många som möjligt ska kunna resa med oss investerar vi därför upp till 19 miljarder kronor i våra tåg, medarbetare och system.

Inget slår det personliga mötet

I en värld där allt blir mer och mer digitalt är det fysiska mötet mellan människor viktigare än någonsin.

Det är därför vi finns.

Genom att knyta ihop Sverige och Norge för vi människor närmare varandra, varje dag.

> Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbarstyrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkrat
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för SJ AB (organisationsnummer 556196-1599) avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för räkenskapsåret som slutade den 31 december 2022.

Moderbolaget är ett svenskt aktiebolag med säte i Stockholm, Sverige. Huvudkontoret finns på Vasagatan 10, 105 50 Stockholm. SJ AB ägs till 100 procent av svenska staten.

Viktiga händelser 2022

- Rörelseresultatet för helåret ökade kraftigt till 449 MSEK (-1 106). Den kraftiga ökningen förklaras främst av att resandet ökade med 47 procent jämfört med samma period föregående år som påverkades negativt av coronapandemin. Rörelseresultatet påverkades positivt av statliga bidrag om 222 MSEK (792) under första halvåret för att mildra effekterna från coronapandemin. Årets bidrag har främst erhållits i Norge.
- SJ och Jernbanedirektoratet i Norge träffade en överenskomst som innebär att avtalet avseende Trafikpaket Nord i Norge reviderats. Detta efter att förutsättningarna för trafiken förändrats under pandemin. Det reviderade avtalet gäller från den 1 juli 2022 och innebär bland annat att SJ kommer att erhålla en högre ersättning från Jernbanedirektoratet.
- Den 11 december lämnade SJ över ansvaret för Öresundstågstrafiken. Detta efter en överenskommelse med Öresundståg.
- SJs underhåll av SJ 3000 (X55) och SJs dubbeldäckare (X40) utförs sedan den 1 februari 2022 i egen regi. Den utökade verksamheten innebär att cirka 100 medarbetare i depåerna i Hagalund och Västerås välkomnades till SJ.
- SJ investerar upp till 19 miljarder kronor för att fler ska kunna resa snabbt, bekvämt och klimatsmart. Avtal tecknades den 5 april med leverantör av minst 25 nya snabbtåg och den 7 juli med leverantör av minst lika många nya regionaltåg.
- SJs kunder och medarbetare påverkades av ett ovanligt stökigt år på svensk järnväg. Den vanligaste orsaken till störningar var fel på järnvägsinfrastrukturen. Trafikverkets omfattande och sent planerade banarbeten påverkade också punktligheten negativt. SJs kunder påverkades även av SJs brist på fordon och lokförare vilket ledde till förseningar eller till att avgångar ställdes in, helt eller på delar av sträckan. Obehöriga i spårområdet orsakade många störningar och är dessutom förenat med livsfara.

- SJ startade en egen lokförarutbildning med anledning av den stora brist på lokförare som råder i Sverige.
- Den 1 september avgick nattågstrafiken SJ EuroNight för första gången mellan Stockholm och Hamburg.
- SJ erhöll tre utmärkelser för sitt hållbara varumärke: Framtidens mest hållbara varumärke i transportbranschen och Svenska transportbranschens mest hållbara varumärke samt för fjortonde året i rad Transportbranschens grönaste varumärke.
- Vid årsstämman 2022 valdes Pär Ekeröth och Malin Frenning till nya ledamöter i SJ AB:s styrelse. Siv Svensson omvaldes som styrelsens ordförande.
- Styrelsen för SJ AB föreslår att ingen utdelning (–) lämnas avseende räkenskapsåret 2022. Detta då negativa resultat sedan coronapandemins start har påverkat eget kapital kraftigt negativt och medfört en ökad nettoskuld. Samtidigt har SJ ingått omfattande investeringsåtaganden som behöver finansieras.

SJs verksamhet och marknad

SJ är ett reseföretag där kärnverksamheten är persontrafik på järnväg. SJ ska erbjuda marknadens mest kundnära och klimatsmarta resor för att bidra till en långsiktig hållbar transportförsörjning. Tåget är ett mycket energieffektivt transportslag och har låg miljöbelastning. SJ har därför en viktig roll för att nå klimatmålen.

Fram till början av 2020, när coronapandemin bröt ut, hade tågresandet i Sverige och Norge haft en positiv utveckling under flera decennier. Viktiga drivkrafter till ökad efterfrågan var befolknings- tillväxt och urbanisering, avreglering och internationalisering samt ökad klimatmedvetenhet. I Sverige bidrog även ökat utbud och SJs prismodell till att efterfrågan på tågresa steg. Under coronapandemin minskade resandet, så även med tåg, kraftigt. Efter att coronarelaterade reserestriktioner tagits bort i Sverige och Norge har resandet med SJ ökat sedan andra kvartalet 2021.

Stort intresse för att välja tåget innebär att stora investeringar behövs för att svensk järnvägsinfrastruktur ska bli mer robust och få den kapacitet som är nödvändig för att möta den fortsatt ökande efterfrågan. I den av regeringen beslutade nationella planen för infrastruktur för åren 2022–2033 finns bland annat fortsatta satsningar för att minska det eftersatta underhållet på de fyra särskilt utpekade transportstråken – Västra stambanan, Södra stambanan, norra godsstråket (Hallsberg–Luleå) samt Malm-banan (Luleå–Riksgränsen). På övriga sträckor försämras banornas status

vilket medför att den samlade underhållsskulden kommer att vara betydligt större vid planperiodens slut än vid dess början.

Flera av de mycket angelägna och redan beslutade investerings- ringarna i ny kapacitet fördröjs med flera år och inga av de tidiga utpekade platserna har kunnat beredas plats i den beslutade nationella planen.

Den svenska järnvägen är öppen för konkurrens. Det bidrar till ökat utbud och ställer krav på alla operatörer att vara konkurrenskraftiga, vilket stärker tåget gentemot andra transportmedel. SJ konkurrerar främst med andra tågoperatörer, inte minst regional kollektivtrafik, samt bil och buss. På vissa sträckor är även inrikesflyg en stark konkurrent. SJ är en av få svenskägda persontågso- peratörer, medan merparten av de operatörer som agerar på svensk järnväg ägs av utländska stater.

I Norge hade tre geografiskt avgränsade tågpaket upphandlats när den norska regeringen i november 2021 meddelade att samtliga påbörjade eller planerade upphandlingar avbryts. Även i Danmark har konkurrensutsättningen skjutits på framtiden och ersatts av en process för att återigen direkttilldela statligt ägda DSB ett långt kontrakt för stora delar av den nationella trafiken.

För gränsöverskridande tågtrafik i Europa finns flera hinder. EU:s Fjärde järnvägspaket syftar till att minska de tekniska hindren och skapa en gemensam avreglerad järnvägsmarknad. Sverige har i viss utsträckning setts som modell för hur det ska gå till. Sedan slutet av 2020 är det möjligt att ansöka om tåglägen och kapacitet för kommersiell persontrafik inom hela EU, men i flera länder sker först en prövning av om sådan trafik kan påverka den samhälls- köpta trafiken. Samhällsköpt trafik ska normalt upphandlas i konkurrens och efter 2023 blir det betydligt svårare att i stället tillämpa direkttilldelning av nya avtal.

Förväntad framtida utveckling

SJs viktigaste bidrag till att nå klimatmålen är att få fler att välja tåget framför andra transportmedel genom ett omfattande utbud av avgångar och anslutningar och en bred palett av erbjudanden.

SJs bedömning är att resandet med SJ kommer att öka, bland annat till följd av att en ökad andel resor sker med tåg istället för med andra transportsätt. Bland annat förespråkar allt fler företag i sina resepolicyer tåg i syfte att nå sina egna hållbarhets- eller klimatmål. SJ EuroNight skapar också nya förutsättningar för att välja tåget på utlandssemestern.

Förvaltningsberättelse

> **Vinstdisposition**

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala

hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-

rade medarbetare

Klimat- och

miljöpåverkan

Värdeskapande för

samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt

EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende

finansiell rapportering

Innehållsförteckning

noter

Finansiella rapporter –

koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –

moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och

väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-

rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

För att möta efterfrågan på klimatsmarta resor avser SJ att under de närmaste åren investera upp till 19 miljarder kronor i fler och modernare tåg, medarbetare och system. Under 2022 har SJ tecknat avtal avseende minst 25 snabbtåg och minst lika många regionaltåg. Moderniseringen av hela X 2000-flottan pågår och upprustning av SJs nattågsvagnar har påbörjats.

SJ utvärderar kontinuerligt hur verksamheten kan växa lönsamt genom att analysera befintliga och nya linjer samt upphandlade affärer, såväl nationellt som internationellt. Utvecklingen av avtalen för upphandlad tågtrafik i Sverige har de senaste åren generellt utvecklats i en riktning där trafikföretagen belastas med risker som endast marginellt kan påverkas. Väl fungerande regional kollektivtrafik är en viktig pusselbit för hållbar tillväxt och därför har SJ haft konstruktiva dialoger med flera beställare av upphandlad trafik. SJ har även initierat en diskussion i branschen kring hur avtal bör utformas för en rimlig fördelning av ekonomisk risk mellan beställare och tågoperatör.

För övriga risker och osäkerhetsfaktorer, se avsnittet Risker och riskhantering.

Händelser efter balansdagen

SJ och Västtrafik har kommit överens om ytterligare ett optionsår för Västtågenavtalen, vilket innebär att SJ Götalandståg fortsätter att ansvara för trafiken till december 2026.

Inga övriga händelser har inträffat efter den 31 december 2022 som bedöms få en väsentlig påverkan på koncernens eller moderbolagets räkenskaper.

Årsstämma 2023

Årsstämma för SJ AB 2023 kommer att äga rum den 25 april 2023.

Vinstdisposition

SJ har under de senaste åren påverkats kraftigt negativt av coronapandemin och åtgärder för att bromsa smittspridningen. Negativa resultat har påverkat eget kapital kraftigt negativt och medfört en ökad nettoskuld sedan pandemins start. Samtidigt har SJ ingått omfattande investeringsåtaganden som kommer att behöva finansieras med nya lån och egengenerade kassaflöden. I syfte att minska framtida lånebehov har styrelsen beslutat föreslå att ingen utdelning ska lämnas avseende årets resultat för SJ-koncernen. Vinstmedlen föreslås disponeras enligt följande:

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel:

Balanserad vinst och säkringsreserv	1 968 859 190 kronor
Årets resultat	91 308 726 kronor
Totalt	2 060 167 916 kronor

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Iny räkning överföres	2 060 167 916 kronor
Totalt	2 060 167 916 kronor

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

> Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetareKlimat- och
miljöpåverkanVärdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapporteringInnehållsförteckning
noterFinansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

PDF för utskrift >>

Hållbarhetsrapport: Hållbart värdeskapande

Hållbart företagande är integrerat i SJs affärsmodell. Med utgångspunkt i vår vision och affärsidé bedrivs verksamheten så att våra kunder erbjuds en resa som är socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar.

SJ rapporterar övergripande utfall på externa nyckeltal i fyra kvartalsrapporter årligen, dessa kompletteras med ytterligare nyckeltal på årsbasis. De externa nyckeltalen syftar till att möjliggöra en utvärdering av SJs prestation inom hållbart värdeskapande.

Strategiska mål för hållbart värdeskapande

Som statligt ägt bolag ska SJ etablera långsiktigt strategiska mål för hållbart värdeskapande. Dessa mål ska fokusera på värdeskapande samt vara relevanta för bolagets affärsverksamhet och väsentliga hållbarhetsaspekter. Målen ska även vara långsiktiga, utmanande, uppföljningsbara, tydliga och jämförbara. För SJ är hållbart företagande en integrerad del i allt vi gör och vi tar hänsyn till såväl transportpolitiska, sociala som finansiella mål. SJs strategiska hållbarhetsmål följs upp av styrelsen och rapporteras till ägaren.

Övergripande analys av utfall 2022

De coronarelaterade restriktionerna togs bort i februari 2022 vilket påverkat utfallet på flertalet av SJs nyckeltal.

Nöjd kundindex (NKI) minskade efter att ha varit på en relativt hög nivå under pandemin. Kundnöjdheten påverkades främst av det stökiga år som rådde på svensk järnväg under 2022 med lägre punktlighet och fler sent inställda tåg än året innan.

Många medarbetare hade också ett stökigt år, vilket återspeglades i Nöjd medarbetarindex (NMI).

Borttagna restriktioner fick många att genomföra efterlängtnade resor och resandet med SJ ökade kraftigt. Den starka resandeutvecklingen medförde att CO₂-utsläppen från trafik med SJs egna tåg per personkilometer minskade efter en uppgång under pandemin då belägningsgraden var låg.

Förändringen i marknadsandel är främst en effekt av flygets påbörjade återhämtning efter kraftig påverkan under pandemin.

SJ har därtill inte fullt ut kunnat möta efterfrågan till följd av brist på fordon och medarbetare, främst lokförare. Antalet resor med både SJ och flyget har under 2022 kraftigt ökat på de sträckor som ingår i nyckeltalet.

För att kunna möta efterfrågan investerar vi upp till 19 miljarder kronor i framför allt våra tåg. Investeringarna under 2022 avsåg framför allt de nya snabbtåg som SJ avtalat om.

Främst ökat resande bidrog till det kraftigt förbättrade rörelseresultatet för helåret om 449 MSEK (-1 106), vilket i sin tur är den främsta orsaken till årets förändring av avkastning på operativt kapital och nettoskuldssättningsgrad.

	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Kundupplevelse			
Nöjd kundindex, NKI, SJ AB	71	77	78
Investeringar, MSEK	-1 421	-602	-673
Punktlighet, långdistanståg, Sverige, %	82 ¹	87	88 ²
Punktlighet, medeldistanståg, Sverige, %	91 ¹	92	94 ²
Motiverade och engagerade medarbetare			
Nöjd medarbetarindex, NMI	59	61	–
Värdeskapande för samhället			
Antal trafikerade stationer	433	400	369
Resandeutveckling, %	47	11	-51
Klimat- och miljöpåverkan			
CO ₂ -utsläpp från trafik med SJs egna tåg per personkilometer ³ , gram	0,0038	0,0048	0,0053
Marknadsandel jämfört med flyg, %	60	70	64
Långsiktig lönsamhet			
Avkastning på operativt kapital, %	10,2	-24,6	-41,5
Nettoskuldssättningsgrad, gånger	0,47	0,54	0,19

¹ Avser perioden 1 januari - 11 december. Till följd av Trafikverkets införande av MPK saknas ännu användbar data för resterande dagar av året.

² Utfallet är exklusive SJ Öresund som hade trafikstart den 13 december 2020.

³ Se hållbarhetsnot 19 för utfall inklusive köldmedieläckage och ersättningstrafik.

För definitioner av nyckeltalen, se avsnittet Definitioner och ordlista.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

> Hållbar styrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetareKlimat- och
miljöpåverkanVärdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapporteringInnehållsförteckning
noterFinansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

PDF för utskrift >>

Hållbart värdeskapande: Hållbar styrning

Styrning för att skapa långsiktigt värde

Hållbart värdeskapande är integrerat i Sjs affärsmodell och en naturlig del av allt vi gör. För oss handlar hållbart värdeskapande om att långsiktigt, resurseffektivt och ansvarsfullt skapa värde för bolaget, våra intressenter och för samhället i stort.

Ägarkrav på hållbart värdeskapande

De tre dimensionerna inom hållbarhet – miljömässig, social och ekonomisk omsorg – samspelar och stödjer varandra i vårt beslutsfattande. Det lägger grunden för ett föredömligt agerande inom hållbart värdeskapande, vilket är ett krav som ställs i ägarpolicyen för statligt ägda bolag.

Vår ägare svenska staten har via bolagsstämman fastställt Sjs långsiktiga ekonomiska mål. Därtill har SJ långsiktigt strategiska mål för hållbart värdeskapande, vilket också är ett krav i ägarpolicyen. Dessa mål beslutas av styrelsen och följs upp som en del av ägardialogen.

Samspel med omvärlden

Sjs verksamhet har en viktig roll i samhället. Vårt agerande och vår leverans påverkar andra, samtidigt som vi påverkas av det samhälle vi finns i och av våra intressenter. Vår intressentdialog beskrivs nedan och utöver den har vi att förhålla oss till lagar och regler.

SJ bidrar till FN:s globala hållbarhetsmål som världens ledare förbundit sig till. Fyra av målen anser vi vara särskilt relevanta för oss och där vi kan vara en del av lösningen, se avsnittet Vårt bidrag till hållbar utveckling.

Dialog med intressenter

Sjs verksamhet påverkar många och vi har därför valt att ha en omfattande intressentdialog. Dialogerna ger oss värdefull kunskap och god förståelse för vad våra prioriterade intressenter anser vara de viktigaste frågorna för oss att adressera. Utifrån vad som framkommer i intressentdialogerna utvecklar vi kontinuerligt våra erbjudanden och vår verksamhet.

Ansvar för dialog med intressenter och hantering av påverkan och synpunkter ryms inom vd:s ansvar för den löpande förvaltningen av bolagets angelägenheter. Styrelsen hålls löpande informerad om vad som framkommer i dialogen med viktiga intressenter och hur dessa inspel hanteras.

Väsentlighetsanalys

Med intressentanalysen som grund gör SJ årligen en väsentlighetsanalys, som i hög utsträckning bestämmer innehållet i hållbarhetsredovisningen. Väsentlighetsanalysen 2022 fastställdes av Sjs koncernledning med information till revisionsutskottet och styrelsen. Se avsnittet Intressentdialog.

Ansvar för Sjs hållbarhetsarbete

Styrelsen säkerställer att SJ är hållbart

Styrning är en viktig del i hållbarhetsarbetet. Statligt ägda bolag ska ha en styrelse med förmåga att arbeta strategiskt inom hållbart värdeskapande och Sjs styrelse fördjupar sina kunskaper bland annat genom redogörelser av Sjs medarbetare vid möten och vid studiebesök i verksamheten. Nomineringsprocessen avseende styrelseledamöter till statligt ägda bolag drivs och koordineras av Finansdepartementet, se Bolagsstyrningsrapport.

Sjs styrelse hanterar hållbarhet som en röd tråd genom alla diskussioner och beslut, och inte som en separat fråga. Styrelsen fastställer riktningen för SJ genom att fastställa vision, strategi, affärsplan, policyer och övergripande mål.

Revisionsutskottet ansvarar för att övervaka utvecklingen av ESG (Environmental, Social and Governance) och koncernens rapportering inom dessa områden. Vid revisionsutskottets möten föredras viktiga händelser vad gäller rapporteringskraven inom hållbarhet samt hur SJ avser att hantera dessa.

Ansvar för att SJ agerar föredömligt åligger vd

Sjs styrelse har delegerat ansvaret för att SJ agerar föredömligt inom hållbarhet till vd. Vd har tillsatt Direktör Kommunikation & Hållbarhet som övergripande ska säkerställa att hållbarhetsaspekter omhändertas på ett föredömligt sätt. Direktör Kommunikation & Hållbarhet ansvarar för att övergripande maximera Sjs positiva påverkan på omvärlden och minimera den negativa. Respek-

tive verksamhetschef ansvarar för att inom sitt område prioritera, besluta och genomföra aktiviteter på ett långsiktigt hållbart sätt.

Stödfunktion Ekonomi ansvarar för intern uppföljning av nyckeltal till styrelsen samt för extern hållbarhetsrapportering.

Information om väsentliga risker och negativ påverkan till styrelsen
SJ definierar väsentliga hållbarhetsrisker (*critical concerns*) som de väsentliga risker som rapporteras till styrelsen i den återkommande riskrapporteringen samt anmälningar som inkommit till koncernens funktion för visslingsärenden, se nedan.

SJ använder en modell där risker utvärderas utifrån sannolikhet och finansiell konsekvens, se Riskavsnittet. Risker som bedöms vara röda, det vill säga har hög sannolikhet för att inträffa och med potentiellt hög finansiell påverkan, rapporteras till styrelsen tre gånger årligen. Allvarlig negativ påverkan är en potentiell risk som rapporteras till styrelsen om den klassificerats som röd.

Revisionsutskottet informeras årligen om antalet visslingsärenden som inkommit och hur dessa omhändertagits.

Sjs planer

Grundläggande för Sjs planer på lång och kort sikt är att maximera våra positiva effekter och minimera de negativa. Hållbarhet är välintegrerat i all vår verksamhet och det finns ingen separat hållbarhetsstrategi eller hållbarhetsplan.

Strategisk plan med långsiktiga mål

Sjs strategiska plan beslutas av styrelsen och fastställer de långsiktiga och övergripande målen för verksamheten. Koncernledningen och styrelsen gör tillsammans en årlig översyn av framdriften gentemot de strategiska målen.

Affärsplan och verksamhetsplan konkretiserar

Som komplement till den strategiska planen finns en femårig affärsplan där strategiska beslut operationaliseras. Affärsplanen arbetas fram av koncernledningen och beslutas av styrelsen.

En femårig trafik- och fordonsplan är en integrerad del av affärsplanen och beskriver hur SJ avser att utveckla utbudet på respektive tåglinje. Trafik- och fordonsplanen ligger till grund för att bedöma biljettintäkter samt beräkna produktionsrörliga kostnader för respektive år och linje.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

> **Hållbarstyrning**

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Varje affärsområde, division, dotterbolag och stödfunktion tar utifrån affärsplanen årligen fram en verksamhetsplan inklusive budget för det kommande året där affärsmålen översätts till konkreta aktiviteter. Framdriften gentemot verksamhetsplan och budget följs upp av vd och ekonomidirektör vid regelbundna business reviews med respektive enhet.

SJs ledningssystem

SJs koncerngemensamma ledningssystem är utformat för att säkerställa professionell styrning och ledning av verksamheten. Med ledningssystemet som grund kan vi nå våra långsiktiga mål och möta viktiga intressenters förväntningar. SJs ledningssystem säkerställer vidare att verksamheten bedrivs inom fastställda ramar för risktagande och med tillförlitlig intern kontroll så att gällande lagstiftning, tillståndskrav och Svensk kod för bolagsstyrning efterlevs.

Ledningssystemet är certifierat enligt ISO 9001:2015 (kvalitet) och ISO 14001:2015 (miljö) för all verksamhet som bedrivs inom SJ-koncernen.

Policyer

SJs policyer är framtagna utifrån SJs vision, affärsidé och strategi. Policyerna fastställs årligen av styrelsen och är vägledande för beslut och styrning av verksamheten. SJs koncernchef och verkställande direktör ansvarar för att policyerna efterlevs och att verksamheten lever upp till ägarens krav. Policyerna finns tillgängliga på SJs intranät och alla verksamhetschefer är ansvariga för efterlevnad inom sina respektive ansvarsområden.

Hållbarhetspolicy

SJs hållbarhetspolicy är ett övergripande styrdokument som anger hur medarbetare, styrelseledamöter, självständiga uppdragstagare samt leverantörer och partners ska agera för att vara föredömliga inom området hållbart värdeskapande. SJ respekterar FN:s förklaring om de mänskliga rättigheterna samt stödjer de tio principerna i FN:s Global Compact, FN:s ramverk och vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter, OECD:s riktlinjer för multinationella företag och ILO:s kärnkonventioner.

Hållbarhetspolicyn innehåller värderingar och principer inom områdena mänskliga rättigheter, medarbetare (inklusive arbetsmiljö), intern styrning och kontroll, affärsetik, säkerhet, miljö, kvalitet och dataskydd (GDPR). Vid jäv, tvivel om opartiskhet, får en person inte på något sätt påverka ett ärendes utgång. SJ har nolltolerans mot alla former av mutor och efterlever kraven i Institutet mot mutors (IMM) Kod om gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet.

Intern uppförandekod

SJs interna uppförandekod utgår från SJs värdeord och ger vägledning för hur alla medarbetare inom koncernen ska agera och

bemöta varandra och våra intressenter. Koden anger bland annat hur vi ska garantera mänskliga rättigheter, arbetsvillkor samt yttre miljö. Uppförandekoden anger nolltolerans mot alla former av mutor.

Koden bygger på internationellt överenskomna regler, främst de tio principerna i FN:s Global Compact, och ska vara känd, respekteras och tillämpas lika för alla medarbetare oavsett anställningsform. Alla medarbetare ska veta vart de ska vända sig vid kränkande särbehandling. SJ har tydliga processer för att utreda, åtgärda och ge stöd till den som utsatts. Överträdelser mot uppförandekoden kan anmälas till SJs visselblåsningsfunktion.

Uppförandekod för leverantörer

SJ-koncernens uppförandekod för leverantörer är en obligatorisk del i alla avtal och finns på www.sj.se/sv/om/om-sj/hallbarhet.html. Uppförandekoden baseras på internationellt vedertagna initiativ och standarder och anger koncernens grundläggande principer inom mänskliga rättigheter och arbetsvillkor, miljö samt affärsetik.

Uppförandekoden möjliggör en djupare dialog mellan oss och våra leverantörer för att ömsesidigt öka kunskapen kring bland annat arbetsvillkor och mänskliga rättigheter. Uppförandekoden omfattar hela leverantörskedjan.

Uppföljning av uppförandekoden

Vid inköp eller upphandling över 0,5 MSEK, eller när det finns geografiska eller branschspecifika skäl enligt SJs riskklassning, ska en grundläggande bedömning av leverantören ur ett hållbarhetsperspektiv genomföras. Varje år genomför SJ även hållbarhetsrevisioner av utvalda leverantörer för att säkerställa att de uppfyller kraven i SJs uppförandekod för leverantörer.

Kvalitetsarbete

Kvalitet innebär för SJ att bedriva persontågstrafik som är säker, pålitlig och komfortabel utifrån kundernas behov och enligt lagkrav. SJs hållbarhetspolicy beskriver hur rätt kvalitet ska säkerställas genom att tillämpa fyra grundläggande principer: Ta ansvar för att leverera rätt kvalitet i varje steg. Tillämpa bästa, kända arbetssätt varje gång. Identifiera och reagera på avvikelser samt Utveckla och ständigt förbättra verksamhet och medarbetare mot tydliga mål.

En viktig del i SJs ständiga förbättringsarbete är processen för att samla in kvalitetsavvikelser och förbättringsförslag från medarbetare, hitta grundorsaker till problem och därefter sätta in lämpliga åtgärder för långsiktiga lösningar.

Minimera negativ påverkan

SJs negativa påverkan minimeras genom att vi identifierar, hantear och vid behov avhjälpel negativ påverkan som uppkommer.

Utöver insamling av kvalitetsavvikelser och förbättringsförslag från medarbetare har SJ ett system för kundärenden. I intressentdialoger kan befintliga och potentiella problem lyftas för att nå lösningar. Synpunkter och förbättringsförslag inkommer också till SJ via samtal, mejl eller sociala medier från engagerade intressenter. Allvarliga oegentligheter kan anmälas till SJs funktion för visselblåsning, se nedan.

Visselblåsningsfunktion

SJ har en funktion för visselblåsning dit medarbetare och andra som ansökt om, eller fått i uppdrag, att utföra arbete åt SJ kan rapportera in allvarliga oegentligheter, inklusive avsteg från den interna uppförandekoden. Funktionen garanterar anonymitet för uppgiftslämnaren och anmälningar hanteras av en grupp bestående av cheferna för Juridik, Säkerhet och Beredskap samt HR.

Under 2022 har totalt nio anmälningar inkommit. Åtta av dem har inte bedömts kvalificera sig som visslingsärenden utan rört personalärenden som i stället hanterats av HR. Den vissling som utreddes visade sig vara obefogad.

Uppföljning av hållbart företagande

Intern uppföljning

Alla enheter inom SJ följs upp med interna nyckeltal. Varje nyckeltal har en ägare inom koncernledningen och är nedbrutna i enhetens egen uppföljning. SJ följer de interna nyckeltalen varje månad, kvartal och/eller år för att snabbt kunna vidta åtgärder om utvecklingen inte går i önskvärd riktning eller hastighet.

Styrelsen får skriftlig information om utfall på interna finansiella nyckeltal varje månad och på samtliga interna nyckeltal varje kvartal. Varje kvartal informeras styrelsen även om SJs finansiella läge och efterlevnad av finanspolicyn.

Extern uppföljning

SJ rapporterar övergripande utfall på externa nyckeltal i fyra kvartalsrapporter årligen. De externa nyckeltalen syftar till att möjliggöra en utvärdering av SJs prestation inom hållbart värdeskapande. En mer omfattande rapportering och analys lämnas årligen i SJs års- och hållbarhetsredovisning som upprättas i enlighet med GRI Standards.

Handböcker för externa nyckeltal säkerställer kvalitet

För varje externt nyckeltal finns en handbok framtagen där definition, metod och kvalitetssäkring beskrivs. Fastställda handböcker har status som instruktioner. Handböckerna uppdateras minst årligen och är avgörande för att erhålla konsekventa och tillförlitliga beslutsunderlag. SJs hållbarhetsredovisning har sedan 2017 i stora delar genomgått revision.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

> De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetareKlimat- och
miljöpåverkanVärdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapporteringInnehållsförteckning
noterFinansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Hållbart värdeskapande: De globala hållbarhetsmålen

Vårt bidrag till hållbar utveckling

Världens ledare har förbundit sig att fram till 2030 utrota extrem fattigdom, minska ojämlikheter och orättvisor samt att lösa klimatkrisen. För att nå detta har 17 globala hållbarhetsmål beslutats.

UNEP, FN:s utvecklingsprogram, har ett samordnande ansvar för att hjälpa länder med att integrera målen i sina nationella policyer och budgetar. Även företag förväntas analysera målen och identifiera hur deras verksamhet kan bidra till måluppfyllnaden.

Fyra av målen är särskilt relevanta för oss på SJ och där kan vi vara en del av lösningen:

Mål 7: Hållbar energi för alla

Delmål 7.3 innebär att den globala förbättringstakten vad gäller energieffektivitet ska fördubblas till 2030.

SJs bidrag: Tåg är ett mycket energieffektivt transportslag – både idag och i framtiden oaktat om övriga, mer miljöbelastande trafikslag lyckas minska sin klimatpåverkan. SJ arbetar sedan många år med att öka tågens energieffektivitet ytterligare. Det sker bland annat genom energieffektiv körning, tekniska modifieringar för effektivare parkering av tåg samt höga hållbarhetskrav vid inköp av nya tåg.

Mål 8: Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Delmål 8.8 innebär att skydda arbetstagarnas rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö för alla arbetstagare, inklusive arbetskrafts-

invandrare, i synnerhet kvinnliga migranter och människor i otrygga anställningar.

SJs bidrag: Våra medarbetare ska ha en trygg och säker arbetsplats, fri från diskriminering och trakasserier. SJs interna uppförandekod anger hur vi ska agera och bemöta varandra och våra intressenter. SJ-koncernens uppförandekod för leverantör anger vilka rättigheter medarbetare i hela vår värdekedja ska ha och vi följer upp efterlevnaden genom hållbarhetsrevisioner.

Mål 10: Minskad ojämlikhet

Delmål 10.2 innebär att alla människor, oavsett ålder, kön, funktionsvariation, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk ställning, ska inkluderas i det sociala, ekonomiska och politiska livet.

SJs bidrag: Vi ska vara ett SJ för alla, både när det gäller våra resenärer och i vår roll som arbetsgivare.

Mål 11: Hållbara städer och samhällen

Delmål 11.2 innebär att alla senast 2030 ska ha tillgång till säkra, ekonomiskt överkomliga, tillgängliga och hållbara transportsystem. Delmål 11.a innebär att positiva ekonomiska, sociala och miljö-

mässiga kopplingar mellan områden ska främjas genom att stärka den nationella och regionala utvecklingsplaneringen.

SJs bidrag: SJ erbjuder ett mycket energieffektivt och säkert transportmedel. Vi deltar i samtal och samarbeten på såväl nationell som regional och lokal nivå för att skapa ett hållbart transportsystem. Våra erbjudanden möjliggör för människor att bo på ett ställe och arbeta eller studera på ett annat.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala
hållbarhetsmålen

> Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetareKlimat- och
miljöpåverkanVärdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapporteringInnehållsförteckning
noterFinansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Hållbart värdeskapande: Kundupplevelse

Vi finns för våra kunder

Vi vill att våra kunder ska få en smidig och punktlig resa med härliga möten. Nu investerar SJ upp till 19 miljarder kronor för att erbjuda framtidens sätt att resa, redan idag.

Många väljer tåget för att restiden kan användas till arbete, studier, vila eller för att umgås. Våra kunder uppskattar också korta restider, täta avgångar och ankomsttider anpassade till arbetstider och anslutande kollektivtrafik. Dessa önskemål ligger till grund när vi ansöker om avgångar (tåglägen).

Vårt erbjudande

Våra olika erbjudanden gör att det alltid finns en resa som passar: För fritids- eller affärsresenärer, för barnfamiljer, studenter eller pensionärer. Tack vare samarbeten med partners kan våra kunder komma till sin slutdestination även om järnväg saknas.

Tågresandet ökar återigen kraftigt i Sverige efter en tillfällig nedgång under pandemin. För att kunna möta efterfrågan investerar SJ upp till 19 miljarder kronor i tåg, medarbetare och system. Moderniseringen av våra X 2000 och nattågsvagnar samt minst 25 nya snabbtåg och minst lika många regionaltåg innebär att vi förnyar vår fordonsflotta och kan erbjuda fler sittplatser ombord. Senaste tekniken under skalet gör att förutsättningarna för punktlighet förbättras. Se nästa sida.

För att möjliggöra snabbare uppkoppling ombord kommer de nya snabb- och regionaltågen att ha radiotransparenta fönster. Hösten 2022 påbörjade vi även installation av radiotransparenta fönster på våra moderniserade X 2000, därefter kommer turen till våra SJ 3000 och dubbeldäckare. När mobilsignalerna obehindrat kan komma in i tågen är uppkopplingens kvalitet avhängig av hur väl mobiltelefonoperatörerna byggt ut täckning och kapacitet längs med järnvägsspåren.

En viktig del av vårt erbjudande är våra uppskattade kund- och tågvårdar. Alla ska känna sig välkomna och väl omhändertagna före, under och efter sin resa med oss.

I SJ Tillgänglighetsråd diskuterar vi regelbundet med representanter för utvalda tillgänglighetsorganisationer hur våra tåg, tjänster och erbjudanden kan göras ännu mer tillgängliga.

Kundlojalitetsprogrammet SJ Prio

Lojalitetsprogrammet SJ Prio är också en del av vårt erbjudande. SJ Prio syftar till att dels skapa en långsiktig relation med SJs kunder, dels anpassa produkt- och tjänsteutbud utifrån djupare insikter om vad våra aktiva kunder prioriterar. Vid utgången av 2022 hade SJ Prio cirka 1,5 miljoner medlemmar i Sverige och Norge.

Medlemmarna i SJ Prio får poäng när de reser med SJ och när de köper varor och upplevelser från Sjs samarbetspartners. Poängen kan användas för nya SJ-resor i Sverige och Norge (fram till mars 2023) eller för reserelaterade upplevelser. Medlemmarna kan också skänka sina poäng till någon av Sjs ideella partners.

Så växer tågtidtabellen (tågplanen) fram

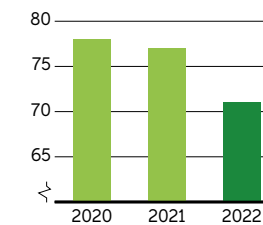
Arbetet med en tågplan inleds ett år innan den ska börja gälla. Den som vill köra tåg ansöker om tåglägen (att få köra en viss sträcka en viss tid) till Trafikverket som ansvarar för planen. Idag är efterfrågan på att köra tåg större än den kapacitet som finns tillgänglig. Dessutom finns ett stort behov av underhåll på järnvägen, vilket också begränsar utrymmet. När flera tågoperatörer har ansökt om samma tågläge försöker Trafikverket justera tidtabellen. I andra hand får tågoperatörerna försöka komma överens och i sista hand fattar Trafikverket beslut utifrån förutbestämda prioriteringskriterier. En tågplan gäller under ett år från midnatt andra lördagen i december.

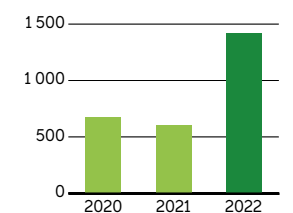
Viktiga händelser 2022

- Avtal tecknade om ny snabbtågsflotta och ny regionaltågsflotta, totalt investerar SJ upp till 19 miljarder kronor
- Nattågstrafiken EuroNight startade Stockholm – Hamburg
- Kundnöjdheten påverkades negativt av ett stökigt år på järnvägen med försenade och inställda avgångar
- Sena besked från Trafikverket kring planerade banarbeten medförde sena biljettsläpp
- Ytterligare satsningar på SJ Kundservice för att förbättra kundomhändertagandet
- sj.se fick ny design och omgjort mobilanpassat köpflöde

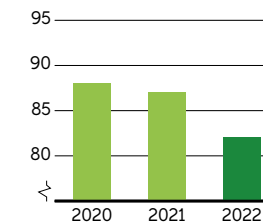
Nöjd kundindex, NKI

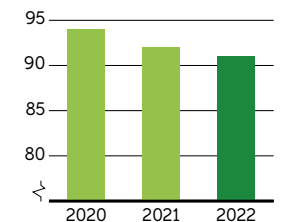
Investeringar, MSEK

Punktlighet, långdistanståg, SJ Sverige, %

Punktlighet, medeldistanståg, SJ Sverige, %

Förvaltningsberättelse

- Vinstdisposition
- Hållbarhetsrapport: Hållbart företagande
- Hållbar styrning
- De globala hållbarhetsmålen
- > Kundupplevelse
 - Motiverade och engagerade medarbetare
 - Klimat- och miljöpåverkan
 - Värdeskapande för samhället
 - Långsiktig lönsamhet
- Redovisning enligt EU-taxonomin
- Risker och riskhantering
- Ordförande har ordet
- Bolagsstyrningsrapport
- Styrelse
 - Koncernledning
- Intern kontroll avseende finansiell rapportering
- Innehållsförteckning noter
- Finansiella rapporter – koncernen
- Noter – koncernen
- Finansiella rapporter – moderbolaget
- Noter – moderbolaget
- Styrelsens försäkrans
- Revisionsberättelse
-
- Granskningsrapport
- Intressentdialog och väsentlighetsanalys
- Noter – hållbarhet
- GRI-index
- Index för hållbarhetsrapport
- Taxonomi-avstämningar
- Flerårsöversikt
- Definitioner och ordlista

Pågående fordonsinvesteringar

För att möta den ökade efterfrågan på snabba, bekväma och klimatsmarta tågresor investerar SJ upp till 19 miljarder kronor. Vi bedömer att med nya och moderniserade fordon kommer vår kapacitet inom kommersiell trafik successivt att öka med närmare 50 procent.

Se filmen om premiärturen med nya X 2000

Se filmen om SJs nya snabbtåg

Nya X 2000

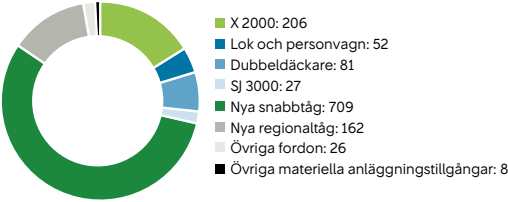
SJs nya X 2000 tar tågresan till en helt ny nivå med sköna, ställbara stolar och fler resenärer får plats utan att det blir trängre ombord. Prisbelönda nya X 2000 är ett supermodernt och återvunnet tåg där SJ sparar stora mängder rostfritt stål genom att återanvända boggier och vagnskor från de befintliga tågen. Status: Ombyggnad pågår. Fem ombyggda tåg var i trafik vid årsskiftet 2022/2023.

Nya snabbtåg

SJ investerar i minst 25 nya snabbtåg med mycket hög komfort. Alla system är teknikledande med exempelvis effektiv uppkoppling och radiotransparenta fönster. Med en topphastighet på 250 km/h blir de nya tågen de hittills snabbaste i svensk järnvägstrafik. Status: Design av fordonets tekniska funktioner pågår.

Investeringar i materiella anläggningstillgångar 2022, MSEK

Upprustning av nattågsvagnar

Upprustningen av SJs nattågsvagnar innebär att 46 av SJs sovvagnar och 11 liggvagnar ska få en modernare, fräschare och mer funktionell ombordmiljö och ökad tillförlitlighet. Vagnarna förbättras med ny värme, ventilation samt nya toalettutrymmen och ytskikt. Status: Design- och konstruktionsfasen pågår.

Nya regionaltåg

SJ investerar i minst 25 nya regionaltåg med hög komfort och som är väl anpassade för arbete ombord. Tågen kommer att rymma många resenärer och ha enkel påstigning för vagnar och rullstolar. Resenärerna erbjuds snabb uppkoppling med 5G-teknik och radiotransparenta fönster. Status: Design av fordonet pågår.

SJs prismodell och försäljningskanaler

SJ erbjuder resande i 1klass och 2klass. Studenter, ungdomar och pensionärer och de som reser med barn kan ta del av rabatterade priser.

Vår dynamiska prismodell innebär att biljettpriserna ökar ju kortare tid det är kvar till avgång och ju fler som köpt biljett till en avgång. Prismodellen säkerställer att det finns biljetter till ett förmånligt pris för resenärer som antingen är ute i god tid med sin bokning eller är flexibla med restider. Samtidigt säkerställer den dynamiska prismodellen att det finns biljetter kvar nära avgång för den som får ett plötsligt resbehov. Prismodellen bidrar också till hög beläggning och att vi inte kör omkring med tomma stolar. Om platser finns kvar mindre än 24 timmar före avgång säljer vi sista minuten-biljetter till studenter, ungdomar, barn och pensionärer.

Efter pandemin har många velat resa med SJ och ökad efterfrågan har bidragit till att biljettpriserna stigit på populära avgångar.

De allra flesta av våra biljetter säljs via våra digitala kanaler sj.se och SJs app medan resterande del huvudsakligen säljs av resebyråer. På vissa stationer finns biljettautomater. Utvecklingen av våra försäljningskanaler drivs utifrån våra kunders behov av enkla och personliga tjänster som hjälper dem före, under och efter resan. Utöver SJs egna digitala kanaler finns våra biljetter att köpa hos SJs Kundservice via telefon och hos Pressbyrå och 7-Eleven.

Ersättning vid långvarig försening

När vi inte lever upp till vårt kundlöfte om en punktlig resa har kunden i vissa fall rätt till ersättning av hela eller delar av biljettens pris. Ersättningen beror bland annat på förseningens längd och hur långt tåget kör.

SJ Biz för företag och organisationer

SJ Biz är vårt erbjudande för företagskunder i Sverige. Vidutgången av 2022 hade drygt 16 700 företag och organisationer ett SJ Biz-avtal, vilket är en ökning med 12 procent sedan förra årsskiftet.

Våra företagskunder får regelbundet en rese- och miljörapport som visar hur mycket och vilka sträckor de oftast färdats samt hur stora utsläpp de besparat miljön genom att välja SJ istället för bil eller flyg. I anslutning till SJs årsstämma delas SJs diplom för hållbart företagsresande ut till företag och organisationer som aktivt har arbetat för att i högre grad välja tåget för tjänsteresor.

Omsorgsfull hantering av kunduppgifter

Våra kunders integritet är viktig för oss och vi följer tillämplig dataskyddslagstiftning. Det innebär bland annat att kunden vid insamling av personuppgifter informeras om ändamålet med behandlingen, att personuppgifter endast används för dessa specifiserade ändamål och att uppgifterna därefter raderas. Se hållbarhetsnot 6.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

> Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

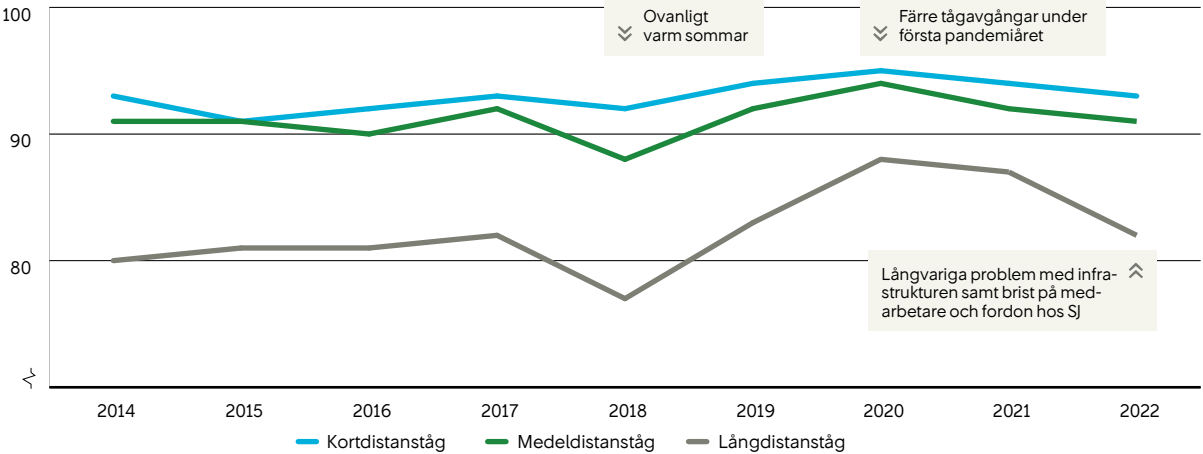
Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Punktlighet för SJs tåg i Sverige, %

Utveckling tillsammans med kunder

Vi får många synpunkter och förslag vid sidan av de insikter vi erhåller från våra SJ Prio-medlemmars resemönster. Nya erbjudanden, koncept samt SJs digitala kanaler utvecklas och utvärderas genom strukturerade kundtester i syfte att kontinuerligt förbättra kundupplevelsen och för att möta kundernas efterfrågan.

NKI-undersökningen

För att mer strukturerat få veta vad våra kunder tycker om oss och sin resa genomför vi löpande en undersökning bland dem som reser på SJ AB:s samtliga linjer. Den så kallade NKI-undersökningen ger oss värdefulla insikter som vi använder i utvecklingen av erbjudanden och tjänster.

Liknande undersökningar genomförs av våra beställare inom upphandlad trafik så att vi får veta vad som fungerar bra och var vår leverans kan förbättras.

Kundnöjdheten minskade under 2022

Vår NKI-undersökning på SJ AB:s linjer resulterar varje kvartal i ett Nöjd kundindex (NKI). Nöjdheten beror i hög utsträckning på om kunden upplevde att det tåg hen reste med kom fram i tid. Om tåget är sent kan kundupplevelsen förbättras av snabb störningsinformation.

NKI påverkades av det stökiga år som rådde på svensk järnväg under 2022. Störningarna i tågtrafiken medförde högt tryck på

SJ Kundservice och långa svarstider under delar av året. Vi satsade därför ytterligare resurser på att stärka upp SJ Kundservice med fler medarbetare och i slutet av året var svarstiderna återigen rimliga. På plats finns numera även Sonja, vår chatbot, som besvarar enkla frågor.

Viktig trafik- och störningsinformation

Vi informerar om trafikläget i våra egna kanaler sj.se och SJs app. Våra pendelresenärer kan även prenumerera på störningsinformation till mobilen för den sträcka och tidpunkt de brukar resa. Vid större störningar får våra kunder information via utrop på tågen och via sms eller notiser i SJs app.

I NKI-undersökningen mäter vi hur kunder som varit på ett försenat tåg upplevt informationen om förseningen. Se hållbarhetsnot 15.

Trafikverket ansvarar för utrop och för att det finns informationstavlor på stationer och perronger. Tågoperatörerna ansvarar sedan för den information som visas på tavlorna.

SJs punktlighet beror på oss själva och andra

Förutsättningarna för punktlighet varierar beroende på tågtyp, linje, sträcka och tidpunkt. Allt mer tågtrafik har gjort svensk järnväg hårt belastad, vilket innebär att störningar snabbt kan spridas över stora geografiska områden.

Långdistanståg är känsliga genom att de kör längre sträckor där störningar kan uppstå och snabbtågen riskerar att hamna bakom långsammare tåg som inte kan köras om.

Många som reser med SJs medeldistanståg är beroende av en pålitlig tågtrafik för att få sin vardag att fungera. Inom upphandlad trafik finns ofta ett vite kopplat till opunktliga eller inställda avgångar.

Eftersom järnvägen är ett slutet system – det går inte att köra om eller att välja en annan väg – krävs gott och nära samarbete inom tågbranschen. SJ har ett stort engagemang i Tillsammans för Tåg i Tid (TTT) där svenska järnvägsaktörer gemensamt arbetar för att förbättra punktligheten. I Norge samarbetar SJ med Bane Nor för att förbättra punktligheten.

Stökigt på svenska järnvägen under 2022

Det blev ett stökigt år på den svenska järnvägen med många försenade eller inställda tåg. Se bilden till vänster och hållbarhetsnot 13 och 14.

Den vanligaste orsaken till störningar var fel på järnvägsinfrastrukturen. Trafikverkets omfattande och sent planerade banarbeten påverkade också punktligheten negativt. SJs kunder påverkades även av att vi hade brist på fordon och lokförare vilket ledde till förseningar eller till att avgångar ställdes in, helt eller på delar av sträckan. Obehöriga i spårområdet orsakade många störningar och är dessutom förenat med livsfara.

Av de störningar som uppstod i det svenska järnvägsnätet under 2022 orsakade SJ knappt 10 procent. SJs andel var något lägre 2022 än tidigare år till följd av att den totala mängden störningar ökat. Brist på lokförare och fordon låg bakom de flesta av våra egenorsakade störningar. Vi har startat en egen lokförarskola då det råder stor brist på lokförare i Sverige, se avsnittet Medarbetare.

För att förbättra tillgången på fordon kopplar vi upp allt fler komponenter så att vi genom uppsatta regler kan åtgärda avvikelser innan problem uppstår. De omfattande investeringar vi gör i vår fordonsflotta kommer på sikt att förbättra förutsättningarna för punktlighet.

Lägre punktlighet i Norge under 2022

Även i Norge minskade punktligheten, främst till följd av fel på infrastrukturen. Punktligheten påverkades också negativt av hastighetsnedsättningar samt av att SJ haft brist på fordon eller varit sena från station.

Punktligheten för SJs avgångar i Norge under 2022 uppgick för långdistanståg till 83 procent (86) och för medeldistanståg till 75 procent (89). Punktighet mäts på något olika sätt i Norge och Sverige och utfallen är därför inte fullt ut jämförbara.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

> **Motiverade och engagerade medarbetare**Klimat- och
miljöpåverkanVärdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapporteringInnehållsförteckning
noterFinansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkring

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Hållbart värdeskapande: Motiverade och engagerade medarbetare

SJ är sina medarbetare

SJ vill bli branschens mest attraktiva arbetsgivare och vi accelererar nu vårt förbättringsarbete för att nå dit. Förbättrad process kring medarbetarscheman, fokus på kompetensutveckling och interna karriärvägar samt en egen lokförarutbildning ingår i satsningen.

Vi på SJ finns för våra kunder. För att kunna erbjuda en trygg, säker och bekväm resa oavsett vilka situationer som uppstår behöver våra medarbetare ha rätt kompetens, verktyg och befogenheter. En viktig del av SJs kultur är att vi generöst delar med oss av vår kunskap till varandra och har långtgående mandat att fatta beslut. Vi har ansvar för våra kunders och vår egen säkerhet och med det följer ett förtroende för att de beslut vi tar är de rätta i den specifika situationen.

Ständig utveckling

Inom SJ pågår ständig utveckling av medarbetare och processer. Alla delar av verksamheten använder digitala verktyg som vi i många fall själva har tagit fram. Så långt det är möjligt automatiserar vi även standardiserade processer för att kunna lägga mer tid på analys och utveckling.

SJ anordnar egna utbildningar i bland annat handhavande av våra tåg, säkerhet, kundbemötande, lagar och regler. All utbildning präglas av blended learning där vi varvar teoretisk utbildning med praktik, simulatorövningar och moment med inslag av virtual reality (VR). Alla medarbetare har årliga medarbetarsamtal och tågvärdar och lokförare coachas genom samtal och vid med-åkning.

Våra ledare och chefer har en nyckelroll för att alla medarbetare ska nå sin fulla potential. SJs ledarprinciper visar vägen och på återkommande ledardagar konkretiseras både SJs mål och vägen för att nå dem. Tack vare att SJ är en stor koncern finns goda möjligheter att växa inom den egna rollen, byta enhet eller ta sig an nya uppgifter.

Medarbetarpulsen är SJ-koncernens medarbetarundersökning där vi flera gånger per år svarar på frågor, vissa är återkommande och andra berör aktuella ämnen. Regelbundna pulsar och många fritextsvar underlättar kontinuerligt förbättringsarbete i små steg.

Ett hållbart arbetsliv

Balans mellan arbete och fritid är utgångspunkt för vårt hälsofrämjande arbete. Många medarbetare inom SJ har schemalagd arbetstid och måste vara på arbetsplatsen för att utföra sina uppgifter. Flera initiativ pågår parallellt för att förbättra framförhållning och stabilitet i schemalagningen och öka medarbetardialogen. Medarbetare med administrativa arbetsuppgifter erbjuds en kombination av arbete på kontoret och på distans med syfte att underlätta vardagen.

Hälsoinspiratörer finns ute i organisationen som stöd till chefer i det hälsofrämjande arbetet. De arbetar på uppdrag av chefen och fungerar som en lokal motor i det praktiska hälsoarbetet. Vi har både en individuell friskvårdspeng och en hälsopeng som stöd för att kunna göra insatser i arbetsgrupper/lokalt. Alla SJs medarbetare i Norge har även en sjukförsäkring.

Coronapandemin har haft stor påverkan på sjukfrånvaron, se hållbarhetsnot 11.

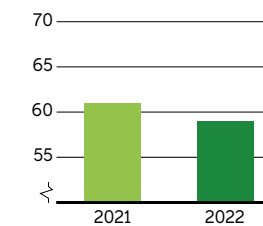
En viktig del av det förebyggande hälsoarbetet är att tidigt fånga upp medarbetare som riskerar ohälsa för att vid behov snabbt kunna sätta in stöd och åtgärder. Vi arbetar också fokuserat och långsiktigt med rehabiliteringsplaner i nära samarbete med företagshälsan för att långtidssjukskrivna medarbetare så snabbt som möjligt ska kunna återgå till sina arbeten. SJs medarbetare i Sverige erbjuds tjänsten Personaltöd med gratis och anonym specialistrådgivning i frågor av såväl arbetsrelaterad som privat karaktär.

Viktiga händelser 2022

- Många medarbetare påverkades av de problem som driftsättningen av SJs nya planeringssystem orsakade i slutet av 2021
- Medarbetare ombord hade ett stökigt år med sena besked kring, och många ändringar av, sina scheman
- Med målet att bli branschens bästa arbetsgivare accelererades förbättringsarbetet, bland annat förbättrades processen kring medarbetarscheman
- SJs egen lokförarutbildning startade

Nöjd medarbetarindex, NMI

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala

hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

> Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och

miljöpåverkan

Värdeskapande för

samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt

EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende

finansiell rapportering

Innehållsförteckning

noter

Finansiella rapporter –

koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –

moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och

väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-

rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

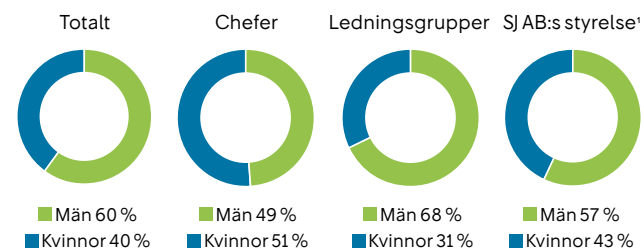
PDF för utskrift >>

En arbetsmiljö fri från hot och våld

En trygg och säker arbetsmiljö är en förutsättning för friska och engagerade medarbetare. Trots att resandet minskade kraftigt under pandemin så ökade antalet rapporterade fall av hot och våld av fysiskt våld från kunder mot våra medarbetare på tågen i Sverige. Den mycket oroväckande utvecklingen har fortsatt under 2022 och vi ser att vår verksamhet påverkas av samma negativa utveckling som samhället i övrigt.

SJs medarbetare vid utgången av 2022

Uppgifterna avser fysiska personer per den 31 december 2022.

¹⁾ Avser stämvalda ledamöter.

SJ samarbetar med övriga i den svenska tågbranschen, polismyndigheten samt med beställare av upphandlad trafik för att motverka hot och våld. På SJ arbetar vi förebyggande med bland annat utbildning i konflikthantering, plattformsviseringar och kroppsburen kamera för tåg- och kundvårdar. Om en hotfull situation uppstår kan medarbetare larma så att väktare eller polis påkallas. För den medarbetare som upplevt hot eller våld finns interna kamratstödare att tillgå som möter upp och stöttar. Externt samtalsstöd på telefon finns dygnet runt.

Vi vill bli fler!

De närmaste tre åren behöver SJ rekrytera tusen nya kollegor för att möta den ökade efterfrågan på tågresor. Vi rekryterar framför allt lokförare, tågvårdar, IT-specialister, ingenjörer och medarbetare till samtliga roller i våra depåer. För att lyckas med det behöver vi sticka ut och vara en attraktiv arbetsgivare med ett starkt arbetsgivarerbjudande.

För de som väljer SJ som arbetsgivare lovar vi en karriär där man gör skillnad, där man utvecklas och där man känner stolthet tillsammans. Vi vet att mångfald ger nya perspektiv och ökar SJs konkurrenskraft och välkomnar därför sökanden med olika bakgrund som vill vara med och bidra till ett inkluderande arbetsklimat.

Vi tar emot högskolestudenter som kan genomföra examensarbeten hos oss och välkomnar praktikanter genom bland annat initiativet Tekniskprånget.

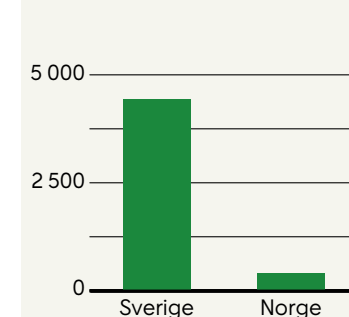

Lokförarutbildning i SJs regi

Det råder stor brist på lokförare i Sverige och vi startade därför under hösten 2022 en egen, betald lokförarutbildning i Stockholm. Två fulla kurser startade före årsskiftet och ytterligare två i början av 2023.

Intresset för att söka utbildningsplatserna har varit stort. Vi förbereder ytterligare kurser med start efter sommaren 2023 då vi utökar lokaliseringen till Göteborg. Vi har också utökat antalet kör-lärare för att kunna ta emot lokförarelever från andra skolor som kan göra praktik hos SJ.

Antal medarbetare vid utgången av 2022

Vid utgången av 2022 var antalet medarbetare sammanlagt lägre inom koncernen än vid årets början, främst till följd av att vi i december lämnade ansvaret för Öresundstågstrafiken. I februari välkomnade vi cirka 100 medarbetare i samband med att vi tog över underhållet av våra X 2000 och dubbeldäckare i egen regi. Se hållbarhetsnot 2.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare> **Klimat- och
miljöpåverkan**Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapporteringInnehållsförteckning
noterFinansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkring

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

PDF för utskrift >>

Hållbart värdeskapande: Klimat- och miljöpåverkan

Tillsammans levererar vi klimatsmarta resor

Tåget är ett energieffektivt och klimatsmart sätt att resa. Sjs viktigaste insats för klimatet och miljön är därför att få så många som möjligt att välja tåget för sin resa.

Järnväg är också yteffektivt och ett dubbelspår motsvarar en 15-filig motorväg i kapacitet.

Energieffektiva tåg

Tåg är energieffektiva, oavsett drivmedel, främst tack vare lågt luftmotstånd och att många reser tillsammans. SJ arbetar sedan många år med att öka tågens energieffektivitet ytterligare. Det sker bland annat genom energieffektiv körning och olika förarstöd, rutiner och tekniska modifieringar för effektivare parkering av tåg samt höga krav vid inköp av nya tåg.

Energiförbrukningen påverkas främst av tågets hastighet, fordonstyp samt utomhustemperatur. Se hållbarhetsnot 18.

Klimatsmarta tåg

Tågresor ger minimala utsläpp av koldioxid eftersom nästan alla tåg i Sverige drivs av el. All el SJ köper är förnybar från huvudsakligen vattenkraft. Hälften av den el vi köper från Trafikverket är dessutom Bra Miljöval-märkt vilket innebär att det ställs höga miljökrav på produktionen av elen. Tack vare det är resor med Sjs tåg Bra Miljöval-märkta. Sedan 2018 köper vi även 100 procent Bra Miljöval-märkt el till de lokaler i Sverige där SJ har egna elavtal.

Alla tåg som SJ äger är eldrivna. I upphandlad trafik kör vi även dieseldrivna tåg där elektrifiering saknas. Dieseldrivna tåg har högre utsläpp av växthusgaser än eltåg, medan järnvägen som helhet alltid är ett för resenären klimatsmart alternativ.

Tillsammans med beställaren Jernbanedirektoratet och fordonsgiganten Norske Tog har SJ introducerat hybridtåg, som kan köras både med diesel och el, på sträckor som ännu inte elektrifierats. SJ Norge deltar också i ett projekt som drivs av Jernbanedirektoratet och som syftar till att minska klimatavtrycket inom den norska järnvägen.

Under tiden vi ansvarar för Krösatågen har vi även där i uppdrag från beställaren att introducera hybridtåg.

Förutom de dieseltåg vi kör inom upphandlad trafik utgör ersättningstrafik och läckage av klimatpåverkande köldmedier Sjs enskilt största källor till utsläpp av växthusgaser. Förbättrad punktlighet och att minimera antalet inställda tåg är de viktigaste åtgärderna för att minska Sjs behov av ersättningstrafik. Förbättrat fordonsunderhåll minskar risken för läckage av köldmedier. Se hållbarhetsnot 19.

Miljöpåverkan

I Sjs bistrovagnar har vi stort fokus på svenska råvaror och erbjuder flera ekologiska och vegetariska alternativ. På våra tåg i Norge serverar vi främst matvaror av god kvalitet från lokala leverantörer.

Vi strävar efter att minska matsvinnet och att minska behovet av plast i våra matförpackningar. Under 2022 har vi inlett ett samarbete med Allwin Matbank som ser till överbliven mat från våra tåg tas om hand och levereras till kyrkor och sociala verksamheter.

Vid upphandlingen av våra nya snabb- och regionaltåg har vi ställt långtgående miljökrav, både under framställning, på livslängd och på återvinning när delar är uttjänta.

Fordonsunderhåll

Underhållet av våra fordon kräver i vissa fall att potentiellt miljöskadliga ämnen hanteras eller används, däribland transformatorolja till tågfordonens motorer samt kemikalier för fordonstvätt.

Efter att SJ tagit över underhållet av SJ 3000 och Sjs dubbel-däckare bedriver vi miljöfarlig verksamhet på två platser, en verksamhet är anmälningspliktig och avser en fordonstvätt och en verksamhet är informationspliktig avseende kemikaliehantering. Vid dessa anläggningar genomför såväl SJ som kommunen inspektioner, dessa har under året varit utan anmärkningar.

Under 2022 inträffade 21 (7) incidenter då främst mindre mängd diesel eller transformatorolja läckt från fordon. Sjs interna föreskrifter har följts och relevanta myndigheter har underrättats.

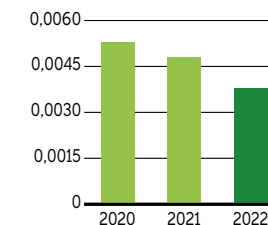
Läs mer om Sjs miljömässigt hållbara aktiviteter enligt EU-taxonomin i avsnittet Redovisning enligt EU-taxonomin.

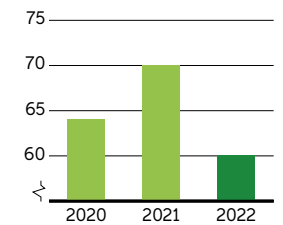
Se filmen om
hållbar mat
ombord
på Sjs tåg

Viktiga händelser 2022

- Hybridtåg som kan köras på både el och diesel togs i trafik i Norge
- Samarbete inleddes med Allwin Matbank som tar hand om överbliven mat från tågen
- Sjs aktiviteter är i hög utsträckning miljömässigt hållbara enligt EU:s taxonomi, se avsnittet Redovisning enligt EU-taxonomin.

CO₂-utsläpp från trafik med Sjs egna tåg per personkm, gram

Marknadsandel jämfört med flyg, %

Se hållbarhetsnot 19 för utfall inklusive köldmedieläckage och ersättningstrafik.

Återanvänd stålstomme i nya X 2000

Nya X 2000 är ett nytt tåg byggt inuti ett befintligt. Vi har sparat stora mängder stål genom att återanvända boggier och vagnskorgar från det befintliga tåget och Sjs projekt finns med på Hagainitiativets lista över goda exempel inom näringslivet på cirkulär ekonomi. Hagainitiativet är ett företagsnätverk som arbetar för att minska klimatpåverkan.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala

hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-

rade medarbetare

Klimat- och

miljöpåverkan

> **Värdeskapande för
samhället**

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt

EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende

finansiell rapportering

Innehållsförteckning

noter

Finansiella rapporter –

koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –

moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkring

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och

väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-

rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

PDF för utskrift >>

Hållbart värdeskapande: Värdeskapande för samhället

Vår tågtrafik behövs för att samhället ska fungera

Som en av få svenskägda tågoperatörer erbjuder vi snabba och klimatsmarta resor i Sverige, delar av Norge och till Köpenhamn, Oslo och Hamburg.

Vår omfattande trafik har en viktig roll för att samhället ska fungera. Under 2022 har vi trafikerat 433 stationer i Sverige, Norge, Danmark och sedan hösten 2022 även Hamburg i Tyskland. Vi har en kontinuerlig dialog med kommuner, regioner och resenärer för att om möjligt kunna anpassa linjer och avgångar till uttalade och lokala behov.

Tack vare att vi kör på så många linjer gör vår trafik det möjligt att arbeta eller studera på ett ställe och bo på ett annat. På så sätt bidrar vi till tillväxt och regional utveckling genom att företag kan rekrytera kompetens från större upptagningsområden.

En trygg och säker resa

Trafiksäkerhet är grundläggande inom SJ. EU:s säkerhetsdirektiv och nationell reglering på Sjs marknader i Sverige, Danmark och Norge utgör grunden för det systematiska säkerhetsarbete som vi bedriver inom koncernen och i samverkan med externa partners och myndigheter. Vi genomför internrevisioner inom trafiksäkerhet för att säkerställa att våra processer följs och att goda arbetssätt sprids inom koncernen. Varje månad följs Sjs Trafiksäkerhetsindex, se hållbarhetsnot 12.

Utöver trafiksäkerhet omfattar vårt säkerhetsarbete till exempel centrala områden såsom trygghet och säkerhet för kunder och medarbetare ombord samt god beredskap för att hantera svåra och oförutsägbara händelser. Sjs medarbetare rapporterar avvikelser, tillbud och incidenter. Rapporteringen ligger till grund för ständiga förbättringar av den fysiska miljön och processer. Löpande genomför vi även mätningar av uppfattad trygghet och säkerhet bland Sjs kunder i Sverige. Mätningarna hjälper oss att identifiera förbättringsområden och införa rätt åtgärder för att alla ska känna sig trygga och säkra på våra tåg.

Vi hanterar stora mängder data och informationssäkerhet är ett prioriterat område. SJ klassas som leverantör av en samhällsviktig tjänst i Sverige enligt lagen om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster. Vår interna styrning för informations-säkerhet är i hög utsträckning jämförbar med bestämmelserna i lagen och uppdateras vartefter praxis utformas. Se hållbarhetsnot 6 för hantering av personuppgifter.

Avgörande branschsamarbete

På järnvägen samsas många aktörer med olika ansvarsområden för att trafiken ska fungera. SJ arbetar aktivt för att öka samarbetet mellan aktörer på både den inhemska och europeiska järnvägen, se hållbarhetsnot 17. Inom Järnvägsbranschens Samverkansforum (JBS) drivs sedan flera år tillbaka ett gemensamt förbättringsarbete för att öka den svenska järnvägens robusthet, konkurrenskraft och lönsamhet.

SJ deltar aktivt i arbetet inom bransch- och arbetsgivarförbundet Tågföretagen och Community of European Railway and Infrastructure Companies (CER) för att skapa lösningar och regelverk som både gynnar tågoperatörer och resenärer.

Vi ställer höga krav på kvalitet

SJ köper årligen varor och tjänster för cirka 8,7 miljarder kronor från cirka 2 000 leverantörer, utöver omfattande investeringar. Vi är en medveten kund som ställer långtgående hållbarhetskrav på våra leverantörer. Vi förväntar oss att leverantörerna ställer samma krav på oss så att vi gemensamt kan utvecklas. Se avsnittet Hållbar styrning av SJ för en beskrivning av hur vi säkerställer att leverantörerna lever upp till våra hållbarhetskrav.

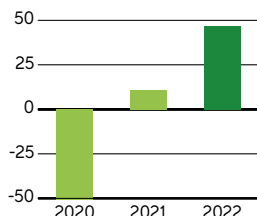
Vi genomför årligen hållbarhetsrevisioner för att säkerställa att Sjs uppförandekod för leverantörer efterlevs. Under 2022 genomförde vi sex hållbarhetsrevisioner av bland annat leverantören av våra nya uniformer och av den mat vi serverar på tågen. Planer har tagits fram för att åtgärda de avvikelser som identifierades.

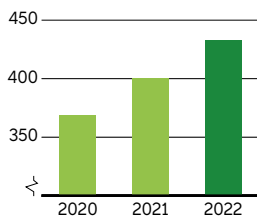
Viktiga händelser 2022

- Underhållet av SJ 3000 och Sjs dubbeldäckare togs över av SJ
- Trafikstart för nattågstrafiken SJ EuroNight mellan Stockholm och Hamburg

Resandeutveckling, %

Antal trafikerade stationer

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

> **Värdeskapande för samhället**

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkring

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Vi väljer våra leverantörer och samarbetspartners med omsorg

Vår viktigaste leverantör och samarbetspartner i Sverige är Trafikverket som äger och förvaltar merparten av den svenska järnvägsinfrastrukturen. SJ samverkar strategiskt med Trafikverket kring tidtabeller och underhållsåtgärder på järnvägen, liksom operativt kring det aktuella trafikläget.

I Norge är Bane NOR, som ansvarar för järnvägsinfrastrukturen, en viktig leverantör och samarbetspartner. Så är även Norske Tog som äger samtliga tåg i Norge och hyr ut dem till tågoperatörerna. Merparten av drift och förvaltning av SJs IT-system hanteras av externa parter. Andra viktiga leverantörer till oss är fastighetsägare som hyr ut depåer, väntsalor, rastlokaler och kontor. Vi underhåller själva fordonen SJ 3000 och SJs dubbeldäckare medan underhållsentreprenörer säkerställer att våra övriga fordon servas och repareras utifrån behov och underhållsplaner. Andra viktiga inköp är bland annat mat som serveras i vår bistro, hotellrum och taxiresor för tågvärdar och lokförare, ersättningstrafik, marknadsföring, fordonsvård (exempelvis städning) samt konsulter och andra tjänster.

SJ AB och SJ Gotalandståg är anslutna till Uppförandekod om betaltider, ett initiativ av Näringsdepartementet i dialog med näringslivet. Huvudregeln enligt Uppförandekoden är att fakturor från små och medelstora företag ska betalas inom 30 dagar och denna princip tillämpas inom hela SJ-koncernen.

Sjs kommersiella trafik omfattas av Lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna (LUF). Den trafik som SJ-koncernen kör på uppdrag omfattas däremot inte av bestämmelserna i LUF-direktivet enligt beslut av EU-kommissionen.

Ansvarsfullt agerande inom skatt

Som ansvarsfull samhällsaktör strävar SJ efter att betala rätt skatt, i rätt land och vid rätt tidpunkt baserat på den verksamhet som bedrivs inom koncernen. För SJ är koncernens skattefrågor, och uppfyllelsen av skattskyldigheten, viktiga delar i vårt kontroll- och bredare riskhanteringssystem.

I de fall lagstiftning och/eller regler är otydliga ska SJ agera ansvarsfullt, långsiktigt och transparent i syfte att minimera risken för att fel skatt betalas. Vi låter dock en affärsmässig syn på skattekostnad för de bolag som ingår i SJ-koncernen genomsyra våra beslut och hanterar skatt som en kostnad i verksamheten. Se not 8.

Framtidens hållbara varumärke

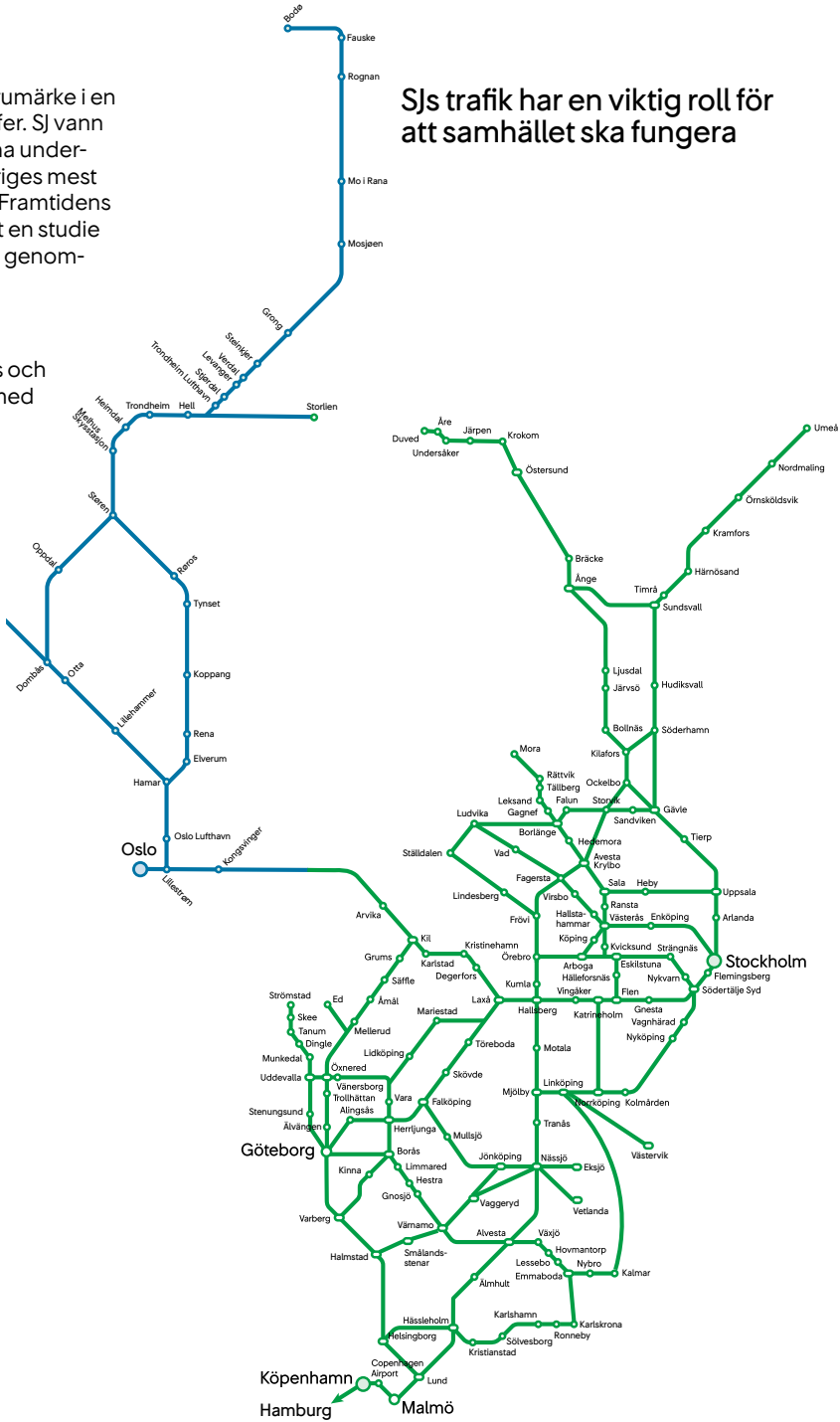
Hela kundens resa, från bokning till upplevelsen under resan och all kommunikation, påverkar intrycket av oss. SJ får mycket uppmärksamhet i media och rapporteringen påverkar direkt uppfattningen om vårt varumärke.

SJ utsågs i början av 2022 till Sveriges näst grönaste varumärke i en undersökning som genomförts av konsultföretaget Differ. SJ vann även kategorin Transport för fjortonde året i rad i samma undersökning. Sustainable Brand Index utsåg 2022 SJ till Sveriges mest hållbara varumärke inom transportsektorn. SJ är också Framtidens hållbaraste varumärke inom transportbranschen enligt en studie av ungas attityder kring hållbarhet och varumärke som genomförts av Ungdomsbarometern och Jung relations.

Värdefulla samarbeten

SJ samarbetar med utvalda organisationer som Friends och Min stora dag för att fördjupa och förbättra kontakten med kunder och att stötta organisationer som jobbar för en god sak.

SJs trafik har en viktig roll för att samhället ska fungera

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetareKlimat- och
miljöpåverkanVärdeskapande för
samhället

> Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapporteringInnehållsförteckning
noterFinansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

PDF för utskrift >>

Hållbart värdeskapande: Långsiktig lönsamhet

Vi tänker och agerar långsiktigt hållbart

Långsiktig lönsamhet är en förutsättning när SJ nu investerar upp till 19 miljarder kronor i framtidens sätt att resa.

SJ ägs till 100 procent av svenska staten och agerar på en konkurrensutsatt marknad utan statliga stöd (utöver coronarelaterade bidrag) och subventioner. För att kunna göra nödvändiga investeringar måste vi därför vara långsiktigt lönsamma.

Ett effektivt och prisvärt SJ

Vår långsiktiga ambition är en hållbar verksamhet med rimlig kostnadsutveckling där SJ upprätthåller hög kvalitet samtidigt som ägarens avkastningskrav nås. Våra kunder och beställare av upphandlad trafik måste uppleva SJ som ett prisvärt alternativ för att vi ska fortsätta att vara relevanta på en marknad med tuff konkurrens. Våra starkaste konkurrenter är bilen, andra tågoperatörer och inrikesflyget.

Alla SJs tåglinjer och affärer, både kommersiella och upphandlade, ska bidra till att vi når uppsatta mål. Varje linje och affär har en affärschef med mandat att anpassa erbjudandet för att möta kundernas behov och förväntningar.

Vi strävar ständigt efter att göra saker smartare eftersom det är en förutsättning för att SJ ska fortsätta att vara konkurrenskraftigt på avreglerade marknader. Vi behöver skalbara lösningar för att nå den kostnadsnivå som krävs för att vara långsiktigt lönsamma och samtidigt snabbt kunna anpassa oss när vi tar över och lämnar ansvar för upphandlade affärer.

Investeringar i framtidens klimatsmarta resor

Allt fler vill resa snabbt, smidigt och klimatsmart med SJ. För att kunna möta efterfrågan investerar vi upp till 19 miljarder kronor i framför allt våra tåg. Vi investerar även i ett nytt bokningssystem och har accelererat satsningarna på våra medarbetare, se avsnittet Medarbetare.

Moderniseringen av våra X 2000-tåg pågår och vid årsskiftet 2022/2023 hade fem ombyggda tåg tagits i trafik. Våra andra tågflottor kommer också att moderniseras och först i tur står våra natt-

tågsvagnar. I vårt omfattande investeringsprogram ingår också nya snabbtåg och regionaltåg. Se avsnittet Kundupplevelse.

Finansiell påverkan av coronapandemin

Coronapandemin och myndigheters åtgärder för att bromsa smittspridningen hade från mars 2020 till februari 2022 stor påverkan på SJs verksamhet. Så snart restriktionerna avskaffades i början av 2022 tog resandet med SJ återigen fart, vilket medförde ett stärkt kassaflöde.

Verksamheten i Sverige tog del av bidrag från de generella statliga paket som fanns under pandemin för att mildra dess effekter. SJs verksamhet i Norge tog del av det bidrag som riktades specifikt till kollektivtrafiken. Rörelseresultatet för helåret 2022 har påverkats positivt av statliga bidrag om 222 MSEK (792) som erhöles under första halvåret och som syftat till att mildra effekterna av coronapandemin. Årets bidrag erhöles främst i Norge.

Förändrade förutsättningar inom upphandlad trafik

En allt större del av tågtrafiken i Sverige upphandlas och upphandlad trafik är en viktig del av SJs verksamhet. Under pandemin blev det tydligt att vissa avtalskonstruktioner inom upphandlad trafik ensidigt lägger den ekonomiska risken på tågoperatören. Om resandet inte utvecklas enligt prognos kan det få långtgående ekonomiska konsekvenser för operatören. Inom tågbranschen diskuteras därför hur avtalen inom upphandlad trafik ska utformas för en mer balanserad fördelning av risk mellan tågoperatör och beställare.

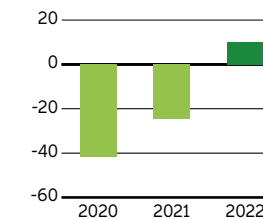
Vissa av SJs upphandlade avtal har påverkats av förändrade förutsättningar, bland annat på grund av lägre resande under pandemin. Det fick stor påverkan på vårt rörelseresultat för helåret 2021 och för oss blev det nödvändigt att omförhandla avtal för att kunna upprätthålla trafiken.

SJ har nått överenskommelser med Öresundståg och Tåg i Bergslagen (TiB) och lämnade ansvaret för trafiken i förtid i december 2022 respektive lämnar i december 2023. Vi har också träffat en överenskommelse som innebär att avtalet avseende Trafikpaket Nord i Norge reviderats från den 1 juli 2022.

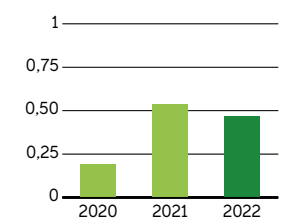
Viktiga händelser 2022

- Främst ökat resande bidrog till att rörelseresultatet förbättrades till 449 MSEK (-1 106)
- SJ lämnade ansvaret för Öresundstågstrafiken i december efter en överenskommelse med Öresundståg
- Överenskommelse träffad med Jernbanedirektoratet om ett reviderat avtal från juli avseende Trafikpaket Nord
- Avtal tecknade med leverantörer av dels minst 25 snabbtåg, dels minst lika många regionaltåg

Avkastning på operativt kapital, %

Nettoskuldssättningsgrad, ggr

Se avsnittet Räkenskaper/Finansiella mål för kommentar kring utvecklingen av avkastning på operativt kapital respektive nettoskuldssättningsgrad.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

> Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Redovisning enligt EU-taxonomin

Hållbarhet är centralt och viktigt, därför tillämpar vi taxonomin fast det ännu inte är ett krav. SJ bidrar väsentligt till att begränsa klimatförändringarna genom att öka andelen resor som sker med tåg.

Taxonomiförordningen, EU-förordning 2020/852, syftar till att klassificera vilka investeringar som är miljömässigt hållbara. SJ har valt att tillämpa taxonomin eftersom hållbarhet är centralt och viktigt för oss. Merparten av SJs verksamhet omfattas av taxonomin då den är hänförlig till taxonomins aktivitet 6.1 Persontransport mellan städer på järnväg eftersom vi investerar i och utför persontransport på järnväg mellan städer. Merparten av den verksamhet som omfattas är även miljömässigt hållbar enligt taxonomin.

För att vara miljömässigt hållbar enligt taxonomin behöver följande vara uppfyllt:

- a) Väsentligt bidrag till ett av taxonomins miljömål
- b) Inte orsaka betydande skada på något av de övriga miljömålen
- c) Uppfylla minimiskyddsåtgärder

a) Väsentligt bidrag till ett av taxonomins miljömål

Den trafik vi utför med el- och hybridtåg bidrar väsentligt till taxonomins miljömål *Begränsning av klimatförändringar*. Trafiken som utförs med hybridtåg är enligt taxonomin en omställningsaktivitet, vilket innebär en aktivitet som stöder omställningen till en klimatneutral ekonomi i väntan på ett tekniskt och ekonomiskt genomförbart koldioxidsnålt alternativ.

Inom upphandlad trafik kör vi dieseltåg på vissa ännu inte elektrifierade sträckor, dieseltågstrafiken är inte miljömässigt hållbar enligt taxonomin.

b) Orsakar inte betydande skada

SJs eltåg bidrar väsentligt till *Begränsning av klimatförändringar* utan att orsaka betydande skada på taxonomins övriga miljömål. Nedan följer förklaringar till varför SJ inte orsakar betydande skada på de av taxonomins miljömål som är tillämpliga för aktivitet 6.1 Persontransport mellan städer på järnväg.

Anpassning till klimatförändringar

SJ har kartlagt hur klimatförändringar kan påverka vår verksamhet. De tre klimatscenarier som SMHI tagit fram för åren 2041-2070 har beaktats då våra tåg har en förväntad ekonomisk livslängd på cirka 30 år. Kartläggningen har avgränsats till att avse Sverige, Sjs huvudsakliga marknad.

Olika klimatscenarier påverkar oss främst avseende frekvens och tid innan trafiken är i gång. Klimatförändringar medför att SJ i hög utsträckning behöver hantera och ta kostnader för uppkomna situationer där banan stängts av helt eller delvis. Viss kostnadsersättning kan erhållas genom regressrätt gentemot Trafikverket. Omfattande och frekventa trafikstörningar till följd av klimatförändringar kan komma att påverka förtroendet för järnvägen som transportsätt och därmed få mer långsiktigt negativ påverkan på SJs affär.

>> En stor del av SJs verksamhet omfattas av taxonomin och är miljömässigt hållbar enligt taxonomin.

Vi har vidtagit åtgärder och tagit fram planer för att hantera klimatförändringar. SJ ansvarar för att säkerställa komfort och säkerhet för kunder och medarbetare ombord. Installation och underhåll av luftkonditioneringsanläggningar har anpassats utifrån längre och varmare somrar. Avgångar kan ställas in vid varningar för kraftig blåst eller mycket låga temperaturer för att minska risken för att tågen blir stående på linjen. Nödproviant finns på tågen. Reduceringsplaner för underhåll tillämpas när temperaturen blir allt för hög eller låg.

SJ bedömer att kraven gällande klimatanpassning är uppfyllda.

Omställning till cirkulär ekonomi

Avfall som uppstår i samband med underhåll av tågen hanteras i enlighet med avfallsdirektivet. Tåg har en lång livscykel och vi underhåller och renoverar dem varsamt för att förlänga den ytterligare. Sjs tåg kan plockas isär och återvinnas i hög utsträckning, och inför skrotning tas en fordonsspecifik skrotningsmanual fram.

SJ bedömer att kraven gällande cirkulär ekonomi är uppfyllda.

Förebyggande och bekämpning av föroreningar

SJ äger endast eltåg, vars motorer inte ger upphov till föroreningar. Inom Trafikpaket Nord i Norge kör vi hybridtåg, som både kan drivas med el och diesel. Dessa motorers utsläpp håller sig under angivna gränsvärden.

SJ bedömer att kraven gällande föroreningar är uppfyllda.

c) Minimiskyddsåtgärder

Sjs hållbarhetspolicy är vägledande för hur Sjs medarbetare, leverantörer och partners ska agera för att vara föredömliga inom hållbart värdeskapande. Se avsnittet Hållbar styrning. Processer finns på plats för att säkerställa att policyn efterlevs.

SJ bedömer att kraven avseende minimiskyddsåtgärder inom mänskliga rättigheter, skatt och schysst konkurrens samt motverkande av bestickning/korruption är uppfyllda.

Sjs uppfyllande av taxonomin 2022	a) Kriterier för väsentligt bidrag		b) Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)						c)
	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Begränsning av klimatförändringar	Anpassning till klimatförändringar	Vatten och marina resurser	Cirkulär ekonomi	Föroreningar	Biologisk mångfald och ekosystem	Minimiskyddsåtgärder
Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter									
Aktivitet 6.1 Persontransport mellan städer på järnväg	Ja	Nej	n/a	Ja	n/a	Ja	Ja	n/a	Ja

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

> Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Nyckeltal enligt taxonomin

En hög andel av Sjs omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter som omfattas av taxonomin är miljömässigt hållbara enligt taxonomin.

Enligt taxonomiförordningen med tillämpning av den delegerade förordningen 2021/4987 ska nyckeltal avseende omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter anges. För 2021 redovisades hur stor andel av varje nyckeltal som omfattas av taxonomin, i enlighet med de lättnader som EU beslutade. För 2022 redovisas även hur mycket av det som omfattas av taxonomin som är förenligt med taxonomin (miljömässigt hållbart). SJ utför endast aktivitet 6.1 *Persontransport mellan städer på järnväg* och dubbelrapportering förekommer således inte.

Sammanfattning avseende 2022:

Nyckeltal	MSEK	Andel som omfattas av taxonomin, %	Andel som också är förenligt med taxonomin, %
Omsättning	10 403	97	89
Kapitalutgifter	1 642	98	98
Driftsutgifter	754	100	100

För fullständiga tabeller avseende nyckeltalen, se avsnittet Taxonomi-avstämningar.

Omsättning

Intäkter som är relaterade till trafik med el- och hybridtåg är miljömässigt hållbara enligt taxonomin. Den andel som inte är miljömässigt hållbar enligt taxonomin avser intäkter relaterade till den dieseltågstrafik som SJ utför inom upphandlad trafik på ännu ej elektrifierade sträckor.

> Redovisningsprinciper

Omsättning avser nettoomsättningen i resultaträkningen och specificeras i not 3. Merparten av Sjs omsättning omfattas av aktivitet 6.1 *Persontransport mellan städer på järnväg*. Omsättningen som omfattas avser främst biljettintäkter och bokningsavgifter, trafikavtalsintäkter inom upphandlad trafik (exklusive intäkter för ersättningstrafik) och intäkter från försäljning ombord av mat och dryck.

Intäkter för ersättningstrafik, vidarefakturerings av lokalhyra och övriga intäkter omfattas inte av taxonomin. <

> Viktiga uppskattningar och bedömningar

I vissa trafikavtal ansvarar SJ för planerad och/eller oplanerad ersättningstrafik med buss/taxi. SJ bedömer att intäkter för denna ersättningstrafik inte omfattas av aktivitet 6.3 *Persontransport på väg i städer och förorter*, eftersom SJ inte utför någon drift av dessa fordon och inte heller äger eller hyr dessa fordon. <

Kapitalutgifter

De kapitalutgifter som omfattas av taxonomin avser kapitalutgifter för de tillgångar som SJ redovisar som sina tillgångar. De tåg som SJ äger och investerar i är eldrivna och därmed miljömässigt hållbara enligt taxonomin.

> Redovisningsprinciper

Kapitalutgifter avser investeringar i materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar, se kassaflödesanalysen samt not 9 och 11, och tillkommande nyttjanderätter, se not 10. Merparten av Sjs investeringar i tillgångar omfattas av aktivitet 6.1 *Persontransport mellan städer på järnväg*. Investeringar i materiella anläggningstillgångar avser nästan uteslutande investeringar i tågfordon (varav samtliga är eldrivna). Investeringar i immateriella tillgångar omfattar mestadels investeringar i verksamhetsnära IT-system. Tillkommande nyttjanderätter avser i hög utsträckning verkstäder, åkstationer och andra lokaler som har direkt koppling till aktivitet 6.1. <

Driftsutgifter

Sjs driftsutgifter som omfattas av taxonomin avser underhållsutgifter för Sjs tillgångar. Eftersom SJ endast äger eldrivna tåg är samtliga driftsutgifter som omfattas av taxonomin miljömässigt hållbara enligt taxonomin.

> Redovisningsprinciper

De driftsutgifter som SJ har som omfattas av taxonomin avser underhållsutgifter för Sjs tillgångar som avser aktivitet 6.1 *Persontransport mellan städer på järnväg*. Underhållsutgifter som omfattas avser främst tekniskt fordonsunderhåll men även underhåll av immateriella tillgångar som syftar till att säkerställa en fortsatt och effektiv funktion hos tillgången.

Sjs tillgångar avser i hög grad tillgångar som omfattas av aktivitet 6.1, varför underhållsutgifterna av dessa tillgångar också i hög grad omfattas av taxonomin. <

> Viktiga uppskattningar och bedömningar

Depåjänster avser dagligt underhåll av fordonen så som städning för daglig drift och trivsel ombord. Depåjänsterna syftar inte främst till att säkerställa en fortsatt och effektiv funktion hos själva fordonet och ingår därför inte i beräkningen av nyckeltalet. <

En hög andel av Sjs omsättning, kapitalutgifter och driftsutgifter som omfattas är miljömässigt hållbara enligt taxonomin.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetareKlimat- och
miljöpåverkanVärdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin> **Risker och riskhantering**

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapporteringInnehållsförteckning
noterFinansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

PDF för utskrift >>

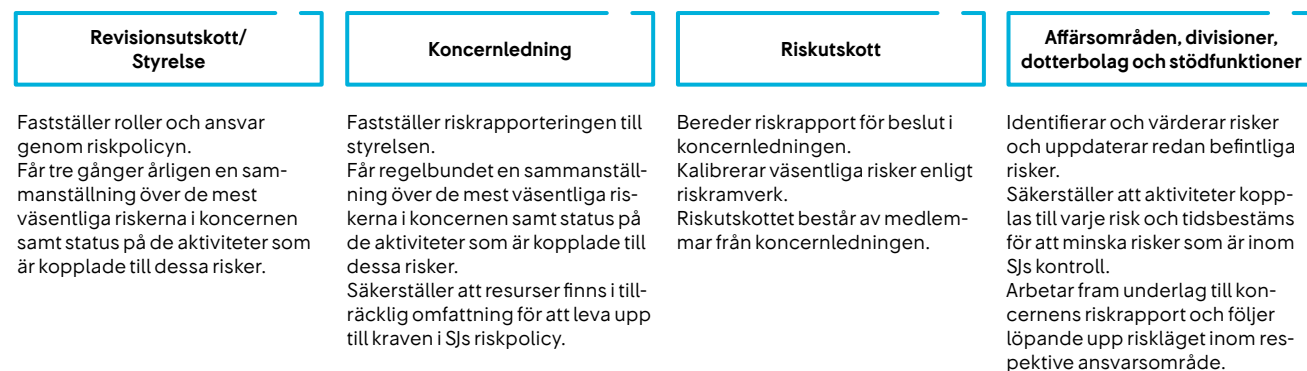
Risker och riskhantering

Risk är ett naturligt inslag i all affärsverksamhet. Genom ett proaktivt arbetssätt kan vi i bästa fall hindra risker från att uppstå, alternativt minimera negativa konsekvenser när de väl uppstår.

SJ definierar risk som en händelse eller osäkerhet som kan påverka vår möjlighet att nå de mål som är fastställda i SJs strategi- och affärsplan. Under 2021 vidareutvecklade vi riskramverket och riskarbetet har starkare integrerats i verksamhetsplaneringen för att utarbeta tydliga åtgärder för att minska de risker som SJ kan påverka. Arbetet med att utveckla metod och samordna riskhanteringen sker centralt.

Roller i riskrapporteringen

Ansvarar

Rapporterar

Identifiering och hantering av risker

SJ arbetar systematiskt med riskbedömningar. Processen involverar alla affärsområden, divisioner, dotterbolag och stödfunktioner, vilket medför förankring och ökat medvetande i organisationen samt att risker identifieras på ett effektivt sätt. Riskidentifiering och hantering sker löpande inom SJ och rapporteras till styrelsen tre gånger per år.

Processen inleds med att verksamheten utvärderar befintliga risker samt identifierar och värderar nya risker. Riskutskottet kalibrerar därefter riskerna med utgångspunkt från sannolikhet och konsekvens. Varje identifierad risk har en ägare inom koncernledningen. Aktiviteter kopplas till varje risk och tidsbestäms för att minska risker som är inom SJs kontroll.

Koncernledningen fastställer därefter Riskrapporten innan den går till styrelsen.

Därutöver genomförs riskbedömningar av verksamhetsförändringar utifrån specifika perspektiv, till exempel trafiksäkerhet och arbetsmiljö.

I risksammanställningen som följer redovisas ett urval av identifierade risker.

Väsentliga risker för SJ

Verksamhetsrisker

Kompetensförsörjning

Pandemin har medfört ökad rörlighet på arbetsmarknaden inom många yrkeskategorier. Lokförarbristen är redan ett faktum i Sverige och det har även blivit mer utmanande att rekrytera till andra befattningar såsom fordonsingenjör och tågvärd. SJs verksamhet blir allt mer digitaliserad vilket innebär att delvis nya kompetenser behövs, såväl inom IT som bland andra funktioner. Otillräcklig kompetensförsörjning riskerar att leda till reducerad trafik och sämre kundupplevelse.

SJ har som mål att bli branschens bästa arbetsgivare och arbetar brett för att behålla duktiga medarbetare och rekrytera nya. Satsningar sker för att bland annat öka medarbetarnas involvering och tillse att förtydliga interna karriärvägar. Större resurser än tidigare läggs på kompetensutveckling för att medarbetarna ska ha den kompetens som SJ behöver. Därtill startade SJ hösten 2022 en lokförarutbildning i egen regi. SJ verkar också för att Yrkeshögskolorna ska utbilda fler lokförare och bidra genom att öka antalet praktikplatser hos SJ för lokförarstudenter.

Trafikstörningar

Kraftigt ökad tågtrafik har medfört att kapacitetstaket på svensk järnvägsinfrastruktur överskridits. Tillsammans med eftersatt underhåll medför det återkommande trafikstörningar. Den nationella planen innebär att den redan höga underhållsskulden kommer att öka markant. Det riskerar att medföra ännu fler trafikstörningar och att SJ inte kan leverera på sina kundlöften, där en punktlig resa är prioriterad.

SJ har förstärkt sitt interna punktlighetsarbete ytterligare för att minska den del av trafikstörningarna som vi själva ansvarar för. Vi tittar även på vilka externa åtgärder som skulle få störst positiv effekt på punktligheten för att kunna bedriva påverkansarbete utifrån detta. Samtidigt fortsätter vi att aktivt delta i branschens initiativ, inte minst Tillsammans för Tåg i Tid (TTT), för att lösa gemensamma punktlighetsproblem. SJ stärker sitt kundomhändertagande genom ett ännu tydligare kundfokus i pågående satsningar. För att hantera problemen här och nu har SJ Kundenservice stärkts upp med fler medarbetare.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

> **Risker och riskhantering**

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

PDF för utskrift >>

Försenade investeringar

Investeringar i fordon och implementation av IT-system involverar stora delar av Sjs verksamhet, Sjs leverantörer och samarbetspartners. Att initiativ kan vara beroende av samma kritiska kompetenser och resurser liksom ömsesidiga beroenden mellan initiativ och externa parter gör dem sårbara för förseningar. Försenade initiativ riskerar att påverka Sjs verksamhet negativt med lägre utbud och sämre kundupplevelse samt högre kostnader som följd.

SJ har en agil projektmodell, där kritiska resurser prioriteras löpande och samarbetet med externa parter är nära, med avtals-enliga viten vid sen leverans.

Korruption

SJ köper varje år varor och tjänster för cirka 8,7 miljarder kronor. Med utsikten att få stora eller långa avtal ökar risken att SJ genom korruption får högre kostnader och lägre kvalitet än avsett. Korruption riskerar även att skada Sjs varumärke och förtroendet för SJ som en hållbar aktör.

SJ är ett statligt bolag med höga krav på ett föredömligt agerande. Vår interna uppförandekod utgår från Sjs värdeord och bygger på överenskommelser, bland annat de tio principerna i FN:s Global Compact och Institutets mot Mutors (IMM) kod. Sjs uppförandekod för leverantörer är en obligatorisk del i alla avtal, och för avtal över 0,5 MSEK tas en beslutshandling fram där flera roller liksom chefer signerar innan avtal ingås. Sjs kommersiella del lyder även under Lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna (LUF), vilket innebär att ett lagstadgat upphandlingsförfarande ska tillämpas. Se även risk ”Snedvriden konkurrens orsakad av LUF” på denna sida. För allvarliga oegentligheter inom koncernen har SJ en visselblåsningsfunktion.

Säkerhet och informationssäkerhet

Hotnivån inom vissa områden i samhället har ökat, bland annat vad gäller cyberattacker. Lagstiftningen kring förebyggande åtgärder inom framför allt informationssäkerhet har skärpts men trots god beredskap riskerar SJ att utsättas för hot eller exempelvis cyberattacker med negativa konsekvenser för verksamheten.

Inom SJ bedrivs ett aktivt och proaktivt arbete för att skydda kunders och medarbetares personuppgifter och säkerhet liksom för att säkra Sjs data och verksamhet. Sjs medarbetare informeras och utbildas regelbundet i frågor kring säkerhet och informations-säkerhet.

Miljöskadliga läckage

En stor del av Sjs verksamhet omfattas av taxonomin och är miljö-mässigt hållbar enligt taxonomin. Under 2022 tog SJ över delar av fordonsunderhållet och bedriver sedan dess miljöfarlig verksam-

het på två platser. SJ äger uteslutande eltåg men kör på uppdrag även dieseltåg på sträckor där elektrifierad bana saknas. Vid hantering av miljöskadliga ämnen eller tankning av dieseltåg riskerar läckage att uppstå med negativ påverkan på miljön.

Sjs verksamhet styrs av föreskrifter och instruktioner med regelbundna internrevisioner. Kommunen genomför inspektioner vid miljöfarliga verksamheter. Tankning av dieselfordon utförs av specialiserade leverantörer. Inom underhållsverksamhet tillämpas försiktighetsprincipen vid val av kemikalier och alla tillbud följs nogsamt upp.

Arbete i högriskmiljöer

Trafiksäkerhet och säkerhet har alltid högsta prioritet hos SJ. Vissa arbetsmiljöer, exempelvis i samband med underhåll och växelrörelser, är dock förenade med ökad risk. Det finns därför föreskrifter och instruktioner som måste följas, om dessa inte följs riskerar medarbetare hos SJ och hos Sjs leverantörer eller underleverantörer att skadas.

Systematiskt säkerhetsarbete är en förutsättning för att förebygga olyckor. Rapportering av incidenter och tillbud är en viktig del i det förebyggande arbetet och internrevisioner genomförs regelbundet av Sjs olika verksamheter för att säkerställa att fastställda föreskrifter och instruktioner följs. SJ genomför även hållbarhetsrevisioner hos leverantörer i syfte att upptäcka eventuella avvikelser från Sjs uppförandekod för leverantörer.

Marknadsrisker

Vikande efterfrågan

Resandet påverkar direkt Sjs biljettintäkter, vilket blev extra påtagligt under coronapandemin. Återkommande avstängning av banor till följd av eftersatt underhåll, förändrat klimat eller extremväderehendelser kan komma att undergräva förtroendet för tåget som transportsätt. Lågt förtroende för tåget och SJ, nya reserestriktioner eller att Sjs erbjudande inte uppfattas som tillräckligt attraktivt riskerar att påverka efterfrågan.

SJ utvecklar ständigt sitt erbjudande i nära samarbete med kunderna och ansvarar för att klimatanpassa sina tåg och säkerställa medarbetares och kunders komfort och säkerhet. Erbjudandet måste vara användbart och upplevas som prisvärt jämfört med andra resealternativ. Moderna och tillförlitliga fordon utgör grunden i vårt erbjudande och de tåg som SJ nu investerar i kommer att förbättra upplevelsen ombord och skapa förutsättningar för högre punktlighet.

Snedvriden konkurrens orsakad av LUF

SJ måste inom det som SJ klassificerar som kommersiell trafik följa Lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna (LUF) enligt dom i EU-domstolen. Samtidigt verkar SJ på en konkurrensutsatt marknad utan garanterade intäkter där konkurren-ter inte lyder under samma lagstiftning. SJ riskerar att få sämre utgångsläge än sina konkurrenter då LUF medför att SJ inte har samma rådighet över sina inköpsprocesser som konkurrenterna har, eftersom inköpsprocesserna blir mer utdragna och med återkommande risk för överprövning i förvaltningsdomstol.

SJ har ansökt till EU-kommissionen om att den kommersiella järnvägstrafiken ska undantas från LUF:s tillämpningsområde, då marknaden är fullt avreglerad och konkurrensutsatt. Kommissionen avtog denna begäran i beslut den 2 juli 2020. SJ överklagade Kommissionens beslut till Tribunalen (EU-domstolen).

I dom meddelad den 1 februari 2023 har Tribunalen ogiltigförklarat Kommissionens beslut att inte bevilja undantag för den svenska kommersiella järnvägsmarknaden. Det åligger nu därför Kommissionen att pröva Sjs ansökan om undantag på nytt. I avvaktan på nytt beslut från Kommissionen fokuserar SJ på en effektiv upphandlingsprocess i enlighet med LUF.

Inköp

Inflationen har medfört att Sjs leverantörer har höjt priset på varor och tjänster. Kriget i Ukraina har därtill skapat brist på vissa komponenter som behövs till Sjs fordon. Högre inköpspriser riskerar att öka Sjs kostnader medan komponentbrist kan medföra att Sjs tåg inte kan vara i trafik som planerat.

SJ för nära diskussioner med leverantörer kring priser och söker aktivt efter alternativa anskaffningssätt där störningar i leveranser uppstår. SJ tar del av den el som Trafikverket säkrar till självkostnadspris för tågoperatörerna vilket har en stabiliserande effekt på de elpriser SJ betalar för tågdrift. SJ kör på uppdrag dieseltåg på sträckor som ännu inte elektrifierats. SJ har därför delvis ingått dieselderivat för att säkra prognosticerade framtida inköp. Se not 15.

Trafikverkets sena leveranser

Alldeles för kort framförhållning från Trafikverket bland annat avseende information kring banarbeten, förslag till tågtidtabell för 2023 (T23) samt testdata för Trafikverkets nya planeringssystem Marknadsanpassad Planering av Kapacitet (MPK) medför sena biljettsläpp och trafikstörningar. Det riskerar att leda till minskat förtroende för tåget och SJ bland kunder och till att Sjs medarbetare får en fortsatt ohållbar arbetssituation med sena schemaändringar.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

> Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

PDF för utskrift >>

Järnvägen är ett slutet system där Trafikverket har en särställning i Sverige som huvudsaklig infrastrukturförvaltare. SJ har därför att förhålla sig till Trafikverkets besked. Transportstyrelsen har beslutat om ett föreläggande där Trafikverket uppmanas att lämna besked kring banarbeten senast 18 veckor innan tågen ska gå. SJ har satsat ytterligare resurser på att stärka upp SJ Kundservice med fler medarbetare.

Omfattning och genomförande av EU:s regelverk

EU:s regelutveckling eftersträvar marknadsöppning, teknisk harmonisering och ökade krav på branschens gentemot kunderna. Marknadsöppningen fortsätter dock att vara begränsad i flera EU-länder, med utnyttjande av undantag som senarelägger genomförandet. Norge stoppade i samband med regeringsskiftet hösten 2021 samtliga pågående och planerade upphandlingar av tågtrafik.

Ökad reglering

Även om EU eftersträvar en ökad roll för järnvägen, händer det att lagstiftning tas fram med detaljerade krav som riskerar att försämma SJs och andra tågoperatörers konkurrenskraft gentemot andra trafikslag.

SJ deltar aktivt i branschens diskussioner och påverkansarbete avseende både nya lagstiftningsförslag som EU-kommissionen förbereder och de som är under behandling av EU:s övriga institutioner.

Fördröjd avreglering

Sverige var tidigt ute med att öppna tågmarknaden för fri konkurrens vilket gör att SJ idag möter många konkurrerande operatörer på de svenska spåren. Den fördröjda avregleringen i flera länder gör att SJ riskerar att behöva vänta länge på att få tillgång till dessa konkurrenters hemmamarknader.

SJ fokuserar på att stärka sin konkurrenskraft på den svenska marknaden genom långsiktigt hållbar enhetskostnad och hög kvalitet i leverans.

Omställning av samhället för att nå Parisavtalets mål

Samhället behöver ställa om för att bland annat minska beroendet av fossila bränslen om vi ska nå Parisavtalets mål: Att hålla den globala uppvärmningen långt under 2 grader och sträva efter att begränsa den till 1,5 grader.

Ökad efterfrågan på tågresor

SJs viktigaste bidrag till klimatmålen är att få fler att välja tåget istället för andra transportsätt eftersom tågresor ger mycket små utsläpp av växthusgaser. Ju större omställning av samhället för att nå Parisavtalets mål, desto mer förutspår vi att tåget och SJ kommer att gynnas genom ökad efterfrågan.

För att kunna möta den ökade efterfrågan investerar SJ upp till 19 miljarder kronor i tåg, medarbetare och system. Nya X 2000 erbjuder fler platser ombord utan att det blir trängre. SJs nya snabb- och regionaltåg kommer att ha hög kapacitet.

Brist på el

Omställningen innebär en ökad elektrifiering av samhället, vilket kan leda till brist på el i allmänhet och brist på förnybar el i synnerhet. Brist på el riskerar att leda till tillfällig bortkoppling av abonnenter från elnätet.

SJ arbetar med energieffektivisering även om tåget redan är ett energieffektivt sätt att resa.

Finansiella risker

Bristande lönsamhet för avtal inom upphandlad trafik

Under coronapandemin tydliggjordes att vissa avtalskonstruktioner inom upphandlad trafik utsätter tågoperatören för ekonomisk risk om resandet inte utvecklas som prognosticerat och operatören enligt avtal saknar möjlighet att anpassa trafiken. SJ har nått överenskommelser med flera av sina beställare, med innebörd att avtal omförhandlats eller sagts upp i förtid. Framtida förändringar av grundförutsättningar riskerar att leda till förlustavtal inom upphandlad trafik.

SJ arbetar ständigt med att, i samförstånd med beställaren, vidta åtgärder som syftar till att öka resandet och effektivisera verksamheten. SJ har också initierat diskussioner inom tågbranschen med syfte att nå mer balanserade avtal inom upphandlad trafik, inte minst för att värna om medarbetarna som kan hamna i en osäker situation när avtal sägs upp i förtid.

Ökade kostnader till följd av klimatförändringar

Klimatförändringarna förutspås höja medeltemperaturen i Sverige, framför allt under den kalla årstiden. Klimatscenarioer pekar också på ökad nederbörd i delar av Sverige liksom att nederbörden kan falla under kortare tid, med översvämningar eller snökaos som följd. Större slitage på tågen liksom ökat behov av ersättningstrafik på grund av avstängda banor till följd av extremväder riskerar att öka SJs kostnader.

SJ arbetar med förebyggande åtgärder på befintliga tåg och ställer höga krav på hur nya fordon ska vara beskaffade för att klara både höga och låga temperaturer samt stora mängder nederbörd. Klimatanpassning av järnvägsinfrastrukturen är infrastrukturförvaltarens ansvar medan fastighetsägare ansvarar för att anpassa underhållsdepåer och stationsbyggnader.

Regelefterlevnadsrisker

SJ följer självfallet all relevant lagstiftning, utöver trafiksäkerhetsrelaterade lagar och anvisningar. SJ finns på ett fåtal marknader där en stor del av relevanta lagar har sitt ursprung i EU-lagstiftning, vilket underlättar efterlevnad. Oförmåga att leva upp till lagstiftarens krav innebär att SJ riskerar viten, böter eller sanktionsavgifter.

Skatt

Som en ansvarsfull samhällsaktör strävar SJ efter att betala rätt skatt, i rätt land och vid rätt tidpunkt. SJs skattepolicy förtydligar vad som gäller och tydliga processer finns för hantering av skatt och moms.

Dataskyddsförordningen (GDPR)

SJ hanterar stora mängder personuppgifter för att kunna tillhandahålla sina tjänster. SJ har tydliga rutiner på plats i enlighet med förordningen och ett dataskyddsombud som ger råd om personuppgiftshantering, övervakar efterlevnad och är kontaktperson till tillsynsmyndigheter i enlighet med GDPR.

NIS-direktivet

Enligt lagen om informationssäkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster (NIS) är SJ leverantör av en samhällsviktig tjänst i Sverige. SJs interna styrning för informationssäkerhet är i hög utsträckning jämförbar med bestämmelserna i lagen.

Finansiella risker redovisas även i not 15.

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbar styrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
> **Ordförande har ordet**
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkrar
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

[PDF för utskrift >>](#)

Goda tågförbindelser är en förutsättning för att hela landet ska leva

SJ är en av få svenskägda persontågoperatörer och vi knyter stolt ihop stora delar av Sverige och Norge med vår omfattande trafik. Sedan hösten 2022 kör vi även nattågstrafiken SJ EuroNight mellan Stockholm och Hamburg.

Järnvägen behövs för att knyta ihop samhällen, stora som små. Goda tågförbindelser är en förutsättning för att även mindre orter ska kunna blomstra och att man ska ha möjlighet att arbeta och bo i hela landet. Dessutom är tåg det mest klimatsmarta sättet att resa längre sträckor. Pandemin och värmeböljor har fått fler att upptäcka norra Europa som semesterdestination och då är tåget både snabbt och smidigt, inte minst nu med SJ EuroNight.

Den starka resandeökningen vi sett efter att pandemirestriktionerna togs bort i februari 2022 har medfört att SJ åter levererar ett positivt rörelseresultat. SJ drivs kommersiellt med ett avkastningskrav från vår ägare, vilket vi över tid möter väl. Internt styr vi även mot säkerhet, punktlighet och service – har vi dessa uthålligt under kontroll så är SJ värdeskapande.

Ett SJ som åter är i balans är viktigt när vi nu fattat beslut om att investera i både en ny snabbtågsflotta och en regionalstågsflotta. De nya tågen är en del av SJs omfattande investeringspaket som syftar till att möta den stora efterfrågan på tågresor.

Att SJ ägs av svenska folket ställer särskilda krav på att vi agerar med hela tågbranschen bästa i åtanke. SJ och hela branschen har det senaste året haft leveransproblem. Förseningar, inställda avgångar och sena biljettsläpp har ställt resenärernas planer på ända och dessvärre lett till att medarbetare valt att lämna SJ.

Vi i SJs styrelse har därför det gångna året haft ett särskilt fokus på SJs dagliga arbete med att få tågen att rulla. Vi har haft en nära dialog med ledningen och utmanat till att öka ambitionerna ytterligare. Vi har också sett hur SJs medarbetare som vanligt gjort sitt yttersta för att se och ta hand om alla kunder, arbetat övertid och tagit extrapass på ledig tid.

Vi är så tacksamma för allas engagemang och tålamod, och det visar att SJ-andan är något alldeles speciellt. Under 2023 är det vårt yttersta ansvar att medarbetare på SJ ges de bästa förutsättningarna för att leverera enligt vårt kundlöfte samtidigt som medarbetarnas välmående omhändertas.

En pålitligare järnväg kräver ett rejält omtag även utanför SJ. Tågoperatörer måste få bättre förutsättningar att utföra sin samhällsbärande trafik. Järnvägen behöver anpassas i både omfång och standard till de täta avgångar som kunderna efterfrågar och besked kring hur trafiken kan bedrivas måste lämnas med rimlig framförhållning.

Trafikverkets nya system MPK kommer i någon utsträckning att förbättra kapacitetsutnyttjandet men hur alla aktörer inom branschen prioriterar, samarbetar och kommunicerar med kundernas bästa som ledstjärna behöver också förändras.

Vi är många som väljer tåget så snart vi ska ut och resa, för att det är skönt att bara kliva ombord och sedan njuta av resan. Andra behöver tåget för att vardagen ska gå ihop, för att restiden kan användas för arbete eller studier och för att man slipper leta parkeringsplats när man är framme.

Oavsett hur ofta, eller aldrig någonsin, man reser med oss så är de få företag som engagerar lika mycket som SJ. Vi på SJ är stolta över att vara en viktig del av samhället och en viktig pusselbit för att klimatmålen ska uppnås. Vi är verkligen hela Sveriges järnväg, och delvis Norges med, och det tycker vi är fantastiskt.

För vi är framtidens sätt att resa.

Stockholm i mars 2023

Siv Svensson
Styrelseordförande

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

> **Bolagsstyrningsrapport**

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Bolagsstyrningsrapport 2022

SJ AB ägs till 100 procent av svenska staten och ägandet förvaltas av Finansdepartementet. Bolagsordningen anger att SJ ska bedriva persontrafik och, inom ramen för affärsmässighet, bidra till att uppfylla de transportpolitiska målen och därmed en långsiktigt hållbar transportförsörjning i hela landet.

Ägarens övergripande mål är att SJs värdeutveckling blir den bästa möjliga, vilket medför krav på långsiktig lönsamhet, effektivitet, utvecklingsförmåga samt ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvarstagande. SJ har inget samhällsuppdrag och verksamheten bedrivs helt på affärsmässiga villkor utan statliga bidrag eller subventioner. SJ har under coronapandemin endast erhållit statliga stöd som syftat till att mildra pandemins effekter.

Tillämpning av Koden

SJ tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning. De avsteg som bolaget gör beror huvudsakligen på att SJ är helägt av svenska staten. Avsteg har skett från följande kodregler:

Kodregel 1.4

Publicering av information om aktieägares initiativrätt. Syftet med denna regel är att ge aktieägare möjlighet att i god tid förbereda sig inför årsstämma och få ärenden upptagna i kallelse till bolagsstämma. I statligt helägda bolag saknas skäl att följa denna kodregel.

Kodregel 2

Inrättandet av en valberedning inför val och arvodering av styrelse och revisorer. SJs styrelse har beslutat att ersätta kodreglerna om valberedning, under kodregel 2, med ägarens nomineringsprocess som närmare beskrivs i Statens ägarpolicy.

Kodregel 4.4–4.5

Styrelseledamots oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen samt gentemot större aktieägare. Syftet med denna regel är att skydda minoritetsägare. Eftersom SJ ägs fullt ut av svenska staten saknas detta behov.

Ägarstyrning

Ägaren utövar sina rättigheter som aktieägare på bolagsstämman och har bland annat fastställt SJs bolagsordning och ekonomiska mål. Ägarens långsiktiga ekonomiska mål för SJ är avkastning på operativt kapital på minst 7 procent i genomsnitt samt en netto-

skuldsättningsgrad på 0,5–1,0 gånger på sikt. Utdelning ska långsiktigt uppgå till mellan 30 och 50 procent av koncernens resultat.

I tillägg till de ekonomiska målen följer ägaren även upp de av styrelsen fastställda strategiska målen för ett hållbart värdeskapande som svenska staten ålagt alla statligt ägda bolag att ha. Dessa mål ska fokusera på värdeskapande samt vara relevanta för bolagets affärsverksamhet och väsentliga hållbarhetsaspekter. Målen ska även vara långsiktiga, utmanande, uppföljningsbara, tydliga och jämförbara. För SJ är hållbart värdeskapande en integrerad del i verksamheten och hänsyn tas till såväl transportpolitiska, sociala som finansiella mål. Utfallet för målen har följts under 2022 inom ramen för ägardialogen.

Viktiga händelser 2022

- Pär Ekeröth och Malin Frenning valdes in i SJ AB:s styrelse
- Verksamheten i SJ Öresund AB upphörde i samband med att SJ lämnade ansvaret för Öresundstågstrafiken i december

Principer för bolagsstyrning

SJ styrs utifrån såväl externa som interna regelverk.

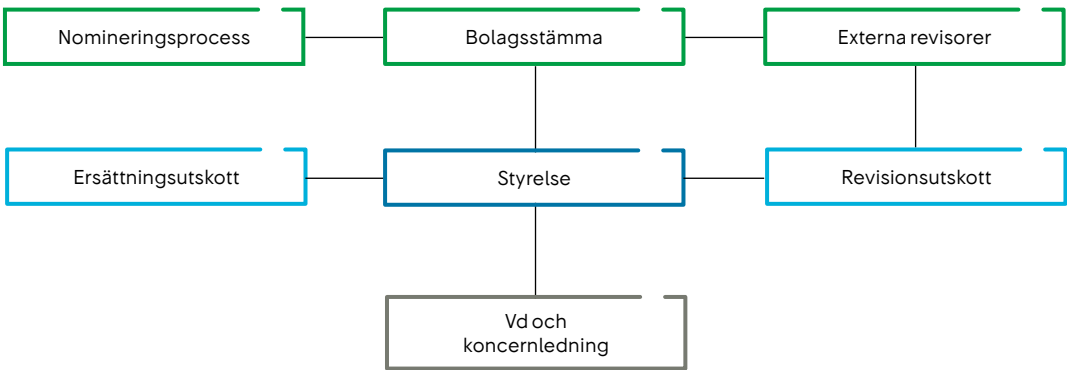
Viktiga externa regelverk:

- Lagstiftning och internationella redovisningsregelverk
- Svenska statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande 2020
- Svensk kod för bolagsstyrning (Koden)

Viktiga interna regelverk:

- Bolagsordning för SJ AB
 - Styrelsens arbetsordning, vd-instruktion samt instruktion för rapportering av hållbart värdeskapande inklusive den ekonomiska rapporteringen
 - Interna riktlinjer och policyer för koncernens verksamhet och medarbetare
 - SJs styrkort med fastställda mål och tydliga uppföljningsrutiner
- Bolagsordning, tidigare bolagsstyrningsrapporter, material från SJs senaste bolagsstämmor med mera finns tillgängliga på sj.se under "Bolagsstyrning".

SJ AB, ägarstyrning

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

> **Bolagsstyrningsrapport**

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Under 2022 har de möten som ägt rum mellan ägaren, SJs styrelseordförande och vd berört mål- och verksamhetsuppföljning. Coronapandemins effekter på SJs finansiella situation har fortsatt varit en återkommande fråga, liksom pågående fordonsinvesteringar och upphandlad trafik. Situationen under året med inställda tåg och låg punktlighet samt utmaningarna kring biljettsläppet inför jul har också varit ämnen som diskuterats.

Bolagsstämma

Årsstämma hålls i Stockholm. SJ publicerar plats och tid för nästkommande årsstämma samt kallelser, protokoll och annat stämrelaterat material på sj.se.

Årsstämma 2022

Årsstämma för SJ AB hölls den 27 april 2022 i Stockholm. Stämman beslöt att fastställa resultat- och balansräkning för koncernen och moderbolaget SJ AB samt att fastslå styrelsens förslag att inte lämna någon utdelning för räkenskapsåret 2021 på grund av negativt resultat. Stämman beviljade ansvarsfrihet för styrelsen och vd. Stämman beslöt vidare att bolaget ska tillämpa de riktlinjer för ersättningar till ledande befattningshavare som styrelsen föreslagit.

I enlighet med ägarens förslag beslutade stämman om omval intill nästa årsstämma av Siv Svensson, Ulrika Dellby, Per Matses, Ulrik Svensson och Klas Wählberg. Pär Ekeröth och Malin Frenning valdes in som nya ledamöter. Till styrelsens ordförande omvaldes Siv Svensson. Stämman fastställde styrelsens arvoden och särskilda arvoden för arbetet i inrättade utskott.

Årsstämman omvalde även revisionsbolaget Deloitte AB, företrädd av auktoriserade revisorn Peter Ekberg som huvudansvarig, intill utgången av årsstämman 2023.

Årsstämma 2023

Årsstämma för SJ AB 2022 kommer att äga rum den 25 april 2023.

Styrelsen

Styrelsen har det övergripande ansvaret för bolagets förvaltning och skötsel. Enligt Statens ägarpolicy ansvarar styrelsen även för att bolaget sköts föredömligt inom de ramar som ges av lagstiftning, ägarpolicy, bolagsordning samt ägarens anvisningar.

Vidare ska styrelsen verka för att SJ agerar föredömligt inom hållbart värdeskapande avseende områden som miljö, etik, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter, jämställdhet och mångfald, se avsnittet Hållbar styrning av SJ.

Styrelsen fastställer de strategiska mål för ett hållbart värdeskapande som ägaren kräver, se sidan innan.

Tillsättning av styrelse

Nomineringsprocessen avseende styrelseledamöter till statligt ägda bolag drivs och koordineras av Finansdepartementet. En arbetsgrupp inom Finansdepartementets enhet för statligt ägande analyserar kompetensbehovet utifrån SJs styrelsens sammansättning samt bolagets verksamhet och situation. Förslaget till styrelse presenteras i kallelsen till årsstämman och på sj.se i god tid före årsstämma. Styrelseledamöter utses av årsstämman för ett år i taget.

Som bolag helägt av svenska staten är det staten som nominerar samtliga ledamöter i styrelsen och frågan om intressekonflikter hos styrelseledamöter är därmed något som hanteras i ägarens nomineringsprocess och inte av bolaget. Därutöver ska styrelseledamöterna enligt Statens ägarpolicy löpande informera styrelseordföranden om sina andra uppdrag.

Styrelsens sammansättning

Statens ägarpolicy anger att styrelsens sammansättning ska vara ändamålsenlig, med hänsyn till verksamhet, utvecklingsskede och övriga förhållanden. Styrelsen ska även ha förmåga att arbeta strategiskt med hållbart företagande. Av ägarpolicyen, vilket är den mångfaldspolicy som SJ tillämpar, framgår även att mång-

faldsaspekter såsom etnisk och kulturell bakgrund ska vägas in. Regeringen eftersträvar en jämn könsfördelning såväl i de enskilda bolagsstyrelserna som på portföljnivå.

SJs styrelse ska enligt bolagsordningen bestå av lägst tre och högst åtta ledamöter utan suppleanter. SJs styrelse bestod från årsstämman i april 2022 av sju stämmovalda ledamöter, ingen av ledamöterna ingår i koncernledningen. Av styrelsens stämmovalda ledamöter är tre kvinnor (43 procent) och fyra män (57 procent). Arbetstagarorganisationerna har utsett tre arbetstagarrepresentanter med suppleanter till styrelsen.

Regeringskansliet anser att SJs styrelse har en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning präglad av mångsidighet och bredd avseende ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. Sammansättningen uppnår även regeringens målsättning om jämn könsfördelning i enlighet med vad som framgår av statens ägarpolicy.

Styrelsens arvoden och arvoden för arbete i styrelsens utskott
Styrelsens arvoden och särskilda arvoden beslutas av årsstämman och ska i enlighet med Statens ägarpolicy vara konkurrenskraftiga men inte marknadsledande. Arvode utgår till ledamöterna i styrelsens utskott.

Styrelse, styrelsefunktion och närvaro under 2022

		Styrelse	Revisionsutskott	Ersättningsutskott	
Totalt antal möten (varav före årsstämman)		12 (4)	7 (2)	1 (1)	
Siv Svensson	Styrelsens ordförande Ordförande ersättningsutskott	12	7	1	
Ulrika Dellby	Ledamot	11	2	–	
Pär Ekeröth	Ledamot	10	6	–	Invald vid årsstämman 2022 Deltog från 1 mars 2022 som adjungerad
Malin Frenning	Ledamot	6	–	–	Invald vid årsstämman 2022
Lennart Käll	Ledamot	4	–	1	Lämnade vid årsstämman 2022
Per Matses	Ledamot Ordförande revisionsutskott	12	7	–	
Ulrika Nordström	Ledamot	2	1	1	Lämnade 28 februari 2022
Ulrik Svensson	Ledamot	12	5	–	
Klas Wählberg	Ledamot	12		1	
Stefan Zetterlund	Arbetstagarrepresentant	12	–	–	
Per Hammarqvist	Arbetstagarrepresentant	12	–	–	
Hans Pilgaard	Arbetstagarrepresentant	12	–	–	

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

> **Bolagsstyrningsrapport**

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Ledamot anställd i Regeringskansliet liksom arbetstagarrepresentant erhåller inte arvode i enlighet med huvudregeln i Statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande 2020.

Fastställd ersättning till Sjs styrelse

SEK	2022	2021	2020
Styrelsens ordförande	465 000	442 000	420 000
Styrelsens ledamöter	205 000	193 000	180 000
Revisionsutskottets ordförande	60 000	60 000	55 000
Revisionsutskottets ledamöter	47 000	47 000	43 000
Ersättningsutskottets ordförande	30 000	30 000	30 000
Ersättningsutskottets ledamöter	20 000	20 000	20 000

Styrelsens arbete

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning som anger hur arbetet ska fördelas mellan styrelse, styrelsens utskott och vd. Arbetsordningen innehåller obligatoriska punkter enligt aktiebolagslagen, Statens ägarpolicy och principer för bolag med statligt ägande samt de ekonomiska mål som fastställts av bolagsstämman. Därutöver reglerar arbetsordningen bland annat ordförandens uppgifter, information till styrelsen, former för styrelsemöten samt utvärdering av vd och styrelsens arbete. Arbetsordningen anger bland annat att följande ärenden ska finnas på agendan varje år:

- Fastställande av affärsplan och budget för kommande verksamhetsår.
- Fastställande av externa finansiella rapporter, såsom års- och hållbarhetsredovisning och kvartalsrapporter.
- Strategiska frågor inklusive utvärdering och, i förekommande fall, fastställelse av strategiska mål för ett hållbart värdeskapande.
- Utvärdering av regelefterlevnad och riskhantering, särskilt resultaten av genomförda riskanalyser.
- Fastställande av policydokument.

Styrelsen beslutar även i frågor av principiell karaktär eller av stor finansiell betydelse.

Styrelsens ordförande leder styrelsens arbete och ansvarar för att övriga ledamöter får erforderlig information, att arbetet bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina uppgifter. Ordförande har även ett så kallat samordningsansvar, vilket innebär att inför särskilt viktiga avgöranden samordna sin syn skriftligen med företrädare för ägaren.

Vd samt ekonomidirektören deltar vid styrelsemöten, övriga medlemmar av koncernledningen deltar vid behov. Sjs chefsjurist är sekreterare i styrelsen.

Styrelsens arbete 2022

Under 2022 hölls tolv styrelsemöten, varav tre extramöten. Viktiga frågor för styrelsen har varit Sjs arbete med att få den dagliga produktionen att fungera bättre samt pågående fordonsinvesteringar.

Styrelsen genomförde löpande sedvanliga uppföljningar av såväl finansiella som icke-finansiella utfall, bland annat i form av månatlig redovisning av strategiska nyckeltal. Erhållen information gav styrelsen möjlighet att löpande bedöma Sjs prestation inom hållbart värdeskapande.

I februari 2022 träffade styrelsen bolagets revisorer utan att någon från koncernledningen närvarade, i enlighet med Kodens krav. På styrelsemötet i juni deltog även delar av Sjs koncernledning för att diskutera strategiskt viktiga frågor. Se även "På styrelsens agenda 2022" nedan.

Styrelsens arbete i utskott

Styrelsen har inrättat ett revisions- och ett ersättningsutskott, vilka bereder frågor inför beslut av styrelsen. Styrelsen har fastställt arbetsordningen för respektive utskott och kan i enskilda frågor delegera beslutsrätten till dessa.

Revisionsutskottet

Syftet med revisionsutskottet är främst att utöva tillsyn över koncernens ekonomiska redovisning och rapportering samt över revisionen av bokslutet. I revisionsutskottets uppgifter ingår bland annat:

- Beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra koncernens finansiella rapportering genom att granska delårsrapporter, års- och hållbarhetsredovisning och koncernredovisning.
- Övervaka effektiviteten i Sjs interna kontroll och riskhantering kopplat till finansiell rapportering.

På styrelsens agenda 2022

Januari

- Upphandlad trafik

Februari

- Rapport för fjärde kvartalet och helåret 2021
- Genomgång av externa revisorer avseende bokslut 2021
- Resultatdisposition för räkenskapsår 2021
- Revisorerna träffade styrelsen utan koncernledningens närvaro

Mars

- Års- och hållbarhetsredovisning samt revisionsberättelse 2021
- Riskrapport
- Fordonsinvesteringar

April

- Rapport för första kvartalet
- Årsstämma
- Konstituerande styrelsemöte
- Fordonsinvesteringar

Juni

- Strategisk plan
- Affärsplan för 2023-2027
- Kommersiell trafik
- Upphandlad trafik
- Trafiksäkerhet
- Punktlighet

Juli

- Rapport för andra kvartalet
- Riskrapport

September

- Sjs dagliga produktion
- Kundomhändertagande

Oktober

- Rapport för tredje kvartalet
- Riskrapport
- Sjs dagliga produktion
- Strategisk plan
- Prisutveckling på el
- Upphandlad trafik

December

- Verksamhetsplan och budget för 2023
- Sjs dagliga produktion
- IT- och informations-säkerhet
- Ny bokningslösning
- Utvärdering av styrelsens eget och vd:s arbete

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

> Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

- Övervaka internrevision och externrevision. Utvärdera så väl interna som externa revisorers arbete, i förekommande fall hantera upphandlingen av revisionstjänster samt förbereda förslag till val av extern revisor.
- Granska och övervaka bolagets externa revisorers opartiskhet och självständighet.
- Övervaka utvecklingen av ESG (Environmental, Social and Governance) standarder och koncernens rapportering inom dessa områden.

Vid konstituerande styrelsemöte 2022 valdes Per Matses till ordförande i revisionsutskottet. Pär Ekeroth, Siv Svensson och Ulrik Svensson utsågs till ledamöter i utskottet. Föredragande i revisionsutskottet är SJs ekonomidirektör. SJs revisorer deltar på utskottets sammanträden.

Under året har sju protokollförda möten hållits. SJs revisorer har under året föredragit väsentliga redovisnings- och revisionsfrågor samt frågor avseende intern kontroll och processer. Utskottets ordförande informerade löpande styrelsen om utskottets arbete.

Ersättningsutskottet

Ersättningsutskottet är styrelsens beredande organ i frågor som rör ersättning och andra anställningsvillkor för vd och andra ledande befattningshavare i bolaget.

Ersättningsutskottets uppgifter är att:

- Övervaka och bereda styrelsens beslut i frågor om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för vd.
- Besluta om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för övriga bolagsledningen inom ramen för de riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor som beslutats av bolagsstämman samt säkerställa att vd ser till att dessa riktlinjer följs för bolagets övriga medarbetare.
- Inför årsstämman ta fram förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolaget, i enlighet med regeringens riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande.
- Följa och utvärdera tillämpningen av de riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolaget som årsstämman beslutat om, inbegripet att bereda förslag till särskild ersättningsrapport som ska läggas fram på årsstämman.

Vid konstituerande styrelsemöte 2022 valdes Siv Svensson till ordförande i ersättningsutskottet. Pär Ekeroth, Ulrika Dellby och Klas Wahlberg utsågs till ledamöter i utskottet. Föredragande i ersättningsutskottet är SJs vd. Under året har ett protokollfört möte

hållits. Utskottets ordförande informerade löpande styrelsen om utskottets arbete.

Utvärdering av styrelsens och vd:s arbete

Styrelsens ordförande ansvarar för att vd:s och styrelsens arbete utvärderas genom en systematisk och strukturerad process. I slutet av 2022 utvärderade styrelsen sitt eget och vd:s arbete med hjälp av ett digitalt verktyg. Utfallet redovisades och diskuterades vid styrelsens möte i december. Ett flertal frågor i utvärderingen avsåg styrelsens förmåga att övervaka Sjs påverkan på omvärlden.

Liknande frågor ingick i den utvärdering som genomfördes hösten 2021. Utvärderingen medförde att styrelsen beslutade att bjuda in fler medarbetare från SJ och koncernledningen för att få bättre insikt i hur arbetet leds och hur SJ påverkar omvärlden.

Revisorer

Ansvaret för val av revisorer ligger hos ägaren och val av revisorer beslutas av årsstämman. Förslag till val av revisor och revisors arvode i bolag med statligt ägande ska lämnas av styrelsen och tas fram av bolaget med tillämpning av de regler om upphandling och val av revisor som gäller för bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad enligt EU:s revisorsförordning.

I kallelsen till årsstämman presenteras förslag till val av revisorer och information om förhållanden som kan vara av betydelse vid bedömning av föreslagna revisorers kompetens och oberoende. Föreslagna revisorer ska närvara på årsstämman.

Under 2022 har SJ genomfört en upphandling av revisionstjänster från och med årsstämman 2023.

Revisorer 2022

På årsstämman den 27 april 2022 omvaldes revisionsbolaget Deloitte AB som bolagets externa revisionsbolag, företrätt av auktoriserad revisor Peter Ekberg som huvudansvarig, intill årsstämman 2023.

Revisorerna avrapporterade sin bokslutsgranskning för 2022 till hela styrelsen vid styrelsemötet den 8 februari 2023. Under räkenskapsåret 2022 har revisionsutskott och revisorer diskuterat bolagets bokslut, redovisning, förvaltning och riskhantering. I februari 2022 träffade revisorerna styrelsen utan närvaro av koncernledningen. Dessutom har revisorerna deltagit vid samtliga revisionsutskottsmöten.

Revisorerna genomför även, inom ramen för revisionen, årligen en granskning av den interna kontrollen avseende IT-miljön och den finansiella rapporteringen.

Arvode och kostnadsersättning till revisorerna utgår enligt löpande räkning och redovisas i not 6.

Koncernledning

Sjs koncernledning bestod av Sjs vd och koncernchef och åtta direktörer för Sjs affärsområden, divisioner samt stödfunktioner. Medlemmar i koncernledningen utses av vd efter samråd med styrelsen.

Sjs vd ansvarar för Sjs löpande förvaltning och har i enlighet med aktiebolagslagen och styrelsens riktlinjer och anvisningar rätt att besluta i alla frågor som rör den löpande förvaltningen. Vd leder verksamheten och fattar beslut avseende SJ-koncernen i samråd med koncernledningen, vilken sammanträder regelbundet.

Koncernledningens uppgifter är att:

- Tillsammans med styrelsen utveckla och verkställa Sjs strategiska plan
- Säkerställa att SJ upprättar och följer affärsplan, verksamhetsplaner och budget genom regelbundna business reviews
- Besluta om och leda den operativa verksamheten inom ramen för fastställd affärsplan

Samtliga affärsområden, divisioner och dotterbolag leds av en direktör i samråd med en ledningsgrupp, som sammanträder regelbundet. Sjs stödfunktioner leds av en direktör eller chef och större funktioner har en ledningsgrupp.

Direktörerna/cheferna ansvarar för att planera, styra, följa upp och förbättra respektive divisions, dotterbolags eller stödfunktions verksamhet så att:

- Affärsområdet, divisionen, dotterbolaget eller stödfunktionen fullgör sin roll och drivs i enlighet med Sjs vision, affärsidé och affärsplan
- Verksamheten bedrivs enligt gällande lagstiftning och myndigheters föreskrifter samt i övrigt följer styrande dokument inom SJ
- Verksamhetsplaner inklusive budget upprättas utifrån SJ-koncernens övergripande affärsplan med tydliga aktiviteter för affärsområdet, divisionen, dotterbolaget eller stödfunktionen, samt att verksamhetsplanen kommuniceras internt, genomförs och följs upp

Många frågor inom koncernen behöver hanteras tvärfunktionellt. För att göra det på ett effektivt sätt har SJ ett antal råd. Ett råds mandat består av dess deltagares mandat. Råd leds av en ordförande och för att säkerställa ett effektivt arbetssätt har råden ett begränsat antal medlemmar.

En utförligare beskrivning av hur SJ styrs utifrån ett miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv finns i avsnittet Hållbar styrning av SJ.

Förvaltningsberättelse

- Vinstdisposition
- Hållbarhetsrapport: Hållbart företagande
- Hållbarstyrning
- De globala hållbarhetsmålen
- Kundupplevelse
- Motiverade och engagerade medarbetare
- Klimat- och miljöpåverkan
- Värdeskapande för samhället
- Långsiktig lönsamhet
- Redovisning enligt EU-taxonomin
- Risker och riskhantering
- Ordförande har ordet
- > **Bolagsstyrningsrapport**
- Styrelse
- Koncernledning
- Intern kontroll avseende finansiell rapportering
- Innehållsförteckning noter
- Finansiella rapporter – koncernen
- Noter – koncernen
- Finansiella rapporter – moderbolaget
- Noter – moderbolaget
- Styrelsens försäkran
- Revisionsberättelse
-
- Granskningsrapport
- Intressentdialog och väsentlighetsanalys
- Noter – hållbarhet
- GRI-index
- Index för hållbarhetsrapport
- Taxonomi-avstämningar
- Flerårsöversikt
- Definitioner och ordlista

Förändringar i SJs koncernledning 2022

Lena Herrmann lämnade koncernledningen och rollen som Direktör Strategi & Verksamhetsutveckling den 31 januari.

Elisabeth Hansson tillträdde som Direktör Ekonomi den 1 april. Hon var sedan tidigare tillförordnad Direktör Ekonomi med plats i koncernledningen.

Claes Lindholtz, tidigare chef för stödfunktion Kommunikation, utnämndes den 1 juni till Direktör Kommunikation och blev medlem i koncernledningen. Den 15 juni utökades hans ansvar till att även omfatta hållbarhetsfrågor med titeln Direktör Kommunikation & Hållbarhet.

Den 1 januari 2023 tillträdde Lena Källström som Direktör Trafik & Service och lämnade samtidigt sin tidigare roll som Direktör Upphandlad trafik. Lars Lindberg var till och med den 31 december 2022 tillförordnad Direktör Trafik & Service och medlem i koncernledningen.

Mats Almqvist är sedan den 1 januari 2023 tillförordnad Direktör Upphandlad trafik jämte sin roll som Direktör Kommersiell trafik.

Större förändringar i dotterbolag

Rikke Lind tillträdde som vd för SJ Norge den 10 januari. Lena Angela Nesteby var tillförordnad vd under perioden den 31 maj 2021 till och med den 9 januari 2022.

Anders Gustafsson lämnade på eget initiativ rollen som vd för SJ Öresund den 31 mars och lämnade SJ i juli. Lena Källström är sedan den 1 april tillförordnad vd för SJ Öresund.

Helena Isaksson tillträdde den 1 januari 2023 som vd för SJ Götalandståg. Hon var den 1 april till 31 december 2022 tillförordnad vd för SJ Götalandståg.

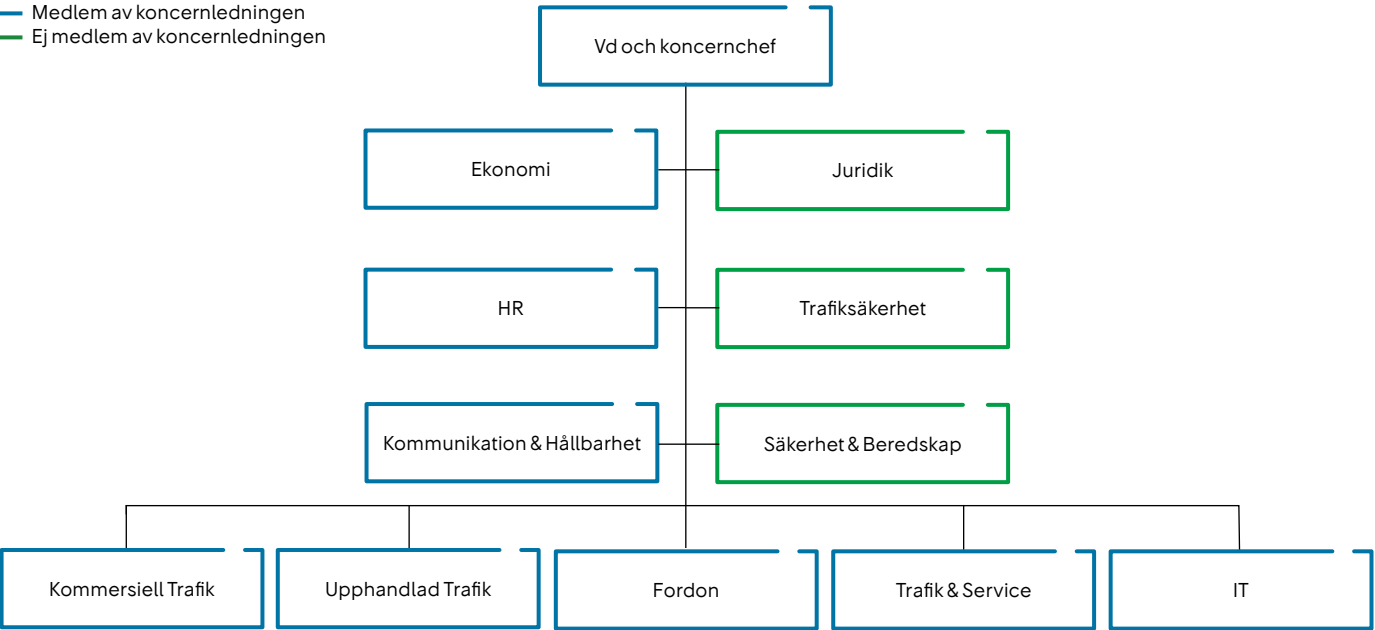
Riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare

Beslut om anställningsvillkor för vd bereds av ersättningsutskottet och beslutas av SJs styrelse. Beslut om anställningsvillkor för övriga ledande befattningshavare fattas av vd efter sedvanlig avstämning med ersättningsutskottet. SJ följer de riktlinjer för ersättningar som beslutats av bolagsstämman. SJs riktlinjer är i enlighet med regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande utfärdade den 27 februari 2020.

Den totala ersättningen ska vara rimlig och väl avvägd. Den ska vara konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig samt bidra till en god etik och företagskultur. Ersättningen ska inte vara marknadsledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Med ändamålsenlig avses att ersättningen ska motsvara de krav som ställs vad gäller kompetens och erfarenhet. Ersättningen ska vara konkurrenskraftig på så sätt att den bidrar till SJs möjligheter att rekrytera kompetenta medarbetare med kvalifikationer som svarar mot SJs avkastningskrav och affärsmässighet.

SJs organisation 2022

— Medlem av koncernledningen
— Ej medlem av koncernledningen

Verksamhetsdrivande dotterbolag i SJ-koncernen som ej är representerade i koncernledningen: SJ Götalandståg AB, SJ Öresund AB, SJ Norrlandståg AB, SJ Norge AS och SJ Danmark A/S.

Rörlig lön eller rörliga lönedelar ska inte ges till ledande befattningshavare. Ledande befattningshavare kan erbjudas förmånsbil samt individuell sjukförsäkring. Vidare omfattas ledande befattningshavare av sådana förmåner som har sitt ursprung i kollektivavtal, eller är ensidigt beslutade av SJ och även tillkommer övriga medarbetare.

Pensionsförmåner ska vara avgiftsbestämda, och avgiften får inte överstiga 30 procent av den fasta lönen, såvida de inte följer tillämplig kollektiv pensionsplan. I de fall SJ avtalar om en förmånsbestämd pensionsförmån ska den således följa tillämplig kollektiv pensionsplan. Eventuella utökningar av den kollektiva pensionsplanen på lönedelar överstigande de inkomstnivåer som täcks av planen ska vara avgiftsbestämda till 30 procent och bäras under den anställdes aktiva tid. Inga pensionspremier för ytterligare pen-

sionskostnader ska betalas av SJ efter att medarbetaren har gått i pension. Pensionsåldern får inte understiga 65 år.

Vid uppsägning från SJs sida får uppsägningstiden inte överstiga sex månader och ett eventuellt avgångsvederlag får ej utgå för längre tid än motsvarande högst tolv månader. Avgångsvederlaget ska betalas månadsvis och utgöras av enbart fast månadslön, utan tillägg eller förmåner. Eventuell annan inkomst från tjänst, avlönat uppdrag eller näringsverksamhet ska avräknas från avgångsvederlaget. Vid uppsägning från medarbetarens sida utgår inget avgångsvederlag. Avgångsvederlag utbetalas som längst till avtalad pensionsålder och aldrig längre än 65 års ålder.

I Ersättningsrapporten på sj.se samt i not 4 beskrivs ersättning till ledande befattningshavare mer utförligt.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala

hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-

rade medarbetare

Klimat- och

miljöpåverkan

Värdeskapande för

samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt

EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

> Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende

finansiell rapportering

Innehållsförteckning

noter

Finansiella rapporter –

koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –

moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och

väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-

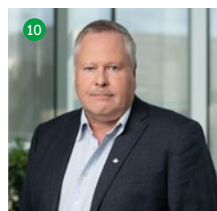
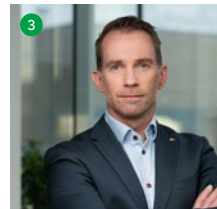
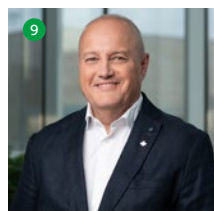
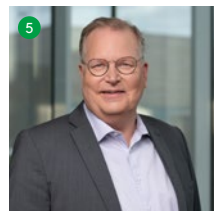
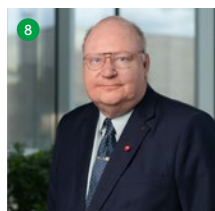
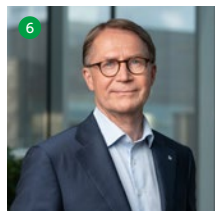
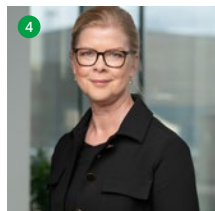
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Styrelse

1. Siv Svensson

Styrelsens ordförande i SJ AB sedan 2018, styrelseledamot sedan 2012

Ordförande i ersättningsutskottet, ledamot i revisionsutskottet

Född: 1957

Utbildning: Examen i internationell ekonomi

Tidigare befattningar och styrelseuppdrag:

Vd för Sefina Finance AB. Vice vd och regionbankschef Nordea. Styrelseledamot i Karolinska universitetssjukhuset, Inlandsinnovation AB, Forum Syd, Swedbank samt Allba AB.

2. Ulrika Dellby

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2014

Ledamot i ersättningsutskottet

Född: 1966

Utbildning: Civilekonom

Befattningar och styrelseuppdrag: Styrelseordförande för Fasadgruppen Group. Styrelseledamot i Lifco, Linc, BICO Group, Werksta samt IVAs Näringslivsråd. Rådgivare Altocumulus Asset Management.

Tidigare befattningar och styrelseuppdrag: Partner Fagerberg & Dellby Fond I. Partner Boston Consulting Group. Vd för Brand Union. Ordförande Hello World! Ideell Förening. Vice ordförande för Fastighetsaktiebolaget Norrporten. Styrelseledamot i Cybercom Holding AB samt Kavli Holding AS.

3. Pär Ekeröth

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2022

Ledamot i revisions- och ersättningsutskottet

Född: 1974

Utbildning: Civilekonom

Befattningar och styrelseuppdrag: Ämnesråd, avdelningen för bolag med statligt ägande på Finansdepartementet.

Tidigare befattningar och styrelseuppdrag: Konsult hos PwC Corporate Finance.

4. Malin Frenning

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2022

Född: 1967

Utbildning: Civilingenjör

Befattningar och styrelseuppdrag: Divisionschef Infrastructure hos Afry.

Tidigare befattningar och styrelseuppdrag: Landstingsdirektör Stockholms Läns Landsting. Chefspositioner inom Telia, däribland vd för Telia Sverige och chef för bredbandsaffären i Norden och Baltikum.

5. Per Matses

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2018

Ordförande i revisionsutskottet

Född: 1958

Utbildning: Civilekonom

Befattningar och styrelseuppdrag: Egen verksamhet.

Tidigare befattningar och styrelseuppdrag: Vd respektive CFO och vice vd för Sveaskog. CFO, vice vd och administrativ direktör hos Apoteket AB. Ekonomidirektör hos Postgirot Bank AB. Ekonomidirektör hos Posten AB. Styrelseledamot i Praktikertjänst AB samt i Setra Group AB.

6. Ulrik Svensson

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2021

Ledamot i revisionsutskottet

Född: 1961

Utbildning: Civilekonom

Befattningar och styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Commercial Vehicle Charging Europe B.V.

Tidigare befattningar och styrelseuppdrag: CFO Lufthansa-koncernen. Vd för Melker Schörling AB. CFO Swiss International Air Lines AG. Styrelseledamot i Assa Abloy AB, Hexagon AB, AAK AB, Loomis AB, Hexpol AB och Flughafen Zurich AG.

7. Klas Wählberg

Styrelseledamot i SJ AB sedan 2019

Ledamot i ersättningsutskottet

Född: 1958

Utbildning: Civilingenjör, MBA

Befattningar och styrelseuppdrag: Vd för Teknikföretagen. Ordförande och/eller ledamot i fastighetsbolag som tillhör Teknikföretagens fastighetportfölj. Ledamot i stiftelsen Trygghetsrådet TRR.

Tidigare befattningar och styrelseuppdrag: Vd för Bombardier Transportation (BT) Sweden AB. Ordförande för BT Denmark & BT Norway. Vd för Upplands Lokaltrafik.

8. Per Hammarqvist

Arbetsagarrepresentant i SJ AB sedan 2011

Född: 1958

Befattningar och styrelseuppdrag: Trafikplanerare. Ordförande i SACO-föreningen vid SJ och i TJ-föreningen vid SJ. Styrelseledamot i Trafik & Järnvägs inom SRAT.

9. Hans Pilgaard

Arbetsagarrepresentant i SJ AB sedan 2012

Född: 1963

Befattningar och styrelseuppdrag: Lokförare. Ordförande ST-spårtrafik vid SJ AB och ledamot i ST-spårtrafiks förhandlingsdelegation.

10. Stefan Zetterlund

Arbetsagarrepresentant i SJ AB sedan 2016

Född: 1963

Befattningar och styrelseuppdrag: Tågmästare. Ordförande och avtalsansvarig Seko Förhandlingsorganisation SJ. Ordförande i Seko-klubben i Hallsberg samt ordförande för Sekos förbundsrevisorer.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetareKlimat- och
miljöpåverkanVärdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

> Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapporteringInnehållsförteckning
noterFinansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

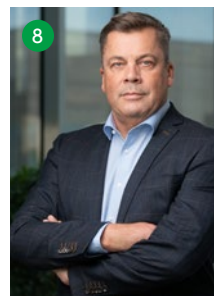
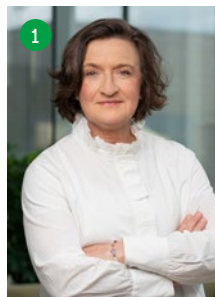
Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Koncernledning

1. Monica Lingegård

Vd SJ AB och koncernchef sedan 2020

Född: 1962

Utbildning: Civilekonom

Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Humana.

Tidigare befattningar: Vd för Samhall AB. Vd för G4S Secure Solutions Sverige. Ledande roller inom flertalet branscher såsom IT, telecom, strategikonsulting och finans. Styrelseordförande i Svenska Rymdaktiebolaget (SSC).

2. Mats Almgren

Direktör Kommersiell trafik sedan 2021, tillförordnad Direktör Upphandlad trafik sedan januari 2023, i koncernledningen sedan 2019

Född: 1964

Utbildning: Executive MBA

Tidigare befattningar: Direktör Kommunikation och Försäljning SJ, Affärsområdeschef Telenor, vd Canal Digital, vd NEC Scandinavia.

3. Arvid Fredman

Direktör Fordon sedan 2019

Född: 1977

Utbildning: Civilingenjör, Executive MBA

Tidigare befattningar: Chef trafikupphandlingar Division Fordon hos SJ AB. Teamchef X2000-flottan hos SJ AB. Konsultchef Underhåll & Kvalitet hos Interfleet Technology. Resursoptimering och planering hos Green Cargo AB.

4. Elisabeth Hansson

Direktör Ekonomi sedan 2021 (interim fram till och med mars 2022)

Född: 1975

Utbildning: Civilekonom

Styrelseuppdrag: Styrelseledamot i Surgical Science och Mentor International Foundation.

Tidigare befattningar: Affärsområdeschef Communication Services på PostNord. Partner på Boston Consulting Group samt Principal på McKinsey & Company. Styrelseledamot i Global Health Partner.

5. Lena Källström

Direktör Trafik & Service sedan januari 2023, i koncernledningen sedan 2016

Född: 1965

Utbildning: Civilekonom

Tidigare befattningar: Direktör Upphandlad trafik, Vd SJ Götalandståg, Chef service regional SJ AB, Distriktschef Sodexo.

6. Claes Lindholtz

Direktör Kommunikation & Hållbarhet sedan juni 2022

Född: 1972

Utbildning: Marknadsekonom

Tidigare befattningar: Chef Affärs- och Verksamhetsutveckling hos SJ AB. Chef Strategisk Produkt- och Serviceutveckling hos SJ AB. Chef Kundprogram och Kundanalys hos SJ AB. Vd Milagro Business Partner. Manager eOperations hos Vattenfall AB.

7. Johan Näsman

Direktör IT sedan 2020, i koncernledningen sedan 2021

Född: 1962

Utbildning: Civilingenjör

Tidigare befattningar: Divisionschef H&M IT. Driftschef H&M IT. VD Jayway Stockholm.

8. Mats Pettersson

Direktör HR sedan 2019

Född: 1961

Utbildning: Fil kand

Tidigare befattningar: Personaldirektör hos NCC. Personaldirektör hos Quant AB. Personalchef hos Manpower. Personalchef hos Scandinavian Service Partner, Senior partner hos Ekman & Partners.

Lena Herrmann lämnade den 31 januari 2022 rollen som Direktör Strategi & Verksamhetsutveckling samt SJs koncernledning.

Lars Lindberg lämnade den 31 december 2022 rollen som tillförordnad Direktör Trafik & Service samt SJs koncernledning.

För övriga förändringar i koncernledningen under 2022, se sidan 43.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala

hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-

rade medarbetare

Klimat- och

miljöpåverkan

Värdeskapande för

samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt

EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

> Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning

noter

Finansiella rapporter –

koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –

moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och

väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-

rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

PDF för utskrift >>

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Styrelsen ansvarar enligt aktiebolagslagen, årsredovisningslagen och svensk kod för bolagsstyrning för att ett effektivt system för intern kontroll är etablerat.

Sjs internkontrollstruktur är uppbyggd utifrån COSO-modellen, vars ramverk har tillämpats på koncernens verksamhet och förutsättningar. Enligt COSO-modellen sker genomgång och bedömning inom områdena kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning. Ramverkets fem nyckelkomponenter säkerställer tillsammans att den finansiella rapporteringen är tillförlitlig.

Kontrollmiljö

Grunden för en god intern styrning och kontroll är ett ramverk av styrande dokument såsom policyer, och instruktioner som är väl förankrade. Koncernens uppförandekod utgår från Sjs värdeord och ger vägledning för hur alla medarbetare inom koncernen, även styrelseledamöter och självständiga uppdragstagare, ska agera och bemöta varandra och Sjs intressenter. Koncernens styrande dokument skapar stommen som definierar organisationsstrukturen, ansvar och behörigheter.

Styrelsen har delegerat ansvaret för att upprätthålla en effektiv kontrollmiljö liksom det löpande arbetet med riskhantering och intern kontroll av den finansiella rapporteringen till vd. Detta ansvar har sedan delegerats vidare till de direktörer som leder Sjs affärsområden, divisioner, dotterbolag och stödfunktioner. Ansvar och befogenheter framgår bland annat i styrelsens instruktion till vd samt i av styrelsen fastställda policyer och instruktioner. Sjs ekonomidirektör har det övergripande ansvaret för att Sjs finansiella rapporter är framtagna i enlighet med gällande lagstiftning, redovisningsprinciper samt svenska statens ägarpolicy för statligt ägda bolag. Ekonomidirektören ansvarar även för att ett lämpligt system finns på plats för uppföljning och kontroll av den finansiella rapporteringen.

Arbetet inom revisionsutskottet utgör en del av styrelsens kontroll av den finansiella rapporteringen samt bakomliggande processer och kontroller. Läs mer om revisionsutskottets uppgifter i avsnittet Bolagsstyrningsrapport/Revisionsutskottet.

Riskbedömning

Sj arbetar systematiskt med riskbedömningar avseende finansiell rapportering och uppdaterar kontinuerligt riskanalysen avseende bedömning av risker som kan leda till fel i den finansiella rapporteringen. Syftet med riskbedömningarna är att dels proaktivt kunna vidta åtgärder, dels att styra arbetet med intern kontroll till de områden där risker finns. Identifierade risker samt vidtagna åtgärder rapporteras till revisionsutskottet.

Kontrollaktiviteter

Sjs kontrollaktiviteter utformas för att systematiskt hantera väsentliga risker avseende den finansiella rapporteringen, inklusive viktiga redovisningsfrågor som identifierats vid riskbedömningen.

Kontrollaktiviteterna syftar till att förebygga eller tidigt upptäcka fel i rapporteringen och därigenom minimera de negativa konsekvenserna. Kontrollaktiviteter inom dessa processer är exempelvis analytiska genomgångar, stickprov och avstämningar. Inför varje månadsboksut hålls avstämningsmöten för att gå igenom viktiga frågor och bokningar för att säkerställa ett korrekt finansiellt resultat, kassaflöde och balansomslutning. Därtill innebär månatlig uppföljning av finansiella nyckeltal i Sjs styrkort att avvikelser från beslutade mål snabbt kan upptäckas och lämpliga åtgärder vidtas.

Information och kommunikation

Inom Sj finns dokumenterade beslutsvägar, befogenheter och ansvarsområden samlade i Sjs dokumenthanteringssystem. Från denna länkas alla dokument till Sjs intranät så att samtliga medarbetare har tillgång till dem.

Koncernens ekonomifunktion har ett direkt operativt ansvar för den löpande finansiella redovisningen och för likformig tillämpning av koncernens riktlinjer, principer och instruktioner för den finansiella rapporteringen.

Uppföljning

Stödfunktion Ekonomi ansvarar för analysen av det ekonomiska utfallet och sammanställningen av rapporteringen. Styrelsen och koncernledningen får löpande information om koncernens resultat och finansiella ställning och utveckling av verksamheten. Revisionsutskottet ansvarar för beredning av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra koncernens finansiella rapportering. Vidare har koncernen en central riskhanteringsfunktion. Vid återkommande så kallade business review-möten träffar medlemmar i koncernledningen och vd för trafikdrivande dotterbolag Sjs vd och ekonomidirektör. Fokus vid business review är analys av utfall gentemot budget och prognos samt kopplade aktiviteter.

Styrelsen har bedömt att det inte föreligger behov av att ha en permanent internrevision. Sj anses ha byggt upp en bra intern styrning och kontroll med interna struktur- och temarevisioner som tillgodoser styrelsens behov. Styrelsen och revisionsutskottet anlitar vid behov externt konsultstöd för riktade punktsatser och genomlysning av specifika frågor inom Sjs verksamhet löpande under året.

Allvarliga oegentligheter kan anmälas till Sjs visselblåsningsfunktion, se avsnittet Hållbar styrning.

Styrelsen anger årligen sina krav på vilken finansiell uppföljning de ska erhålla i en särskild instruktion. Denna instruktion styr innehållet i den managementrapport som styrelsen får ta del av tio gånger varje år. Inför varje revisionsutskottsmöte sammanställer stödfunktion Ekonomi även en rapport över SJ-koncernens finansiella rapportering där bland annat större redovisningsposter och kommande förändringar till följd av nya standarder eller principer inom koncernen beskrivs. Sj redogör även för materiella bedömningar som reflekteras i den finansiella rapporteringen.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

> **Innehållsförteckning noter**

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Koncernens noter

1	Redovisningsprinciper	52
2	Viktiga uppskattningar och bedömningar	53
3	Intäkter och avtalssaldon	53
4	Personalkostnader	54
5	Övriga kostnader	57
6	Ersättning till revisorer	57
7	Finansiella intäkter och kostnader	57
8	Skatt	58
9	Materiella anläggningstillgångar	59
10	Nyttjanderättstillgångar	61
11	Immateriella tillgångar	61
12	Andelar i intressebolag	62
13	Övriga fordringar	62
14	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	62
15	Finansiella instrument och finansiell riskhantering	62
16	Leasingavtal	66
17	Eget kapital	67
18	Avsättningar	67
19	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	68
20	Ställda säkerheter	68
21	Eventualförpliktelser	68
22	Transaktioner med närstående	68
23	Förändring i finansiell skuld	69
24	Händelser efter balansdagen	69

Moderbolagets noter

M1	Redovisningsprinciper	74
M2	Viktiga uppskattningar och bedömningar	74
M3	Intäkter och avtalssaldon	74
M4	Personalkostnader	75
M5	Övriga kostnader	75
M6	Ersättning till revisorer	75
M7	Finansiella intäkter och kostnader	75
M8	Skatt	76
M9	Materiella anläggningstillgångar	76
M10	Immateriella tillgångar	77
M11	Andelar i dotterbolag	77
M12	Andelar i intressebolag	78
M13	Övriga fordringar	78
M14	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	78
M15	Finansiella instrument och finansiell riskhantering	79
M16	Leasingavtal	80
M17	Eget kapital	80
M18	Avsättningar	81
M19	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	81
M20	Ställda säkerheter	81
M21	Eventualförpliktelser	81
M22	Transaktioner med närstående	81
M23	Förändring i finansiell skuld	82
M24	Händelser efter balansdagen	82
M25	Vinstdisposition	82

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbarstyrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
> Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkrar
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

Koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

MSEK	Not	2022	2021
Nettoomsättning	3	10 403	7 287
Övriga rörelseintäkter		254	778
Summa rörelsens intäkter		10 657	8 065
Personalkostnader	4	-3 552	-3 375
Av- och nedskrivningar	9, 10, 11	-983	-941
Övriga kostnader	5, 6	-5 673	-4 854
Summa rörelsens kostnader		-10 208	-9 171
Resultat från andelar i intressebolag	12	1	0
Rörelseresultat		449	-1 106
Finansiella intäkter	7	19	33
Finansiella kostnader	7	-71	-39
Resultat före skatt		398	-1 113
Skatt på årets resultat	8	-84	148
Årets resultat		314	-965
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets aktieägare ¹		314	-965
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK		78,4	-241,2
Antal aktier vid årets utgång, tusental		4 000	4 000
Genomsnittligt antal aktier, tusental		4 000	4 000
Övrigt totalresultat			
<i>Poster som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen</i>			
Kassaflödessäkringar			
- förändring i verkligt värde	17	64	39
- omklassificering till resultaträkningen	17	-30	-1
Uppskjuten skatt	17	-8	-8
Omräkningsdifferens utländska dotterbolag	17	-5	-2
Övrigt totalresultat för året		21	28
Årets totalresultat		334	-937
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets aktieägare ¹		334	-937

¹⁾ Det finns inget innehav utan bestämmande inflytande i koncernen.

Kommentarer till koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat

Intäkter

SJs nettoomsättning förbättrades kraftigt och uppgick till 10 403 MSEK (7 287), vilket motsvarar en ökning med 43%. Föregående år påverkades av coronapandemin och de åtgärder som myndigheterna vidtog för att minska smittspridningen.

Biljettintäkterna ökade till 6 541 MSEK (4 260) främst till följd av ökat resande, resandeutvecklingen uppgick till 47%. Yelden (biljettpris per personkilometer) ökade mestadels på grund av högre efterfrågan på biljetter jämfört med föregående år.

Trafikavtalsintäkterna har också ökat främst till följd ersättning för kostnader kopplade till upphandlad trafik, samt Krösatågen som hade trafikstart i december 2021. Ökningen motverkades något av att SJ upphörde att köra Mälartågen i december 2021.

Övriga intäkter har påverkats positivt av statliga bidrag om 222 MSEK (792) som erhöles under första halvåret 2022 och som syftar till att mildra effekterna av coronapandemin. Årets bidrag har främst erhållits i Norge.

Kostnader

SJs rörelsekostnader uppgick till 10 208 MSEK (9 171), vilket motsvarar en ökning med 11%. Det högre kostnadsutfallet förklaras främst av högre kostnader inom upphandlad trafik som SJ erhåller ersättning för, kostnader för ersättningstrafik till följd av trafikstörningar, IT kostnader till följd av större satsning på IT utveckling samt högre kostnader för service ombord till följd av det högre resandet.

Personalkostnaderna ökade främst till följd av kostnader för fler medarbetare då SJ tagit över viss underhållsverksamhet från och med 1 februari 2022, medarbetare i Krösatågen som hade trafikstart i december 2021, samt årlig lönerevision.

Av- och nedskrivningar är sammantaget högre än föregående år. Nedskrivningar av immateriella tillgångar och materiella anläggnings-tillgångar har ökat till 217 MSEK (145), varav 106 MSEK till följd av förändrad bedömning av nyttoeffekten och 86 MSEK till följd av ändrad bedömning av vissa tidigare aktiverade kostnader hänförliga till delar av SJs nya biljett-försäljningssystem som är molnbaserat.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för helåret 2022 uppgick till 449 MSEK (-1 106), vilket motsvarar en rörelsemarginal på 4,2% (-13,7). Den kraftiga ökningen förklaras främst av att resandet ökade med 47% jämfört med samma period föregående år som påverkades negativt av coronapandemin.

Rörelseresultatet påverkades negativt av nedskrivning av immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar om 217 MSEK (145), varav 106 MSEK till följd av förändrad bedömning av nyttoeffekten och 86 MSEK till följd av ändrad bedömning av vissa tidigare aktiverade kostnader hänförliga till delar av SJs nya biljettförsäljningssystem som är molnbaserat.

Rörelseresultatet har påverkats positivt av statliga bidrag om 222 MSEK (792) som erhöles under första halvåret 2022 och som syftar till att mildra effekterna av coronapandemin. Årets bidrag har främst erhållits i Norge.

Finansnetto, skatt och årets resultat

SJs finansnetto uppgick till -52 MSEK (-6), ökningen förklaras främst av högre räntekostnader. Koncernens resultat före skatt uppgick till 398 MSEK (-1 113). Skatt på årets resultat uppgick till -84 MSEK (148). Den effektiva skattesatsen uppgick därmed till -21,1% (-13,3).

Årets resultat uppgick till 314 MSEK (-965).

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbarstyrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
> **Finansiella rapporter –
koncernen**
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

Koncernens rapport över finansiell ställning

MSEK	Not	2022	2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	9	5 690	4 908
Nyttjanderättstillgångar	10, 16	536	557
Immateriella tillgångar	11	188	287
Uppskjutna skattefordringar	8	–	72
Övriga långfristiga tillgångar	3, 12, 15	141	102
Summa anläggningstillgångar		6 555	5 926
Omsättningstillgångar			
Varulager		68	6
Kundfordringar	15	372	369
Övriga fordringar	13, 15	376	588
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	315	257
Kortfristiga placeringar	15	484	259
Likvida medel	15	418	1 064
Summa omsättningstillgångar		2 033	2 544
SUMMA TILLGÅNGAR		8 588	8 470

MSEK	Not	2022	2021
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital hänförligt till moderbolagets aktieägare ¹	17	3 049	2 715
Summa eget kapital		3 049	2 715
Långfristiga skulder			
Leasingskuld	15, 16, 23	298	347
Övriga räntebärande skulder	15, 23	1 658	1 814
Avsättningar	18	579	484
Uppskjutna skatteskulder	8	20	–
Summa långfristiga skulder		2 555	2 645
Kortfristiga skulder			
Leasingskuld	15, 16, 23	270	235
Övriga räntebärande skulder	15, 23	130	346
Avsättningar	18	310	468
Leverantörsskulder	15	663	559
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19	1 370	1 236
Skatteskulder		6	1
Övriga kortfristiga skulder	15	236	264
Summa kortfristiga skulder		2 984	3 110
Summa skulder		5 539	5 755
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 588	8 470

¹ Det finns inget innehav utan bestämmande inflytande i koncernen.

Kommentarer till koncernens rapport över finansiell ställning

Tillgångar

Materiella anläggningstillgångar

Koncernens materiella anläggningstillgångar uppgick till 5 690 MSEK (4 908) och utgörs till största delen av tågfordon. SJs fordonsflotta består främst av SJ 3000, X 2000, dubbeldäckare samt lok och personvagnar.

Nyttjanderättstillgångar

Koncernens nyttjanderättstillgångar består av hyresavtal för lokaler, vilka totalt uppgick till 536 MSEK (557).

Immateriella tillgångar

Koncernens immateriella tillgångar uppgick till 188 MSEK (287) och utgörs främst av balanserade utgifter för utveckling av verksamhetsnära IT-system. De immateriella tillgångarna har minskat på grund av nedskrivning om 208 MSEK (118), varav 106 MSEK till följd av ändrad bedömning av nyttoeffekten och 86 MSEK till följd av ändrad bedömning av vissa tidigare aktiverade kostnader hänförliga till delar av SJs nya biljettförsäljnings-system som är molnbaserat.

Övriga långfristiga tillgångar

Övriga långfristiga tillgångar uppgick till 141 MSEK (102) och utgörs främst av finansiella placeringar. Placeringarna avser fondförvaltning av likvida medel som ska täcka framtida utbetalningar av livräntor.

Omsättningstillgångar

Kortfristiga placeringar uppgick till 484 MSEK (259), där ökningen främst förklaras av köp av kortfristiga placeringar om 300 MSEK (–) MSEK.

Skulder

Räntebärande skulder

Koncernens leasingskuld uppgick till 568 MSEK (582) och övriga räntebärande skulder till 1 788 MSEK (2 160). Övriga räntebärande skulder utgörs främst av lån för finansiering av de nya snabbtåg SJ ska investera i, SJ 3000 samt för moderniseringen av X 2000. Lånen har en återstående löptid på upp till 11 år.

Avsättningar

Koncernens avsättningar uppgick till 888 MSEK (953) och består främst av avsättning för framtida osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik, avsättning för skadelivräntor och avsättning för kundlojalitetsprogrammet SJ Prio. Avsättningarna har främst minskat till följd av förändring av avsättningar kopplade till omstrukturering då koncernens behov av medarbetare har förändrats.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala

hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och

miljöpåverkan

Värdeskapande för

samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt

EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende

finansiell rapportering

Innehållsförteckning

noter

> Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och

väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-

rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

PDF för utskrift >>

Koncernens rapport över förändring i eget kapital

MSEK	Not 17	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Övriga reserver	Balanserade vinstmedel	Summa eget kapital ¹
1 januari 2021		400	2 819	-11	443	3 652
Årets resultat		–	–	–	-965	-965
Övrigt totalresultat		–	–	28	–	28
Årets totalresultat		–	–	28	-965	-937
Utdelning till aktieägare		–	–	–	–	–
31 december 2021		400	2 819	17	-522	2 715
Årets förändring						
Årets resultat		–	–	–	314	314
Övrigt totalresultat		–	–	21	–	21
Årets totalresultat		–	–	21	314	334
Utdelning till aktieägare		–	–	–	–	–
31 december 2022		400	2 819	38	-208	3 049

¹⁾ Totalt eget kapital är hänförligt till moderbolagets aktieägare. Det finns inget innehav utan bestämmande inflytande i koncernen.

Kommentarer till förändring i eget kapital

Koncernens eget kapital uppgick till 3 049 MSEK (2 715). Förändringen förklaras av årets totalresultat om 334 MSEK (-937).

Finansiella mål

Ägarens finansiella mål och direktiv på SJs verksamhet baseras på avkastning på operativt kapital, nettoskuldsättningsgrad och utdelning. Dessa mått definieras inte enligt IFRS. För mer information om Sjs alternativa nyckeltal, se Definitioner och ordlista.

	Mål	2022	2021
Avkastning på operativt kapital, %	> 7	10,2	-24,6
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,5–1,0	0,47	0,54
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, %	30–50	–	–

Styrelsen föreslår att SJ AB för räkenskapsåret 2022 inte lämnar någon utdelning. SJ har under de senaste åren påverkats kraftigt negativt av coronapandemin och åtgärder för att bromsa smittspridningen. Negativa resultat har påverkat eget kapital kraftigt negativt och medfört en ökad nettoskuld sedan pandemins start. Samtidigt har SJ ingått omfattande investeringsåtaganden som kommer att behöva finansieras med nya lån och egengenererade kassaflöden. I syfte att minska framtida lånebehov

har styrelsen beslutat föreslå att ingen utdelning ska lämnas avseende årets resultat för SJ-koncernen. För räkenskapsåret 2021 lämnades ingen utdelning till följd av negativt resultat. Se not M25 för vinstdisposition.

Avstämning operativt kapital och avkastning operativt kapital

MSEK	221231	211231
Genomsnittligt eget kapital	3 005	2 973
Genomsnittliga räntebärande avsättningar	137	143
Genomsnittliga övriga räntebärande skulder	2 526	2 841
Genomsnittliga likvida medel	-873	-985
Genomsnittliga övriga räntebärande tillgångar	-390	-481
Genomsnittligt operativt kapital	4 404	4 491
Årets rörelseresultat	449	-1 106
Avkastning på operativt kapital, %	10,2	-24,6

Avkastning på operativt kapital per den 31 december 2022 uppgick till 10,2% (-24,6) vilket uppfyller målet på >7% som ska nås i genomsnitt. Detta mestadels på grund av positivt rörelseresultat, till följd av ökat resande.

Avstämning nettoskuld och nettoskuldsättningsgrad

MSEK	221231	211231
Räntebärande avsättningar	151	140
Övriga räntebärande skulder	2 356	2 742
Likvida medel	-418	-1 064
Övriga räntebärande tillgångar	-642	-351
Nettoskuld (+)/ nettokassa (-)	1 447	1 467
Totalt eget kapital	3 049	2 715
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,47	0,54

Koncernens nettoskuldsättningsgrad uppgick per den 31 december 2022 till 0,47 ggr (0,54). Sjs kapitalstruktur ligger därmed under ägarens långsiktiga mål på 0,5–1,0 ggr. Förändringen i nettoskuldsättningsgrad beror mestadels på positivt rörelseresultat. SJ står inför stora investeringar som kommer att öka skuldsättningen på sikt.

Finansiella nyckeltal

Avstämning betalningsberedskap

MSEK	221231	211231
Likvida medel	418	1 064
Ej utnyttjade kreditlöften	3 100	3 100
Betalningsberedskap	3 518	4 164

SJ bevakar betalningsberedskapen för att säkerställa att koncernen har god tillgång till likvida medel. SJ har en hållbarhetslänkad kreditfacilitet om 3 miljarder kronor som löper till 8 april 2025 med möjlighet till 1 års förlängning. Kreditfaciliteten syftar till att öka Sjs finansiella flexibilitet. Betalningsberedskapen uppgick per 31 december 2022 till sammanlagt 3 518 MSEK (4 164).

Förvaltningsberättelse
 Vinstdisposition
 Hållbarhetsrapport:
 Hållbart företagande
 Hållbar styrning
 De globala
 hållbarhetsmålen
 Kundupplevelse
 Motiverade och engage-
 rade medarbetare
 Klimat- och
 miljöpåverkan
 Värdeskapande för
 samhället
 Långsiktig lönsamhet
 Redovisning enligt
 EU-taxonomin
 Risker och riskhantering
 Ordförande har ordet
 Bolagsstyrningsrapport
 Styrelse
 Koncernledning
 Intern kontroll avseende
 finansiell rapportering
 Innehållsförteckning
 noter
**> Finansiella rapporter –
 koncernen**
 Noter – koncernen
 Finansiella rapporter –
 moderbolaget
 Noter – moderbolaget
 Styrelsens försäkran
 Revisionsberättelse

 Granskningsrapport
 Intressentdialog och
 väsentighetsanalys
 Noter – hållbarhet
 GRI-index
 Index för hållbarhets-
 rapport
 Taxonomi-avstämningar
 Flerårsöversikt
 Definitioner och ordlista

Koncernens kassaflödesanalys

MSEK	Not	2022	2021
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		398	- 1 113
Ej kassaflödespåverkande poster			
Av- och nedskrivningar	9, 10, 11	983	941
Förändring avsättningar	18	-69	143
Realisationsvinst/-förlust		-	-1
Resultat från andelar i intressebolag	12	-1	-
Betald skatt		-	-1
Övriga ej kassaflödespåverkande poster		24	48
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital		1 335	18
Förändring av rörelsekapital			
Förändring av kundfordringar		-2	-56
Förändring av leverantörsskulder		100	16
Förändring av övrigt rörelsekapital		219	-123
Kassaflöde från rörelsekapital		318	-164
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 652	-146
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	9	-1 271	-503
Investeringar i immateriella tillgångar	11	-150	-99
Utdelning från intressebolag		-	17
Förvärv av kortfristiga placeringar		-300	-
Avyttring och förfall av kortfristiga placeringar		16	513
Övrig investeringsverksamhet		14	-12
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 692	-84
Finansieringsverksamheten			
Amortering upplåning	23	-371	-95
Amortering leasing-skuld	23	-235	-234
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-606	-329
Årets kassaflöde		-646	-558
Likvida medel vid årets början		1 064	1 622
Likvida medel vid årets slut	15	418	1 064

Kommentarer till koncernens kassaflödesanalys

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Resultat före skatt för helåret 2022 uppgick till 398 MSEK (-1 113). Den kraftiga ökningen förklaras främst av att resandet ökat jämfört med samma period föregående år som påverkades negativt av coronapandemin.

Av- och nedskrivningar har ökat jämfört med föregående år och uppgick till 983 MSEK (941). Nedskrivningar av immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar har ökat till 217 MSEK (145), varav 106 MSEK till följd av förändrad bedömning av nyttoeffekten och 86 MSEK till följd av ändrad bedömning av vissa tidigare aktiverade kostnader hänförliga till delar av SJs nya biljettförsäljningssystem som är molnbaserat. Avskrivningarna har minskat på grund av fullt avskrivna/nedskrivna materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar under 2021.

Avsättningarna har främst minskat till följd av förändring av avsättningar kopplade till omstrukturering då koncernens behov av medarbetare har förändrats.

Förändringen avseende övrigt rörelsekapital förklaras främst av minskade övriga fordringar till följd av föregående års retroaktiva nedsättning av banavgifter.

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till 1 652 MSEK (-146).

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till -1 692 MSEK (-84). Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -1 271 MSEK (-503), varav -1 263 MSEK (-470) avsåg investeringar i fordon. Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -150 MSEK (-99) och avsåg främst utveckling av nytt biljettförsäljningssystem och anpassning av IT-system.

Årets förvärv av kortfristiga placeringar uppgick till -300 MSEK (-) och årets avyttring och förfall av kortfristiga placeringar uppgick till 16 MSEK (513).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -606 MSEK (-329). Amortering av lån har skett med -371 MSEK (-95). Amortering av leasing-skulden uppgick till -235 MSEK (-234).

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbar styrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
> Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

Koncernens noter

1 Redovisningsprinciper

Grund för rapporternas upprättande

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget SJ AB och samtliga dotterbolag. Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) och tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee (IFRIC) så som de antagits av EU. Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med svensk lag genom tillämpning av RFR 1 "Kompletterande redovisningsregler för koncerner".

Redovisningen är huvudsakligen baserad på historiska anskaffningsvärden utom för vissa finansiella instrument. Om inget annat anges har redovisningsprinciperna använts konsekvent för alla angivna år. Belopp anges i miljoner svenska kronor, MSEK, om inte annat anges. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

Nedan samt i anslutning till berörda noter följer de redovisningsprinciper som har tillämpats vid upprättandet av årsredovisningen för koncernen.

Förändringar i redovisningsprinciper

Inga nya eller ändrade redovisningsstandarder bedöms ha någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Det finns inte några nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu inte trätt i kraft som förväntas få någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget SJ AB och samtliga dotterbolag. Bolag som förvärvats under året inkluderas i koncernens rapport över resultat och övrigt totalresultat, rapport över finansiell ställning samt kassaflödesanalys från och med förvärvstidpunkten. Avyttrade bolag ingår fram till och med tidpunkten då koncernen förlorar kontrollen eller bestämmande inflytande över dem.

Koncernredovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden. Det innebär att förvärvade dotterbolags tillgångar, skulder samt eventuell förpliktelser redovisas till verkligt värde enligt upprättad förvärvsanalys. Överstiger anskaffningsvärdet det verkliga värdet på koncernens andel av identifierbara förvärvade nettotillgångar redovisas det som goodwill. Om anskaffningskostnaden understiger verkligt värde för det förvärvade dotterbolagets nettotillgångar, redovisas mellanskillnaden direkt i koncernens resultaträkning.

Transaktionskostnader kostnadsförs direkt.

Segmentrapportering

Statens ägarpolicy och riktlinjer för bolag med statligt ägande 2020 anger Principer för extern rapportering i bolag med statligt ägande. I punkt 4.1 anges att bolagen med statligt ägande ska upprätta årsredovisning och

delårsrapporter baserade på tillämpliga internationella redovisningsstandarder (IFRS) på motsvarande sätt som publika aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige. För bolag med statligt ägande som inte har aktier eller andra överlåtbara värdepapper upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige finns inget krav på att upprätta segmentsredovisning enligt IFRS. Därför upprättar SJ inte någon segmentrapportering.

Statliga bidrag

SJ har erhållit statliga bidrag för att mildra effekterna av coronapandemin. Omställningsstöd och retroaktiv nedsättning av banavgifter redovisas som en övrig intäkt till den del det bedöms föreligga rimlig säkerhet att villkoren uppfyllts och bidragen har erhållits eller kommer att erhållas.

Stöd som riktats specifikt till kollektivtrafiken i Norge (Stötteordningen) redovisas som en övrig intäkt, till den del det bedöms föreligga rimlig säkerhet att villkoren uppfyllts och bidragen har erhållits eller kommer att erhållas.

Det finns inga eventalförpliktelser som är knutna till de statliga bidragen. Koncernen har inte erhållit några andra former av statliga stöd.

Varulager

Varulagret värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Anskaffningsvärdet beräknas med tillämpning av först in, först ut-metoden. Vid beräkningen av nettoförsäljningsvärdet bedömer SJ uppskattat försäljningspris och tar hänsyn till utgående artiklar, skadat gods och försäljningskostnader. Om det uppskattade nettoförsäljningsvärdet understiger anskaffningsvärdet redovisas reserv för lagerinkurans.

Valutaomräkning

SJ AB och SJ-koncernens rapporteringsvaluta är svenska kronor (SEK). Vid upprättandet av koncernens bokslut omräknas resultat och balansräkning för dotterbolag som har en annan funktionell valuta till koncernens rapporteringsvaluta. Resultaträkningen omräknas till SEK enligt genomsnittlig valutakurs. Poster i balansräkningarna omräknas till SEK genom att använda balansdagens kurs. De valutadifferenser som uppstår redovisas som en separat komponent i övrigt totalresultat och ackumuleras i eget kapital.

Transaktioner i utländsk valuta värderas till den valutakurs som gäller på transaktionsdagen. På balansdagen omvärderas fordringar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs. Valutakursdifferenser på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella intäkter respektive kostnader i den period de uppkommer. Övriga valutakursdifferenser redovisas i rörelseresultatet för den period i vilken de uppkommer.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen visar koncernens in- och utbetalningar under perioden där betalningarna hänförs till löpande verksamhet, investerings-

verksamhet och finansieringsverksamhet. Kassaflödesanalysen åskådliggör således koncernens förmåga att generera likvida medel. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod, vilket innebär att resultatet justeras för:

- periodens förändring av kundfordringar, leverantörsskulder samt andra rörelsetillgångar och rörelseskulder
- icke-kassaflödespåverkande poster såsom avskrivningar, avsättningar och uppskjutna skatter
- alla övriga poster, vars kassaflödeseffekt hänförs till investerings- eller finansieringsverksamheten. <

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

2 Viktiga uppskattningar och bedömningar

> Vid upprättandet av koncernredovisningen görs uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisade tillgångs- och skuldposter respektive intäkts- och kostnadsposter samt annan lämnad information. Verkligt utfall kan skilja sig från dessa uppskattningar. Uppskattningar och bedömningar bygger på erfarenhet samt på rimliga antaganden om framtida marknadsutveckling, men även på rådande omständigheter som till exempel politiska beslut.

Särskilt betydande för den finansiella ställningen är uppskattningar i beräkningen av nyttjandeperiod för investeringar i fordon. Utöver gjorda uppskattningar har även bedömningar gjorts av redovisningsfrågor med stor betydelse för redovisade belopp. Nedan listas de områden där SJ gjort viktiga uppskattningar och bedömningar som har påverkat SJs resultat. <

Viktiga uppskattningar och bedömningar	Not
Underskottsavdrag	8, Skatt
Nyttjandeperioder	9, Materiella anläggningstillgångar
Tillkommande utgifter	9, Materiella anläggningstillgångar
Nedskrivningsprövning	9, Materiella anläggningstillgångar
Nedskrivningsprövning	11, Immateriella tillgångar
Cloudkostnader	11, Immateriella tillgångar
Leasingavtal enligt IFRS 16	16, Leasingavtal
Leasingperiodens längd	16, Leasingavtal
Kundlojalitetsprogram (SJ Prio)	18, Avsättningar
Omstruktureringsreserv	18, Avsättningar
Förlustkontrakt	18, Avsättningar
Twister	21, Eventualförpliktelser

3 Intäkter och avtalssaldon

> Redovisningsprinciper

Nettoomsättningen avser intäkter från hållbara tågresor. SJs uppdelning av intäkter utgår från SJ-koncernens olika intäktsströmmar. Koncernens huvudsakliga intäktsströmmar är biljettförsäljning, trafikavtalsintäkter från upphandlad trafik, försäljning av mat och dryck ombord samt övrigt. Rabatter förekommer endast i form av kassarabatt och reducerar redovisad intäkt.

Vid försäljning av resor till kunder som är med i SJs kundlojalitetsprogram (SJ Prio) reduceras intäkten med förväntat framtida åtagande för SJ Prio vilket redovisas som en avsättning. Avsättning för ersättning vid försening redovisas vid försäljningstillfället och reducerar intäkten. Se not 18 Avsättningar för mer information.

Avtalsskulder redovisas för förutbetalda årskort och färdbiljetter, och avser åtagande för ej utförd trafik.

Biljettintäkter

Biljettintäkterna erhålls inom kommersiell trafik och inom vissa trafikavtal inom upphandlad trafik. Bokningsavgiften redovisas i samband med köp av resa och biljettintäkten redovisas i samband med att resan inträffar. För periodkort redovisas intäkten över tid och för enkelresor vid tidpunkten för resan. Normala kreditvillkor är 30 dagar.

Trafikavtalsintäkter från upphandlad trafik

Trafikavtalsintäkter avser intäkter som erhålls från regionala kollektivtrafikmyndigheter och nationell trafikupphandlingsmyndighet avseende trafik som har upphandlats. SJ bedriver verksamhet på uppdrag av dessa beställare. Varje avtal är unikt, och prestationsåtagandet avser att leverera trafik på ett specifikt antal sträckor med specifikt antal avgångar. Nedan följer exempel på vad som kan ingå i avtalen:

- Fast ersättning från trafikupphandlingsmyndigheten. Intäkten redovisas över kontraktstiden då uppdraget uppfylls efter hand som SJ levererar

specifikt antal avgångar och antal turer samt löpande underhåll på fordon i de fall som löpande underhåll ingår i avtalet. Normala kreditvillkor är 30 dagar. Kontrakten bedöms löpande, avsättning redovisas om de oundvikliga kostnaderna för att uppfylla förpliktelserna i ett avtal överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna av det, under den återstående avtalsperioden.

- Rörlig ersättning från trafikupphandlingsmyndigheten utgår i vissa avtal i form av bonus för till exempel väl utfört arbete/kundnöjdhet eller liknande. Intäkten redovisas när villkoren uppfyllts och det är sannolikt att intäkten kommer att tillfalla SJ.
- Intäkt för underhåll som avropas separat under kontraktstiden redovisas i samband med att underhållet har utförts.

Mat och dryck

Intäkter från försäljning ombord av mat och dryck i bistron redovisas i samband med att försäljningen inträffar. Intäkter från mat och dryck som beställts i förväg och serveras i 1 klass redovisas i samband med att resan inträffar.

Avtalstillgångar

I avtal för upphandlad trafik startar SJ upp, eller tar över, servicen/tågdriften vid ett specifikt datum varför etableringsfasen är en viktig del för fullföljandet av presetationsåtagandena i avtalet. Utgifter som uppkommer under etableringsfasen som inte kan aktiveras som en materiell anläggningstillgång, immateriell tillgång eller varulager redovisas som en avtalstillgång förutsatt att de uppfyller kriterierna i IFRS 15, dvs att utgifterna har ett direkt samband med avtalet, att de skapar/förbättrar resurser som används för att uppfylla prestationsåtagandena i avtalet och att de förväntas återvinnas. Utgifter för utbildning och rekrytering kostnadsförs. Avtalstillgångarna skrivs av linjärt över avtalsperioden och redovisas som en kostnad på samma rad som kostnaden annars skulle ha kostnadsförts. Avtalstillgångarna redovisas som en övrig tillgång. <

Kategorier av intäkter

MSEK	2022					2021				
	Biljetter	Trafikavtal	Mat och dryck	Övrigt	Summa	Biljetter	Trafikavtal	Mat och dryck	Övrigt	Summa
<i>Tidpunkt för uppfyllande av prestationsåtagande</i>										
Vid en given tidpunkt	6 317	–	161	244	6 721	4 023	–	94	217	4 334
Över tid	224	3 458	–	–	3 681	238	2 716	–	–	2 953
Summa nettoomsättning	6 541	3 458	161	244	10 403	4 260	2 716	94	217	7 287

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbarstyrning
De globala hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engagerade medarbetare
Klimat- och miljöpåverkan
Värdeskapande för samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende finansiell rapportering
Innehållsförteckning noter
Finansiella rapporter – koncernen
> Noter – koncernen
Finansiella rapporter – moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhetsrapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

Not 3, forts.

Avtalssaldon

MSEK	221231	211231
Avtalstillgångar	–	14
Summa avtalstillgångar	–	14
Förutbetalda årskort och biljetter	-337	-379
Kundlojalitetsprogram (SJ Prio)	-174	-126
Utställda värdebevis	-44	-36
Summa avtalsskulder	-555	-541

Förutbetalda årskort och färdbiljetter intäktsredovisas under nästkommande år, se not 19 "Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter". För förändring av avsättning för kundlojalitetsprogram (SJ Prio) och utställda värdebevis se not 18 "Avsättningar".

Avtalstillgångarna skrivs av över avtalsperioden.

Ännu ej uppfyllda prestationsåtaganden

Nedanstående tabell visar avtal där prestationsåtagandet ännu ej är uppfyllt och där avtalstiden är längre än 12 månader. Sådana avtal inom SJ-koncernen avser främst avtal inom den upphandlade trafiken där SJ bedriver verksamhet på uppdrag av en regional kollektivtrafikmyndighet eller nationell trafikupphandlingsmyndighet.

Prestationsåtagande bedöms uppfyllas inom:

MSEK	2022	2021
Inom 1 år	1 873	2 515
1-5 år	3 329	7 827
5 år eller senare	95	1 771
Summa ej uppfyllda prestationsåtaganden trafikavtal inom upphandlad trafik	5 297	12 112

SJ har under 2022 slutit en överenskommelse med Öresundståg om att lämna avtalet i förtid. SJ lämnade över ansvaret för trafiken i december 2022 vilket är den främsta orsaken till minskningen i prestationsåtaganden.

4 Personalkostnader

> Redovisningsprinciper

Pensioner

För tjänstemän i Sverige tryggas ITP 2-planens förmånsbestämda pensionsåtaganden genom en försäkring i Alecta. Detta är en förmånsbestämd plan. Alecta saknar dock möjlighet att göra en exakt fördelning av tillgångar och avsättningar till respektive arbetsgivare varför förutsättningarna för att redovisa ITP 2 i Alecta som en förmånsbestämd plan inte är uppfyllda, därför redovisas den som en avgiftsbestämd plan. Premien är individuellt beräknad och är bland annat beroende av lön, tidigare intjänad pension och förväntad återstående tjänstgöringstid. Koncernens förväntade avgifter för 2023 för ITP 2-försäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 62 MSEK, för 2022 uppgick avgiften till 67 MSEK.

Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Den kollektiva konsolideringsnivån ska normalt tillåtas variera mellan 125 och 155%. Om nivån inte uppfylls ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att konsolideringsnivån återgår till normalintervallet. Vid utgången av 2022 uppgick Alectas konsolideringsnivå preliminärt till 172% (172).

Merparten av de anställda i Norge omfattas av en avgiftsbestämd pensionsplan. Verksamhetsöverflyttade medarbetare födda före 1963 har förmånsbestämd pensionsplan i norska statens pensionskassa, SPK. Eftersom SJ inte står den aktuariella risken för det förmånsbestämda pensionsåtagandet redovisas den förmånsbestämda pensionsplanen som en avgiftsbestämd pensionsplan.

Koncernens pensionspremieavgifter (exklusive särskild löneskatt) för 2022 uppgick till 234 MSEK (228), varav 122 MSEK (119) är förmånsbestämda och 113 MSEK (109) är avgiftsbestämda premier. <

Personalkostnader

MSEK	2022	2021
Löner och andra ersättningar		
Styrelse	-2	-2
Vd och ledande befattningshavare	-33	-33
Övriga anställda	-2 563	-2 423
Summa löner och andra ersättningar	-2 598	-2 458
Sociala avgifter	-600	-582
Pensionskostnader inklusive särskild löneskatt till vd och ledande befattningshavare	-8	-9
Pensionskostnader inklusive särskild löneskatt till övriga anställda	-270	-272
Övriga personalrelaterade kostnader	-76	-55
Summa personalkostnader	- 3 552	-3 375

Medelantal anställda

	2022	Varav	2021	Varav
	Medelantal	kvinnor, %	Medelantal	kvinnor, %
Sverige	4 320	41	4 145	41
Norge	388	25	385	24
Övriga Norden	2	50	2	50
Summa	4 710	39	4 532	40

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare (Koncernen inklusive dotterbolag)

	221231	Varav	211231	Varav
	Antal	kvinnor, %	Antal	kvinnor, %
Styrelseledamöter	8	50	8	43
Ledande befattningshavare	11	45	11	44
Summa	19	47	19	44

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Not 4, forts.

Styrelsearvoden koncernen

			2022			2021		
TSEK			Styrelse-arvode	Utskotts-arvode	Summa	Styrelse-arvode	Utskotts-arvode	Summa
Ordförande	Siv Svensson		458	77	535	435	76	510
Ledamot	Ulrika Dellby		201	29	230	189	46	234
Ledamot	Per Matses		201	60	261	189	58	247
Ledamot	Lennart Käll ¹		63	7	69	189	20	209
Ledamot	Ulrika Nordström ²		–	–	–	–	–	–
Ledamot	Pär Ekeroth ³		–	–	–	–	–	–
Ledamot	Klas Wåhlberg		201	20	221	189	20	209
Ledamot	Malin Frenning ⁴		138	0	138	–	–	–
Ledamot	Ulrik Svensson		201	32	233	130	–	130
Arbetstagarrepresentanter			–	–	–	–	–	–
Summa			1 463	224	1 687	1 320	220	1 539

¹⁾ Avgick som ledamot i SJs styrelse 27 april 2022.

²⁾ Avgick som ledamot i SJs styrelse februari 2022. Arvode utgår inte till ledamot anställd i Regeringskansliet.

³⁾ Tillträdde som ledamot i SJs styrelse den 27 april 2022. Arvode utgår inte till ledamot anställd i Regeringskansliet.

⁴⁾ Tillträdde som ledamot i SJs styrelse den 27 april 2022.

Ersättning till ledande befattningshavare 2022

TSEK			Grundlön ¹	Förmåner ¹	Pensions-kostnad ¹	Summa	Uppsägningstid från arbetsgivaren + antal månaders avgångsvederlag	Avgångs-vederlag och uppsägnings-kostnad ²
Koncernchef/ vd SJ AB	Monica Lingegård		5 905	93	1 749	7 746	6+12	
Direktör HR	Mats Pettersson		2 282	59	681	3 021	6+12	
Direktör Kommunikation & Hållbarhet	Claes Lindholtz ³		1 038	5	257	1 300	6+12	
Direktör Trafik & Service, tf	Lars Lindberg		1 859	5	15	1 888	3+0	
Direktör Kommersiell trafik	Mats Almgren		2 962	59	874	3 894	6+12	
Direktör Ekonomi	Elisabeth Hansson ⁴		2 756	33	794	3 583	6+12	
Direktör Ekonomi, interim	Elisabeth Hansson ⁴		1 356	–	–	1 356	0	
Direktör IT	Johan Näsman		1 998	50	485	2 533	6+12	
Direktör Fordon	Arvid Fredman		2 691	81	751	3 523	6+12	
Direktör Strategi & Verksamhetsutveckling	Lena Herrmann ⁵		230	5	69	304	6+12	
Direktör Upphandlad trafik,tf	Lena Källström		2 975	52	859	3 886	6+12	
Summa			26 051	441	6 534	33 026		

¹⁾ Exklusive sociala avgifter och löneskatt.

²⁾ Inklusive sociala avgifter och pension.

³⁾ Tillträdde som Direktör Kommunkation & Hållbarhet den 1 juni 2022. Ersättning har redovisats från den 1 juni 2022.

⁴⁾ Interim Direktör Ekonomi till och med den 31 mars 2022. Direktör Ekonomi sedan den 1 april 2022. Ersättning har redovisats som konsultkostnad till och med den 31 mars. Därefter har ersättning redovisats som lön.

⁵⁾ Avgick som Direktör Strategi & Verksamhetsutveckling den 31 januari 2022. Ersättning har redovisats till och med 31 januari 2022. Under perioden 1 februari - 31 augusti 2022 arbetade Lena Herrmann i SJ AB men var ej en del av koncernledningen.

Ersättning till ledande befattningshavare

Med ledande befattningshavare avses koncernchefen (verkställande direktör) samt verksamhetsansvariga personer i SJ AB som ingår i koncernledningen.

Riktlinjer och beslutsformer

Bolaget har under året följt de principer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare som beslutades på årsstämman 2022. Principerna bygger på riktlinjer som regeringen utfärdat om anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande. Beslut om anställningsvillkor för verkställande direktören bereds av ersättningsutskottet och beslutas av styrelsen. Beslut om anställningsvillkor för övriga ledande befattningshavare fattas av verkställande direktören efter sedvanlig avstämning med styrelsens ersättningsutskott. Resultatet av träffade överenskommelser redovisas i styrelsen. Innan beslut fattas om enskild ersättning, framtas skriftligt underlag som utvisar bolagets totala kostnad som underlag för beslut. Styrelsen säkerställer att ersättningarna följer dessa riktlinjer genom att jämföra ersättningar för motsvarande befattningshavare i andra statliga och privata jämförbara företag i Sverige vad avser storlek, komplexitet och omsättning. Styrelsen presenterar förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för koncernchef samt ledande befattningshavare för godkännande av årsstämman. Ersättningsutskottet bereder bland annat styrelsens förslag till principer för lön och övriga ersättningar. Ledamöter i ersättningsutskottet är Siv Svensson, Ulrika Dellby, Pär Ekeroth och Klas Wåhlberg.

Ersättning

Styrelse

Enligt beslut av årsstämman 2022 i SJ AB utgår årligt arvode till styrelsens ledamöter med 465 000 SEK för ordföranden och med 205 000 SEK för övriga stämموvalda ledamöter från och med april 2022. Därutöver utgår årligt arvode till ledamöterna i styrelsens revisionsutskott med 60 000 SEK till ordföranden och med 47 000 SEK till övriga ledamöter, samt arvode till ledamöterna i styrelsens ersättningsutskott med 30 000 SEK till ordförande och med 20 000 SEK till övriga ledamöter.

Arvode utgår inte till ledamot anställd i Regeringskansliet. Det finns inga åtaganden om pensionsförmåner för externa styrelseledamöter.

Koncernledning

Den övergripande principen är att ersättning och övriga anställningsvillkor ska vara marknadsanpassade men inte marknadsledande för att säkerställa att SJ kan attrahera och behålla kvalificerade ledande befattningshavare. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, skattepliktiga förmåner samt pension. Grundlönen sätts individuellt och ska ligga i linje med lönenivåerna på den marknad där den aktuella befattningshavaren är anställd. Vd och ledande befattningshavare har inte rätt till någon rörlig ersättning eller ersättning i form av finansiella instrument. Förmåner som redovisas i tabellen avser främst tjänstebil.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Not 4, forts.

Ersättning till ledande befattningshavare 2021

TSEK		Grundlön ¹	Förmåner ¹	Pensionskostnad ¹	Summa	Uppsägningstid från arbetsgivaren + antal månaders avgångsvederlag	Avgångsvederlag och uppsägningskostnad ²
Koncernchef/ vd SJ AB	Monica Lingegård	5 732	85	1 698	7 515	6+12	-
Direktör HR	Mats Pettersson	2 253	41	667	2 962	6+12	-
Direktör Trafik & Service, vice vd	Madeleine Raukas ³	3 323	68	598	3 989	6+12	-
Direktör Trafik & Service, tf	Lars Lindberg ⁴	59	16	15	90	3+0	-
Direktör Kommersiell trafik	Mats Almgren ⁵	2 877	54	849	3 780	6+12	-
Ekonomidirektör, vice vd	Henrik Rättzen ⁶	1 547	5	451	2 003	6+12	6 759
Ekonomidirektör, interim	Elisabeth Hansson ⁷	1 808	-	-	1 808	n/a	-
Direktör IT	Johan Näsman	1 970	39	482	2 490	6+12	-
Direktör Fordon	Arvid Fredman	2 314	-	653	2 968	6+12	-
Direktör Strategi och Verksamhetsutveckling	Lena Herrman ⁸	2 827	54	829	3 710	6+12	-
Direktör Upphandlad trafik, tf	Lena Källström ⁹	2 632	46	833	3 511	6+12	-
Summa		27 342	408	7 076	34 826		6 759

¹⁾ Exklusive sociala avgifter och löneskatt.

²⁾ Inklusive sociala avgifter och pension.

³⁾ Avgick som Direktör Trafik & Service och vice vd i SJ AB 13 december 2021. Ersättning har redovisats till och med 13 december 2021.

⁴⁾ Tillträdde som tf Direktör Trafik & Service den 13 december 2021. Ersättning har redovisats från 13 december 2021.

⁵⁾ Direktör Kommersiell trafik sedan 1 januari 2021, dessförinnan Direktör Kommunikation och försäljning.

⁶⁾ Avgick som ekonomidirektör och vice vd i SJ AB 8 juni 2021. Ersättning har redovisats till och med 8 juni 2021. Under perioden 9 juni - 31 augusti 2021 var Ulf Bertilsson tf ekonomidirektör, men ej en del av koncernledningen.

⁷⁾ Tillträdde som interim ekonomidirektör den 1 september 2021. Ersättning har redovisats som konsultkostnad.

⁸⁾ Direktör Strategi och Verksamhetsutveckling sedan januari 2021, dessförinnan Direktör Strategi och Affärsutveckling.

⁹⁾ Tf Direktör Upphandlad Trafik sedan januari 2021. Vd SJ Götalandståg AB.

Pensioner

För ledande befattningshavare utgår pension enligt ITP-plan.

Uppsägningar och avgångsvederlag

Vid uppsägning från bolagets sida gäller de uppsägningstider samt avgångsvederlag som anges i tabellen. Vid ny anställning eller inkomst från annan förvärvsverksamhet ska uppsägningslönen och avgångsvederlaget reduceras med motsvarande ny inkomst eller annan förmån under den aktuella perioden.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

5 Övriga kostnader

MSEK	2022	2021
Underhåll och tillsyn av tåg	-1 687	-1 591
Elkostnader för tågdrift	-422	-381
Infrastrukturavgifter	-581	-564
IT tjänster	-690	-581
Övriga kostnader	-2 294	-1 738
Summa	-5 673	-4 854

6 Ersättning till revisorer

MSEK	2022	2021
Deloitte		
Revisionsuppdrag	-2	-2
Revision utöver revisionsuppdraget	-1	-2
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	0	0
Summa	-3	-4

Med revisionsuppdrag avses den lagstadgade revisionen av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Vid pågående revision kan det visa sig att det krävs fördjupad granskning och de kostnaderna återfinns under revision utöver revisionsuppdraget. Revision utöver revisionsuppdraget avser främst granskning av hållbarhetsredovisningen och delårsrapport, föregående år ingick även granskning av omställningsstöd.

7 Finansiella intäkter och kostnader

MSEK	2022	2021
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter		
- kortfristiga fordringar	0	0
- kortfristiga placeringar	13	5
Värdeförändring placeringar netto	0	19
Valutakursdifferenser	0	8
Övriga finansiella intäkter	6	-
Summa finansiella intäkter	19	33
Finansiella kostnader		
Räntekostnader		
- upplåning	-21	-13
- leasingskuld	-5	-15
- derivatinstrument	-1	-1
Värdeförändring placeringar netto	-16	0
Valutakursdifferenser	-6	0
Övriga finansiella kostnader	-22	-10
Summa finansiella kostnader	-71	-39
Summa finansnetto	-52	-6

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbar styrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
> Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

8 Skatt

> Redovisningsprinciper

Redovisad skatt utgörs av aktuell samt uppskjuten skatt.

Den aktuella skatten baseras på periodens resultat och beräknas på balansdagens skattesats. Skatt som betalas eller erhålls under det aktuella året klassificeras som aktuell skatt och inkluderar justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Skatt redovisas i resultaträkningen förutom då underliggande transaktion redovisas i övrigt totalresultat/eget kapital, varvid även skatten redovisas i övrigt totalresultat/eget kapital.

Uppskjuten skatt redovisas för differenser mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder, så kallade temporära skillnader. Uppskjuten skatt beräknas på de skattesatser som har beslutats eller aviserats per balansdagen och som förväntas gälla när den uppskjutna skattefordran realiserar eller den uppskjutna skatteskulden regleras. Uppskjutna skattefordringar hänförliga till temporära skillnader och skattemässiga underskottsavdrag redovisas i den mån det bedöms som sannolikt att de kommer att kunna utnyttjas i framtiden. Varje balansdag omprövas den uppskjutna skattefordrans redovisade värde och fordran reduceras i den mån det inte längre är sannolikt att tillräckliga skattepliktiga överskott kommer att finnas tillgängliga. <

> Viktiga uppskattningar och bedömningar

Underskottsavdrag

SJ-koncernen redovisade uppskjutna skattefordringar om 4 MSEK (159) som avser underskottsavdrag. Underskottsavdraget har minskat under året till följd av att koncernen gjort en vinst och tidigare års underskott har utnyttjats. Koncernen bedömer att de kvarvarande underskottsavdragen kommer att kunna nyttjas mot framtida skattemässiga överskott. Bedömningen baseras på beslutad affärsplan och budget. De skattemässiga underskotten har ingen förfallodag.

SJ-koncernen har outnyttjade underskottsavdrag för vilka ingen uppskjuten skattefordran har redovisats om 243 MSEK (236). Potentiell skatteförmån uppgår till 53 MSEK (52). <

Skatt på årets resultat

MSEK	2022	2021
Uppskjuten skatteintäkt/skattekostnad	-84	148
Aktuell skatt	-	-
Summa	-84	148

Avstämning mellan teoretisk skattekostnad och redovisad skatt

	2022		2021	
	Skatt, MSEK	Skattesats, %	Skatt, MSEK	Skattesats, %
Resultat före skatt	398	-	-1 113	-
Vägd genomsnittlig skattesats	-84	-21,0	234	-21,0
Ej avdragsgilla kostnader	-3	-0,8	-2	0,1
Uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	-3	-0,7	2	-0,2
Effekt av underskottsavdrag utan motsvarande aktivering av uppskjuten skatt	4	1,0	-89	8,0
Övriga skillnader	2	0,4	3	-0,2
Redovisad skatt som påverkat årets resultat	-84	-21,1	148	-13,3

Årets skatt uppgick till -84 MSEK (148) i koncernen. Den effektiva skattesatsen uppgick till -21,1% (-13,3).

Uppskjutna skattefordringar

MSEK	Underskottsavdrag		Förlustkontrakt		Övrigt		Summa	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ingående balans 1 januari	159	146	72	42	32	45	264	232
Förändring hänförlig till tidigare år	1	-	-	-	1	-	2	-
Redovisat i övrigt totalresultat	-	-	-	-	-	-9	-	-9
Redovisat i årets resultat	-157	14	-7	30	-15	-4	-178	41
Omräkningsdifferens	1	1	-	-	-2	-	-1	1
Utgående balans 31 december	4	159	65	72	16	32	86	264

Uppskjutna skatteskulder

MSEK	Restvärdeavskrivning ¹		Övrigt		Summa	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ingående balans 1 januari	-186	-294	-7	-8	-193	-302
Förändring hänförlig till tidigare år	-	-	-2	3	-2	3
Redovisat i övrigt totalresultat	-	-	-8	1	-8	1
Redovisat i årets resultat	91	107	5	-2	96	105
Utgående balans 31 december	-95	-186	-14	-7	-107	-193
Redovisade uppskjutna skatteskulder/skattefordringar, netto					-20	72

¹ Restvärdeavskrivning på skattemässigt värde på materiella anläggningstillgångar.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

 Hållbar styrning

 De globala hållbarhetsmålen

 Kundupplevelse

 Motiverade och engagerade medarbetare

 Klimat- och miljöpåverkan

 Värdeskapande för samhället

 Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

 Styrelse

 Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

9 Materiella anläggningstillgångar

> Redovisningsprinciper

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar.

Fordon samt maskiner och inventarier

Anskaffningsvärdet utgörs av inköpspriset samt utgifter direkt hänförliga till tillgången för att få den på plats och kunna nyttjas i enlighet med syftet för anskaffningen. Tillkommande utgifter redovisas som en tillgång endast om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer SJ tillgodo och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Övriga former av reparationer och underhåll kostnadsförs.

Avskrivningar och nedskrivningar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av linjärt över uppskattad nyttjandeperiod. Reservdelar med större värde, så kallade högvärdeskomponenter och tilläggsinvesteringar, skrivs av utifrån respektive huvudenhets återstående nyttjandeperiod. Fordonsreparationer kostnadsförs löpande medan större och mer sällan återkommande reparationer (revisioner) skrivs av enligt en viktad avskrivningstid per fordonsslag. Fordon (tåg) utgör merparten av SJs materiella anläggningstillgångar och delas upp i två huvudsakliga komponenter, stomme och inredning.

Avskrivningstid	
Fordon	
- Stomme	20-30 år
- Inredning	7-13 år
- Revisioner	3,5 år
Maskiner och inventarier	
- Maskiner och inventarier	5-10 år
- Handdatorer	3 år
- Förbättringar av hyrd lokal	enligt kontraktperioden eller kortare beroende på förbättring

Koncernen prövar de materiella anläggningstillgångarnas nyttjandeperiod samt gör en bedömning avseende om det finns indikationer på nedskrivningsbehov årligen samt löpande vid behov.

Pågående nyanläggningar

Som pågående nyanläggningar redovisas anläggningstillgångar som ännu inte befinner sig på den plats och är i det skick som krävs för att kunna användas på det sätt som är företagsledningens avsikt. Till exempel redovisas fordon, som inte satts i trafik, som är under uppförande/ ombyggnad eller som är i avvaktan på kontroll/ test som pågående nyanläggning. Pågående nyanläggningar avser främst anskaffning av nya snabbtåg men även uppgradering av X 2000 och ett antal större revisioner av fordon.

Aktivering av låneutgifter

SJ aktiverar låneutgifter som är direkt hänförliga till inköp/ uppförande eller produktion av en kvalificerad tillgång som en del av den tillgångens anskaffningsvärde.<

> Viktiga uppskattningar och bedömningar

Nyttjandeperiod

Nyttjandeperioden för stomme och inredning är olika och bedöms helt utifrån fordonens plan över tillgångarnas bedömda ekonomiska livslängd. Nyttjandeperiodens längd baseras på gjorda uppskattningar och bedömningar.

Tillkommande utgifter

Bedömningar föreligger avseende vilka tillkommande utgifter som aktiveras respektive kostnadsförs. Vid tillkommande utgifter så utvärderas om utgiften avser en ny komponent eller ett utbyte av en tidigare komponent. Vid utbyte av en tidigare komponent utvärderas den tidigare komponenten och en ny komponent redovisas som tillgång. Tillkommande utgifter redovisas som en tillgång endast om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer SJ tillgodo och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Framtida ekonomisk nytta uppkommer om åtgärden leder till att SJ kan få större intäkter eller annan nytta än man skulle ha erhållit om åtgärden inte vidtagits. Enligt SJs bedömning kan tillkommande utgifter aktiveras om:

- åtgärden väsentligt höjer tillgångens kapacitet i förhållande till ursprunglig nivå då tillgången anskaffades
- revisioner, då de avser större periodiskt återkommande teknik- och komfortrelaterade underhållsinsatser på fordonen

- åtgärden krävs för att uppfylla trafiksäkerhetskrav

Övriga utgifter för underhåll kostnadsförs löpande.

Nedskrivningsprövning

Vid varje balansdag prövas om det föreligger en indikation om nedskrivningsbehov på materiella anläggningstillgångar. Om en indikation föreligger beräknas tillgångens/den kassagenererande enhetens återvinningsvärde, vilket utgörs av det högsta av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Nyttjandevärdet beräknas som nuvärdet av förväntade framtida kassaflöden till slutet av nyttjandeperioden som en tillgång/ kassagenererande enhet förväntas ge upphov till. I de fall återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet görs en nedskrivning till återvinningsvärdet.

Utöver kraven på nedskrivningsprövning enligt IAS 36 som beskrivs ovan så testar SJ materiella anläggningstillgångar årligen för nedskrivningsbehov. Årets nedskrivningsprövning har genomförts i enlighet med SJs årliga process (ingen indikation om nedskrivningsbehov har förekommit som föranlett prövning). Genomförd nedskrivningsprövning bygger på av styrelsen antagen budget och affärsplan och tar sin utgångspunkt i

SJ-koncernens bokslut per den 31 december 2022. Bolagets uppskattade framtida kassaflöden diskonteras till nuvärde genom att applicera en marknadsmässig WACC. Utöver lönsamhet och investeringsnivå under perioden har även tillämpad diskonteringsränta WACC och evig tillväxt efter prognosperiodens slut stor påverkan på värderingen. Känslighetsanalys genomförs för viktiga antaganden och utöver detta genomförs nedskrivningsprövning för olika alternativa scenarion beträffande SJ-koncernens framtida verksamhet.

Under 2022 har nyttjandevärdet överstigit det bokförda värdet på den kassagenererande enheten (SJ-koncernen bedöms vara en kassagenererande enhet) varför inget nedskrivningsbehov föreligger.<

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Not 9, forts.

Materiella anläggningstillgångar

MSEK	2022			Summa
	Fordon	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	
Ackumulerat anskaffningsvärde 1 januari	13 935	286	1 933	16 154
Investeringar	72	5	1 194	1 271
Försäljningar/utrangeringar	-3	-	-	-3
Omklassificeringar	422	5	-427	-
Ackumulerat anskaffningsvärde 31 december	14 428	296	2 700	17 424
Ackumulerade avskrivningar 1 januari	-10 538	-240	-	-10 778
Årets avskrivningar	-464	-16	-	-480
Försäljningar/utrangeringar	3	-	-	3
Ackumulerade avskrivningar 31 december	-10 999	-256	-	-11 256
Ackumulerade nedskrivningar 1 januari	-458	-9	-	-467
Årets nedskrivningar	-6	-2	-	-9
Ackumulerade nedskrivningar 31 december	-464	-12	-	-476
Redovisat värde 31 december	2 964	25	2 700	5 690

MSEK	2021			Summa
	Fordon	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	
Ackumulerat anskaffningsvärde 1 januari	13 671	265	1 724	15 660
Investeringar	82	13	408	503
Försäljningar/utrangeringar	-9	-	-	-9
Omklassificeringar	191	7	-198	-
Ackumulerat anskaffningsvärde 31 december	13 935	286	1 933	16 154
Ackumulerade avskrivningar 1 januari	-10 040	-221	-	-10 261
Årets avskrivningar	-507	-19	-	-525
Försäljningar/utrangeringar	9	-	-	9
Ackumulerade avskrivningar 31 december	-10 538	-240	-	-10 778
Ackumulerade nedskrivningar 1 januari	-441	-	-	-441
Årets nedskrivningar	-16	-9	-	-25
Ackumulerade nedskrivningar 31 december	-458	-9	-	-467
Redovisat värde 31 december	2 940	34	1 933	4 908

Årets investeringar är främst hänförliga till nya snabbtåg, upprustning och modernisering av X 2000 och nya regionaltåg. SJs investeringsåtaganden uppgår till 11 753 MSEK (2 200) och avser främst nya snabbtåg och regionaltåg, upprustning och modernisering av X 2000 och nattågs-vagnarna samt investering i nytt tågskyddssystem.

Pågående nyanläggningar avser främst anskaffning av nya snabbtåg men även uppgradering av X 2000 och ett antal större revisioner av fordon.

Aktiverade låneutgifter uppgår till ett oväsentligt belopp för 2022.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

10 Nyttjanderättstillgångar

> Redovisningsprinciper

SJ hyr lokaler (kontorslokaler, åkstationer och depåer) samt fordon (främst tågfordon). Leasingavtalen redovisas som nyttjanderättstillgång och en motsvarande leasingkuld, den dagen som tillgången finns tillgänglig för användning av SJ.

För mer information avseende leasingavtal och leasingkulden, se not 16.

Nyttjanderättstillgångarna värderas till anskaffningsvärde och inkluderar följande:

- Det belopp som leasingkulden ursprungligen värderats till (se not 16)
- Leasingavgifter som betalats vid/före inledningsdatumet, efter avdrag för eventuella förmåner som mottagits vid tecknandet av avtalet
- Initiala direkta utgifter
- Utgifter för att återställa tillgången till det skick som föreskrivs i leasingavtalets villkor.

I resultaträkningen redovisas avskrivningar på nyttjanderättstillgången linjärt över den kortare perioden av tillgångens nyttjandeperiod och leasingperioden. <

Nyttjanderättstillgångar

MSEK	2022 Lokaler	2021 Lokaler
Ingående balans 1 januari	557	726
Tillkommande nyttjanderätter	50	15
Ändringar/omvärdering	171	48
Årets avskrivningar	-234	-220
Årets nedskrivningar	-8	-12
Redovisat värde 31 december	536	557

Av de hyresavtal som SJ innehar så är det endast hyresavtal avseende lokaler som uppfyller kraven på att redovisas som en nyttjanderättstillgång.

11 Immateriella tillgångar

> Redovisningsprinciper

SJ har främst immateriella tillgångar i form av balanserade utgifter för utveckling. Dessa redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella ackumulerade nedskrivningar. Identifierbara utgifter för utveckling, som är hänförliga till enskilda projekt, aktiveras i den mån de bedöms komma att ge framtida ekonomiska fördelar, under förutsättning att koncernen har kontroll över tillgången. Utvecklingskostnader för system redovisas som en pågående immateriell tillgång till den dag systemen börjar användas av koncernen.

Avskrivningar

Avskrivningar görs linjärt över tillgångarnas beräknade nyttjandeperioder, vilka provas löpande efter det att anläggningstillgången tagits i bruk. Programvaror skrivs vanligen av på 3 år, men avskrivningstid om upp till 10 år tillämpas om det bättre speglar tillgångens nyttjandeperiod. <

MSEK	2022			2021		
	Balanserade utgifter för utveckling	Varumärke	Summa	Balanserade utgifter för utveckling	Varumärke	Summa
Ackumulerat anskaffningsvärde 1 januari	1 413	240	1 653	1 314	240	1 554
Investeringar	150	–	150	99	–	99
Ackumulerat anskaffningsvärde 31 december	1 563	240	1 803	1 413	240	1 653
Ackumulerade av- och nedskrivningar 1 januari	-1 126	-240	-1 366	-971	-240	-1 211
Årets avskrivningar	-41	–	-41	-38	–	-38
Årets nedskrivningar	-208	–	-208	-118	–	-118
Ackumulerade av- och nedskrivningar 31 december	-1 375	-240	-1 615	-1 126	-240	-1 366
Redovisat värde 31 december	188	–	188	287	–	287

Sjs immateriella tillgångar är uppdelade i balanserade utgifter för utveckling och varumärke. Balanserade utgifter för utveckling avser främst utvecklingskostnader för verksamhetsnära IT-system. Posten varumärke uppstod vid övertagandet av persontrafikverksamheten från Statens Järnvägar i samband med bolagiseringen 2001. Avskrivningstiden har varit 10 år, varför posten är fullt avskriven.

Årets investeringar i immateriella tillgångar uppgick till 150 MSEK (99) och avsåg främst utveckling av ett nytt biljettförsäljningssystem och anpassning av IT-system.

> Viktiga uppskattningar och bedömningar

Nedskrivningsprövning

Vid varje balansdag eller vid indiktation provas om det finns nedskrivningsbehov på immateriella tillgångar. En beräkning av tillgångens/den kassagenererande enhetens återvinningsvärde utförs, vilket utgörs av det högsta av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Nyttjandevärdet beräknas som nuvärde av förväntade framtida kassaflöden till slutet av nyttjandeperioden som en kassagenererande enhet förväntas ge upphov till. I de fall återvinningsvärdet understiger det redovisade värdet görs en nedskrivning till återvinningsvärdet. För mer information avseende nedskrivningsprövning, se not 9 "Materiella anläggningstillgångar".

Cloudkostnader

IFRS Interpretations Committee har publicerat ett agendabeslut avseende redovisning av kostnader för konfigurerings/ anpassning av programvara i en molnbaserad lösning. SJ har tillämpat vägledningen och kommit fram till att vissa delar av de aktiverade immateriella tillgångarna under 2022 inte uppfyller kraven för att redovisas som immateriella tillgångar. Nedskrivning om 86 MSEK har redovisats i det fjärde kvartalet 2022. <

Årets nedskrivningar uppgick till -208 MSEK (-118), varav 106 MSEK till följd av ändrad bedömning av nyttoeffekten (där återvinningsvärdet bedöms vara 0 MSEK) och 86 MSEK till följd av ändrad bedömning av vissa tidigare aktiverade kostnader hänförliga till delar av Sjs nya biljettförsäljningssystem som är molnbaserat.

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbarstyrning
De globala hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engagerade medarbetare
Klimat- och miljöpåverkan
Värdeskapande för samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende finansiell rapportering
Innehållsförteckning noter
Finansiella rapporter – koncernen
> Noter – koncernen
Finansiella rapporter – moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkrar
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhetsrapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

12 Andelar i intressebolag

> Redovisningsprinciper

Intressebolag avser de bolag där SJ-koncernen har ett betydande inflytande, i normalfallet när koncernens innehav motsvarar mer än 20% men mindre än 50% av röstvärdet. Innehav i intressebolag redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Kapitalandelsmetoden innebär att andelar i intressebolag redovisas till anskaffningsvärde vid anskaffningstillfället och därefter justeras med koncernens andel av förändringen i nettotillgångar. SJ-koncernens andel av intressebolagets resultat rapporteras som resultat från andelar i intressebolag i koncernens rapport över resultat. <

Resultat från andelar i intressebolag

MSEK	2022	2021
Årets andel av resultat i intressebolag	1	0
Summa	1	0

Kapitalandelen överensstämmer med röstvärdet.

Andelar i intressebolag

MSEK	2022	2021
Redovisat värde 1 januari	2	19
Resultatandelar	-	-17
Årets andel av resultat i intressebolag	1	0
Redovisat värde 31 december	3	2

13 Övriga fordringar

MSEK	221231	211231
Moms och skattefordran	181	69
Skattekonto	114	96
Försäkringsersättning	18	45
Övrig fordran	63	378
Summa	376	588

Övrig fordran har minskat mestadels på grund av föregående års fordran avseende retroaktiv nedsättning av banavgifter.

Koncernens innehav av antal aktier i intressebolag samt redovisat värde

	Org nr	Säte	Antal aktier	Kapitalandel, %	221231 MSEK	211231 MSEK
Sveriges Kommunikationer AB	556005-5955	Stockholm	1 400	50	3	2
Kust till Kust AB	556481-7822	Karlskrona	60	25	0	0
Botniatåg AB	556801-1828	Stockholm	40 000	40	0	0
Vänertåg AB	556848-9016	Stockholm	-	-	-	0
Summa andelar i intressebolag					3	2

Intressebolagens totala tillgångar, skulder, intäkter och resultat

MSEK	Org nr	Säte	2022				2021			
			Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat
Sveriges Kommunikationer AB	556005-5955	Stockholm	5	0	2	1	5	2	-	0
Kust till Kust AB	556481-7822	Karlskrona	0	0	0	0	0	0	0	0
Botniatåg AB	556801-1828	Stockholm	1	0	0	0	1	0	-	0
Vänertåg AB	556848-9016	Stockholm	-	-	-	-	0	0	-	0
Summa intressebolag			6	0	2	1	6	2	0	0

14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

MSEK	221231	211231
Förutbetalda hyreskostnader	83	71
Förutbetalda underhållskostnader	12	12
Licenser och övriga IT-kostnader	26	30
Övriga förutbetalda kostnader	40	32
Övriga upplupna intäkter	155	112
Summa	315	257

15 Finansiella instrument och finansiell riskhantering

> Redovisningsprinciper

Redovisning och värdering

SJs finansiella instrument avser avtal som ger upphov till en finansiell tillgång eller en finansiell skuld. Vid första redovisningstillfället värderas finansiella instrument till verkligt värde inklusive direkt hänförliga transaktionskostnader, förutom för finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde via resultatet. Efterföljande värdering sker till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden beroende på vilken affärsmodell/kategori det finansiella instrumentet tillhör. Värdeförändringen redovisas mot övrigt totalresultat eller via resultatet.

En finansiell tillgång redovisas antingen på transaktionsdagen, det vill säga när koncernen blir part i villkoren, eller på likviddagen till anskaff-

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

 Hållbar styrning

 De globala hållbarhetsmålen

 Kundupplevelse

 Motiverade och engagerade medarbetare

 Klimat- och miljöpåverkan

 Värdeskapande för samhället

 Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

 Styrelse

 Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Not 15, forts.

ningsvärde. En finansiell tillgång tas delvis eller helt bort från balansräkningen när den förfaller eller när väsentligen alla risker och förmåner förknippade med tillgången har överförts till en extern part. En finansiell skuld tas delvis eller helt bort från balansräkningen när avtalets förpliktelse fullgjorts, annullerats eller upphört.

Klassificering av finansiella tillgångar

- SJ-koncernen har finansiella tillgångar i följande affärsmässiga kategorier:
- Upplupet anskaffningsvärde
 - Verkligt värde via resultaträkningen

Upplupet anskaffningsvärde

Tillgångar som innehas med syfte att erhålla avtalsenliga kassaflöden och där dessa kassaflöden enbart består av kapitalbelopp och ränta. Tillgångarna redovisas till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden, med avdrag för förväntade kreditförluster. Kundfordringar och övriga fordringar värderas till anskaffningsvärde med avdrag för nedskrivning då en diskontering inte får någon väsentlig effekt. Tillgångar som redovisas i denna kategori omfattar kundfordringar, lånefordringar, övriga fordringar samt likvida medel. Tillgångarna ingår bland omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än tolv månader efter balansdagen.

Verkligt värde via resultaträkningen

Tillgångar som innehas för att generera värde genom försäljning eller värdeökning. Den andel av koncernens derivatinstrument som inte är identifierad som säkringar redovisas till verkligt värde via resultatet. Långfristiga och kortfristiga placeringar (obligationer, räntefond samt aktier och andelar) ingår i denna kategori.

SJs innehav består främst av obligationer och räntefond som innehas i syfte att öka avkastningen på SJs finansiella tillgångar. Obligationsinnehaven kategoriseras som att de innehas för handel och värdering sker löpande till verkligt värde via resultatet.

Nedskrivningar och förväntade förluster

SJ utvärderar de framtida förväntade kreditförlusterna relaterade till finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporteringstidpunkt redovisar SJ en reservering för de förväntade kreditförlusterna.

SJ arbetar utifrån den förenklade modellen enligt IFRS 9 och kategoriserar kundfordringar inom tre olika grupper, baserat på SJs verksamhet som består av biljettförsäljning (privatfaktura och företagsförsäljning) och trafikavtalsintäkter inom upphandlad trafik. Den upphandlade trafiken bär en mycket låg risk då trafiken upphandlas av regionala trafikhuvudmän bestående av olika länstrafikbolag. Privatfaktura riktar sig till svenska privatpersoner där risken bedöms vara medelhög. Övrig fakturering avser företagsförsäljning där risken också bedöms vara medelhög.

Modellen baseras på en matris utifrån historisk information om kreditförluster inom de olika kategorierna. För respektive kategori fördelas kundfordringar i en matris baserat på hur många dagar som fordringarna

har förfallit. Den förväntade kreditförlusten för fakturor som ännu inte förfallit baseras på historiskt genomsnitt och ökar därefter baserat på hur många dagar en fordran är förfallen.

SJ tillämpar två makrovariabler för bedömning av den förväntade kreditförlusten, BNP-utveckling och arbetslöshetsutveckling, vilka bedöms ha stor påverkan på såväl privatkunders som företags betalningsförmåga. Antaganden hämtas från flera olika bankinstitut och vägs samman.

Klassificering av finansiella skulder

Finansiella skulder klassificeras som finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde, därutöver finns derivatinstrument. Om ett derivat har negativt värde utgör detta en finansiell skuld. De derivat som uppfyller kraven på säkringsredovisning redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat.

I kategorin finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde ingår upplåning, leverantörsskulder, övriga skulder samt leasing-skulder. Värdering sker till upplupet anskaffningsvärde med tillämpning av effektivräntemetoden. Leverantörsskulder och övriga skulder är upptagna med det belopp som de förväntas att bli reglerade med. Se not 16 "Leasingavtal" för ytterligare information avseende leasing.

Derivatinstrument

För att säkra framtida kassaflöden, exempelvis vid investeringar i utländsk valuta, använder SJ säkringsinstrument. Dessa redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Värdeförändringen på valutaterminskontraktet redovisas i övrigt totalresultat och ackumuleras i säkringsreserven inom eget kapital. I samband med att det säkrade beloppet förfaller till betalning redovisas värdet i säkringsreserven via övrigt totalresultat mot anläggningen.

I syfte att säkra den rörliga ränterisken kan SJ använda räntederivat, vilka värderas till verkligt värde, och värdeförändringen redovisas mot övrigt totalresultat i säkringsreserven. Om säkringsförhållandet upphör, vid förtida lösen av underliggande skuld, förs ackumulerad värdeförändring i övrigt totalresultat mot resultatet. Om säkring upphör av annan orsak, exempelvis vid beslut om förändrad duration i skuldportföljen, periodiseras överskottet eller underskottet i resultatet fram till den tidpunkt då räntederivatet skulle ha förfallit. Den del av vinst eller förlust för ett säkringsinstrument som bedöms vara en effektiv kassaflödessäkring redovisas initialt inom övrigt totalresultat och den ineffektiva delen redovisas i resultatet.

När säkringen ingås dokumenteras koncernens mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi för säkringen. Säkringens effektivitet bedöms utifrån en analys av det ekonomiska sambandet mellan säkrad post och säkringsinstrument. <

Hantering av finansiella risker

SJs verksamhet ger upphov till ett omfattande finansieringsbehov som medför finansiella risker. SJ har en betydande finansiell hantering i form av betalningstransaktioner, krediter, placeringar samt valutaaffärer. För att minimera finansiella risker har styrelsen fastställt en finanspolicy som ger direktiv om den löpande hanteringen. Finanspolicyn innehåller ramar för bland annat ränteexponering, tillåten valutaexponering samt placeringsriktlinjer med ratingkrav och beloppsgränser. Finanspolicyn delegerar ansvaret till CFO. Avrapportering till styrelsen sker kvartalsvis. Syftet med finanspolicyn är att fastställa:

- mål och syfte för koncernens likviditetsförvaltning, finansiering och skuldförvaltning
- limiter för den finansiella riskhanteringen
- finansverksamhetens huvuduppgifter och governance inom koncernen

Marknadsrisk

Avser ett företags exponering för förändringar på de finansiella marknaderna. SJs verksamhet är kapitalintensiv och delar av de materiella anläggningstillgångarna är skuldfinansierade med banklån. Nedanstående risker är hänförliga till SJ.

Kredit- och motpartsrisk

Risken att motparten i en transaktion inte kan fullgöra sitt åtagande och därmed åsamkar SJ en förlust. SJ exponeras för detta vid beviljande av kommersiella kundkrediter, när likviditet placeras i finansiella tillgångar, i finansiella derivatkontrakt samt i garantier.

SJs finanspolicy föreskriver hur likviditet får placeras. Placeringar upp till 5 år får göras i banker med lägst officiell A-rating samt i nordiska bolag med BBB-rating. Stat, kommun, landsting och statligt ägda bolag erfordrar ingen rating. I syfte att begränsa koncentrationsrisk finns begränsningar avseende belopp per motpart. På balansdagen den 31 december 2022 uppgick den totala motpartsexponeringen i placeringar till 607 MSEK (339), vilka avser finansiella tillgångar värderade till verkligt värde. Marknadsvärdet på SJs placeringar med en löptid överstigande 1 år uppgick till 206 MSEK (323).

Kreditrisk i kundfordringar

SJ förebygger kreditrisk i kundfordringar genom att inhämta kreditupplysning på kunder inom segmentet privatfaktura och företagsförsäljning. SJ utformar regler för kreditgivning som möjliggör en balanserad risknivå. Ungefär 12% (14) av SJs biljettintäkter utgörs av faktura eller delbetalning som betalningsmedel. Ärenden kan skickas till kronofogden baserat på bedömning om uppklarandemöjlighet. Fordringar som är långt förfallna kan säljas, vilket innebär att SJ får viss förlusttäckning. Avseende fordringar på företag inhämtas kreditrapporter där utförlig bedömning av betalningsförmågan framgår. Generellt anses en fordran vara i fallissemang då den har förfallit 90 dagar.

SJ bedömer att kundförlusten är konstaterad när SJs inkassoleverantör eller Kronofogdemyndigheten ej har lyckats klara upp ärendet, om fordran är preskriberad, företaget gått i konkurs alternativt om det ej bedöms vara kommersiellt motiverat att driva ärendet till betalningsföreläggande.

Förvaltningsberättelse	
Vinstdisposition	
Hållbarhetsrapport:	
Hållbart företagande	
Hållbarstyrning	
De globala	
hållbarhetsmålen	
Kundupplevelse	
Motiverade och engage-	
rade medarbetare	
Klimat- och	
miljöpåverkan	
Värdeskapande för	
samhället	
Långsiktig lönsamhet	
Redovisning enligt	
EU-taxonomin	
Risker och riskhantering	
Ordförande har ordet	
Bolagsstyrningsrapport	
Styrelse	
Koncernledning	
Intern kontroll avseende	
finansiell rapportering	
Innehållsförteckning	
noter	
Finansiella rapporter –	
koncernen	
> Noter – koncernen	
Finansiella rapporter –	
moderbolaget	
Noter – moderbolaget	
Styrelsens försäkran	
Revisionsberättelse	
.....	
Granskningsrapport	
Intressentdialog och	
väsentlighetsanalys	
Noter – hållbarhet	
GRI-index	
Index för hållbarhets-	
rapport	
Taxonomi-avstämningar	
Flerårsöversikt	
Definitioner och ordlista	

Not 15, forts.

Åldersanalys av kundfordringar förfallna till betalning

MSEK	221231	211231
<30 dagar	10	9
30–60 dagar	2	2
60–90 dagar	1	1
> 90 dagar	14	16
Summa	27	28
Varav reserver för kundfordringar:		
Ingående balans 1 januari	16	16
Reservering för befarade förluster	2	7
Reglerade fakturor	0	-6
Konstaterade förluster	-3	-1
Utgående balans 31 december	15	16

Finansierings- och likviditetsrisk

Finansierings- och likviditetsrisk avser risken vid omsättning av lån, infriande av betalningsförpliktelser, begränsade finansieringsmöjligheter eller att prisbilden kraftigt förändras. Sjs finansieringskällor utgörs i huvudsak av kassaflöde från den löpande verksamheten och upplåning. Upplåning består av banklån med Nordiska investeringsbanken till en rörlig ränta. Finansierings- och likviditetsrisker hanteras inom ramen för fastställd finanspolicy.

För att säkerställa tillgänglig likviditet föreskriver finanspolicyn att SJ vid varje tillfälle ska kunna säkerställa en likviditetsreserv uppgående till minst 1 000 MSEK. Denna reserv ska vara möjlig att tillgå inom tre bankdagar. I reserven ingår kassa, finansiella placeringar som kan omsättas inom tre bankdagar (likvida placeringar) samt outnyttjade, bekräftade krediter. Kassa och likvida placeringar uppgick till 902 MSEK (1 250) på balansdagen. För att öka den finansiella flexibiliteten har SJ en hållbarhetslänkad kreditfacilitet om 3 000 MSEK med en löptid till april 2025 med möjlig förlängning om 1 år. Outnyttjade kreditlöften uppgick på balansdagen till sammanlagt 3 100 MSEK (3 100).

SJ begränsar finansieringsrisken genom att styra lånens löptider så att en över tiden jämn förfallostruktur uppnås. Koncernens upplåning hade på balansdagen en genomsnittlig löptid om 5,3 år (5,5).

Ränterisk

Ränterisk avser risken att koncernens finansieringskostnad och förräntning av räntebärande tillgångar påverkas av förändringar i det allmänna ränteläget.

Sjs räntebärande tillgångar består mestadels av likvida medel, en kortfristig räntefond samt obligationer. För Sjs placeringar i obligationer uppgick räntedurationen till 0,4 år medan den genomsnittliga löptiden uppgick till 1,2 år. Genomsnittsräntan på balansdagen uppgick till 2,3%.

Framtida odiskonterade kassaflöden för finansiella skulder

MSEK	2022				2021			
	Inom 1 år	1-5 år	5 år eller senare	Summa	Inom 1 år	1-5 år	5 år eller senare	Summa
Upplåning	185	883	937	2 005	360	876	1 095	2 331
Leasingskuld	273	306	1	580	238	347	12	597
Leverantörsskulder och andra skulder	706	–	–	706	613	–	–	613
Derivatinstrument	–	–	–	–	1	–	–	1
Summa	1 164	1 189	938	3 291	1 212	1 223	1 107	3 542

Sjs upplåning består av banklån med rörlig ränta. Bolagets finanspolicy föreskriver att Sjs totala räntekänslighet ska vara lägre än 10 MSEK vid en förskjutning av räntekurvan med 0,5%. Sjs räntekänslighet uppgick per balansdagen till 5 MSEK. Den genomsnittliga räntebindningstiden för koncernens räntebärande upplåning, inklusive derivatinstrument, uppgick på balansdagen till 0,1 år (0,2). Verkligt värde för Sjs utestående räntederivatinstrument uppgick till – MSEK (-1) på balansdagen. Per den 31 december 2022 var de totala långfristiga, utestående räntebärande skuldernas genomsnittsränta 2,5% (0,6).

Se vidare under känslighetsanalys nedan.

Valutarisk

Valutaexponering består för Sjs del mestadels av transaktionsexponering, det vill säga betalningar i utländsk valuta till följd av investeringar, köp eller försäljning av varor och/eller tjänster. Vid större investeringar sker om styrelsen så beslutar valutasäkring. CFO har mandat att valutasäkra betalningar som väntas ske inom 1 år.

Värdet på Sjs valutaterminkontrakt påverkas löpande i takt med att växelkurser förändras. Då valutaaffärer effektueras är syftet att säkerställa betalningstransaktioner. Då kassaflödessäkring används och säkringsredovisning är tillämplig redovisas värdeförändringar mot övrigt totalresultat.

SJ hade på balansdagen utestående valutaderivat i zloty avseende investeringar om nominellt 72 MSEK (107). Det verkliga värdet av dessa positioner uppgick till 0 MSEK (0). Dessa valutaderivat och resultatet av förlängningar är föremål för säkringsredovisning. Per balansdagen uppgick osäkrad valutaexponering till 40 MSEK (11) i andra valutor än SEK och NOK. Se vidare under känslighetsanalys nedan.

Koncernen är exponerad mot valutakursförändringar genom sina inköp av diesel, vilket handlas på den internationella råvarumarknaden i USD. Denna valutarisk säkras genom att dieselderivat ingås i lokal valuta, se vidare under råvaruprisrisk.

SJ har framtida investeringsåtaganden avseende tågfordon i euro som uppgår till cirka 850 MEUR på balansdagen. Merparten av investeringarna kommer enligt nuvarande plan att göras från och med 2026 och framåt.

SJ har per balansdagen inte säkrat valutarisken avseende dessa investeringsåtaganden.

Råvaruprisrisk

SJ har fått uppdraget att bedriva trafik i norra Norge. Då delar av banan inte är elektrifierad drivs delar av tågtrafiken med diesel. Koncernen är därmed exponerad mot råvaruprisförändringar avseende framtida inköp av diesel. Diesel handlas på den internationella råvarumarknaden i USD. Dieselderivat har därför ingåtts avseende koncernens prognostiserade framtida inköp från USD till NOK.

Elprisrisk

De fordon som SJ äger drivs enbart av förnyelsebar el. Trafikverket debiterar SJ för den el som konsumeras i tågdriften. Trafikverket säkrar en stor del av elpriset med flera års framförhållning varför kortsiktiga prisförändringar på elmarknaden inte påverkar det elpris som SJ betalar fullt ut.

Derivatinstrument

MSEK	221231		211231	
	Nominellt värde	Verkligt värde	Nominellt värde	Verkligt värde
Ränteswapavtal	–	–	100	-1
Valutaterminkontrakt	72	0	107	0
Råvaruderivat	62	34	83	11
Summa	134	35	290	10

Utöver ovan derivatinstrument som uppfyller kraven för säkringsredovisning har SJ ett valutaterminkontrakt som inte uppfyller kraven på säkringsredovisning med ett nominellt värde om 127 MSEK (174), som förfaller inom 1 år. Totalt verkligt värde för derivatinstrument som innehas i säkringssyfte, inklusive ekonomisk säkring, uppgick vid utgången av 2022 till 38 MSEK (13). Av detta uppgick verkligt värde för derivat som kvalificerade sig för säkringsredovisning till 35 MSEK (10).

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Not 15, forts.

Förfallostruktur derivatinstrument

	Koncernen (och moderbolaget)				Koncernen	
	221231	211231	221231	211231	221231	211231
	Ränte- swap avtal	Ränte- swap avtal	Valuta- termins- kontrakt	Valuta- termins- kontrakt	Råvaru- derivat	Råvaru- derivat
MSEK						
Inom 1 år	–	100	72	107	31	27
1–2 år	–	–	–	–	31	28
2–3 år	–	–	–	–	–	28
3–4 år	–	–	–	–	–	–
4–5 år	–	–	–	–	–	–
5 år eller senare	–	–	–	–	–	–
Summa	–	100	72	107	62	83

Känslighetsanalys

Sjs upplåning består huvudsakligen av banklån med rörlig ränta som baseras på tre eller sex månaders STIBOR. Föregående år användes ränteswapavtal som ändrar den rörliga räntan till fast ränta, för att hantera ränteeponeringen. Sjs räntebärande upplåning uppgick per den 31 december 2022 till 1 788 MSEK (2 159) vilket motsvarar Sjs rörliga skuld. Därmed är Sjs direkta exponering vid en ränteförändring om +1 procentenhet cirka -18 MSEK (-22) årligen.

Sj hade en betalningsberedskap om 3 518 MSEK (4 164) per balansdagen, bestående av likvida medel, outnyttjad kreditfacilitet och lånelöften. Därtill har Sj kortfristiga placeringar om 484 MSEK (259) varav 484 MSEK (90) med löptid som understiger 1 år eller i FRN-obligationer. Dessa medel täcker Sjs direkta transaktionsexponering avseende skuldportföljen.

Sammantaget ger en förändring av räntekurvan med +1 procentenhet en effekt på Sjs resultat med 10 MSEK (10) per år.

Nominellt värde av råvaruderivat i NOK uppgick till 62 MSEK (83). En förändring av hela terminskurvan för underliggande råvara med +/-10% motsvarar därmed en värdeförändring på +/- 6 MSEK (8).

Redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument

	221231		211231	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
MSEK				
Finansiella tillgångar				
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet/övrigt totalresultat				
Övriga långfristiga tillgångar	123	123	80	80
Kortfristiga placeringar	484	484	259	259
Derivatinstrument för vilka säkringsredovisning tillämpas	35	35	11	11
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Kundfordringar och övriga fordringar	693	693	940	940
Likvida medel	418	418	1 064	1 064
Summa finansiella tillgångar	1 753	1 753	2 354	2 354
Finansiella skulder				
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet/övrigt totalresultat				
Derivatinstrument för vilka säkringsredovisning tillämpas	–	–	1	1
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Upplåning ¹	1 788	1 788	2 159	2 159
Leasingskuld	568	n/a	582	n/a
Leverantörsskulder och övriga skulder	706	706	613	613
Summa finansiella skulder	3 062	3 062	3 354	2 773

¹ Sjs kreditvillkor avseende banklån antas enligt en approximativ uppskattning vara att betrakta som marknadsmässiga, och då skulderna löper med rörlig ränta, inklusive kreditmarginal, antas skuldernas redovisade värde enligt Sjs samlade bedömning vara en korrekt uppskattning av det verkliga värdet.

Beräkning av verkligt värde

De finansiella instrument som värderas till verkligt värde avser derivatinstrument, kortfristiga placeringar och andra långfristiga fordringar (fondförvaltning av likvida medel). Dessa finansiella instrument är klassificerade baserat på i vilken utsträckning marknadsdata har använts i beräkningen av verkligt värde. Värdering i nivå 1 avser noterade priser på en aktiv marknad för identiska tillgångar eller skulder. Värdering i nivå 2 sker på marknadsmässiga grunder med hjälp av observerbara marknadspriser som finns tillgängliga eller är indirekt härledda från priser. Värdering kan då ske utifrån jämförelse med liknande instrument eller genom att beakta räntebana och kreditkurva för den aktuella emittenten. Dessa finansiella instrument värderas utifrån aktuella marknadspriser och de värderingsunderlag som erhålls från våra finansiella motparter. Samtliga finansiella instrument värderade till verkligt värde är klassificerade i nivå 2.

Verkligt värde hierarki

MSEK	221231	211231
Nivå 2	642	350
Summa	642	350

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

 Hållbar styrning

 De globala hållbarhetsmålen

 Kundupplevelse

 Motiverade och engagerade medarbetare

 Klimat- och miljöpåverkan

 Värdeskapande för samhället

 Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

 Styrelse

 Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

16 Leasingavtal

> Redovisningsprinciper

SJ hyr lokaler (främst kontorslokaler, åkstationer och depåer) samt fordon (främst tågfordon). Leasingavtalen innehåller olika avtalsvillkor men inga covenant. Förlängningsoptioner förekommer och bedöms i avtal för avtal om det är rimligt säkert att de kommer att utnyttjas. Förlängningsoptioner inkluderas i leasingperioden om det är rimligt säkert att de kommer att nyttjas.

Leasingavtalen redovisas som nyttjanderättstillgång med en motsvarande leasingkulld, den dagen som den leasade tillgången finns tillgänglig för användning av SJ. I resultaträkningen redovisas avskrivningar på tillgången och räntekostnader på skulden. Räntekomponenten fördelas över leasingperioden så att varje redovisningsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den under respektive period redovisade leasingkulden. Nyttjanderättstillgången skrivs av linjärt över den kortare perioden av tillgångens nyttjandeperiod och leasingperioden. Tillgångar och skulder som uppkommer från leasingavtal redovisas initialt till nuvärde.

Leasingskulden inkluderar nuvärdet av följande:

- Fasta leasingavgifter
- Variabla leasingavgifter, främst indexuppräknig
- Garanterat restvärde som SJ förväntar sig behöva betala till leasegivaren
- Straffavgifter vid uppsägning av leasingavtalet, om leasingperioden återspeglar utnyttjandet av denna möjlighet.

Leasingbetalningarna diskonteras med den implicita räntan i leasingavtalet om den lätt kan fastställas, om inte tillämpas den marginella låneräntan. Den marginella låneräntan bedöms uppgå till 1%. SJs höga kreditvärdighet innebär att säkerheten för vilken lånet avser inte har någon väsentlig påverkan. Den marginella låneräntan bedöms därmed vara likvärdig för SJ-koncernens hyresavtal.

Leasebetalningar för korttidsleasingavtal samt leasingavtal för vilka den underliggande tillgången är av mindre värde kostnadsförs löpande. Korttidsleasingavtal är avtal med en leasingperiod på 12 månader eller mindre. Servicebetalningar exkluderas från leasingskulden. <

> Viktiga uppskattningar och bedömningar

Leasingavtal enligt IFRS 16

Vid bedömningen av vilka avtal som ska redovisas som ett leasingavtal enligt IFRS 16 är ett fåtal av koncernens leasingavtal mer svårbedömda (främst verkstäder/depåer och fordonsavtal inom upphandlad trafik). Skillnaden avseende om ett leasingavtal ska redovisas enligt IFRS 16 eller inte är främst i bedömningen avseende vem som har rätt att styra över tillgången. I de fall SJ har rätt att styra över användningen av tillgången under upplåtelseperioden har avtalet redovisats som ett leasingavtal enligt IFRS 16.

Leasingperiodens längd

Leasingperioden inkluderar den icke uppsägningsbara perioden. Om SJ är rimligt säker på att utnyttja/eller inte utnyttja en möjlighet att förlänga leasingavtalet betaktas detta vid fastställandet av leasingperioden. Alla relevanta fakta och omständigheter beaktas vid fastställandet av leasingperioden. SJs bedömning avseende om det är rimligt säkert att en förlängningsoption kommer att nyttjas eller inte påverkar leasingperiodens längd. Leasingperioden bestäms i avtal för avtal och omvärderas om en option utnyttjas. <

Leasingavtal

Korttidsleasingavtal och leasingavtal där den underliggande tillgången är av mindre värde kostnadsförs löpande och uppgår till oväsentligt belopp. Kostnadsförda variabla avgifter uppgår också till oväsentligt belopp liksom vidareuthyrning av nyttjanderätter. Årets totala kassa-utflöde för hyrda lokaler uppgår till 238 MSEK (234).

För redovisning av nyttjanderättstillgångar se not 10. För ytterligare information avseende leasingskulden, se not 15 ”Finansiella instrument och finansiell riskhantering”.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

17 Eget kapital, övriga reserver

> Redovisningsprinciper

För derivatinstrument (ränteswappar, valutaterminer och råvaruderivat) där säkringsredovisning tillämpas redovisas värdeförändringen samt resultatet av förlängning av valutaterminer mot säkringsreserven i eget kapital via övrigt totalresultat.

Omräkningsreserv avser valutakursdifferens som uppstår vid omräkning av utländska dotterbolag som rapporterar i annan valuta än koncernens rapporteringsvaluta SEK. <

18 Avsättningar

> Redovisningsprinciper

Avsättningar

Avsättningar är skulder som är ovissa avseende förfallotidpunkt eller belopp. En avsättning tas med i koncernens balansräkning när en inträffad händelse har lett till att koncernen har en legal eller informell förpliktelse som sannolikt kommer att kräva ett utflöde av resurser, vilka tillförlitligt kan uppskattas. Avsättningar nuvärdesberäknas när effekten av beräkningen är väsentlig. Upplösning av nuvärdesberäkningen redovisas som finansiell kostnad. Avsättningarna omprövas varje balansdag.

Skadelivräntor

Skadelivräntorna värdesäkras årligen genom ett index som bygger på förändringar i prisbasbeloppet. Finansinspektionen fastställer varje år de procenttal som skadelivräntorna ska justeras med. Avsättningen omvärderas även årligen utifrån antaganden kring förväntad livslängd, diskonteringsränta samt det index varmed de värdesäkrade livräntorna räknats upp. I samband med detta görs även en översyn av samtliga tillämpade antaganden. <

> Viktiga uppskattningar och bedömningar

Kundlojalitetsprogram (SJ Prio)

Utgångspunkten i SJs värdering av SJ Prio-poäng är värdet för kunden. För SJ innebär det att en resa som betalas med poäng värderas utifrån värdet för medlemmen, det vill säga snittpriset för en resa. Värdet har därefter reducerats då värderingen tar hänsyn till:

- att poängens giltighet är begränsad
- att poäng inte är lika användbara som pengar
- att poängresor inte är lika tillgängliga att boka

Den initiala försäljningen minskas och en avsättning redovisas som speglar det framtida åtagandet.

Specifikation övriga reserver

MSEK	2022			2021		
	Omräkningsreserv	Säkringsreserv	Summa övriga reserver	Omräkningsreserv	Säkringsreserv	Summa övriga reserver
Ingående balans 1 januari	0	17	17	2	-13	-11
Kassaflödessäkringar						
- förändring i verkligt värde	-	64	64	-	39	39
- omklassificering till resultaträkningen	-	-30	-30	-	-1	-1
Uppskjuten skatt	-	-8	-8	-	-8	-8
Omräkningsdifferens utländska dotterbolag	-5	-	-5	-2	-	-2
Utgående balans 31 december	-5	43	38	0	17	17

Omstruktureringsreserv

Avsättningar för omstrukturering omfattar de utbetalningar som beräknas uppstå under kommande år som en följd av koncernens beslut att genomföra kostnadsbesparande åtgärder eller omstrukturera. Beloppen har beräknats utifrån företagsledningens bästa uppskattningar och justeras när ändringar av dessa uppskattningar sker.

Förlustkontrakt

SJ går regelbundet igenom samtliga kontraktuella åtaganden inom upphandlad trafik och bedömer om det finns behov av att redovisa en avsättning för förlustkontrakt för den återstående kontraktstiden. Ett kontrakt är ett förlustkontrakt om de oundvikliga kostnaderna för att uppfylla förpliktelserna överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna av det. Bedömningen grundas på avtal, budget/affärsplan och den bästa information som finns tillgänglig, bedömningen är känslig för förändringar i antaganden. <

Avsättningar

MSEK	Skadelivräntor		Kundlojalitetsprogram		Skador		Omstrukture-ringsreserv		Förlustkontrakt		Övrigt		Summa	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ingående balans 1 januari	140	147	126	165	33	36	101	177	505	206	48	79	953	810
Tillkommande avsättningar	0	12	148	111	3	12	7	2	358	345	25	59	540	541
Utnyttjt	-7	0	-91	-93	-3	-14	-16	-28	-72	-49	-12	-38	-201	-222
Upplösning/omvärdering	18	-20	-9	-57	0	-2	-89	-50	-328	0	0	-52	-408	-181
Omräkningsdifferens	0	0	0	0	0	0	0	0	5	4	0	0	5	4
Utgående balans 31 december	151	140	174	126	32	33	2	101	468	505	60	48	889	953
Varav:														
Långfristiga avsättningar	145	133	121	77	6	7	-	-	307	267	-	-	579	484
Kortfristiga avsättningar ¹	7	7	53	49	26	26	2	101	161	238	60	48	310	469
Summa	151	140	174	126	32	33	2	101	468	505	60	48	889	953

¹De avsättningar som är klassificerade som kortfristiga avsättningar förfaller inom inom tolv månader efter balansdagen.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

 Hållbar styrning

 De globala hållbarhetsmålen

 Kundupplevelse

 Motiverade och engagerade medarbetare

 Klimat- och miljöpåverkan

 Värdeskapande för samhället

 Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

 Styrelse

 Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Not 18, forts.

Skadelivräntor

Skadelivräntor avser skadeersättning som utgår till skadelidande efter olycka. Ett drygt 50-tal personer som skadats till följd av Sjs järnvägs-verksamhet erhåller skadeersättning. Skadelivräntorna är oftast livslånga. Skadelivräntorna värdesäkras årligen.

Kundlojalitetsprogram (SJ Prio)

SJ Prio är Sjs kundlojalitetsprogram för resenärer och har idag cirka 1,5 miljoner medlemmar i Sverige och Norge. Avsättningen speglar Sjs betalningsförpliktelse för det framtida åtagandet, avsättningen avseende lojalitetsprogramet förfaller inom två år från och med den 31 december 2022.

Skador

Avsättning avseende skador avser reservering för inträffade skador på Sjs fordonsflotta samt självrisker i försäkringsärenden.

Omstruktureringsreserv

En avsättning för omstrukturering redovisas när koncernen har fastställt en omställningsplan och omställningsplanen antagits eller blivit offentligt tillkännagiven. Löpande bedömningar har gjorts under året av tidigare redovisad omstruktureringsreserv.

Förlustkontrakt

En avsättning för förlustkontrakt redovisas för de avtal inom upphandlad trafik där de oundvikliga kostnaderna för att uppfylla förpliktelserna i avtalet överstiger de förväntade ekonomiska fördelarna av det. Löpande bedömningar har gjorts under året av tidigare bedömda avsättningar för förlustkontrakt.

Övrigt

Övriga avsättningar 2022 består främst av värdebevis som utställts till resenärer som avbokat sin SJ-resa men även av ersättning vid försening och avsättning för eftersatt underhåll av fordon.

19 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

MSEK	221231	211231
Personalrelaterade kostnader	302	347
El- och infrastrukturavgifter	148	138
Fordonsrelaterade kostnader	460	253
Licenser och övriga IT-kostnader	53	70
Övriga upplupna kostnader	68	45
Förutbetalda årskort och biljetter	337	379
Övriga förutbetalda intäkter	2	5
Summa	1 370	1 236

20 Ställda säkerheter

MSEK	221231	211231
Säkerhet för upptagna lån	926	982
Summa	926	982

SJ har ställt ut 17 stycken SJ 3000-tågsätt som säkerhet för två lån från Nordiska Investeringsbanken. Redovisat värde för samtliga 17 tågsätt (17) uppgick till 926 MSEK (982) per den 31 december 2022.

21 Eventualförpliktelser

> Redovisningsprinciper

Eventualförpliktelser utgörs av befintliga förpliktelser som hänför sig till inträffade händelser, vilka ej har redovisats som skuld eller avsättning. Anledningen är att det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller att förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig säkerhet. <

> Viktiga uppskattningar och bedömningar

Tvister

SJ är involverat i ett antal tvister och rättsliga förfaranden inom ramen för den löpande verksamheten. Ledningen rådgör med juridisk expertis i frågor rörande rättstvister och med andra experter såväl inom som utanför bolaget i frågor rörande den löpande affärsverksamheten. Enligt bästa bedömning är inget bolag i koncernen för närvarande involverat i något rättsligt förfarande eller skiljeförfarande som bedöms kan komma att ha en väsentlig negativ effekt på verksamheten, den finansiella ställningen eller resultatet. <

MSEK	221231	211231
Garantier	1 629	1 580
Summa	1 629	1 580

Inom koncernen utgörs eventualförpliktelser av utställda garantier för koncernens åtagande gentemot kunder och leverantörer i enlighet med avtal tillhörande upphandlad trafik. Garantierna uppgick totalt till 1 629 MSEK (1 580), och avsåg avtalen som SJ Götalandståg kör på uppdrag av Västrafrik, trafikpaket Nord i Norge, Öresundstågstrafiken och Krösa-tågen.

22 Transaktioner med närstående

Svenska staten äger 100% av aktierna i SJ AB. SJ erbjuder produkter och tjänster till staten, statliga myndigheter och statliga företag i konkurrens med andra leverantörer på kommersiella villkor.

Vid leverans av tjänster och produkter i koncernen och mellan koncernen och övriga närstående företag tillämpas affärsmässiga villkor och marknadsprissättning.

Övriga närstående företag definieras som intressebolag, statliga bolag med marknadsmässiga krav där staten har ett bestämmande inflytande samt statliga verk. För inköp av produkter och tjänster under 2022 var de två största företagen Trafikverket 709 MSEK (714) och Jernhusen AB 214 MSEK (206).

För upplysningar om ersättningar till ledande befattningshavare och styrelseledamöter, se not 4, "Personalkostnader".

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

> **Noter – koncernen**

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

23 Förändring i finansiell skuld

MSEK	Ingående balans 1 januari 2022	Amortering	Ej kassaflödespåverkande		Utgående balans 31 december 2022
			Förändring leasingskuld ¹	Omklassificering	
Långfristig upplåning	1 814	–	–	-156	1 658
Kortfristig upplåning	345	-371	–	156	130
Långfristig leasingskuld	347	–	83	-132	298
Kortfristig leasingskuld	235	-235	138	132	270
Summa skulder från finansieringsaktiviteter	2 742	-606	221	–	2 356

¹⁾Avser nya leasingavtal, ränta på leasingskuld samt ändringar/omvärdering av leasingavtal.

MSEK	Ingående balans 1 januari 2021	Amortering	Ej kassaflödespåverkande		Utgående balans 31 december 2021
			Förändring leasingskuld ¹	Omklassificering	
Långfristig upplåning	2 159	–	–	-345	1 814
Kortfristig upplåning	95	-95	–	345	345
Långfristig leasingskuld	513	–	57	-223	347
Kortfristig leasingskuld	227	-234	19	223	235
Summa skulder från finansieringsaktiviteter	2 994	-329	76	–	2 742

¹⁾Avser nya leasingavtal, ränta på leasingskuld samt ändringar/omvärdering av leasingavtal.

24 Händelser efter balansdagen

SJ och Västtrafik har kommit överens om ytterligare ett optionsår för Västtågenavtalen, vilket innebär att SJ Götalandståg fortsätter att ansvara för trafiken till december 2026.

Inga övriga händelser har inträffat efter den 31 december 2022 som bedöms få en väsentlig påverkan på koncernens räkenskaper.

- Förvaltningsberättelse
- Vinstdisposition
- Hållbarhetsrapport:
- Hållbart företagande
- Hållbarstyrning
- De globala hållbarhetsmålen
- Kundupplevelse
- Motiverade och engagerade medarbetare
- Klimat- och miljöpåverkan
- Värdeskapande för samhället
- Långsiktig lönsamhet
- Redovisning enligt EU-taxonomin
- Risker och riskhantering
- Ordförande har ordet
- Bolagsstyrningsrapport
- Styrelse
- Koncernledning
- Intern kontroll avseende finansiell rapportering
- Innehållsförteckning noter
- Finansiella rapporter – koncernen
- Noter – koncernen
- > **Finansiella rapporter – moderbolaget**
- Noter – moderbolaget
- Styrelsens försäkring
- Revisionsberättelse
-
- Granskningsrapport
- Intressentdialog och väsentlighetsanalys
- Noter – hållbarhet
- GRI-index
- Index för hållbarhetsrapport
- Taxonomi-avstämningar
- Flerårsöversikt
- Definitioner och ordlista

Moderbolagets resultaträkning och rapport över totalresultat

MSEK	Not	2022	2021
Nettoomsättning	M3	6 997	4 668
Övriga rörelseintäkter		63	475
Summa rörelsens intäkter		7 060	5 143
Personalkostnader	M4	-2 214	-2 111
Av- och nedskrivningar	M9, M10	-741	-684
Övriga kostnader	M5, M6	-3 770	-3 190
Summa rörelsens kostnader		-6 725	-5 985
Rörelseresultat		335	-842
Resultat från andelar dotterbolag	M11	-224	-165
Resultat från andelar i intressebolag	M12	-	17
Finansiella intäkter	M7	19	30
Finansiella kostnader	M7	-71	-23
Resultat efter finansiella poster		60	-983
Lämnade koncernbidrag		-	-13
Erhållna koncernbidrag		119	60
Summa bokslutsdispositioner		119	47
Resultat före skatt		179	-936
Skatt på årets resultat	M8	-87	160
Årets resultat		91	-776
Övrigt totalresultat			
<i>Komponenter som kan komma att omklassificeras till resultaträkningen</i>			
Kassaflödessäkringar			
- förändring i verkligt värde	M17	3	1
- omklassificering till resultaträkningen	M17	4	-1
Uppskjuten skatt	M17	-3	1
Övrigt totalresultat för året		5	2
Årets totalresultat		96	-774

Kommentarer till moderbolagets resultaträkning

Intäkter

SJ ABs nettoomsättning uppgick till 6 997 MSEK (4 668), vilket motsvarar en ökning med 50%. Föregående år påverkades av coronapandemin och de åtgärder som myndigheterna vidtog för att minska smittspridningen. Biljettintäkterna ökade till 5 865 MSEK (3 836) främst till följd av ökat resande, resandeutvecklingen uppgick till 46%. Yelden (biljettpris per personkilometer) ökade mestadels på grund av högre efterfrågan på biljetter jämfört med föregående år.

Trafikavtalsintäkterna har ökat jämfört med föregående år främst till följd av Krösatågen som hade trafikstart i december 2021. Ökningen motverkades något av att SJ AB upphörde att köra Mälartågen i december 2021.

Övriga rörelseintäkter minskade då SJ AB föregående år erhöll statligt bidrag för att mildra effekterna av coronapandemin.

Kostnader

Rörelsens kostnader uppgick till -6 725 MSEK (-5 985), vilket motsvarar en ökning med 12%.

Det högre kostnadsutfallet förklaras av högre kostnader för ersättningstrafik till följd av trafikstörningar, högre IT kostnader till följd av större satsning på IT utveckling samt högre kostnader för service ombord till följd av det högre resandet.

Personalkostnaden ökade till följd av fler medarbetare då SJ AB tagit över viss underhållsverksamhet från och med februari 2022, medarbetare i Krösatågen som hade trafikstart i december 2021, samt årlig löneresvision.

Av- och nedskrivningar ökade jämfört med föregående år, vilket främst beror på nedskrivning om 208 MSEK (116) varav 106 MSEK till följd av förändrad bedömning av nyttoeffekten och 86 MSEK till följd av ändrad bedömning av vissa tidigare aktiverade kostnader hänförliga till delar av SJs nya biljettförsäljningssystem som är molnbaserat. Ökningen har motverkats något av fullt avskrivna/nedskrivna tillgångar under 2021.

Rörelseresultat

Rörelseresultatet för helåret uppgick till 335 MSEK (-842), vilket motsvarar en rörelsemarginal på 4,7% (-16,4). Resandet har ökat med 46% jämfört med föregående år som påverkades av coronapandemin och de åtgärder som myndigheter vidtog för att minska smittspridningen.

Föregående års rörelseresultat påverkades positivt av statliga bidrag om 460 MSEK som syftade till att mildra effekterna av coronapandemin.

Resultat från finansiella poster, skatt och årets resultat

Andelar i dotterbolag har skrivits ned med 224 MSEK (165) till följd av osäkerhet avseende avtal inom upphandlad trafik.

Resultat före skatt för året uppgick till 179 MSEK (-936). Den effektiva skattesatsen för helåret uppgick till -48,8% (-17,1). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 20,6%(20,6) och den effektiva skatten för året beror främst på nedskrivning av andelar i dotterbolag.

Årets resultat uppgick till 91 MSEK (-776).

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbar styrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
> **Finansiella rapporter –
moderbolaget**
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

Moderbolagets balansräkning

MSEK	Not	221231	211231
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Fordon	M9	2 964	2 940
Maskiner och inventarier	M9	25	34
Pågående nyanläggningar	M9	2 700	1 933
Hyrd lokal	M9	6	9
Summa materiella anläggningstillgångar		5 696	4 916
Immateriella tillgångar			
Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	M10	188	287
Summa immateriella tillgångar		188	287
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i dotterbolag	M11	5	90
Andelar i intressebolag	M12	1	1
Långfristiga fordringar		124	165
Summa finansiella anläggningstillgångar		129	255
Summa anläggningstillgångar		6 013	5 459
Omsättningstillgångar			
Varulager		68	6
Kundfordringar	M15	184	155
Fordringar hos koncernbolag		221	138
Övriga fordringar	M13	279	519
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	M14	203	170
Summa kortfristiga fordringar		886	982
Kortfristiga placeringar	M15	484	259
Kassa och bank	M15	400	1 047
Summa omsättningstillgångar		1 838	2 294
SUMMA TILLGÅNGAR		7 851	7 753

MSEK	Not	221231	211231
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		400	400
Reservfond		200	200
Fond för utvecklingsutgifter		326	314
Fritt eget kapital			
Fond för verkligt värde		13	9
Balanserad vinst		1 955	2 744
Årets resultat		91	-776
Summa eget kapital	M17, M25	2 986	2 890
Skulder			
Avsättningar			
Långfristiga avsättningar	M18	463	484
Kortfristiga avsättningar	M18	269	310
Uppskjuten skatteskuld	M8	20	–
Summa avsättningar		752	794
Långfristiga skulder			
Räntebärande skulder	M15, M23	1 660	1 819
Summa långfristiga skulder		1 660	1 819
Kortfristiga skulder			
Räntebärande skulder	M15, M23	133	349
Leverantörsskulder	M15, M23	516	361
Skulder till koncernbolag		601	523
Övriga kortfristiga skulder		151	165
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	M19	1 053	852
Summa kortfristiga skulder		2 453	2 250
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 851	7 753

Kommentarer till moderbolagets balansräkning

Tillgångar

Materiella anläggningstillgångar

SJ ABs materiella anläggningstillgångar uppgick till 5 696 MSEK (4 916) och utgörs till största delen av tågfordon. SJs fordonsflotta består av SJ 3000, X 2000, dubbeldäckare samt lok och personvagnar.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar uppgick till 188 MSEK (287) och utgörs av balanserade utgifter för utveckling, främst utvecklingskostnader för verksamhetsnära IT-system. De immateriella tillgångarna har minskat på grund av nedskrivning om 208 MSEK (109), varav 106 MSEK till följd av ändrad bedömning av nyttoeffekten och 86 MSEK till följd av ändrad bedömning av vissa tidigare aktiverade kostnader hänförliga till delar av SJs nya biljettförsäljningssystem som är molnbaserat.

Finansiella anläggningstillgångar

Finansiella anläggningstillgångar uppgick till 129 MSEK (255). Andelar i dotterbolag har minskat på grund av nedskrivning till följd av framtida osäkerhet avseende ett avtal inom upphandlad trafik och uppgick vid årets slut till 5 MSEK (90).

Omsättningstillgångar

SJ ABs omsättningstillgångar uppgick till 1 838 MSEK (2 294). Kortfristiga placeringar uppgick till 484 MSEK (259), där ökningen främst förklaras av köp av kortfristiga placeringar om 300 MSEK (–).

Eget kapital och skulder

Eget kapital

SJ ABs egna kapital uppgick till 2 986 MSEK (2 890). Förändringen beror på årets totalresultat.

Räntebärande skulder

Räntebärande skulder uppgick till 1 793 MSEK (2 168) och utgörs främst av lån för finansiering av nya snabbtåg, SJ 3000 samt för moderniseringen av X 2000. Lånen har en återstående löptid på upp till 11 år.

Avsättningar

Avsättningar uppgår till 752 MSEK (794). Avsättningarna har främst minskat till följd av förändring av avsättningar kopplade till omstrukturering då koncernens behov av medarbetare har förändrats.

- Förvaltningsberättelse
- Vinstdisposition
- Hållbarhetsrapport:
- Hållbart företagande
- Hållbar styrning
- De globala hållbarhetsmålen
- Kundupplevelse
- Motiverade och engagerade medarbetare
- Klimat- och miljöpåverkan
- Värdeskapande för samhället
- Långsiktig lönsamhet
- Redovisning enligt EU-taxonomin
- Risker och riskhantering
- Ordförande har ordet
- Bolagsstyrningsrapport
- Styrelse
- Koncernledning
- Intern kontroll avseende finansiell rapportering
- Innehållsförteckning noter
- Finansiella rapporter – koncernen
- Noter – koncernen
- > **Finansiella rapporter – moderbolaget**
- Noter – moderbolaget
- Styrelsens försäkran
- Revisionsberättelse
-
- Granskningsrapport
- Intressentdialog och väsentlighetsanalys
- Noter – hållbarhet
- GRI-index
- Index för hållbarhetsrapport
- Taxonomi-avstämningar
- Flerårsöversikt
- Definitioner och ordlista

Moderbolagets rapport över förändring i eget kapital

MSEK	Not M17	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital			Summa eget kapital
		Aktiekapital	Reservfond	Fond för utvecklingsutgifter	Fond för verkligt värde Säkringsreserv	Balanserad vinst	Årets resultat	
1 januari 2021		400	200	306	7	3 850	-1 099	3 664
Årets resultat		-	-	-	-	-	-776	-776
Övrigt totalresultat		-	-	-	2	-	-	2
Årets totalresultat		-	-	-	2	-	-776	-774
Fond för utvecklingsutgifter		-	-	8	-	-8	-	-
Vinstdisposition		-	-	-	-	-1 099	1 099	-
31 december 2021		400	200	314	9	2 744	-776	2 890
Årets förändring								
Årets resultat		-	-	-	-	-	91	91
Övrigt totalresultat		-	-	-	5	-	-	5
Årets totalresultat		-	-	-			91	96
Fond för utvecklingsutgifter		-	-	13	-	-13	-	-
Vinstdisposition		-	-	-	-	-776	776	-
31 december 2022		400	200	326	13	1 955	91	2 986

Kommentarer till förändring i eget kapital

SJ ABs egna kapital uppgick per den 31 december 2022 till 2 986 MSEK (2 890). Förändringen förklaras av årets totalresultat om 96 MSEK (-774). Till bundet eget kapital har 13 MSEK (8) avsatts till fond för utvecklingsutgifter.

- Förvaltningsberättelse
- Vinstdisposition
- Hållbarhetsrapport: Hållbart företagande
- Hållbar styrning
- De globala hållbarhetsmålen
- Kundupplevelse
- Motiverade och engagerade medarbetare
- Klimat- och miljöpåverkan
- Värdeskapande för samhället
- Långsiktig lönsamhet
- Redovisning enligt EU-taxonomin
- Risker och riskhantering
- Ordförande har ordet
- Bolagsstyrningsrapport
- Styrelse
- Koncernledning
- Intern kontroll avseende finansiell rapportering
- Innehållsförteckning noter
- Finansiella rapporter – koncernen
- Noter – koncernen
- > **Finansiella rapporter – moderbolaget**
- Noter – moderbolaget
- Styrelsens försäkran
- Revisionsberättelse
-
- Granskningsrapport
- Intressentdialog och väsentlighetsanalys
- Noter – hållbarhet
- GRI-index
- Index för hållbarhetsrapport
- Taxonomi-avstämningar
- Flerårsöversikt
- Definitioner och ordlista

Moderbolagets kassaflödesanalys

MSEK	Not	2022	2021
Kassaflöde från den löpande verksamheten			
Resultat före skatt		179	-936
Ej kassaflödespåverkande poster			
Av- och nedskrivningar	M9, M10	741	684
Förändring avsättningar	M18	-62	-13
Realisationsvinst/förlust		0	-1
Betald skatt		-	-
Övriga ej kassaflödespåverkande poster		23	166
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		880	-101
Förändring av rörelsekapital			
Förändring av kundfordringar		-77	30
Förändring av leverantörsskulder		192	-101
Förändring av övrigt rörelsekapital		423	-224
Kassaflöde från rörelsekapital		539	-295
Kassaflöde från den löpande verksamheten		1 419	-396
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	M9	-1 271	-483
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	M9	-	1
Förvärv av immateriella tillgångar	M10	-150	-99
Förvärv kortfristiga placeringar		-300	-
Försäljning kortfristiga placeringar		16	513
Övrig investeringsverksamhet		14	-13
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-1 691	-81
Finansieringsverksamheten			
Amortering	M23	-374	-98
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-374	-98
Årets kassaflöde		-646	-574
Likvida medel vid årets början	M15	1 047	1 621
Likvida medel vid årets slut	M15	400	1 047

Kommentarer till moderbolagets kassaflödesanalys

Kassaflöde från den löpande verksamheten

Resultat före skatt för helåret 2022 uppgick till 179 MSEK (-936). Den kraftiga ökningen förklaras främst av att resandet ökat jämfört med samma period föregående år som påverkades negativt av coronapandemin. Av- och nedskrivningar har ökat jämfört med föregående år och uppgår till 741 MSEK (984). Nedskrivningar av immateriella tillgångar och materiella anläggningstillgångar har ökat till 208 MSEK (116), varav 106 MSEK till följd av förändrad bedömning av nyttoeffekten och 86 MSEK till följd av ändrad bedömning av vissa tidigare aktiverade kostnader hänförliga till delar av SJs nya biljettförsäljningssystem som är molnbaserat. Avskrivningarna har minskat på grund av fullt avskrivna/nedskrivna materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar under 2021. Avsättningarna har främst minskat till följd av förändring av avsättningar kopplade till omstrukturering då koncernens behov av medarbetare har förändrats.

Förändringen avseende övrigt rörelsekapital förklaras främst av minskade övriga fordringar till följd av föregående års retroaktiva nedsättning av banavgifter. Kassaflöde från den löpande verksamheten uppgick till 1 419 MSEK (-396).

Kassaflöde från investeringsverksamheten

Kassaflöde från investeringsverksamheten uppgick till -1 691 MSEK (-81). Investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till -1 271 MSEK (-483), varav -1 263 MSEK (-470) avsåg investeringar i fordon. Investeringar i immateriella tillgångar uppgick till -150 MSEK (-99) och avsåg främst utveckling av nytt biljettförsäljningssystem och anpassning av IT-system. Årets förvärv av kortfristiga placeringar uppgick till -300 MSEK (-) och årets avyttring och förfall av kortfristiga placeringar uppgick till 16 MSEK (513).

Kassaflöde från finansieringsverksamheten

Kassaflöde från finansieringsverksamheten uppgick till -374 MSEK (98). Amortering har skett med -374 MSEK (-98).

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

> **Noter – moderbolaget**

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Moderbolagets noter

M1 Redovisningsprinciper

> SJ AB med organisationsnummer 556196-1599 är moderbolag i SJ-koncernen och har sitt huvudkontor i Stockholm.

Årsredovisningen för SJ AB har upprättats i enlighet med ”Årsredovisningslagen” och RFR 2 ”Redovisning för juridiska personer”. I enlighet med RFR 2 ska moderbolag vars finansiella rapporter för koncernen följer International Financial Reporting Standards (IFRS) så som de antagits av EU, tillämpa IFRS i den mån det är möjligt inom ramen för ”Årsredovisningslagen”, samt med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Således följer moderbolaget samma redovisningsprinciper som koncernen (se koncernens noter för beskrivning av dessa) med undantag för de avvikelser som presenteras nedan och i anslutning till berörda noter. Belopp anges i miljoner svenska kronor, MSEK, om inte annat anges. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

Redovisning av andelar i intressebolag

Andelar i intressebolag redovisas i SJ AB till anskaffningsvärde. Erhållna utdelningar redovisas i resultatet. Värdet provas minst årligen med hänsyn till eventuellt nedskrivningsbehov.

Bokslutsdispositioner

SJ AB redovisar koncernbidrag i enlighet med alternativregeln, vilket innebär att samtliga koncernbidrag, såväl lämnade som erhållna, redovisas som bokslutsdisposition.

Obeskattade reserver

Avsättning till periodiseringsfond får göras med 25% av det skattepliktiga resultatet före avsättning till periodiseringsfonden. En periodiseringsfond måste återföras till beskattning senast det sjätte året efter avsättningsåret. <

M2 Viktiga uppskattningar och bedömningar

För viktiga uppskattningar och bedömningar, se not 2 i koncernen.

M3 Intäkter och avtalssaldon

MSEK	2022				Summa	2021				Summa
	Biljetter	Trafikavtal	Mat och dryck	Övrigt		Biljetter	Trafikavtal	Mat och dryck	Övrigt	
<i>Tidpunkt för uppfyllande av prestationsåtagande</i>										
Vid en given tidpunkt	5 642	–	161	377	6 180	3 599	–	94	339	4 031
Över tid	224	594	–	–	817	238	399	–	–	637
Summa nettoomsättning	5 865	594	161	377	6 997	3 836	399	94	339	4 668

Avtalssaldon

MSEK	221231	211231
Förutbetalda årskort och biljetter	-320	-274
Kundlojalitetsprogram (SJ Prio)	-170	-124
Utfärdade värdebevis	-44	-35
Ersättning vid försening	-1	-3
Summa avtalsskulder	-535	-436

Förutbetalda årskort och färdbiljetter intäktsredovisas under nästkommande år. För förändring av avsättning för kundlojalitetsprogram (SJ Prio), utfärdade värdebevis och ersättning vid försening, se not M18 ”Avsättningar”.

Prestationsåtagande uppfyllt inom:

MSEK	2022	2021
Inom 1 år	625	465
1-5 år	585	700
5 år eller senare	–	–
Summa ej uppfyllda prestationsåtaganden trafikavtal inom upphandlad trafik	1 210	1 165

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

> **Noter – moderbolaget**

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

M4 Personalkostnader

För information om ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i moderbolaget (och koncernen), se koncernens not 4.

Personalkostnader

MSEK	2022	2021
Löner och andra ersättningar		
Styrelse	-2	-2
Vd och ledande befattningshavare	-33	-33
Övriga anställda	-1 421	-1 356
Summa löner och andra ersättningar	-1 456	-1 391
Sociala kostnader	-460	-416
Pensionskostnader inklusive särskild löneskatt till vd och ledande befattningshavare	-7	-9
Pensionskostnader inklusive särskild löneskatt till övriga anställda	-155	-178
Övriga personalrelaterade kostnader	-136	-118
Summa personalkostnader	-2 214	-2 111

Medelantal anställda

	2022		2021	
	Medel- antal	Varav kvinnor, %	Medel- antal	Varav kvinnor, %
Sverige	2 885	41	2 842	41
Summa	2 885	41	2 842	41

Styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	221231		211231	
	Antal	Varav kvinnor, %	Antal	Varav kvinnor, %
Styrelseledamöter	7	43	7	43
Ledande befattningshavare	8	38	8	38
Summa	15	40	15	40

M5 Övriga kostnader

MSEK	2022	2021
Underhåll och tillsyn av tåg	-833	-812
Elkostnader för tågdrift	-276	-251
Infrastrukturavgifter	-479	-503
IT tjänster	-682	-582
Övriga kostnader	-1 500	-1 042
Summa	-3 770	-3 190

M6 Ersättning till revisorer

MSEK	2022	2021
Deloitte		
Revisionsuppdrag	-1	-1
Revision utöver revisionsuppdraget	-1	-2
Skatterådgivning	0	0
Övriga uppdrag	0	0
Summa	-2	-3

M7 Finansiella intäkter och kostnader

MSEK	2022	2021
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter		
- kortfristiga fordringar	0	0
- kortfristiga placeringar	14	4
Värdeförändring placeringar, netto	0	19
Övriga finansiella intäkter	6	-
Valutakursdifferenser	0	8
Summa finansiella intäkter	19	30
Finansiella kostnader		
Räntekostnader		
- lån	-24	-13
- leasingskuld	-2	-2
- derivatinstrument	-1	-1
Värdeförändring placeringar, netto	-16	0
Övriga finansiella kostnader	-22	-7
Valutakursdifferenser	-6	0
Summa finansiella kostnader	-71	-23

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

> **Noter – moderbolaget**

Styrelsens försäkring

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

M8 Skatt

Skatt på årets resultat

MSEK	2022	2021
Uppskjuten skatteintäkt/skattekostnad	-87	160
Aktuell skatt	-	-
Summa	-87	160

Avstämning av redovisad skatt och effektiv skattesats

	2022		2021	
	Skatt, MSEK	Skattesats, %	Skatt, MSEK	Skattesats, %
Årets resultat före skatt	179	-	-936	-
Skatt enligt gällande skattesats	-37	-20,6	193	-20,6
Ej avdragsgilla kostnader	-2	-1,0	-1	0,1
Resultat från aktier och andelar	-	-	4	-0,4
Nedskrivning av andelar i dotterbolag	-46	-25,8	-34	3,6
Uppskjuten skatt hänförlig till tidigare år	-2	-1,2	-1	0,1
Övriga skillnader	-0	-0,2	-	-
Redovisad skatt i resultaträkningen	-87	-48,8	160	-17,1

Den effektiva skattesatsen för helåret uppgick till -48,8% (-17,1). Skillnaden mellan den faktiska skattesatsen på 20,6% (20,6) och den effektiva skatten för året beror främst på nedskrivning av andelar i dotterbolag.

Uppskjutna skattefordringar

	Underskottsavdrag		Förlustkontrakt		Övrigt		Summa	
MSEK	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ingående balans 1 januari	159	127	72	42	32	39	263	208
Förändring hänförlig till tidigare år	1	-	-	-	-1	-	-	-
Redovisat i årets resultat	-157	32	-7	30	-18	-7	-182	56
Utgående balans 31 december	4	159	65	72	13	32	82	263

Uppskjutna skatteskulder

	Restvärdeavskrivning ¹		Övrigt		Summa	
MSEK	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ingående balans 1 januari	-186	-294	-6	-5	-193	-299
Redovisat i övrigt totalresultat	-	-	-3	1	-3	1
Redovisat i årets resultat	91	107	3	-2	95	105
Utgående balans 31 december	-95	-186	-6	-6	-101	-193
Redovisad uppskjuten skattefordran/skatteskuld, netto					-20	71

¹Restvärdeavskrivning på skattemässiga värdet på materiella anläggningstillgångar.

M9 Materiella anläggningstillgångar

			2022		
MSEK	Fordon	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	Hyrd lokal	Summa
Ackumulerat anskaffningsvärde 1 januari	13 918	276	1 933	59	16 187
Investeringar	72	5	1 194	-	1 271
Försäljningar/utrangeringar	-3	-	-	-	-3
Omklassificeringar	422	5	-427	-	-
Ackumulerat anskaffningsvärde 31 december	14 410	286	2 700	59	17 456
Ackumulerade avskrivningar 1 januari	-10 537	-239	-	-51	-10 827
Årets avskrivningar	-464	-16	-	-3	-483
Försäljningar/utrangeringar	3	-	-	-	3
Ackumulerade avskrivningar 31 december	-10 999	-255	-	-53	-11 308
Ackumulerade nedskrivningar 1 januari	-441	-3	-	-	-444
Årets nedskrivningar	-6	-2	-	-	-9
Ackumulerade nedskrivningar 31 december	-447	-5	-	-	-453
Redovisat värde 31 december	2 964	25	2 700	6	5 696

			2021		
MSEK	Fordon	Maskiner och inventarier	Pågående nyanläggningar	Hyrd lokal	Summa
Ackumulerat anskaffningsvärde 1 januari	13 670	260	1 723	59	15 713
Investeringar	66	10	408	-	483
Försäljningar/utrangeringar	-9	-	-	-	-9
Omklassificeringar	191	7	-198	-	-
Ackumulerat anskaffningsvärde 31 december	13 918	276	1 933	59	16 187
Ackumulerade avskrivningar 1 januari	-10 040	-221	-	-48	-10 308
Årets avskrivningar	-506	-18	-	-3	-527
Försäljningar/utrangeringar	9	-	-	-	9
Ackumulerade avskrivningar 31 december	-10 537	-239	-	-51	-10 827
Ackumulerade nedskrivningar 1 januari	-441	-	-	-	-441
Årets nedskrivningar	-	-3	-	-	-3
Ackumulerade nedskrivningar 31 december	-441	-3	-	-	-444
Redovisat värde 31 december	2 940	34	1 933	9	4 916

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbarstyrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
> Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

M10 Immateriella tillgångar

MSEK	2022			2021		
	Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	Varumärke	Summa	Balanserade utgifter för utvecklingsarbeten	Varumärke	Summa
Ackumulerat anskaffningsvärde 1 januari	1 411	240	1 651	1 312	240	1 552
Investeringar	150	–	150	99	–	99
Ackumulerat anskaffningsvärde 31 december	1 561	240	1 801	1 411	240	1 651
Ackumulerade av- och nedskrivningar 1 januari	-1 124	-240	-1 364	-971	-240	-1 211
Årets avskrivningar	-41	–	-41	-37	–	-37
Årets nedskrivningar	-208	–	-208	-116	–	-116
Ackumulerade av- och nedskrivningar 31 december	-1 373	-240	-1 613	-1 124	-240	-1 364
Redovisat värde 31 december	188	–	188	287	–	287

M11 Andelar i dotterbolag

> Redovisningsprinciper

Dotterbolag utgörs av de bolag där SJ AB har bestämmande inflytande. Bestämmande inflytande uppstår om SJ AB har inflytande över dotterbolaget, exponeras för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang och kan använda sitt inflytande till att påverka sin avkastning.

Andelar i dotterbolag redovisas i SJ AB till anskaffningsvärde. Vid rörelseförvärv inkluderar moderbolaget utgifter hänförliga till förvärvet i anskaffningsvärdet i enlighet med RFR 2. Erhållna utdelningar redovisas i resultatet. Värdet provas minst årligen med hänsyn till eventuellt nedskrivningsbehov. <

Resultat från andelar i dotterbolag

MSEK	2022	2021
Nedskrivning av dotterbolag	-224	-165
Summa	-224	-165

Nedskrivning av andelar i dotterbolaget SJ Norge AS har skett under året med -224 MSEK (-165).

Specifikation över moderbolagets innehav av aktier och andelar i dotterbolag samt redovisat värde vid årets slut

Bolag	Org nr	Säte	Antal andelar	Andel, %	Redovisat värde 221231, MSEK	Redovisat värde 211231, MSEK
SJ Event AB ¹	556577-3008	Stockholm	1 000	100	–	0
SJ Invest AB ¹	556022-1755	Stockholm	700 000	100	–	85
SJ Götalandståg AB	556083-2098	Stockholm	5 000	100	1	1
SJ Mälardalen AB	556064-8692	Stockholm	5 000	100	1	1
Entertrainment AB ¹	556034-4235	Malmö	1 605	100	–	0
SJ Norrlandståg AB	556196-5418	Stockholm	1 000	100	0	0
SJ Öresund AB	556596-9630	Stockholm	1 000	100	0	0
FlyRail AB ¹	556773-5252	Stockholm	100 000	100	–	0
Vänertåg AB	556848-9016	Stockholm	500	100	0	–
MTM AB	559387-1311	Stockholm	250	100	0	–
SJ Danmark A/S	33 372 477	Köpenhamn	500	100	4	4
SJ Norge AS	917 587 728	Oslo	1 030 000	100	0	0
Summa					5	90

Kapitalandelen överensstämmer med rösträttsandelen.

¹⁾ Bolaget har fusionerats med SJ AB under 2022.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

> **Noter – moderbolaget**

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

M12 Andelar i intressebolag

Resultat från andelar i intressebolag

MSEK	2022	2021
Utdelning	-	17
Summa	-	17

Innehav av antal aktier i intressebolag samt redovisat värde

	Org nr	Säte	Antal aktier	Kapital-andel, %	221231	211231
Sveriges Kommunikationer AB	556005-5955	Stockholm	1 400	50	1	1
Kust till Kust AB	556481-7822	Karlskrona	60	25	0	0
Botniatåg AB	556801-1828	Stockholm	40 000	40	0	0
Vänertåg AB ¹	556848-9016	Stockholm	250	50	-	0
Summa andelar i intressebolag, MSEK					1	1

Intressebolagens tillgångar, skulder, intäkter och resultat

MSEK	Org nr	Säte	2022				2021			
			Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat
Sveriges Kommunikationer AB	556005-5955	Stockholm	5	0	2	0	5	2	-	0
Kust till Kust AB	556481-7822	Karlskrona	0	0	0	0	0	0	0	0
Botniatåg AB	556801-1828	Stockholm	1	0	0	0	1	0	0	0
Vänertåg AB ¹	556848-9016	Stockholm	-	-	-	-	0	0	-	0
Summa intressebolag			6	0	2	0	6	2	0	0

¹ Bolaget har fusionerats med SJ AB under 2022.

Andelar i intressebolag

MSEK	2022	2021
Anskaffningsvärden 1 januari	9	9
Akkumulerade anskaffningsvärden 31 december	9	9
Akkumulerade nedskrivningar 1 januari	-8	-8
Akkumulerade nedskrivningar 31 december	-8	-8
Redovisat värde 31 december	1	1

M13 Övriga fordringar

MSEK	221231	211231
Moms och skattefordran	133	24
Försäkringsersättning	18	43
Skattekonto	94	84
Övrig fordran	34	368
Summa	279	519

Övrig fordran har minskat mestadels på grund av föregående års fordran avseende retroaktiv nedsättning av banavgifter.

M14 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

MSEK	221231	211231
Förutbetalda fordonskostnader	5	5
Förutbetalda hyreskostnader	56	52
Förutbetalda underhållskostnader	12	12
Licenser och övriga IT-kostnader	26	30
Övriga förutbetalda kostnader	24	24
Upplupna ränteintäkter	1	1
Övriga upplupna intäkter	79	46
Summa	203	170

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

> **Noter – moderbolaget**

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

M15 Finansiella instrument och finansiell riskhantering

Se koncernens not 15 för beskrivning av redovisningsprinciper och finansiell riskhantering som även är tillämplig för moderbolaget. Tabellerna avseende "Finansiella derivatinstrument", "Förfallostruktur derivatinstrument", samt "Känslighetsanalys" i koncernens not 15 är tillämpliga även för moderbolaget avseende ränteswapavtal och valuta-terminkontrakt.

Åldersanalys av kundfordringar förfallna till betalning

MSEK	221231	211231
< 30 dagar	10	9
30–60 dagar	2	2
60–90 dagar	1	1
> 90 dagar	14	16
Summa	27	28
<i>Varav reserver för kundfordringar:</i>		
Ingående balans 1 januari	16	16
Reservering för befarade förluster	2	7
Reglerade fakturor	0	-6
Konstaterade förluster	-3	-1
Utgående balans 31 december	15	16

Framtida odiskonterade kassaflöden för finansiella skulder

MSEK	2022				2021			
	Inom 1 år	1-5 år	5 år eller senare	Summa	Inom 1 år	1-5 år	5 år eller senare	Summa
Upplåning	185	883	937	2 005	360	876	1 095	2 331
Leasingskuld	3	3	–	6	3	6	–	9
Leverantörsskulder och övriga skulder	1 142	–	–	1 142	926	–	–	926
Derivatinstrument	–	–	–	–	1	–	–	1
Summa	1 330	886	937	3 153	1 290	882	1 095	3 267

Redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument

MSEK	2022		2021	
	Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Långfristiga fordringar	123	123	80	80
Kortfristiga placeringar	484	484	259	259
Finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Kundfordringar och övriga fordringar	421	421	319	319
Kassa och bank	400	400	1 047	1 047
Summa finansiella tillgångar	1 429	1 429	1 706	1 706
Finansiella skulder				
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivatinstrument för vilka säkringsredovisning tillämpas	–	–	1	1
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde				
Upplåning	1 788	1 788	2 159	2 159
Leasingskuld	5	6	8	9
Leverantörsskulder och övriga skulder	1 142	1 142	926	926
Summa finansiella skulder	2 935	2 936	3 094	3 095

Finansiella instrument värderade till verkligt värde

MSEK	221231	211231
Nivå 2	608	338
Summa	608	338

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

 Hållbarstyrning

 De globala
 hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

 Styrelse

 Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

> **Noter – moderbolaget**

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

M16 Leasingavtal

> Redovisningsprinciper

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning tillämpar moderbolaget inte IFRS 16 som koncernen utan nedanstående redovisningsprinciper enligt RFR 2.

Leasingavtal där en väsentlig del av riskerna och fördelarna med ägandet behålls av leasegivaren klassificeras som operationell leasing. Leasingavgifterna kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Leasingavtal där moderbolaget i allt väsentligt innehar de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet klassificeras som finansiell leasing. Vid leasingperiodens början redovisas den leasade tillgången och leasingkulden till det lägre av leasingtillgångens verkliga värde och nuvärdet av minimileaseavgifterna.

Anläggningstillgångar som innehas genom finansiell leasing skrivs av över den kortare perioden av tillgångens nyttjandeperiod och leasingperioden. Den framtida betalningsförpliktelsen till leasegivaren upptas som en skuld i balansräkningen. Varje leasingbetalning fördelas mellan amortering av skulden och finansiella kostnader. <

Finansiella leasingavtal, förfallostruktur

MSEK	221231		211231	
	Framtida minimileasingavgifter	Nuvärde av framtida minimileasingavgifter	Framtida minimileasingavgifter	Nuvärde av framtida minimileasingavgifter
Inom 1 år	3	3	3	3
Summa kortfristiga leasingkulder	3	3	3	3
Inom mer än 1 men mindre än 5 år	3	2	6	5
Summa långfristiga leasingkulder	3	2	6	5
Summa leasingkulder	6	5	9	8

I minimileasingavgifter ingår ränta, kontraktsevenliga betalningar samt restvärde av befintliga leasingkulder.

SJ AB har ett hyresavtal som löper fram till den 31 december 2024 som är klassificerat som ett finansiellt leasingavtal. Hyresavtalet avser en verk-

Operationella leasingavtal

Moderbolagets operationella leasingavtal avser främst lokalhyror. Hyresavtalen är tecknade till sedvanliga marknadsmässiga villkor. Moderbolagets erlagda hyror under 2022 uppgick till 212 MSEK (224).

Framtida betalningsåtaganden i nominella värden

MSEK	2022	2021
Inom 1 år	215	187
1–5 år	189	204
5 år eller senare	0	12
Summa	405	403

stad för underhåll av dubbeldäckare och för denna verkstad redovisas en årlig amortering av den finansiella leasingkulden om 3 MSEK (3).

M17 Eget kapital

Bundet eget kapital

Det bundna kapitalet består av aktiekapital om 400 MSEK (400) och reservfond om 200 MSEK (200) samt fond för utvecklingsutgifter om 326 MSEK (314).

Aktiekapital

Enligt bolagsordningen för SJ AB ska aktiekapitalet uppgå till lägst 400 MSEK (400) och till högst 1 600 MSEK (1 600). Samtliga aktier är fullt betalda. Inga aktier innehas av bolaget självt eller av dess dotterbolag. I SJ AB finns inga A-aktier, B-aktier eller preferensaktier. Antalet aktier uppgår till 4 000 000 och kvotvärdet är 100 SEK per aktie.

Fond för utvecklingsutgifter

För aktiveringar av utgifter för utveckling ska ett lika stort belopp sättas av till en fond för utvecklingsutgifter i eget kapital för att begränsa möjligheten till utdelning. För 2022 innebär det att 13 MSEK (8) avsatts till fond för utvecklingsutgifter.

Fritt eget kapital

Fritt eget kapital består av fond för verkligt värde (säkringsreserv) 13 MSEK (9) och balanserad vinst 2 046 MSEK (1 978).

Det utdelningsbara beloppet är beroende både av en beloppsspärr och av en försiktighetsregel. Beloppsspärren medför att ingen utdelning sker om det inte finns full täckning för det bundna egna kapitalet omedelbart efter utdelningen. Försiktighetsregeln innebär att utdelning endast får ske då det är försvarligt med beaktande av de risker som verksamhetens art och omfattning ställer på moderbolagets och koncernens eget kapital. Se not M25 för vinstdisposition.

Specifikation säkringsreserv

MSEK	2022	2021
Ingående balans 1 januari	9	7
<i>Kassaflödessäkringar</i>		
- förändring i verkligt värde	3	1
- omklassificering till resultaträkningen	4	-1
Uppskjuten skatt	-3	1
Utgående balans 31 december	13	9

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

> **Noter – moderbolaget**

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

M18 Avsättningar

MSEK	Skadelivräntor		Kundlojalitetsprogram		Skador		Omstrukturering		Förlustkontrakt		Övrigt		Summa	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ingående balans 1 januari	140	147	124	165	31	33	99	177	352	206	48	79	794	807
Tillkommande avsättningar	0	12	146	109	2	12	7	0	208	195	25	59	388	387
Upplösning/omvärdering	18	-20	-10	-57	0	-2	-89	-50	-170	0	0	-52	-251	-161
Utnyttjat	-7	0	-90	-93	-3	-13	-15	-28	-72	-49	-12	-38	-199	-240
Utgående balans 31 december	151	140	170	124	30	31	2	99	318	352	60	48	732	794
Varav:														
Långfristiga avsättningar	145	133	118	77	6	7	–	–	195	267	–	–	463	483
Kortfristiga avsättningar	7	7	52	48	25	24	2	99	123	85	60	48	269	311
Summa	151	140	170	124	30	31	2	99	318	352	60	48	732	794

M19 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

MSEK	221231	211231
Personalrelaterade kostnader	218	252
El- och infrastrukturavgifter	129	114
Fordonsrelaterade kostnader	267	107
Licenser och övriga IT-kostnader	53	70
Övriga upplupna kostnader	63	31
Förutbetalda årskort och biljetter	320	274
Övriga förutbetalda intäkter	2	4
Summa	1 053	852

M20 Ställda säkerheter

MSEK	221231	211231
Säkerhet för upptagna lån	926	982
Summa	926	982

SJ AB har ställt ut 17 stycken SJ 3000-tågsätt som säkerhet för två lån från Nordiska Investeringsbanken. Redovisat värde för samtliga 17 tågsätt (17) uppgick till 926 MSEK (982) per den 31 december 2022.

M22 Transaktioner med närstående

Svenska staten äger 100% av aktierna i SJ AB. SJ erbjuder produkter och tjänster till staten, statliga myndigheter och statliga företag i konkurrens med andra leverantörer på kommersiella villkor.

Vid leverans av tjänster och produkter i koncernen och mellan koncernen och övriga närstående företag tillämpas affärsmässiga villkor och marknadsprissättning.

Övriga närstående företag definieras som intressebolag, statliga bolag med marknadsmässiga krav där staten har ett bestämmande inflytande samt statliga verk. För inköp av produkter och tjänster under 2022 var de två största företagen Trafikverket 709 MSEK (714) och Jernhusen AB 214 MSEK (206).

För upplysningar om ersättningar till ledande befattningshavare och styrelseledamöter, se koncernens not 4, "Personalkostnader".

M21 Eventualförpliktelser

MSEK	221231	211231
Kapitaltäckningsgarantier dotterbolag	371	101
Garantier	1 629	1 580
Summa	2 000	1 681

SJ AB har ställt ut kapitaltäckningsgarantier till förmån för dotterbolag fram till och med den 31 december 2023.

Garantier avser utställda garantier för åtagande gentemot kunder och leverantörer i enlighet med avtal tillhörande upphandlad trafik. Garantierna uppgick totalt till 1 629 MSEK (1 580), och avsåg avtalen som SJ Götalandståg kör på uppdrag av Västtrafik, trafikpaket Nord i Norge, Öresundstågstrafiken och Krösatågen.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

> **Noter – moderbolaget**

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

M23 Förändring i finansiell skuld

MSEK	Ingående balans 1 januari 2022	Amortering	Ej kassaflödes- påverkande		Utgående balans 31 december 2022
			Omklassificering		
Långfristig upplåning	1 814	–	-156		1 658
Kortfristig upplåning	345	-371	156		130
Långfristig leasingskuld	5	–	-3		2
Kortfristig leasingskuld	3	-3	3		3
Summa skulder från finansieringsaktiviteter	2 167	-374	–		1 793

MSEK	Ingående balans 1 januari 2021	Amortering	Ej kassaflödes- påverkande		Utgående balans 31 december 2021
			Omklassificering		
Långfristig upplåning	2 159	–	-345		1 814
Kortfristig upplåning	95	-95	345		345
Långfristig leasingskuld	8	–	-3		5
Kortfristig leasingskuld	3	-3	3		3
Summa skulder från finansieringsaktiviteter	2 265	-98	–		2 167

M24 Händelser efter balansdagen

Inga händelser har inträffat efter den 31 december 2022 som bedöms få en väsentlig påverkan på moderbolagets räkenskaper.

M25 Vinstdisposition

Styrelsen föreslår att SJ AB för räkenskapsåret 2022 inte lämnar någon utdelning. Vinstmedlen föreslås disponeras enligt nedan.

Till årsstämman förfogande står följande vinstmedel:

Balanserad vinst och säkringsreserv	1 968 859 190 kronor
Årets resultat	91 308 726 kronor
Totalt	2 060 167 916 kronor

Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

I ny räkning överföres	2 060 167 916 kronor
Totalt	2 060 167 916 kronor

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

 Hållbar styrning

 De globala hållbarhetsmålen

 Kundupplevelse

 Motiverade och engagerade medarbetare

 Klimat- och miljöpåverkan

 Värdeskapande för samhället

 Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

 Styrelse

 Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

> **Styrelsens försäkran**

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Försäkran

Undertecknade försäkrar att koncernredovisningen och årsredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS, sådana de antagits av EU, respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och företagets ställning och resultat, samt att förvaltningsberättelsen ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som de företag som ingår i koncernen står inför.

Ulrika Dellby
Styrelseledamot

Per Matses
Styrelseledamot

Per Hammarqvist
Arbetstagarrepresentant

Stockholm den 15 mars 2023

Siv Svensson
Styrelsens ordförande

Pär Ekeröth
Styrelseledamot

Ulrik Svensson
Styrelseledamot

Hans Pilgaard
Arbetstagarrepresentant

Monica Lingegård
Verkställande direktör

Malin Frenning
Styrelseledamot

Klas Wählberg
Styrelseledamot

Stefan Zetterlund
Arbetstagarrepresentant

Vår revisionsberättelse har lämnats den 15 mars 2023.
Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

> Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i SJ AB (publ) organisationsnummer 556196-1599

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för SJ AB (publ) för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 20-37 och 87-99 och bolagsstyrningsrapporten på sidorna 39-46. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 18-83 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 20-37 och 87-99 och bolagsstyrningsrapporten på sidorna 39-46. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och och rapporten över totalresultatet och rapporten över finansiell ställning för koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Redovisning av avsättningar för förlustkontrakt

SJ-koncernen redovisar för 2022 avsättningar om 889 Mkr, varav 468 Mkr är hänförligt till förlustkontrakt. Redovisat värde för avsättningar bedöms vara ett särskilt betydelsefullt område till följd av att det är ett högt inslag av bedömningar och att såväl felaktiga bedömningar som förändringar i antaganden kan ha en betydande påverkan på koncernens resultat och finansiella ställning.

- För ytterligare information hänvisas till not 18 om avsättningar. Vår revision omfattade följande granskningsåtgärder men var inte begränsad till dessa:
- utvärdering av företagsledningens bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisade avsättningar för förlustkontrakt
 - granskning av integriteten och den aritmetiska korrektheten i använd kalkyl för avsättning för förlustkontrakt
 - analys av avsättningen för förlustkontrakt gentemot regelverk för att säkerställa efterlevnad av IFRS
 - granskning av att ändamålsenliga redovisningsprinciper tillämpas och att erforderliga upplysningar lämnas i de finansiella rapporterna.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Den andra information består av ersättningsrapporten och sidorna 1-17, 20-38, 87-102 i detta dokument men innefattar inte årsredovisningen och koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende dessa. Det är styrelsen och verkställande direktören och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De utvärderar, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbarstyrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran
> Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för SJ AB (publ) för räkenskapsåret 2022-01-01 - 2022-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten på sidorna 39-46 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 16 Revisorns granskning av bolagsstyrningsrapporten. Detta innebär att vår granskning av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Upplýsningar i enlighet med 6 kap. 6 § andra stycket punkterna 2–6 årsredovisningslagen samt 7 kap. 31 § andra stycket samma lag är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar samt är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 20-37 och 87-99 för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 15 mars 2023
Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbarstyrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkrar
Revisionsberättelse
.....
> **Granskningsrapport**
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

Revisors rapport över kombinerad granskning av SJ ABs hållbarhetsredovisning

Till SJ AB, org.nr 556196-1599

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i SJ AB att granska SJ ABs hållbarhetsredovisning för år 2022. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning i anslutning till innehållsförteckningen i SJs års- och hållbarhetsredovisning 2022.

Styrelsens och företagsledningens ansvar för hållbarhetsredovisningen

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår i anslutning till innehållsförteckningen i SJs års- och hållbarhetsredovisning 2022, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår granskning. Vårt uppdrag är begränsat till den historiska information som redovisas och omfattar således inte framtidsorienterade uppgifter.

Vi har utfört uppdraget i enlighet med ISAE 3000 (omarbetad) Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. Uppdraget består av

översiktlig granskning av hållbarhetsredovisningen som helhet och en revision av viss information som specificeras nedan. En revision syftar till att uppnå en rimlig säkerhet, för att försäkra oss om att informationen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för kvantitativ och kvalitativ information i hållbarhetsredovisningen. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionsredovisning i övrigt har. Den uttalade slutsatsen grundad på vår översiktliga granskning har därför inte den säkerhet som vår uttalade slutsats grundad på vår revision har. Eftersom detta är ett kombinerat uppdrag lämnar vi våra slutsatser avseende revision och översiktlig granskning i separata avsnitt.

Vår revision har omfattat hållbarhetsrelaterad information presenterad i SJ ABs Års- och hållbarhetsredovisning 2022, avsnitt "Hållbarhetsrapport" på sidorna 20-37 och 87-99.

Revisionsföretaget tillämpar International Standard on Quality Management 1, som kräver att företaget utformar, implementerar och hanterar ett system för kvalitetsstyrning inklusive riktlinjer eller rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till SJ AB enligt god revisorsredovisning i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för våra uttalanden nedan.

Uttalanden

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Grundat på vår revision anser vi att den information i hållbarhetsredovisningen som omfattas av vårt uppdrag, i allt väsentligt, har upprättats i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterier.

Stockholm den 15 mars 2023

Deloitte AB

Peter Ekberg
Auktoriserad revisor

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbar styrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkrar
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
> Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

Värdefull dialog med intressenter

SJs verksamhet påverkar många och vi har därför valt att ha en omfattande och ständigt pågående intressentdialog. Dialogerna ger oss värdefull kunskap och god förståelse för vad våra prioriterade intressenter anser vara viktigt för oss att adressera.

Ständig dialog ger oss ovärderliga insikter

Dialogerna med intressenter bedrivs både strukturerat och ostrukturerat. Exempel på ostrukturerad dialog är spontana samtal eller inlägg i sociala medier. Exempel på strukturerad dialog är medarbetarsamtal, möten med företrädare för en region eller kommun eller hållbarhetsrevisioner. Därtill använder vi oss av undersökningar/enkäter, till exempel NKI-undersökningen och medarbetarpulsar, för att få veta vad våra intressenter tycker om vår prestation och vilka förväntningar de har.

Ansökningar om ersättning vid försening och klagomål från resenärer/kunder hanteras i ett avvikelshanteringssystem, vilket utöver att säkerställa korrekt hantering av ärenden utgör en värdefull källa för förbättringsarbete. Medarbetare rapporterar tillbud, incidenter och olyckor i ett annat system.

Utifrån vad som framkommer i intressentdialogerna utvecklar vi kontinuerligt våra erbjudanden och vår verksamhet.

Urval av intressenter

Många påverkas av och har synpunkter på SJs verksamhet. Vi har valt att ha en strukturerad dialog med ett flertal intressenter för att få med så många perspektiv som möjligt. Över tid har antalet prioriterade intressenter varit relativt konstant, däremot har grup-

peringen varierat utifrån intressenternas förväntningar och SJs behov. Under 2022 har vi haft strukturerad dialog med följande intressenter:

- Resenärer/kunder
- Företagskunder
- Medarbetare
- Infrastrukturförvaltare
- Ägare
- Upphandlande enhet, SJ-kund
- Upphandlande enhet, ej SJ-kund
- Leverantörer och partners
- Kommuner och regioner

SJs väsentliga frågor relativt konstanta över tid

Hösten 2022 genomfördes en intressentanalys utifrån det senaste årets löpande dialoger med SJs prioriterade intressenter. Syftet var dels att identifiera vilka frågor som ansågs vara väsentliga för SJ att fokusera på i verksamhet och rapportering, dels att se om dessa frågor förändrats sedan den senaste mer omfattande analysen hösten 2020. Analysen genomfördes genom samtal med personer inom SJ som haft lång och nära kontakt med respektive intressentgrupp.

Med intressentanalysen som grund uppdaterades därefter väsentlighetsanalysen, identifiering av SJs väsentliga frågor. De väsentliga frågorna bestämmer i hög utsträckning innehållet i hållbarhetsredovisningen.

Överlag en positiv bild av SJ trots leveransproblem

Sammanfattningsvis hade intressenterna hösten 2022 en positiv bild av SJ som bolag och vårt hållbarhetsarbete, även om leveransproblemen sedan slutet av 2021 påverkat negativt. Att SJ erbjuder klimatsmarta resor och agerar på ett föredömligt sätt är för många intressenter avgörande. Samtidigt har betydelsen av att tågen går som planerat ökat på grund av det stökiga året på svensk järnväg.

Leveransproblemen återspeglas på flera sätt i väsentlighetsanalysen. Bland annat har betydelsen ökat för Trafik- och störningsinformation, Kundupplevelse (där punktlighet är en viktig del) samt Arbetsmiljö och hälsa.

SJs väsentliga frågor

Väsentliga frågor som SJ rapporterar på enligt GRI är följande:

- Trafiksäkerhet och säkerhet
- Trafik- och störningsinformation
- Punktlighet och regularitet
- Arbetsmiljö och hälsa
- Kundupplevelse
- Klimatpåverkan
- Samhällsansvar
- Mångfald och jämställdhet

De tre allra viktigaste frågorna förblir Trafiksäkerhet och säkerhet, Trafik- och störningsinformation samt Punktlighet och regularitet (tidigare Punktlighet enbart). Övriga väsentliga frågor anges utan inbördes ordning, även dessa är desamma som under 2021.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

> **Noter – hållbarhet**

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Hållbarhetsnoter

Hållbarhetsnoter

H1	Om hållbarhetsredovisningen	88
H2	Medarbetare	88
H3	Medarbetare som inte är anställda	88
H4	Förhållande mellan ersättning till vd och genom- snittlig medarbetare	88
H5	Nya medarbetare och omsättning av medarbetare	89
H6	Hantering av personuppgifter	89
H7	Mångfald bland beslutsfattare och medarbetare	90
H8	Kollektivavtal	90
H9	Diskrimineringsfall och vidtagna åtgärder	90
H10	Riskidentifiering, riskbedömning och olycks- undersökningar	90
H11	Medarbetares trygghet och säkerhet	90
H12	Trafiksäkerhet	91
H13	Punktlighet	91
H14	Regularitet	91
H15	Information vid försening	91
H16	Efterlevnad av lagar och regler	91
H17	Medlemskap i organisationer	91
H18	Energiförbrukning	92
H19	Utsläpp av växthusgaser	92
H20	Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	92

H1 Om hållbarhetsredovisningen

Hållbarhetsredovisningen har upprättats i enlighet med Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer Standards 2021. Detta innebär att innehållet bestäms av de frågor som är mest väsentliga för SJ och dess intressenter samt var Sjs verksamhet har störst påverkan.

Innehållet ska ge en komplett bild av Sjs verksamhet och baseras på det som framkommit i väsentlighetsanalysen och tillhörande intressentdialog. Hänsyn har tagits till väsentliga delar i FN:s Global Compact samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Redovisningen omfattar alla väsentliga enheter i koncernen och områden i enlighet med GRI Standards, såvida inte annat anges.

Sjs års- och hållbarhetsredovisning publiceras varje år i mars månad och lämnad information avser, om inte annat anges, föregående kalenderår. GRI-index samt Index för hållbarhetsrapport tydliggör var respektive upplysning finns.

För frågor kring innehållet, vänligen kontakta Ann-Marie Boberg, telefon 070-003 21 02.

H2 Medarbetare

	2022		2021		2020	
Antal	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
<i>Sverige</i>						
Tillsvidareanställda	1 626	2 254	1 791	2 547	1 806	2 566
Visstidsanställda	28	42	63	55	33	37
Timanställda	175	312	202	332	216	369
Totalt Sverige	1 829	2 608	2 056	2 934	2 055	2 972
<i>Norge</i>						
Tillsvidareanställda	92	295	100	301	85	286
Visstidsanställda	–	–	–	–	–	–
Timanställda	8	21	8	18	1	10
Totalt Norge	100	316	108	319	86	296
Totalt SJ-koncernen	1 929	2 924	2 164	3 253	2 141	3 268

Uppgifterna är hämtade från bolagens lönesystem och avser antalet fysiska personer per den 31 december.

Trafikstart för verksamheten i Norge var den 8 juni 2020. Trafikstart för Öresundstågstrafiken var den 13 december 2020 och Sjs ansvar för trafiken upphörde den 11 december 2022. Trafikstart för Krösatågen var den 11 december 2021.

Föregående år rapporterades för Sverige 2021 ett för lågt antal tillsvidareanställda och ett för högt antal visstidsanställda. Detta är korrigerat ovan.

H3 Medarbetare som inte är anställda

SJ redovisar såsom medarbetare som inte är anställda inhyrd personal som upprätthåller en befattning som kan anses som förhandlad som en ordinarie tjänst i verksamheten. SJ anlitar bland annat lokförare från bemanningsföretag då det råder stor lokförarbrist i Sverige. Per den 31 december 2022 fanns 15 personer inom koncernen som upprätthöll förhandlade tjänster utan att vara anställda av SJ.

H4 Förhållande mellan ersättning till vd och genomsnittlig medarbetare

	2022	2021	2020
Förhållande mellan årlig ersättning till vd jämfört med genomsnittlig medarbetare i SJ AB, gånger	14	14	12 ¹
Förhållande mellan procentuell förändring i årlig ersättning till vd jämfört med genomsnittlig medarbetare i SJ AB, gånger	0,4	5	n/a ¹

¹ Under 2020 påverkades ersättning till vd av byte av vd samt en period av tillförordnad vd, se Ersättningsrapport 2022 för fler detaljer, och ersättning till genomsnittlig medarbetare påverkades av korttidsarbete.

Inom SJ-koncernen förekommer befattningslöner och individuella löner. Befattningslöner tillämpas bland annat för lokförare och tågvärdar samt inom Sjs depåverksamhet. Individuell lönesättning tillämpas för administrativa roller och chefer. Vd och ledande befattningshavare har inte rätt till någon rörlig ersättning eller ersättning i form av finansiella instrument.

Ersättningar ovan har beräknats exklusive sociala avgifter och löneskatt och har tagits fram i enlighet med de krav som finns för upprättande av Ersättningsrapport. Ersättning till genomsnittlig medarbetare avser medarbetare i SJ AB som ej är medlem av koncernledningen.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrat

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intrassentdialog och
väsentlighetsanalys

> **Noter – hållbarhet**

GRI-index

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

H5 Nya medarbetare och omsättning
av medarbetare

	2022		2021		2020	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
<i>Sverige</i>						
Antal nyrekryteringar	295	378	118	181	153	172
< 30 år	88	121	39	49	58	35
30–50 år	141	208	58	109	67	107
> 50 år	66	49	21	23	28	30
Antal avgångar	297	412	179	226	135	124
< 30 år	53	55	43	29	27	16
30–50 år	154	205	89	103	70	51
> 50 år	90	152	47	94	38	57
<i>Norge</i>						
Antal nyrekryteringar	4	33			4	15
< 30 år	–	11	Systemstöd saknades ¹		–	1
30–50 år	2	12			2	12
> 50 år	2	10			2	2
Antal avgångar	13	41			1	4
< 30 år	–	2	Systemstöd saknades ¹		–	–
30–50 år	5	11			–	–
> 50 år	8	28			1	4

Nyrekryteringar och avgångar räknas endast på tillsvidareanställda medarbetare. Koncerninterna förflyttningar liksom övergångar av medarbetare i samband med att avtal för upphandlad trafik inleds eller avslutas har exkluderats. Även medarbetare som rekryterats innan trafikstart för att bemanna det nya trafikuppdraget har exkluderats.

Under pandemiåren 2020–2021 var personalomsättningen i SJ-koncernen relativt låg. Inom administrationen genomfördes under 2020 personalneddragningar på grund av arbetsbrist. Nyrekryteringar var i de flesta fall ersättningsrekryteringar och genomfördes i begränsad mängd.

Under 2022 började såväl resande som personalomsättning att stiga som en konsekvens av att pandemins negativa effekter minskade. Ökat resande medförde behov av nyrekryteringar. Driftsättningen av SJs nya planeringssystem i slutet av 2021 och de utmaningar det medförde påverkade personalomsättningen negativt.

	2022		2021		2020	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
<i>Sverige</i>						
Andel nyrekryteringar, %	16,1	14,5	2,4	3,6	3,0	3,4
< 30 år	4,8	4,6	0,8	1,0	1,2	0,7
30–50 år	7,7	8,0	1,2	2,2	1,3	2,1
> 50 år	3,6	1,9	0,4	0,5	0,6	0,6
Andel avgångar, %	16,2	15,8	3,6	4,5	2,7	2,5
< 30 år	2,9	2,1	0,9	0,6	0,5	0,3
30–50 år	8,4	7,9	1,8	2,1	1,4	1,0
> 50 år	4,9	5,8	0,9	1,9	0,8	1,1
<i>Norge</i>						
Andel nyrekryteringar, %	4,0	10,4			1,0	3,9
< 30 år	–	3,5	Systemstöd saknades ¹		–	0,3
30–50 år	2,0	3,8			0,5	3,1
> 50 år	2,0	3,2			0,5	0,5
Andel avgångar, %	13,0	13,0			0,3	1,0
< 30 år	–	0,6	Systemstöd saknades ¹		–	–
30–50 år	5,0	3,5			–	–
> 50 år	8,0	8,9			0,3	1,0

¹⁾ Systemstöd saknades för att följa detta 2021 inom Sjs norska verksamhet. Trafikstart i Norge var den 8 juni 2020 och utfallet för 2020 hanterades manuellt. Från 2022 finns ett systemstöd på plats.

H6 Hantering av personuppgifter

Våra kunders integritet är viktig för oss. SJ följer tillämplig dataskyddslagstiftning. Det innebär bland annat att kunden vid insamlingen av personuppgifter informeras om ändamålet med behandlingen, att personuppgifter endast används för dessa specificerade ändamål och att uppgifterna därefter raderas. All personuppgiftsbehandling har vidare en angiven laglig grund samt är skyddad med lämpliga tekniska och organisatoriska skyddsåtgärder.

SJ behandlar i första hand personuppgifter för att kunna tillhandahålla tjänster. Vidare behandlas personuppgifter bland annat för att utveckla Sjs verksamhet och erbjudande, för att förbättra kundens upplevelse och ge kunden relevant marknadsföring. Ytterligare information om Sjs personuppgiftsbehandling och de registrerades rättigheter återfinns på www.sj.se/dataskydd.

Genom Sjs lojalitetsprogram för resenärer, SJ Prio, har SJ god kunskap om frekventa resenärers boknings- och resvanor. Dessa djupare insikter används bland annat för att anpassa produkt- och tjänsteutbudet.

SJ har utsett ett dataskyddsombud för koncernen för råd om personuppgiftshanteringen, övervaka efterlevnaden och för att vara kontaktperson till tillsynsmyndigheter i enlighet med GDPR.

Under 2022 har SJ anmält nio personuppgiftsincidenter till den svenska tillsynsmyndigheten IMY, Integritetsskyddsmyndigheten (sju ärenden under 2021, åtta ärenden under 2020). Inget av dessa ärenden under 2022 bedöms av SJ vara substantiellt (inget substantiellt ärende under 2021). Under 2022 riktade även sex privatpersoner klagomål mot Sjs hantering av personuppgifter till IMY (tre under 2021). IMY inledde under 2022 ett tillsynsärende (beslut ännu inte meddelat) vilket bedöms vara en särskild händelse.

I Norge har under 2022 inga personuppgiftsincidenter (inga under 2021 eller 2020) anmälts till Datatilsynet.

SJ AB är certifierat enligt Payment Card Industry Data Security Standard (PCI DSS), vilket innebär att hanteringen av kredit- och betalkort håller hög säkerhetsnivå.

Inom SJ har Koncernsäkerhetsrådet särskilt ansvar för säkerhetsrisker i verksamheten, inklusive risker relaterade till informationssäkerhet. Koncernsäkerhetsrådet ställer regelbundet samman informationssäkerhetsrapporter och baserat på dessa vidtas förebyggande åtgärder. Se avsnittet Risker och riskhantering.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala

hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-

rade medarbetare

Klimat- och

miljöpåverkan

Värdeskapande för

samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt

EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende

finansiell rapportering

Innehållsförteckning

noter

Finansiella rapporter –

koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –

moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och

väsentlighetsanalys

> **Noter – hållbarhet**

GRI-index

Index för hållbarhets-

rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

H7

Mångfald bland beslutsfattare och medarbetare

Fördelning på kön och ålder utifrån för SJ relevanta personalkategorier per den 31 december.

	2022						2021						2020					
	Kvinnor			Män			Kvinnor			Män			Kvinnor			Män		
	<30	30–50	>50	<30	30–50	>50	<30	30–50	>50	<30	30–50	>50	<30	30–50	>50	<30	30–50	>50
%																		
Individuellt avlönade	3	24	15	5	31	22	4	25	15	3	32	22	4	24	15	4	30	23
Befattningsavlönade	7	18	13	9	33	20	7	19	12	8	32	21	9	18	12	9	30	22
– Lokförare	2	11	4	8	48	27	2	11	4	8	46	29	3	9	4	8	45	31
– Tågvärd	12	26	22	6	17	17	11	27	20	7	19	17	13	26	19	8	17	17
Chefer ¹	1	28	22	1	29	19	2	28	21	–	30	19	2	31	16	0	30	21
Ledningsgrupp för bolag	–	10	21	–	32	37	–	13	33	–	27	27	–	10	32	–	29	29
Styrelse ²	–	–	43	–	14	43	–	14	29	–	–	57	–	17	33	–	–	50

¹ Med underställd personal men ej med i ledningsgrupp för bolag eller i koncernledningen.

² Avser stämмоvalda styrelseledamöter.

H10

Riskidentifiering, riskbedömning och olycksundersökningar

SJs systematiska arbetsmiljöarbete bedrivs inom ramen för Arbetsmiljölagen, med skyddsorganisation, skyddsombud och skyddskommittéer. SJs Hållbarhetspolicy är utgångspunkten för hur vi ska agera.

Skyddskommittéer finns såväl centralt för SJ som på divisionsnivå och lokalt i verksamheten. För att få grundläggande kunskaper och för att hålla sig uppdaterade utbildas skyddsombud och ledare om lagar och regler kring arbetsmiljö och säkerhet. Chefer och ledare i SJ genomför en årlig lagefterlevnadskontroll där de bekräftar kännedom om lagar inom arbetsmiljöområdet.

Rapportering av arbetsmiljöobservationer, tillbud och arbetsskador är väsentligt för att strukturerat arbeta med förbättringar av arbetsmiljö och säkerhet. Medarbetare i produktionen rapporterar in arbetsmiljöhändelser via en app medan administrativ personal kan rapportera via dator. Lämnade observationer och händelser går till ansvarig chef för åtgärd.

Vid skyddskommitté på olika nivåer redovisas vad som inträffat under en period liksom vidtagna åtgärder. Allvarliga avvikelser kan även anmälas till SJs visselblåsningsfunktion, med garanterad anonymitet.

Skyddsronder genomförs minst en gång per år eller vid behov för att säkerställa att våra medarbetare har en trygg och säker arbetsplats. Efter genomförd skyddsronde skrivs ett skyddsrondeprotokoll där observationer noteras. Riskanalyser genomförs tillsammans med skyddsombud inför ändringar i verksamheten eller vid införande av ny teknik. Resultat från skyddsronder och riskanalyser följs upp vid skyddskommitté. Inom SJ genomförs varje år allomfattande riskbedömningar inom respektive verksamhetsdel. Syftet är att identifiera de mest allvarliga riskerna som finns ur ett organisatoriskt/socialt eller fysiskt perspektiv.

Vid större akuta risker i arbetsmiljön som kan leda till allvarlig fara för liv eller hälsa kan skyddsombud med stöd av lagen avbryta arbetet i avvaktan på uttalande av Arbetsmiljöverket. Även den enskilde medarbetaren kan med stöd av lagen avbryta sitt pågående arbete om det finns påtaglig risk för liv eller hälsa, i avvaktan på besked från ansvarig chef.

H11

Medarbetares trygghet och säkerhet

	2022	2021	2020
Antal anmälda olyckor (exkl. sjukdom, färdolycksfall), Sverige	924	893	609 ¹
Anmälda olyckor per totalt arbetade timmar, Sverige, %	0,014	0,016	0,011 ¹
Antal anmälda olyckor (exkl. sjukdom, färdolycksfall), Norge	9	6	4
Anmälda olyckor per totalt arbetade timmar, Norge, %	0,0012	0,0008	0,0010
Antal anmälda tillbud (exkl. trafiksäkerhetstillbud), Sverige	1 239	1 341	1 005 ¹
Anmälda tillbud per totalt arbetade timmar, Sverige, %	0,018	0,024	0,018 ¹
Antal anmälda tillbud (inkl. trafiksäkerhetstillbud), Norge	2 636	2 444	1 035
Anmälda tillbud per totalt arbetade timmar, Norge, %	0,36	0,33	0,27
Antal dödsolyckor, koncern	0	0	0
Anmälda arbetssjukdomar ² , Sverige	1	4	8 ¹
Anmälda arbetssjukdomar ² , Norge	0	0	1
Sjukfrånvaro ² , Sverige, %	7,1	6,9	6,5 ¹
Antal sjukfrånvarodagar ² , Sverige	68 339	59 902	53 427 ¹
Sjukfrånvaro ² , Norge, %	6,2	6,2	4,8

¹ SJ Öresund ingår inte då trafiken startade den 13 december 2020 och det vanligtvis finns viss eftersläpning i rapporteringen av olyckor och tillbud.

² Särredovisas på grund av olika regler och lagar i Sverige och Norge.

H8

Kollektivavtal

Samtliga medarbetare i Sverige omfattas av kollektivavtal.

I Norge tecknas kollektivavtal mellan arbetstagare och arbetsgivare, till skillnad från i Sverige där kollektivavtal tecknas mellan arbetstagarorganisationen (för alla medarbetare) och arbetsgivare. För de medarbetare som så önskar erbjuder SJ Norge kollektivavtal. Alla tågvärdar, lokförare och övriga skiftesarbetare inom SJ Norge har kollektivavtal.

H9

Diskrimineringsfall och vidtagna åtgärder

Under åren 2020–2022 har inga fall av diskriminering inom SJ-koncernen blivit rättsligt prövade.

Trafikstart för verksamheten i Norge var den 8 juni 2020. Trafikstart för Öresundstågstrafiken var den 13 december 2020 och SJs ansvar för trafiken upphörde den 11 december 2022. Trafikstart för Krösatågen var den 11 december 2021.

Arbetsolyckor, tillbud och arbetssjukdomar avser det som inträffat under angivet år. Det finns ett fåtal händelser som rapporterats av SJs medarbetare efter SJs brytdatum för uttag av utdata för angivet år, och vilka därför inte framgår i SJs hållbarhetsredovisning.

SJ kartlägger årligen hur många händelser som därmed inte redovisas, vilket är ett fåtal då SJs medarbetare oftast rapporterar en händelse i nära anslutning till att den inträffat.

Ökningen av antalet tillbud och olyckor inom SJs svenska verksamhet under 2021 förklaras delvis av att SJ Öresund hade trafikstart i december 2020. Därtill medförde driftsättningen av SJs nya planeringssystem större intrimningsproblem än förutspått. Tidvis orimlig arbetssituation på grund av detta bidrog till en ökning av antalet tillbud. Även händelser med hot och våld (tillbud eller olycka) från resenärer ökade.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

 Hållbarstyrning

 De globala hållbarhetsmålen

 Kundupplevelse

 Motiverade och engagerade medarbetare

 Klimat- och miljöpåverkan

 Värdeskapande för samhället

 Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

 Styrelse

 Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

> **Noter – hållbarhet**

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

H12 Trafiksäkerhet

SJ bedriver ett långsiktigt, engagerat och strukturerat trafiksäkerhetsarbete baserat på gällande lagar och riktlinjer samt kundernas krav och förväntningar på en trygg och säker resa. SJ AB och SJ Norge AS har vardera de tillstånd som krävs för järnvägsföretag och utbildningsamordnare i Sverige, Norge och Danmark samt sedan den 1 juni 2022 certifiering som underhållsansvarig enhet (ECM).

SJs medarbetare rapporterar avvikelser, tillbud och olyckor. Rapporteringen ligger till grund för Sjs trafiksäkerhetsindex, vilket mäter hur väl SJ levererar en trygg och säker resa i förhållande till utförd trafik. (Det omfattar dock inte SJ Norge AS som utvärderar resultatet enligt norsk praxis). Inga allvarliga tågolyckor vållades av SJ under 2022.

Utfallet för 2022 har påverkats av en större andel produktion på icke trädsäkrade banor, bland annat Krösatågen, där flera sträckor är särskilt utsatta för träd som faller över spår och kontaktledning. Utfallet har även påverkats av allt fler ärenden avseende sabotage mot järnvägsinfrastrukturen, vilket i sin tur påverkat Sjs tåg. Sedan 2019 har antalet sabotageärenden ökat årligen och frågan är lyft till Nationella rådet för järnväg och kollektivtrafik (NRJK) som leds av Trafikverket. Antalet personpåkörningar av personer som obehörigt är i spårområdet, främst på grund av suicid, är alltså högt om än betydligt lägre än föregående år.

Trafiksäkerhetsindex, Sverige

Index	2022	2021	2020
Trafiksäkerhetsindex, Sverige	96,7	97,3	96,7

H13 Punktlighet

Punktlighet är en av de viktigaste frågorna för SJ då pålitlig trafik är avgörande för att fler ska välja tåget för sina resor. Punktligheten speglas direkt i utfallet för Sjs Nöjd kundindex, NKI.

Sjs punktlighet följs noggrant upp och analyseras av kvalitetscontroller och punktlighetsanalytiker. Punktlighetsarbetet pågår ständigt i alla delar av Sjs operativa verksamhet. En tvärfunktionell arbetsgrupp beslutar och leder särskilda insatser för förbättrad punktlighet.

För analys av punktligheten under 2022, se avsnittet Kundupplevelse.

Punktlighet, Sverige

%	2022	2021	2020
Längdistanståg	82 ¹	87	88 ²
Medeldistanståg	91 ¹	92	94 ²
Kortdistanståg	93 ¹	94	95 ²

¹Avser perioden 1 januari - 11 december. Till följd av Trafikverkets införande av MPK saknas ännu användbar data för resterande dagar av året.

²SJ Öresund ingick inte då trafikstart var den 13 december 2020.

H14 Regularitet

Regularitet är andra sidan av punktlighetsmyntet, regulariteten anger andelen av tåg som avgår från utgångsstation och kommer fram till slutstation enligt den plan som gäller två dygn innan trafikdygn.

Sjs regularitet följs noggrant upp och analyseras av kvalitetscontroller och punktlighetsanalytiker.

Något lägre regularitet under 2022 förklaras främst av att SJ till följd av brist på fordon och lokförare under hela året behövt ställa in avgångar, helt eller på delar av sträckan. Regulariteten förbättrades något i slutet av året.

Regularitet, Sverige

%	2022	2021	2020
Längdistanståg	96 ¹	97	96 ²
Medeldistanståg	94 ¹	95	97 ²
Kortdistanståg	98 ¹	97	98 ²

¹Avser perioden 1 januari - 11 december. Till följd av Trafikverkets införande av MPK saknas ännu användbar data för resterande dagar av året.

²SJ Öresund ingick inte då trafikstart var den 13 december 2020.

Sjs andel av den totala mängden störningar i det svenska järnvägsnätet var något lägre under 2022 än tidigare år till följd av att den totala mängden störningar ökat.

Störningstiden som direkt orsakades av SJ i relation till utförd trafik påverkades under 2022 av svårigheter med att bemanna tågen med rätt kompetens. Detta på grund av sämre förutsättningar för långsiktig planering av medarbetare orsakad av Trafikverkets sena besked och i viss utsträckning kvarvarande effekter från driftsättningen av Sjs nya planeringsverktyg i slutet av 2021. Ökad rörlighet inom servicebranschen efter pandemin påverkade också Sjs förmåga att bemanna tågen.

Störningstid i relation till utförd trafik, Sverige

	2022	2021	2020
Störningstimmar som SJ direkt påverkat per tusen tågkilometer	0,12 ¹	0,12	0,10 ²

¹Avser perioden 1 januari - 11 december. Till följd av Trafikverkets införande av MPK saknas ännu användbar data för resterande dagar av året.

²SJ Öresund ingick inte då trafikstart var den 13 december 2020.

H15 Information vid försening

Sjs NKI-undersökning

Sjs digitala NKI-undersökning har som mål att nå ett så representativt urval av SJ AB:s resenärer som möjligt. Minst 4 000 svar samlas in varje kvartal fördelat på alla årets månader. Svaren analyseras noggrant för att Sjs erbjudanden ska kunna anpassas och utvecklas, liksom servicen både övergripande och per linje.

Information vid försening

De resenärer som rest med ett försenat tåg får frågor i NKI-undersökningen kring hur de upplevt informationen om förseningen. Utfallet presenteras i nyckeltalet information vid försening.

Information vid försening

Index	2022	2021	2020
Information vid försening, SJ AB	67	66	69 ¹

¹Undersökningsmetoden har förändrats något och utfallet är inte fullt ut jämförbart med tidigare perioder. Utfallet för 2020 består av svar som inkommit den 26 juni–31 december.

H16 Efterlevnad av lagar och regler

SJ har under 2022 betalat en sanktionsavgift om 120 000 kr för överträdelse av incidentrapporteringsplikten enligt lagen (2018:1174) om informations-säkerhet för samhällsviktiga och digitala tjänster.

Under 2020 fann Reklamombudsmannen, näringslivets självreglering för att pröva reklam och kommunikation, att SJ AB:s kampanj där utsläppen från en tågresa jämförts med de från en flygresa innehåller ett vilseledande miljöpåstående. SJ AB har använt ett flygbolags utsläppsdata utan att själva kunna verifiera riktigheten och därefter har flygbolaget ändrat sina data. SJ AB avslutade kampanjen och uppdaterade uppgifterna om flygets utsläpp i övrig kommunikation.

H17 Medlemskap i organisationer

SJ arbetar för att öka samarbetet mellan aktörer på den inhemska och europeiska järnvägen liksom med viktiga intressenter. I följande organisationer deltar SJ aktivt:

- Bransch- och arbetsgivarförbundet Tågforetagen, www.tagforetagen.se
- Community of European Railway and Infrastructure Companies (CER), www.cer.be, medlem via Tågforetagen
- Dansk Industri (DI), www.danskindustri.dk
- International Union of Railways (UIC), www.uic.org
- Jernbanevirksomhetenes Sikkerhetsforening (JVSF)
- Järnvägsbranschens Samverkansforum (JBS), www.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/samarbete-med-branschen/jarnvagsbranschens-samverkansforum/
- Samtrafiken, www.samtrafiken.se
- Swedish Institute for Quality / SIQ, www.siq.se

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrans Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

> **Noter – hållbarhet**

GRI-index

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

H18 Energiförbrukning

Energiförbrukning vid tågdrift påverkas främst av tågets hastighet, fordonstyp samt utomhustemperatur. SJ har gjort detaljerad energikartläggning och har handlingsprogram på kort och lång sikt. Alla tåg som SJ äger är eldrivna. SJ använder eco-driving och återvinning av el vid inbromsning är en väsentlig del i SJs energieffektivisering. Höga krav på energieffektivitet ställs vid inköp av nya tåg. Interna experter följer energiförbrukningen varje månad.

Inom upphandlad trafik kör SJ dieseltåg på sträckor som ännu inte elektrifierats. SJ Götalandståg trafikerar Kinnekullebanan med dieseltåg. SJ Norge kör dieseltåg och har under 2022 även introducerat hybridtåg som kan köras både med diesel och el. SJ AB ansvarar sedan slutet av 2021 för Krösatågen där delar av trafiken utförs med dieseltåg. Se avsnittet Klimat- och miljöpåverkan.

Högre total dieselförbrukning 2022 förklaras främst av trafikstart för Krösatågen (SJ AB) i december 2021. Såväl el- som dieselförbrukningen ökade till följd av ökad produktion inom SJ Norge.

Högre total energiförbrukning 2021 förklaras främst av trafikstart för trafikpaket Nord i Norge i juni 2020 och Öresundstågstrafiken i december 2020.

Energiförbrukning, tågdrift

GWh	2022	2021	2020
Elförbrukning			
SJ AB	455	466 ¹	448
SJ Götalandståg	108	104	102
SJ Norge	24	18	10 ²
SJ Öresund	127 ³	125	6 ³
Total elförbrukning	713	713¹	566

Dieselförbrukning (GWh, för omvandlingsfaktorer, se avsnittet Definitioner och ordlista)

SJ AB (Krösatågen), diesel MK1 (ej förnybar)	25,7	— ¹	n/a
SJ AB (Krösatågen), biodrivmedel (förnybar)	6,1	— ¹	n/a
SJ Götalandståg, diesel MK1 (ej förnybar)	8,3	8,2	10,2
SJ Götalandståg, biodrivmedel (förnybar)	2,0	1,4 ⁴	— ⁴
SJ Norge, diesel MK1 (ej förnybar)	100,3	83,0	44,1 ²
Total dieselförbrukning (GWh)	142,4	92,7¹	54,3
Summa energiförbrukning (tågdrift)	855	806¹	620

¹⁾Krösatågen ingick inte då trafikstarten var den 12 december 2021.

²⁾Trafikstart för Trafikpaket Nord i Norge var den 8 juni 2020.

³⁾Trafikstart för Öresundstågstrafiken var den 13 december 2020 och SJs ansvar för trafiken upphörde den 11 december 2022.

⁴⁾Flera fordon på Kinnekullebanan fick problem med igensatta bränslefilter till motorerna. Som en försiktighetsåtgärd stoppades all iblandning av biodrivmedel medan grundlig utredning pågick.

H19 Utsläpp av växthusgaser

Eldrivna tåg har mycket låga utsläpp av växthusgaser jämfört med andra trafikslag tack vare att all el som används för tågdrift i Sverige och Norge är förnybar. Ersättningstrafik, läckage av klimatpåverkande köldmedier samt de dieseltåg som SJ kör på uppdrag på sträckor som ännu inte elektrifierats är SJs största källor till utsläpp av växthusgaser.

Interna experter sammanställer och analyserar utsläpp av växthusgaser. SJ rapporterar årligen hantering av köldmedier till Stockholms Stad i enlighet med Förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser.

Förbättrad punktlighet och regularitet är de viktigaste åtgärderna för att minska SJs behov av ersättningstrafik. Förbättrat fordonsunderhåll minskar risken för läckage av köldmedier. Hybridtåg som kan köras både med diesel och el minimerar utsläppen av växthusgaser från tåg som går på både banor som är elektrifierade och de som ännu inte elektrifierats.

Från och med 2022 inkluderas endast trafik utförd med SJs egna tåg. Under 2022 ökade utsläppen från ersättningstrafik till följd av lägre punktlighet och regularitet än året innan samt ökat resande. Sammantaget återgick utsläppen av växthusgaser per personkilometer till pre-pandeminivå. Detta främst tack vare ökat resande.

Under 2021 minskade SJ AB:s totala utsläpp av växthusgaser till den lägsta nivån sedan nuvarande beräkningsmodell infördes 2016. Dels minskade utsläppen från ersättningstrafik jämfört med året innan, dels fortsatte köldmedieläckagen att minska och mer än halverades jämfört med 2019. SJ AB:s utsläpp av växthusgaser per personkilometer minskade jämfört med året innan till följd av lägre totalt utsläpp samt ökat resande.

Under 2020 ökade SJ AB:s utsläpp per personkilometer jämfört med 2019, främst på grund av kraftigt minskat resande under coronapandemin. Reviderade omräkningsfaktorer för ersättningstrafik medförde också ökade utsläpp.

I beräkningarna ingår utsläpp av växthusgaser från tågdrift, ersättningstrafik och köldmedieläckage (scope 1, scope 2 och scope 3) avseende SJs egna tåg. En beskrivning av vilka antaganden och källor som ligger till grund för beräkningarna finns i avsnittet Definitioner och ordlista.

Utsläpp av växthusgaser, tågtrafik inklusive tågdrift, ersättningstrafik och köldmedieläckage

Gram koldioxidequivaler/person-kilometer	2022	2021	2020
SJ AB ¹	—	0,28 ²	0,33
SJs egna tåg	0,22	—	—

¹⁾Inklusive den trafik SJ AB utfört för Tåg i Bergslagen (TiB).

²⁾Krösatågen ingick inte då trafikstarten var den 12 december 2021.

H20 Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde

MSEK	2022	2021	2020
Nettoomsättning	10 403	7 287	5 529
Intäkter från finansiella investeringar	1	19	23
Realisationsvinster	—	1	—
Skapat ekonomiskt värde	10 404	7 307	5 552

Operativa kostnader	-5 673	-4 854	-4 004
Löner och andra ersättningar till anställda	-3 552	-3 375	-2 850
Utdelning till aktieägare	—	—	—
Räntekostnader	-53	-26	-31
Betalningar av skatter och avgifter	—	-1	—
Samhällsinvesteringar	0,9	-2	—
Levererat ekonomiskt värde	-9 277	-8 258	-6 885
Totalt ekonomisk värde	1 127	-952	-1 333

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

> **GRI-index**

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

GRI-index

Generella upplysningar

GRI Standard	Upplysning	Sidhänvisning	Redovisning/Kommentar
GRI 2: Generella upplysningar 2021	2-1 Om organisationen	18	
	2-2 Enheter som inkluderats i organisationens hållbarhetsrapportering	43, 88	
	2-3 Rapporteringsperiod, frekvens och kontaktperson	88	
	2-4 Förändringar av tidigare lämnad information		I redovisningen 2021 angavs ett för lågt antal tillsvidareanställda och ett för högt antal visstidsanställda inom koncernen under räkenskapsåret 2021. Detta är korrigerat i redovisningen 2022.
	2-5 Extern revision	3, 22, 86	
	2-6 Aktiviteter, värdekedja och andra affärsrelationer	9, 24, 25, 30, 31	
	2-7 Medarbetare	88	I redovisningen 2021 angavs ett för lågt antal tillsvidareanställda och ett för högt antal visstidsanställda inom koncernen under räkenskapsåret 2021. Detta är korrigerat i redovisningen 2022.
	2-8 Medarbetare som inte är anställda	88	
	2-9 Styrningsstruktur och sammansättning	21, 39, 41, 42, 44	
	2-10 Nominering och utnämning av styrelse	40	
	2-11 Styrelsens ordförande	44	
	2-12 Styrelsens roll i hantering av påverkan	21, 42	
	2-13 Delegering av ansvar för hantering av påverkan	21, 22	
	2-14 Styrelsens roll i hållbarhetsrapportering	21	
	2-15 Intressekonflikter	40	
	2-16 Kommunikation av väsentliga hållbarhetsrisker till styrelsen	21, 22	SJ definierar väsentliga hållbarhetsrisker (critical concerns) som väsentliga risker som rapporteras till styrelsen i den återkommande riskrapporteringen samt anmälningar som inkommit till koncernens funktion för visslingsärenden.
	2-17 Kompetensutveckling inom hållbarhet för styrelsen	21	
	2-18 Utvärdering av styrelsens prestation	42	
	2-19 Ersättningspolicy	40, 43	
	2-20 Process för att fastställa ersättning	39, 42, 43	
	2-21 Förhållande mellan ersättning till vd och genomsnittlig medarbetare	88	
	2-22 Uttalande om hållbar utvecklingsstrategi	5, 6, 38	
	2-23 Policyåtaganden	22, 39	
	2-24 Efterlevnad av policyåtaganden	22, 25, 27, 28, 30, 31	
	2-25 Process för att avhjälpa negativ påverkan	21, 22, 26, 27, 29, 30, 87, 90, 91, 92	
	2-26 Möjlighet att diskutera ansvarsfullt agerande eller påtala avsteg	22	
	2-27 Efterlevnad av lagar och regler	91	SJ har valt att redovisa ärenden där sanktionsavgifterna inte är skattemässigt avdragsgilla samt ej finansiella ålägganden av större vikt.
	2-28 Medlemskap i organisationer	91	
	2-29 Ansats för att involvera intressenter	21, 87	
	2-30 Kollektivavtal	90	

Uttalande om tillämpning	SJ har rapporterat i enlighet med GRI Standards för perioden den 1 januari 2022 till och med den 31 december 2022
Tillämpad GRI 1	GRI 1: Grunder 2021
Tillämpad GRI branschstandard	Ej tillämpligt

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbar styrning

De globala
hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engage-
rade medarbetare

Klimat- och
miljöpåverkan

Värdeskapande för
samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter

Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

> **GRI-index**

Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Väsentliga upplysningar

GRI standard	Upplysning	Sidhänvisning	Redovisning/Kommentar
GRI 3: Väsentliga områden 2021	3-1 Process för att fastställa väsentliga områden	21, 87	
	3-2 Lista över väsentliga områden	87	
Trafiksäkerhet och säkerhet			
GRI 3: Väsentliga områden 2021	3-3 Styrning av väsentligt område	21, 22, 27, 28, 30, 90, 91	
Trafiksäkerhet och säkerhet (SJ specifik)	SJ 1 Trafiksäkerhetsindex	91	Den produktion som för 2020 använts för SJ Öresund vid beräkningen är något för låg. Detta beror på att använd rapport inte medger den selektering som skulle behövas. Då SJ Öresund varit trafikdrivande under 18 dagar 2020 bedöms avvikelserna inte påverka utfallet.
GRI 403: Arbetsrelaterad hälsa och säkerhet 2018	403-2 Riskidentifiering, riskbedömning och olycksundersökningar	90	
	SJ2 Medarbetares trygghet och säkerhet	90	
Punktlighet och regularitet			
GRI 3: Väsentliga områden 2021	3-3 Styrning av väsentligt område	21, 22, 26, 91	
Punktlighet (SJ specifik)	SJ3 Punktlighet, Sverige	26, 91	Utfallet för 2020 är exklusivt för SJ Öresund som hade trafikstart den 13 december 2020.
	SJ4 Regularitet, Sverige	26, 91	Utfallet för 2020 är exklusivt för SJ Öresund som hade trafikstart den 13 december 2020.
	SJ5 Störningstid i relation till utförd trafik, Sverige	26, 91	Utfallet för 2020 är exklusivt för SJ Öresund som hade trafikstart den 13 december 2020.
Trafik- och störningsinformation			
GRI 3: Väsentliga områden 2021	3-3 Styrning av väsentligt område	21, 22, 26, 91	
Störningsinformation (SJ specifik)	SJ6 Information vid försening	91	
Samhällsansvar			
GRI 3: Väsentliga områden 2021	3-3 Styrning av väsentligt område	21, 22, 30, 32, 46	
GRI 203: Indirekt ekonomisk påverkan 2016	203-2 Väsentlig indirekt ekonomisk påverkan	29, 30, 31	
GRI 201: Ekonomiskt resultat 2016	201-1 Skapat och levererat direkt ekonomiskt värde	92	
Arbetsmiljö och hälsa			
GRI 3: Väsentliga områden 2021	3-3 Styrning av väsentligt område	21, 22, 27, 28	
GRI 401: Anställningsförhållanden 2016	401-1 Nya medarbetare och omsättning av medarbetare	89	Systemstöd saknades för att följa detta 2021 inom SJs norska verksamhet. Trafikstart i Norge var den 8 juni 2020 och utfallet för 2020 hanterades manuellt. Från 2022 finns ett systemstöd på plats.
Kundupplevelse			
GRI 3: Väsentliga områden 2021	3-3 Styrning av väsentligt område	21, 22, 24, 26, 89, 91	
Kundupplevelse (SJ specifik)	SJ7 Nöjd kundindex (NKI)	91	
GRI 418: Kundens integritet 2016	418-1 Substantiella klagomål på intrång mot kunders integritet och förluster av kunddata	89	SJ utgår från EU:s dataskyddsförordning (GDPR) vid definition av intrång mot kunders integritet eller förlust av kunddata.

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:

Hållbart företagande

 Hållbar styrning

 De globala hållbarhetsmålen

 Kundupplevelse

 Motiverade och engagerade medarbetare

 Klimat- och miljöpåverkan

 Värdeskapande för samhället

 Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

 Styrelse

 Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

> **GRI-index**

Index för hållbarhetsrapport

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

GRI standard	Upplysning	Sidhänvisning	Redovisning/Kommentar
Mångfald och jämställdhet			
GRI 3: Väsentliga områden 2021	3-3 Styrning av väsentligt område	21, 22, 27	
GRI 405: Mångfald och lika möjligheter 2016	405-1 Mångfald bland beslutsfattare och medarbetare	28, 90	
GRI 406: Icke-diskriminering 2016	406-1 Diskrimineringsfall och vidtagna åtgärder	90	SJ utgår från svenska Diskrimineringslagen vid defintion av diskrimineringsgrunder i Sverige.
Klimatpåverkan			
GRI 3: Väsentliga områden 2021	3-3 Styrning av väsentligt område	21, 22, 29, 92	
GRI 302: Energi 2016	302-1 Energiförbrukning inom organisationen	92	SJ köper inte värme, kyla eller ånga.
GRI 305: Utsläpp 2016	305-4 Utsläppsintensitet av växthusgaser	92	Ändrad avgränsning från 2022.
	SJ8 Marknadsandel jämfört med flyg	29	

Förvaltningsberättelse

Vinstdisposition

Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbarstyrning

De globala hållbarhetsmålen

Kundupplevelse

Motiverade och engagerade medarbetare

Klimat- och miljöpåverkan

Värdeskapande för samhället

Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt EU-taxonomin

Risker och riskhantering

Ordförande har ordet

Bolagsstyrningsrapport

Styrelse

Koncernledning

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Innehållsförteckning noter

Finansiella rapporter – koncernen

Noter – koncernen

Finansiella rapporter – moderbolaget

Noter – moderbolaget

Styrelsens försäkrar

Revisionsberättelse

.....

Granskningsrapport

Intressentdialog och väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet

GRI-index

> **Index för hållbarhetsrapport**

Taxonomi-avstämningar

Flerårsöversikt

Definitioner och ordlista

Index för hållbarhetsrapport

SJs hållbarhetsrapport för 2022 enligt Årsredovisningslagen omfattar sidorna 9, 20-37, 39-46 samt 88-92.

Område	Beskrivning	Policy	Resultat av policy	Identifierade risker	Hantering av risker	Resultatindikatorer
SJs affärsmodell	9, 25					
Miljö	29, 30	• Hållbarhetspolicy • Intern uppförandekod • SJs uppförandekod för leverantörer • Miljölagstiftning	• Strukturerat miljö- och klimatarbete • Hållbarhetsrevisioner • Intern revision • Visselblåsningsfunktion	36, 37	36, 37	• Genomförda hållbarhetsrevisioner, sidan 30 • Energiförbrukning, sidan 92 • Utsläppsintensitet av växthusgaser, sidan 92
Sociala förhållanden och personal	27, 28	• Hållbarhetspolicy • Intern uppförandekod • Ägarpolicy • Arbetsmiljölagstiftning	• Utvecklingssamtal • Medåkning • Medarbetarundersökning • Visselblåsningsfunktion	35, 36	35, 36	• Tillbud, olyckor, sjukfrånvaro, sidan 90 • Personalomsättning, sidan 89 • Fördelning män/kvinnor, sidorna 28, 90
Mänskliga rättigheter	27, 28, 30	• Hållbarhetspolicy • Intern uppförandekod • SJs uppförandekod för leverantörer • Ägarpolicy	• Medarbetarundersökning • Hållbarhetsrevisioner • Visselblåsningsfunktion	36	36	• Andel medarbetare med kollektivavtal, sidan 90 • Antal diskrimineringsärenden som blivit rättsligt prövade, sidan 90 • Genomförda hållbarhetsrevisioner, sidan 30
Anti-korruption	22	• Hållbarhetspolicy • Intern uppförandekod • SJs uppförandekod för leverantörer • Ägarpolicy	• Inköpsprocess med hållbarhetsutvärdering och beslutshandling • Hållbarhetsrevisioner • Visselblåsningsfunktion	36	36	• Genomförda hållbarhetsrevisioner, sidan 30 • Antal visselärenden, sidan 22

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbar styrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
> **Taxonomi-avstämningar**
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

Taxonomi-avstämningar

Redovisningsprinciper och antaganden återfinns i avsnittet
Redovisning enligt EU-taxonomin.

Nyckeltal: Omsättning				Kriterier för väsentligt bidrag		Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)									
	Kod	Absolut omsättning, MSEK	Andel av omsättning, %	Begränsning av klimatförändringar, %	Anpassning till klimatförändringar, %	Begränsning av klimatförändringar, ja/nej	Anpassning till klimatförändringar, ja/nej	Vatten och marina resurser, ja/nej	Cirkulär ekonomi, ja/nej	Föreningar, ja/nej	Biologisk mångfald och ekosystem, ja/nej	Minimiskydds-åtgärder	Taxonomiförenlig andel av omsättningen, år 2022, %	Möjliggörande verksamhet	Omställningsverksamhet
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN															
Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter															
Persontransport mellan städer på järnväg (eltåg)	6.1	9 123	88	100	–	n/a	Ja	n/a	Ja	Ja	n/a	Ja	88	–	–
Persontransport mellan städer på järnväg (hybridtåg)	6.1	129	1	100	–	n/a	Ja	n/a	Ja	Ja	n/a	Ja	1	–	Ja
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas omsättning (A1)		9 252	89										89		
Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)															
Persontransport mellan städer på järnväg (dieseltåg)	6.1	787	8												
Omsättning hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A2)		787	8												
Totalt (A1+A2)		10 039	96												
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN															
Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		364	4												
Totalt (A+B)		10 403	100												

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
 Hållbar styrning
 De globala
 hållbarhetsmålen
 Kundupplevelse
 Motiverade och engage-
 rade medarbetare
 Klimat- och
 miljöpåverkan
 Värdeskapande för
 samhället
 Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
 Styrelse
 Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
> Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
Definitioner och ordlista

Nyckeltal: Kapitalutgifter	Kod	Absoluta kapitalutgifter, MSEK	Andel av kapitalutgifter, %	Kriterier för väsentligt bidrag		Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)							Minimiskydds-åtgärder	Taxonomiförenlig andel av kapitalutgifterna, år 2022, %	Möjliggörande verksamhet	Omställningsverksamhet
				Begränsning av klimatförändringar, %	Anpassning till klimatförändringar, %	Begränsning av klimatförändringar, ja/nej	Anpassning till klimatförändringar, ja/nej	Vatten och marina resurser, ja/nej	Cirkulär ekonomi, ja/nej	Föreningar, ja/nej	Biologisk mångfald och ekosystem, ja/nej					
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																
Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																
Persontransport mellan städer på järnväg	6.1	1 610	98	100	–	n/a	Ja	n/a	Ja	Ja	n/a	Ja	98	–		
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas kapitalutgifter (A1)		1 610	98										98			
Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																
Kapitalutgifter hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A2)		–	–													
Totalt (A1+A2)		1 610	98													
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																
Kapitalutgifter hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		32	2													
Totalt (A+B)		1 642	100													

PDF för utskrift >>

Nyckeltal: Driftsutgifter				Kriterier för väsentligt bidrag		Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)										
	Kod	Absoluta driftsutgifter, MSEK	Andel av driftsutgifter, %	Begränsning av klimatförändringar, %	Anpassning till klimatförändringar, %	Begränsning av klimatförändringar, ja/nej	Anpassning till klimatförändringar, ja/nej	Vatten och marina resurser, ja/nej	Cirkulär ekonomi, ja/nej	Föreningar, ja/nej	Biologisk mångfald och ekosystem, ja/nej	Minimiskydds-åtgärder	Taxonomiförenlig andel av driftsutgifterna, år 2022, %	Möjliggörande verksamhet	Omställningsverksamhet	
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																
Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																
Persontransport mellan städer på järnväg	6.1	754	100	100	–	n/a	Ja	n/a	Ja	Ja	n/a	Ja	100	–	–	
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas driftsutgifter (A1)		754	100										100			
Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																
Driftsutgifter hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A2)		–	–													
Totalt (A1+A2)		754	100													
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																
Driftsutgifter hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		–	–													
Totalt (A+B)		754	100													

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbarstyrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering
Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport
Taxonomi-avstämningar
> **Flerårsöversikt**
Definitioner och ordlista

Flerårsöversikt

Koncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Rapport över totalresultatet i sammandrag, MSEK					
Rörelsens intäkter	10 657	8 065	5 931	8 609	7 923
– varav nettoomsättning	10 403	7 287	5 529	8 602	7 874
Rörelsens kostnader	-10 208	-9 171	-7 799	-7 898	-7 475
Resultat från andelar i intressebolag	1	0	0	61	21
Rörelseresultat	449	-1 106	-1 867	772	468
Rörelsemarginal ¹ , %	4,2	-13,7	-31,5	9,0	5,9
Resultat före skatt	398	-1 113	-1 875	776	457
Skatt på årets resultat	-84	148	384	-157	-68
Årets resultat	314	-965	-1 491	619	389
Resultat per aktie (före och efter utspädning), SEK	78,4	-241,2	-372,7	154,7	97,1
Rapport över finansiell ställning i sammandrag, MSEK					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar	5 690	4 908	4 956	5 020	5 185
Nyttjanderättstillgångar	536	557	726	1 016	–
Immateriella tillgångar	188	287	343	239	218
Övriga långfristiga tillgångar	141	174	143	106	141
Omsättningstillgångar					
Varulager	68	6	8	9	9
Kortfristiga fordringar	1 063	1 214	711	653	773
Kortfristiga placeringar	484	259	773	2 483	1 518
Likvida medel	418	1 064	1 622	204	191
Summa tillgångar	8 588	8 470	9 282	9 729	8 035
Eget kapital	3 049	2 715	3 652	5 170	4 740
Leasingskulder	568	582	740	987	–
Övriga räntebärande skulder	1 788	2 160	2 283	867	962
Avsättningar	889	953	810	536	365
Uppskjutna skatteskulder	20	–	69	462	465
Övriga kortfristiga skulder	2 274	2 061	1 728	1 707	1 502
Summa eget kapital och skulder	8 588	8 470	9 282	9 729	8 035
Kassaflöde i sammandrag, MSEK					
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 652	-146	-675	2 167	1 023
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 692	-84	994	-1 512	-536
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-606	-329	1 099	-642	-367
Årets kassaflöde	-646	-558	1 418	13	121
Investeringar	-1 421	-602	-673	-649	-566

Koncernen	2022	2021	2020	2019	2018
Utfall finansiella mål					
Avkastning på operativt kapital ¹ , % (mål >7%)	10,2	-24,6	-41,5	16,2	11,4
Nettoskuldsättningsgrad ¹ , ggr (mål 0,5-1,0 ggr)	0,47	0,54	0,19	-0,14	-0,14
Av styrelsen föreslagen utdelning avseende årets resultat, % (mål 30-50%)	–	–	–	–	50
Kapitalstruktur vid periodens utgång					
Genomsnittligt operativt kapital ¹ , MSEK	4 404	4 491	4 503	4 765	4 114
Nettoskuld (+)/nettokassa ¹ (-), MSEK	1 447	1 467	703	-747	-659
Finansiella nyckeltal					
Betalningsberedskap, MSEK	3 518	4 164	3 222	304	291
Icke-finansiella nyckeltal					
Medelantal anställda	4 710	4 532	3 940	3 794	3 756
varav i moderbolaget	2 885	2 842	2 847	2 970	2 954

¹⁾ SJs alternativa nyckeltal se definitioner och hänvisningar till avstämningar på följande sida.

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande
Hållbar styrning
De globala hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engagerade medarbetare
Klimat- och miljöpåverkan
Värdeskapande för samhället
Långsiktig lönsamhet
Redovisning enligt EU-taxonomin
Risker och riskhantering
Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport
Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende finansiell rapportering
Innehållsförteckning noter
Finansiella rapporter – koncernen
Noter – koncernen
Finansiella rapporter – moderbolaget
Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkrar
Revisionsberättelse
.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och väsentlighetsanalys
Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhetsrapport
Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt
> Definitioner och ordlista

Definitioner och ordlista

Definitioner av Sjs alternativa finansiella nyckeltal

Denna rapport innehåller finansiella nyckeltal i enlighet med det ramverk som SJ tillämpar, vilket baseras på IFRS. Därutöver finns andra nyckeltal (alternativa nyckeltal) som används av företagsledningen och andra intressenter för att analysera trender och utvecklingen av koncernens verksamhet som inte direkt kan utläsas eller härledas ur de finansiella rapporterna. Sjs intressenter bör inte betrakta dessa alternativa nyckeltal som substitut, utan snarare som komplement till den finansiella rapportering som upprättats i enlighet med IFRS. Observera att de alternativa nyckeltal som SJ definierat kan skilja sig från andra företags definitioner av samma begrepp.

Nyckeltal definierade enligt IFRS

Nyckeltal definierade enligt IFRS är: årets/periodens resultat och resultat per aktie.

Alternativa finansiella nyckeltal

Avkastning på operativt kapital

Genomsnittligt rörelseresultat i förhållande till genomsnittligt operativt kapital. Ett av ägarens mål är en genomsnittlig avkastning på operativt kapital på >7,0%. Avkastning på operativt kapital mäter avkastningen på det kapital som binds i verksamheten. För avstämning se sidan 100.

Betalningsberedskap

Betalningsberedskap består av likvida medel och ej utnyttjade kreditlöften. Betalningsberedskap beskriver koncernens tillgängliga likvida medel. För avstämning se sidan 100.

Genomsnittligt operativt kapital

Genomsnittligt eget kapital och genomsnittlig nettoskuld/nettokassa. För avstämning se sidan 100.

Likvida medel

Likvida medel består av kassa och bank.

Nettoskulsättningsgrad

Nettoskulsättningsgraden är nettoskuld/nettokassa i förhållande till eget kapital. Används för att analysera Sjs skulsättningsnivå och säkerställa att SJ har en effektiv kapitalstruktur. Ett av ägarens mål är en nettoskulsättningsgrad på 0,5-1,0 gånger på sikt. För avstämning se sidan 100.

Nettoskuld/Nettokassa

Nettoskulden definieras som totala räntebärande skulder inklusive räntebärande avsättningar (avsättningar för skadelivräntor), minus likvida medel och övriga räntebärande tillgångar. Nettoskulden är ett mått som beskriver koncernens skulsättning och dess förmåga att återbetala sina skulder om samtliga skulder förföll idag. Det används också för att ana-

lysera huruvida koncernen är över- eller underfinansierad och hur framtida räntekostnader netto kommer att påverka resultatet. För avstämning se sidan 100.

Räntebärande skulder

Summan av upplåning, leasingskuld och verkligt värde avseende derivatinstrument.

Räntebärande tillgångar

Summan av långfristiga och kortfristiga placeringar, likvida medel samt verkligt värde avseende derivatinstrument.

Rörelsemarginal

Årets rörelseresultat i procent av årets intäkter.

Rörelseresultat

Skillnaden mellan rörelsens intäkter och rörelsens kostnader, inklusive resultat från andelar i intressebolag.

Definitioner av Sjs icke-finansiella nyckeltal

Antal resenärer

Antal sålda totalresor per linje.

Antal resor

Antal sålda delresor per linje.

Antal resor/resenärer per år

Antal sålda totalresor per år.

Antal trafikerade stationer

Antal stationer där SJ gjort uppehåll under perioden, inom såväl kommersiell som upphandlad trafik.

Beläggningsgrad

Personkilometer under perioden delat med platskilometer under samma period.

CO₂-utsläpp från trafik med Sjs egna tåg per personkilometer

Utsläpp av växthusgaser från drift av de tåg SJ äger, vilket är eltag. Elförbrukningen (kWh) × utsläpp från vattenkraft, EPD 2021 Vattenfall (0,048 g CO₂e/kWh inkl förluster). Se hållbarhetsnot 19 för utfall inklusive köldmedieläckage och ersättningstrafik.

Energiförbrukning

Elförbrukning: Förbrukad mängd el

Dieselförbrukning i Sverige: Uppmätt antal liter förbrukad diesel (diesel Miljöklass 1 x 9,80 kWh/l) + (biodrivmedel HVO x 9,44 kWh/l). Källa: Energimyndigheten.

Dieselförbrukning i Norge: Uppmätt antal liter förbrukad diesel (diesel EN 590 x 9,95 kWh/l). Källa: Energimyndigheten.

Hållbarhetsrevisioner

Fördjupade leverantörsgranskningar ur ett hållbarhetsperspektiv.

Investeringar

Investeringar i materiella anläggningstillgångar och immateriella tillgångar.

Marknadsandel jämfört med flyg

Sjs marknadsandel, mätt i procent, på sträckorna Stockholm-Malmö/Köpenhamn, Stockholm-Göteborg och Stockholm-Sundsvall.

SJ-resor, mäts som delresor som börjar och slutar vid tågstation nära ändpunkt.

Flygresor, mäts som antal resor (inkl. transfer) som börjar och slutar vid ändpunkt.

Medarbetare

Fysiska personer anställda av SJ. Se även årsanställda.

Nöjd kundindex (NKI)

Nyckeltal som anger hur nöjd en resenär är som kund hos SJ AB med hänsyn till sina samlade reseupplevelser med SJ de senaste 12 månaderna.

Nöjd medarbetarindex (NMI)

En sammanvägning av nio områden som tillsammans skapar förutsättningar för medarbetarengagemang. Svaret "ingen åsikt" räknas inte med i index. Utfallet vid årets sista mätning anges som helårsutfall.

Utsläpp av växthusgaser

Tågdrift, el (Sverige, Norge, Danmark): Elförbrukningen i respektive land (kWh) × utsläpp från vattenkraft, EPD 2021 Vattenfall (0,048 g CO₂e/kWh inkl förluster).

Ersättningstrafik: Körda km (uppmätt) × faktor för CO₂e (uppskattad). Uppgifter om antal körda km fås från leverantör av ersättningstrafik. För bussar uppskattas förbrukningen av drivmedel vara 3,33 l/mil. Källa: Bussakuten. Andelen biodrivmedel (förnybart) 62 %. Källa: Sveriges Bussföretag (Rapport Växthusgasutsläpp från kommersiell busstrafik). Källa CO₂e/liter drivmedel, Energimyndigheten. För taxi uppskattas utsläppen i genomsnitt till 127 gram CO₂e/km. Källa: SCBs fordonsregister.

Köldmedier: Uppmätt läckage kg köldmedier × GWP per typ av köldmedium. GWP = Global Warming Potential. Uppmätt läckage för kylaggregat (AC) större än 14 ton CO₂e, i enlighet med gällande lagstiftning för rapportering till myndighet, inhämtas från Sjs underhållsleverantörer. *Personkilometer:* Enligt definition nedan.

Personkilometer

Antal resande gånger antal kilometer som de reser. I detta ingår alla resande med biljetter som SJ-koncernen erhåller intäkterna för, inklusive resande med periodkort inom ramen för Movingo-avtalet, exklusive resande med periodkort inom övriga trafikavtal.

Förvaltningsberättelse
Vinstdisposition
Hållbarhetsrapport:
Hållbart företagande

Hållbar styrning
De globala
hållbarhetsmålen
Kundupplevelse
Motiverade och engage-
rade medarbetare
Klimat- och
miljöpåverkan
Värdeskapande för
samhället
Långsiktig lönsamhet

Redovisning enligt
EU-taxonomin
Risker och riskhantering

Ordförande har ordet
Bolagsstyrningsrapport

Styrelse
Koncernledning
Intern kontroll avseende
finansiell rapportering

Innehållsförteckning
noter
Finansiella rapporter –
koncernen

Noter – koncernen
Finansiella rapporter –
moderbolaget

Noter – moderbolaget
Styrelsens försäkran

Revisionsberättelse

.....
Granskningsrapport
Intressentdialog och
väsentlighetsanalys

Noter – hållbarhet
GRI-index
Index för hållbarhets-
rapport

Taxonomi-avstämningar
Flerårsöversikt

> **Definitioner och ordlista**

Platskilometer
Offererade platskilometer utbudna till försäljning, det vill säga antalet till-
gängliga platser multiplicerat med tågets sträcka.

Punktlighet, Sverige
Nyckeltalet anger andelen tåg som ankommer station enligt gällande tid-
tabell. Branschstandard är definierad som rätt tid +5 minuter för lång- och
medeldistanståg och som rätt tid +3 minuter för kortdistanståg.

Punktlighet, Norge
Nyckeltalet anger andelen tåg som ankommer platser med planerat
uppehåll enligt gällande tidtabell. Punktlighet är definierad som rätt tid +5
minuter för lång- och medeldistanståg och som rätt tid +3 minuter för kort-
distanståg.

Regularitet, Sverige
Nyckeltal som anger andel tåg som avgår från utgångsstation och kom-
mer fram till slutstation enligt den plan som gäller två dygn före trafikdygn.

Resande
Mäts i personkilometer.

Resandeutveckling
Resande i procent av resande samma period föregående år.

Sjukfrånvaro
Nyckeltal som anger antal sjukskrivna mätt i tid för sjukskrivning delat med
antal årsanställda. Sjukersättning tills vidare ingår inte i statistiken för sjuk-
frånvaro.

Störningstid i relation till utförd trafik
Störningstimmar under perioden för händelser registrerade av Trafikver-
ket med SJ som orsakande operatör och kodad med orsak som SJ direkt
påverkar, i relation till SJs utförda tågakilometer under samma period enligt
Trafikverket.

Trafiksäkerhetsindex
Nyckeltal som definieras som en värdering av inträffade trafiksäkerhetsre-
laterade olyckor satt i relation till produktionsvolymen.

Tågakilometer
Summan av alla tågs körsträckor.

Utbud
Utbud mäts i platskilometer.

Yield
Biljettpris inklusive bokningsavgift per personkilometer.

Ordlista

Beställare
Den enhet som upphandlar kollektivtrafik utifrån beslut om allmän trafik-
plikt. Beställaren kan vara en regional myndighet eller en nationell myn-
dighet:
Regionala kollektivtrafikmyndigheter (RKM) har i uppdrag att upphandla
trafik utifrån ett politiskt beslutat trafikförsörjningsprogram för respektive
län. Utifrån programmet tas beslut om allmän trafikplikt för enskilda lin-

jer eller trafiksystem, vilket betyder att myndigheten åtar sig att försörja
samhället med en viss trafik under en period. Trafikförsörjningen ska i för-
sta hand ske med hjälp av kommersiella aktörer, men om det inte finns,
genom upphandling eller i egen regi. RKM kan överlämna rätten att upp-
handla till ett bolag som ägs av Regionen eller av fler Regioner tillsam-
mans, till exempel Norrtåg AB.
Nationella myndigheter upphandlar trafik på uppdrag av regeringen. I
Sverige har Trafikverket detta uppdrag, i Norge Jernbanedirektoratet och
i Danmark Transportministeriet.

Bi drivmedel
Flytande drivmedel som framställs av förnybar råvara.

Bra Miljöval
Resor med SJ AB är märkta med Naturskyddsföreningens miljömärkning
Bra Miljöval. En miljömärkt resa ger liten klimatpåverkan, är energieffektiv
och ger låga utsläpp. Ett av kraven är att köpa in 50 procent miljömärkt el.
En årlig tredjepartsgranskning säkerställer att SJ uppfyller kraven.

Chef
Person med underställd personal men ej med i ledningsgrupp.

CO₂e
Koldioxidekvivalenter.

Ersättningstrafik (buss och taxi)
Buss och taxi används som ersättningstrafik vid planerade underhållsar-
beten och oplanerade störningar i tågtrafiken. Ersättningstrafik beställs
av tågtrafikledningen.

Ersättning vid försening (EVF)
SJs åtagande avseende ersättning vid försening. Se aktuell information
och villkor på www.sj.se.

Global Compact
FN:s principer kring mänskliga rättigheter, arbetsrättsliga frågor, miljö och
korruption. Principerna baseras på FN:s deklaration om de mänskliga rät-
tigheterna, ILO:s grundläggande konventioner om mänskliga rättigheter i
arbetslivet, Riodeklarationen samt FN:s konvention mot korruption.

Global Reporting Initiative (GRI)
GRI är en oberoende internationell organisation som utfärdar riktlinjer för
hållbarhetsrapportering (www.globalreporting.org).

ISO 9001
Internationell standard för kvalitetsledningssystem.

ISO 14001
Internationell standard för miljöledningssystem.

Kommersiell trafik
Trafik som SJ bedriver på kommersiella grunder eller upphandlad trafik
som helt eller delvis finansieras av biljettintäkter.

Kortdistanståg
Resandetåg som avser att transportera resenärer lokalt, annonseras nor-
malt som pendel- eller flygtåg.

Köldmedier
Köldmedier används i luftkonditioneringsanläggningar och kylskåp
ombord på tåg. Dagens köldmedier är starka växthusgaser och bidrar vid
läckage till klimatförändringarna.

Långdistanståg
Resandetåg som avser att transportera resenärer interregionalt, annon-
seras normalt som fjärr- (InterCity), natt- eller snabbtåg.

Medeldistanståg
Resandetåg som avser att transportera resenärer regionalt, annonseras
normalt som regionaltåg. I Norge annonseras dessa tåg som lokaltog.

Tillgänglighet
Hur väl anpassad miljön i och i direkt anslutning till SJs tåg är för personer
med funktionsnedsättning.

Tågläge
Tidsfönster/kanal där tågoperatören önskar trafikera en sträcka under en
viss tid och med en viss avgångstid/ankomsttid.

Tågplan
Tidtabell för alla tåg under ett år. Trafikverket ansvarar för att en tågplan
tas fram varje år.

Upphandlad trafik
Trafik som bedrivs på uppdrag av regionala och nationella trafikmyndig-
heter.

Åkstation
En fysisk lokal i anslutning till en tågstation, där SJs tågvärdar och lokförare
är stationerade.

Produktion: SJ med stöd av Narva
Foto: Jonas Forslin, Arne Vidar
Hesjedal, Peter Ljungwall, Stefan
Nilsson, Morgan Norman, Alex-
ander Pihl, Daniel Roos, SJ, Trude
Westby, Louise Whitehouse
Illustration sidan 8: Backgrund

SJs års- och hållbarhetsredovis-
ning är i första hand en digital pro-
dukt. Tänk gärna på miljön innan
du skriver ut.

SJ är ett svenskt reseföretag som erbjuder hållbara tågresor i egen regi och i samarbete med andra. SJ är ett av Sveriges grönaste varumärken och en del av lösningen för att klimatmålen ska nås. Koncernens drygt 4 800 medarbetare i Sverige och Norge bidrar alla till ökat tågresande – framtidens sätt att resa.

